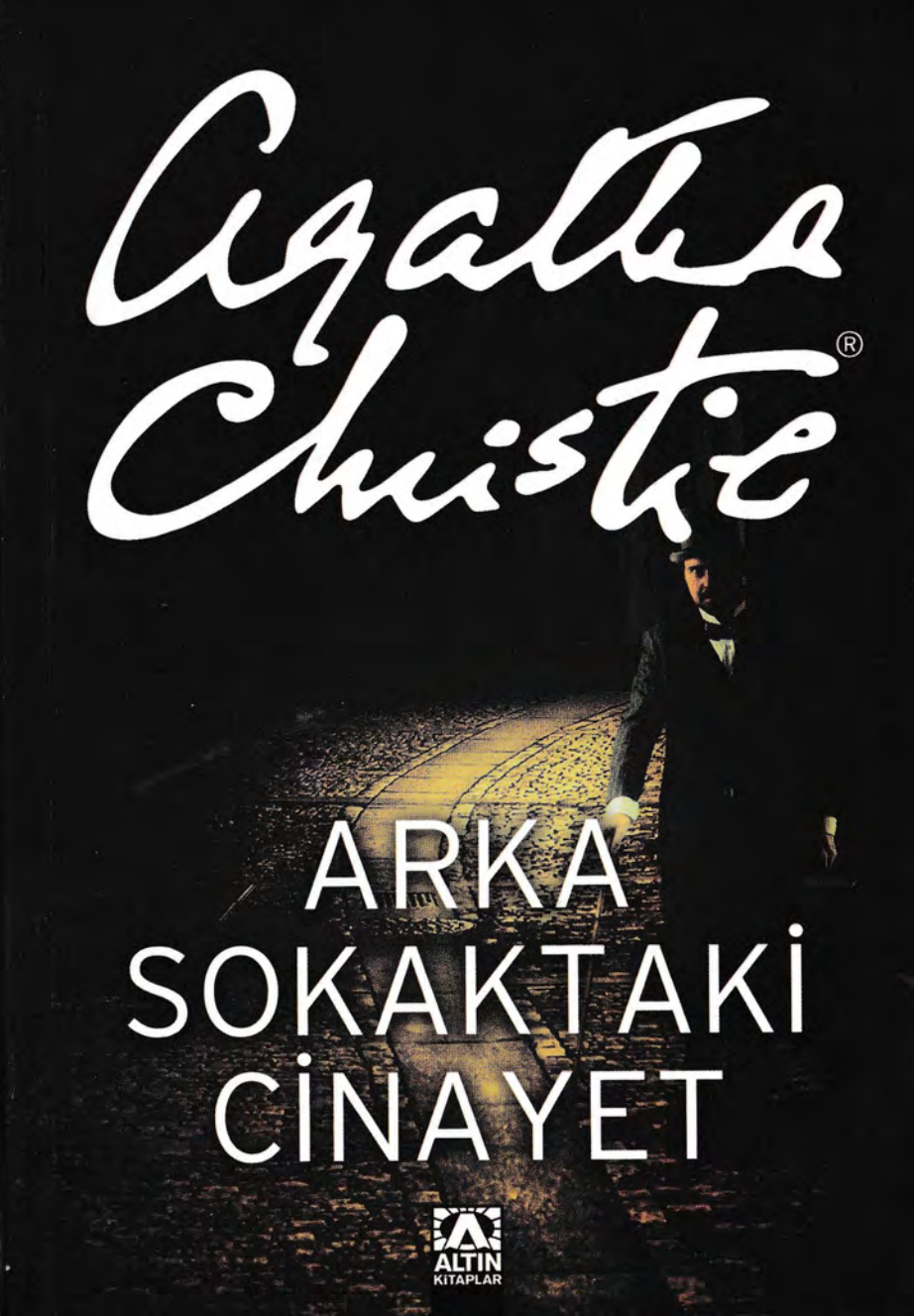
Agatha Christie®

ARKA SOKAKTAKİ CİNAYET

ALTIN KİTAPLAR

Silahı sağ elinde tutan bir kadın kendini sol şakağından vurmayı başarır.

Çok gizli askeri planların kaybolması ile hayalet görüntüsünün arasında nasıl bir bağ vardır?

Sir Gervase Chevenix-Gore'un ölümüne neden olan kurşun, odanın diğer köşesindeki aynayı nasıl tuzla buz etmiştir?

Güzel Valentine tatile gittiği Rodos Adası'nda içine düştüğü karmaşık aşk üçgeninden canını kurtarmak için adayı bir an önce terk etmeli midir?

Hercule Poirot esrarengiz dört olayla karşı karşıyadır. Ve tüm olaylarda gerilim en yüksek noktadadır.

altinkitaplar.com.tr

ISBN: 978-975-21-1300-8

9 789752 113008

KDV'den MUAFTIR

ALTIN
KİTAPLAR

Kitabın Orijinal Adı	MURDER IN THE MEWS
Yayın Hakları	© AGATHA CHRISTIE AKCALI TELİF HAKLARI AJANSI ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ
Baskı	4. BASIM/ŞUBAT 2018/İSTANBUL ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ MATBAASI

BU KİTABIN HER TÜRLÜ YAYIN HAKLARI FİKİR VE SANAT ESERLERİ YASASI GEREĞİNCE ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ VE TİCARET AŞ'YE AİTTİR.

ISBN 978 - 975 - 21 - 1300 - 8

ALTIN KİTAPLAR YAYINEVİ
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad.
No: 32 Mahmutbey – Bağcılar / İstanbul
Matbaa ve Yayınevi Sertifika No: 10766

Tel: 0.212.446 38 88 pbx
Faks: 0.212.446 38 90

http://www.altinkitaplar.com.tr
info@altinkitaplar.com.tr

Agatha Christie

ARKA SOKAKTAKİ CİNAYET

Türkçesi
Çiğdem Öztekin

Eski dostum Sybil Heeley'e
İçtenlik ve sevgilerimle...

Agatha Christie

İÇİNDEKİLER

Arka Sokaktaki Cinayet 7
İnanılmaz Hırsızlık 83
Ölü Adamın Aynası 149
Rodos Üçgeni 249

ARKA SOKAKTAKİ CİNAYET

1. BÖLÜM

I

"Guy için bir peni lütfen, sir?"[1]

Yüzü gözü pislik içindeki küçük oğlan çocuğu neşeyle gülümsüyordu.

Müfettiş Japp, "Söz konusu bile olamaz," diye homurdandı. "Bana bak yavrum..."

Ve bunu kısa ama sert bir uyarı konuşması izledi. Duyduklarından ötürü korkan çocuk hızla geri çekildi, kaçarken bir yandan da arkadaşına yüksek sesle ve anlaşılır bir şekilde sesleniyordu.

"Blimey, bu adam eğer polis değilse ben ne olayım..."

Çocuğun başında bulunduğu çete hızla sokaktan uzaklaştı. Bu arada hep bir ağızdan aynı tekerlemeyi söyleyip duruyorlardı.

Unutma, unutma
5 Kasım'ı
Barut, ihanet ve komployu.
Barut komplosunun[2]
Nedeni ne olabilir ki?
Sonsuza dek unutulmayacak.

---

(1) İngiltere'de her 5 Kasım gecesi (Guy Fawkes Gecesi'nde) Guy Fawkes maskesi takarak sokaklarda dolaşıp para toplarken söylenen söz. Bu gecede bahçelerde büyük ateşler yakılır ve İngiliz tarihinin en büyük vatan haini kabul edilen Guy Fawkes'in samandan temsili kuklası ateşe verilir, havai fişekler patlatılarak Guy Fawkes'in cezalandırılması kutlanır.

(2) Robert Catesby ve Guy Fawkes'in öncülüğünde planlanan, bir grup yönetim karşıtı Katolik İngiliz'in, İngiltere Kralı I. James ve diğer aristokratları öldürmek için 5 Kasım 1605'te parlamento binasını havaya uçurma girişimidir.

Müfettişe eşlik eden kısa boylu, yaşlı, yumurta kafalı, ilginç bıyıklı adam bu sırada kendi kendine gülüyordu.

"*Très bien*,[1] Japp," diye mırıldandı adam. "Çektiğin nutuk gerçekten kusursuzdu. Tebrikler."

Japp homurdandı. "Guy Fawkes Günü'nü bahane edip dileniyorlar, hepsi bu."

Poirot, "İlginç bir anma töreni," diye mırıldandı. Düşünceliydi. "Havai fişekler patlıyor, –pat, çat– hem de olayın üstünden bunca zaman geçmesine rağmen."

Scotland Yard müfettişi başını sallayarak onayladı.

"Ben bu çocukların Guy Fawkes'in kim olduğu konusunda en ufak fikirleri olduğunu bile sanmıyorum."

"Bilseler bile hiç şüphesiz çok geçmeden bir kavram karmaşasının içinde kalacaklardır. 5 Kasım'da havaya yükselen bu, *feu d'artifice*[2] aslında bir onurlandırma mı yoksa kınama mı? İngiliz Parlamentosu'nu havaya uçurmak, acaba bu gerçekten bir suç mu, yoksa aslında soylu bir eylem mi?"

Japp kıkırdadı.

"İnsanların bir kısmının ikinci görüşü benimsediklerinden hiç şüphem yok."

İki adam anacaddeden ayrılarak, nispeten sakin olan arka sokaklardan birine saptılar. Birlikte akşam yemeği yemişlerdi. Şimdi ise kestirmeden Poirot'nun evine gidiyorlardı.

Yürüdükleri sırada zaman zaman havai fişeklerin ateşlenirken çıkardıkları sesleri duyuyorlar, hemen ardından da gökyüzünden adeta altından kıvılcımlar yağmaya başlıyordu.

"Tam katillere uygun bir gece," dedi Müfettiş Japp. Tam bir müfettiş gibi konuşmuştu. "Böyle bir gecede ateş edildiğini kimse duyamaz, bu hiç kimsenin dikkatini çekmez."

---

(1) Çok iyi, pekâlâ.
(2) Havai fişek

Hercule Poirot da onu onayladı.

"Cinayet planı yapanların böyle fırsatlardan neden yararlanmadıklarını hep düşünmüşümdür, bence çok tuhaf."

"Biliyor musunuz Poirot, bazen içimden siz bir cinayet işlese-niz ne ilginç olurdu, diye düşünüyorum, hatta belki bunu istiyorum bile."

"Ah, dostum!"

"Evet gerçekten, bunu nasıl planlardınız, çok merak ediyorum."

"Sevgili Japp –*eğer* gerçekten bir cinayet işleyecek olsam, inanın benim bunu nasıl gerçekleştirdiğimi anlamanız olanaksız olurdu– bu konuda en ufak bir şansınız bile olmazdı.

Müfettiş neşeyle ve içtenlikle gülümsedi. Ve yumuşak bir tavırla "Siz gerçekten kendini beğenmiş, küçük bir şeytansınız," dedi.

II

Ertesi sabah on bir buçukta Hercule Poirot'nun telefonu çaldı.

"Alo... Alo?"

"Alo... Poirot, sen misin?"

"*Oui, c'est moi.*"(1)

"Poirot, benim Japp. Dün akşam eve Bardsley Garden Sokağı'ndan geçerek gittiğimizi anımsıyorsunuz, değil mi?"

"Kesinlikle."

"O gürültülerin arasında birinin vurulmasının ne denli kolay olabileceğini konuştuğumuzu da anımsıyorsun, değil mi?"

"Kesinlikle."

"Evet, işte tam da dün geçtiğimiz o sokakta bir intihar olayı gerçekleşmiş. 14 numarada. Genç, dul bir kadın... Bayan Allen. Oraya gidiyorum. Benimle gelmek ister miydiniz?"

(1) Evet, benim.

"Affedersin ama dostum, senin kadar önemli birinin basit bir intihar olayına gönderilmesi normal mi?"

"Çok zekice bir soru, dostum. Hayır, normal değil. Doğrusunu isterseniz, adli tıptaki doktorlar bu intihar olayında tuhaf bir durum olduğunu düşünüyor. Gelmek ister misiniz? İçimde sizin de orada olmanızın iyi olacağına dair bir his var."

"Tabii gelirim. 14 numara demiştiniz, değil mi?"

"Evet."

III

Poirot, Bardsley Garden Sokağı 14 numaraya, içinde Müfettiş Japp ve üç adamının bulunduğu arabayla neredeyse aynı anda vardı.

Ev bir anda, tüm çevrenin ilgi odağı olmuştu. Şoförlerden ve karılarından, sokak çocuklarından, boş gezen aylaklardan tutun da şık giyimli yoldan geçen zenginlerden oluşan büyük bir kalabalık; ağızları açık, büyük bir merak ve ilgiyle 14 numaralı eve bakıyorlardı.

Bir polis kapının hemen önünde, kaldırımda durmuş, tüm gayretiyle meraklı kalabalığı evin yakınından uzaklaştırmaya çalışıyordu. Ellerinde kameralar bulunan heyecanlı, atik bir grup genç, Japp'ın arabadan inmesiyle birlikte kalabalığı yararak ileri atıldı.

"Arkadaşlar, bir açıklama için henüz çok erken," diyen Japp, onlardan güçlükle sıyrılarak Poirot'ya baktı. "Demek geldiniz. Haydi, içeri girelim."

Hızla binaya girdiler, kapı arkalarından kapandı ve kendilerini çok küçük, loş bir merdiven eşiğinde buldular.

O sırada merdivenin üstünde beliren bir polis, Japp'ı tanıyarak seslendi. "Yukarı gelin efendim."

Japp ve Poirot merdivenlerden çıktılar.

Merdivenin başında duran adam soldaki bir kapıyı açtı. Hep birlikte küçük yatak odasına girdiler.

"Sanırım, size kısaca önemli birkaç noktayı belirtmemi istersiniz efendim."

"Kesinlikle evet Jameson," diyen Japp ekledi. "Konu hakkında ne biliyoruz?"

O bölgede görevli olan Müfettiş Jameson derin bir soluk aldıktan sonra açıklamalarına başladı. "Maktul, Bayan Allen diye biri, efendim. Miss Planderleith adında biriyle bu evde yaşıyormuş. Olay sırasında Miss Plenderleith hafta sonu için taşradaki akrabalarının yanındaymış ve ancak bu sabah dönmüş. İçeri anahtarıyla girmiş ve içeride kimseyi bulamayınca oldukça şaşırmış. Genellikle her sabah saat dokuz sularında temizlik için bir kadın gelirmiş. Miss Plenderleith öncelikle yukarı çıkıp kendi odasına, yani şu an bulunduğumuz odaya girmiş efendim, sonra da hemen karşıdaki Bayan Allen'in odasına doğru yönelmiş. Fakat kapı içeriden kilitliymiş. Kapıyı zorlamış, kapıya vurmuş, seslenmiş ama yanıt alamamış. Daha sonra tedirgin olup polisi aramış. Bizi aradığında saat on bire çeyrek vardı. Hemen buraya gelip kapıyı kırdık. Bayan Allen'i odasında yere yığılmış, yatar durumda bulduk. Kafasında bir kurşun yarası ve elinde bir tabanca vardı; 25 kalibrelik bir Webley. Çok açık bir intihar vakası."

"Peki, Miss Plenderleith şu anda nerede?"

"Aşağıda, oturma odasında efendim. Çok soğukkanlı, becerikli, genç bir bayan olduğunu söyleyebilirim. Akıllı ve zeki biri."

"Onunla daha sonra konuşurum. Şimdi Brett'i bulmalıyım."

Poirot ile birlikte koridora çıktılar ve hemen karşıdaki odaya girdiler. Zayıf, uzun boylu yaşlıca bir adam onların içeri girmeleriyle birlikte doğrulup, başını salladı.

"Merhaba Japp, seni gördüğüme sevindim. Gelmen iyi oldu. İlginç bir olay."

Japp, ona doğru yürüdü. Bu arada Hercule Poirot odayı inceliyordu.

Burası biraz öncekine göre oldukça büyük bir odaydı. Diğeri yalnızca basit sıradan bir yatak odasıyken, burası balkonlu, yatak odasından çok, oturma odası olarak nitelendirilebilecek kadar büyük bir odaydı.

Duvarlar gümüş grisi, tavan ise zümrüt yeşiliydi. Gri, yeşil desenli perdeler odaya modern bir görünüm veriyordu. Üzerine parlak zümrüt yeşili kapitone bir örtü ve çok sayıda gümüş ve altın rengi yastık konulmuş bir kanepe hemen göze çarpıyordu. Odada bunların dışında uzun, cevizden, antika bir yazı masası; yine cevizden yüksek bir şifoniyer ve çok sayıda modern, parlak, krom sandalye vardı. Alçak cam bir sehpanın üzerinde sigara izmaritleriyle dolu bir kül tablası duruyordu.

Hercule Poirot birkaç kez belli etmeden havayı kokladı. Sonra da cesedin başında duran Müfettiş Japp'ın yanına gitti.

Yerde, sanki krom sandalyelerden birinden düşmüş gibi iki büklüm bir vaziyette, tahminen yirmi beşten fazla gösteren genç bir kadının cesedi vardı. Kadının saçları sarı, yüz hatları belirgin ve güzeldi. Çok az makyaj yapmıştı. Çarpıcı derecede güzel, ama biraz aptal bir ifade vardı bu yüzde. Sol tarafında, şakağındaki yarasından akan kurumuş kanlar vardı. Sağ elinde küçük bir tabanca duruyordu. Kadın boynuna kadar kapalı, sade, koyu yeşil basit bir elbise giymişti.

"Evet Brett, bir sorun mu var?"

Japp yerde iki büklüm yığılıp kalmış cesede bakıyordu.

"Pozisyon doğru," diye açıkladı doktor. "Eğer kendini vurduysa sandalyeden aynen bu pozisyonda kayıp düşer. Kapı kilitliydi ve pencereler de içeriden sürgülenmişti."

"Öyleyse her şey normal. Peki, sorun ne?"

"Silaha baksana. Hiç dokunmadım, parmak izi alacak ekibi bekliyorum. Ama sanırım ne kastettiğimi sen de hemen anlayacaksın."

Poirot ve Japp diz çökerek tabancayı yakından incelediler.

"Ne kastettiğini anlıyorum," dedi Japp doğrulurken. "Tabanca avucunun içinde duruyor. Sanki onu kavramış gibi *görünüyor*, ama gerçekte *tutmuyor*. Başka bir şey var mı?"

"Çok şey var. Tabanca *sağ* elinde. Yaraya bir bakın. Tabanca, başına tam sol kulağın üstünden dayanmış; sol taraftan, anlıyor musunuz?"

"Hımm," dedi Japp. "Durum anlaşılıyor. Sağ eliyle tabancayı bu şekilde tutup, ateşlemiş olamaz."

"Bu kesinlikle olanaksız, bunu açıkça belirtmeliyim. Gerçi kolunuzu, başınızın öteki tarafına uzatabilirsiniz, ama bu pozisyonda ateş edilebileceğini hiç sanmıyorum. Bu konuda ciddi şüphelerim var."

"O zaman durum açık. Biri onu öldürdü ve olaya intihar süsü vermek istedi. Peki, ya kilitli kapı ve pencerelere ne diyeceksiniz."

O anda Müfettiş Jameson söze karıştı.

"Pencere kapalı ve içeriden sürgülüydü efendim. Kapı kilitliydi *ve anahtarı bulamadık*."

Japp başını salladı. "Desenize katil bunu hiç hesaba katmamış. Her kimse, buradan ayrılırken dışarıdan kapıyı kilitledi ve anahtarın yokluğunun fark edilmeyeceğini sandı."

Poirot mırıldandı. "*C'est bête, ça*!" (1)

"Ah Poirot, yaşlı kurt, herkesi kendi parlak zekânı esas alarak değerlendirmemelisin. Bu, kolayca gözden kaçabilecek bir durum. Kapı kilitlidir, insanlar içeri doluşur, kadın ölmüştür ve silah elindedir. Tipik bir intihar sahnesi... her şey kadının kendini vurduğunu göstermektedir. Böyle bir durumda anahtarı düşünen pek olmaz. Aslına bakılırsa Miss Plenderleith'in hemen polisi çağırmış olması büyük şans. Kapıyı kırmak için komşulardan birini çağırmış da olabilirdi, o zaman anahtarın konusu bile olmaz, bu ayrıntı gözden kaçardı."

---

(1) Ne aptallık!

"Evet, sanırım bu doğru." Hercule Poirot başıyla da onayladı. "Birçok insanın böyle bir durum karşısındaki tepkisi bu olurdu. Polis genellikle en son başvurulan mercidir, değil mi?"

Belçikalı dedektif gözlerini cesetten ayıramıyordu.

Japp sordu. "Poirot, sizi rahatsız eden bir şey mi var?"

Bu sıradan bir soruydu, ama Japp'ın gözlerinde merak ve dikkat dolu bir bakış belirmişti.

Hercule Poirot ağır ağır başını salladı. "Bileğindeki saate bakıyordum."

Eğildi ve parmağının ucuyla saate dokundu. Bu siyah kadife kayışlı, zarif pırlantalarla çevrili bir saatti. Ölen kadının sağ bileğindeydi.

Japp, "Çok güzel bir saat," diye mırıldandı. "Oldukça pahalı olmalı." Bu arada gözucuyla Poirot'yu süzüyordu. "Acaba bu ayrıntı bize yardımcı olabilir mi?"

"Olabilir... evet."

Poirot yazı masasına doğru ilerledi. Bu, yazı yazılacak kısmı aşağı doğru katlanıp kapatılabilen bir masaydı ve odadaki renk yelpazesiyle tam bir uyum içindeydi.

Masanın ortasında oldukça büyük gümüş rengi bir mürekkep hokkası ve hemen önünde de şık, yeşil bir sümen duruyordu. Bunun hemen sol yanında da içinde gümüş rengi bir dolmakalem, yeşil bir mühür, bir kurşunkalem ve iki pul bulunan uzunca, yeşil cam bir kâse vardı. Sümenin sağ tarafında ise ayaklı bir takvim duruyordu. Bunun dışında; içinde bilyeler ve parlak yeşil bir tüy kalemin bulunduğu cam bir kâse vardı. Poirot'nun dikkatini özellikle bu kalem çekmiş gibiydi. Kalemi eline alıp baktı ama kalemde mürekkep izine rastlanmıyordu. Herhalde oraya yalnızca dekorasyonun bir parçası olarak yerleştirilmişti. Kullanılan, ucu mürekkepli gümüş saplı kalemdi. Poirot'nun gözü takvime kaydı.

"5 Kasım Salı," dedi Japp. "Yani dün. Bu doğru."

Brett'e döndü. "Öleli ne kadar olmuş?"

"Dün gece on bir otuz üçte ölmüş," dedi Brett kendinden emin bir tavırla.

Sonra Japp'ın şaşkın yüz ifadesini fark ederek gülümsedi.

"Affedersin, sevgili dostum. Fazlasıyla kesin konuşmuş olmam, sanırım seni şaşırttı. Bir an kendimi her şeyi bilen doktor rolüne kaptırdım. Aslında kesin ölüm saatinin yaklaşık on bir suları olduğunu söyleyebiliriz, arada ufak bir yanılma payı olabilir çünkü."

"Bir an için saatin durmuş olduğunu ya da buna benzer bir kanıt bulduğunu sandım."

"Gerçekten de durmuş, ama dördü çeyrek geçe."

"Sanırım kadının dördü çeyrek geçe öldürülmüş olması olanaksız, öyle değil mi?"

"Kesinlikle olasılık dışı. Bunu zihninden silebilirsin."

"O da iyi," diyen Japp ekledi. "Ama yine de umutsuzluğa kapılmak için bir neden yok."

Bu arada masanın üstünü karıştıran Poirot, sümenin kapağını kaldırmıştı.

Sümenin içinde, en üstte duran kâğıt bembeyazdı. Poirot alttaki birkaç sayfaya daha baktı. Ama hepsi aynıydı.

Sonra tüm dikkatini çöp kovasına yöneltti.

Çöp kovasının içinde iki üç yırtılmış mektubun yanı sıra birkaç reklam broşürü vardı. Yalnızca ortadan ikiye yırtılıp, atılmışlardı. Dolayısıyla birleştirilmeleri sorun olmadı. Bir derneğin işsiz kalmış savaş gazilerine yardım çağrısı, 3 Kasım'daki bir parti davetiyesi ve bir terzi randevusu. Broşürler ise bir kürk mağazasına ve bir alışveriş merkezine aittiler.

Japp, "Bir şey yok," dedi.

Poirot, "Evet, ilginç..." diye mırıldandı.

"İntihar etmiş olsa mektup bırakmış olması gerektiğini mi kastediyordunuz?"

"Kesinlikle."

"Bu da olayın intihar *olmadığının* bir diğer kanıtı."

Cesedin yanından uzaklaştı, kapıya doğru ilerledi.

"Adamlarımı işe başlamaları için çağırayım. Aşağı inip Miss Plenderleith ile konuşmamızda yarar var. Poirot, siz de geliyorsunuz, değil mi?"

Poirot hâlâ dalgın dalgın yazı masasına ve üzerindekilere bakıyordu. Orada büyülenmişçesine kalakalmıştı.

Biraz sonra kapıya doğru ilerledi, ama odadan çıkmadan önce son bir kez dönüp, parlak zümrüt yeşili tüy kaleme baktı.

2. BÖLÜM

Dar merdivenin aşağısındaki kapıdan geniş bir odaya giriliyordu. Burası insanda ilk anda ahırdan bozma bir yer izlenimi uyandırıyordu. Kaba, pütürlü badanalı duvarlara gravürler ve tahtadan oyma süs eşyaları asılmıştı. Odada iki kişi vardı. Karşılıklı durmuş, konuşuyorlardı.

İçeri girdiklerinde bunlardan biri olan yirmi yedi, yirmi sekiz yaşlarında esmer, oldukça becerikli görünen kız şöminenin yakınındaki koltuğa oturmuş, elini alevlere doğru uzatmıştı. Elinde bir file tutan iriyarı diğer kadınsa tıslaya tıslaya, soluk soluğa bir şeyler anlatıyordu.

"...aynen dediğim gibi bayan, birden öyle kötü oldum ki neredeyse yere yığılıyordum. Düşünsenize, tam bu sabahın da her günkü gibi sıradan bir sabah olduğunu düşünürken bu olanlar..."

Genç kadın sözünü kesti. "Bu kadarı yeter Bayan Pierce. Bu beyler sanırım polis teşkilatından."

Müfettiş Japp ileri doğru ilerleyerek, "Miss Plenderleith?" dedi.

Genç kadın başını sallayarak onayladı. "Evet, buyrun benim. Bu da Bayan Pierce, kendisi evimizin günlük işlerine bakar."

Bayan Pierce dayanamayarak yeniden söze karıştı. "Miss Plenderleith'e de anlattığım gibi kız kardeşim Louisa Maud'un tam da bu sabah kriz geçireceği tuttu. Üstelik o sırada ulaşabileceği tek yakını da bendim, benden başka kimse de yoktu. Ne de olsa ben

onun ablasıyım, et tırnaktan ayrılır mı? Bayan Allen'in bundan dolayı bana kızmayacağını düşündüm. Aslında bayanları düş kırıklına uğratmayı hiç istemem ama..."

Japp, sabırsızlıkla onun sözünü kesti. "Kesinlikle öyledir, Bayan Pierce, elbette. Neyse, şimdi Müfettiş Jameson'la mutfağa geçip, ifadenizi ona verebilir miydiniz?"

Müfettiş böylece geveze Bayan Pierce'ı başından atmıştı. Kadın, Jameson'la dışarı çıkarken hâla konuşuyordu. Japp yeniden genç kadına döndü.

"Kendimi tanıtayım, ben Başmüfettiş Japp. Şimdi Miss Plenderleith, lütfen bana bu olaya ilişkin tüm bildiklerinizi anlatır mısınız?"

"Elbette. Nereden başlayayım?"

Kadının soğukkanlılığı ve kendine duyduğu güven hayran olunmayacak gibi değildi. Tavırları daha bu sabah büyük bir üzüntü ya da şok geçirmiş bir insanınkine benzemiyordu.

"Bu sabah buraya kaçta geldiniz?"

"Sanırım on buçuğa doğru. Yalan söylemeyi alışkanlık haline getirmiş olan Bayan Pierce her zamanki gibi henüz gelmemişti..."

"Bu, sıklıkla rastladığınız bir durum mudur?"

Jane Plenderleith omuz silkti. "Haftada en azından iki defa on ikide gelir ya da bazen hiç gelmez. Aslında saat dokuzda burada olması gerekiyor, ama haftada iki defa ya kendisini kötü hisseder, baygınlık geçirir ya da ailesinden biri hastalanır. Bütün gündelikçi kadınlar böyledir, sık sık hiç beklemediğiniz anlarda sizi yüzüstü bırakırlar. Aslında Bayan Pierce çoğundan iyidir ama yine de..."

"Uzun zamandan beri mi yanınızda çalışıyor?"

"Çalışmaya başlayalı bir ay oldu. Ondan önceki de eşyalarımızı çalıyordu."

"Lütfen anlatmaya devam edin, Miss Plenderleith."

"Taksi şoförünün parasını verdikten sonra eşyalarımı içeri taşıdım. Etrafa bakındım, Bayan Pierce'ı aradım ama bulamadım.

Sonra yukarıya, odama çıktım. Kendime biraz çekidüzen verdikten sonra Barbara'nın, yani Bayan Allen'in odasına gittim. Kapı kilitliydi. Tokmağı zorladım, birkaç kez kapıyı tıklattım, ama yanıt alamadım. Sonra aşağıya inip polise telefon ettim."

"*Pardon*!" Poirot birden söze karıştı. "Sokaktaki şoförlerden bir ikisinin yardımıyla kapıyı kırmak aklınıza gelmedi mi?"

Kız, gözlerini ona dikti. Sakin, soğuk, gri-yeşil gözlerdi bunlar. Bakışlarıyla Poirot'yu hızla tepeden tırnağa süzdü, onun kim olduğunu, gücünü tartmak ister gibiydi.

"Hayır. Bu aklıma gelmedi. Bir terslik olabileceğini, bu gibi durumlarda da polis çağırmanın doğru olduğunu düşündüm."

"O halde siz *–pardon matmazel–* o anda ters bir şey olduğunu anlamıştınız?"

"Doğal değil mi?"

"Arkadaşınızın kapısını çalıp da yanıt alamadığınız için mi? İyi de arkadaşınız uyku ilacı ya da benzeri bir şey de almış, uyuyakalmış da olabilirdi, değil mi?"

"Uyku ilacı almak gibi bir alışkanlığı yoktu." Jane Plenderleith'in yanıtı oldukça kararlı ve sertti.

"Peki, sokağa çıkmış ve çıkmadan önce kapısını kilitlemiş olamaz mıydı?"

"Kapısını neden kitlesin ki? Zaten böyle bir durum olsa bana not bırakırdı."

"Size not bırakmadı mı? Bundan emin misiniz?

"Tabii ki eminim. Olsa hemen görürdüm." Ses tonundaki sertlik iyice belirginleşmişti.

Müfettiş Japp, "Anahtar deliğinden içeriye bakmayı denediniz mi Miss Plenderleith?" diye sordu.

Jane Plenderleith, düşünceli bir tavırla yanıt verdi.

"Hayır. Doğrusu bu hiç aklıma gelmedi. Ama zaten baksam da bir şey göremezdim, değil mi? Anahtar kapının üstündeydi, değil mi?"

Masum, ama meraklı ve de ısrarlı bakışlarla Japp'ı süzdü. Poirot birden kendi kendine gülümsedi.

Japp, başını salladı. "Bizi çağırmakla en doğrusunu yapmışsınız Miss Plenderleith. Arkadaşınızın intihar etmiş olabileceğini düşünmeniz için bir neden var mıydı?"

"Oh, hayır, hiç bir neden yoktu."

"Endişeli ya da üzüntülü bir hali var mıydı?"

Kız yanıt vermeden önce bir sessizlik oldu; kısa, anlamlı bir sessizlik.

"Hayır."

"Arkadaşınızın tabancası olduğunu biliyor muydunuz?"

Jane Plenderleith başıyla onayladı.

"Evet. Hindistan'dan getirtmişti. Daima odasında, çekmecesinde dururdu."

"Hım! Peki, silahın ruhsatı var mıydı?"

"Sanırım, ama bundan emin değilim."

"Evet, Miss Plenderleith, şimdi bana lütfen Bayan Allen hakkında bütün bildiklerinizi anlatır mısınız? Onu ne kadar zamandır tanıyorsunuz? Akrabaları kimlerdir? Hakkındaki her şeyi, tüm bildiklerinizi öğrenmek istiyoruz."

Jane Plenderleith "elbette" anlamında başını salladı ve anlatmaya başladı.

"Barbara'yla beş yıl önce tanıştık. Onunla bir yolculuk sırasında, daha doğrusu tam olarak Mısır seyahatimde tanıştım. O Hindistan'dan İngiltere'ye dönüyordu, bense bir süre Atina'daki İngiliz okulunda kalmıştım. İngiltere'ye dönmeden önce Mısır'da bir kaç hafta geçirmek istemiştim. Nil'deki bir gezinti sırasında ikimiz de aynı gemideydik. Kısa bir süre içinde dost olduk. O sırada benimle bir apartman dairesini ya da küçük bir evi paylaşacak birini arıyordum. Barbara'nın ise hiç kimsesi yoktu. Aynı evde huzur içinde yaşayabileceğimizi düşündük."

Poirot, "Peki, gerçekten iyi geçinebildiniz mi?" diye sordu.

"Evet, çok iyi geçiniyorduk. İkimizin arkadaş çevresi farklıydı ve buna saygı gösteriyorduk. Herkesin kendi dostları vardı. Barbara genellikle sosyetik çevrelerde bulunmayı yeğliyordu. Bense bohem bir çevrede, sanatçıların arasında olmaktan hoşlanıyordum. Sanırım böylesi çok daha iyiydi."

Poirot başını salladı. Japp, "Bayan Allen'in sizinle yaşamaya başlamadan önceki hayatına ve ailesine ilişkin neler biliyorsunuz?" diye sordu.

Jane Plenderleith omuz silkti. "Pek fazla bir şey bildiğimi söyleyemem. Sanırım kızlık soyadı Armitage'dı."

"Peki ya kocası?"

"Sanırım pek öyle söz etmeye değer biri değilmiş. Bildiğim kadarıyla adam çok fazla içiyormuş. Evlendikten bir ya da iki yıl sonra ölmüş. Bir çocukları olmuş; küçük bir kız, ama o da üç yaşındayken hayatını kaybetmiş. Barbara kocasından hemen hemen hiç bahsetmezdi. Yanılmıyorsam onunla on yedi yaşındayken Hindistan'da evlenmiş. Birlikte Borneo'ya ya da dünyanın öte ucundaki, işe yaramaz serserilerin yollandığı o kuş uçmaz, kervan geçmez yerlerden birine gitmişler. Anladığım kadarıyla bu konu Barbara'yı çok üzüyordu, bu yüzden pek bir şey sormuyor, üzerine gitmiyordum."

"Bayan Allen'in para sıkıntısı var mıydı? Bunu biliyor musunuz?"

"Hayır, öyle bir derdi olmadığından eminim."

"Borcu ya da buna benzer bir şey?"

"Oh, hayır. Onun böyle bir sıkıntısı olmadığından kesinlikle eminim."

"Bağışlarsanız size sormam gereken bir şey daha var, Miss Plenderleith. Umarım bu sizi çok tedirgin etmez. Bayan Allen'in görüştüğü bir erkek arkadaşı ya da duygusal yakınlık duyduğu biri var mıydı?"

Jane Plenderleith soğuk bir tavırla yanıt verdi. "Eğer bu sizin için bir şey ifade ediyorsa kendisi nişanlıydı."

"Nişanlısının adı?"

"Charles Laverton-West. Kendisi Hampshire'da milletvekili."

"Bayan Allen onunla uzun zamandan beri mi birlikteydi?"

"Bir yıldan uzun bir süredir."

"Peki, onunla nişanlanalı ne kadar oldu?"

"İki ay... hayır, daha doğrusu üç aya yakın."

"Nişanlısıyla kavga etmişler miydi? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

Miss Plenderleith olumsuz anlamda başını salladı.

"Hayır! Eğer öyle bir şey duysaydım inanın çok şaşırırdım. Barbara asla kavgacı bir insan değildi."

"Bayan Allen'i en son ne zaman gördünüz?"

"Hafta sonunu geçirmek için evden ayrılmadan önce, yani cuma günü."

"Bayan Allen şehirde mi kalacaktı?"

"Evet, sanırım pazar günü nişanlısıyla gezmeye gidecekti."

"Peki ya siz, hafta sonunu nerede geçirdiniz Miss Plenderleith?"

"Essex, Laidells'de, Laidells Konağı'nda."

"Hafta sonunu birlikte geçirdiğiniz kişilerin adını öğrenebilir miyim?"

"Bay ve Bayan Bentinck."

"Oradan bu sabah mı ayrıldınız?"

"Evet."

"Oldukça erken yola çıkmış olmalısınız?"

"Bay Bentick beni arabasıyla Londra'ya getirdi. Sabah çok erken yola çıkıyor, çünkü en geç saat onda şehirde, işinin başında olması gerekiyor."

"Anlıyorum."

Müfettiş Japp, anlayışla başını salladı. Miss Plenderleith'in bütün yanıtları kısa ve ikna ediciydi. O sırada Poirot da söze karışarak sordu. "Bay Laverton-West hakkındaki görüşünüz?"

Genç kız omuz silkti.

"Bu önemli mi?"

"Hayır. Önemli olmayabilir, ama yine de görüşünüzü öğrenmek isterdim."

"Doğrusu onun hakkında bugüne kadar bir fikir yürütmedim. Laverton-West genç biri, ancak otuz bir ya da otuz iki yaşlarında. Hırslı, güzel konuşmasını biliyor. Azimli, yükselmeyi aklına koymuş birine benziyor."

"Bunlar iyi yönleri, peki ya kötü yönleri?"

"Şey..." Jane Plenderleith bir iki dakika düşündü. "Bence o sıradan bir insan –kendisine özgü orijinal fikirleri yok– ve de kesinlikle kibirli, ukala biri."

Poirot gülümseyerek, "Bunlar pek de önemli kusurlar değil matmazel," dedi.

"Öyle mi dersiniz?" Kızın sesinde alaycı bir tonlama vardı.

"Sizin için öyle olabilir tabii."

Poirot dikkatle Jane Plenderleith'i süzüyordu. Onun sıkılmış olduğunu fark etti ve hemen bu fırsattan yararlandı. "Ama sanırım Bayan Allen... sizinle aynı fikirde değildi. Bunların farkında bile değildi."

"Kesinlikle haklısınız. Barbara onun olağanüstü bir insan olduğunu düşünüyordu. Laverton-West'i olduğu gibi kabul etmişti."

Poirot sevecen bir ifadeyle sordu. "Arkadaşınızı çok severdiniz, değil mi?"

Poirot kızın dizine dayadığı elinin bir yumruk haline girdiğini, çenesindeki adalelerin gerildiğini fark etti. Ancak Jane Plenderleith'in yanıtı yine soğukkanlı rahat ve kesindi.

"Evet, haklısınız. Çok severdim."

Müfettiş Japp, "Bir şey daha var, Miss Plenderleith," dedi. "Bayan Allen'le aranızda bir kavgaya da herhangi konuda bir tartışma geçmiş miydi? Onunla dargın değildiniz, öyle değil mi?"

"Kesinlikle hayır!"

"Peki ya nişanlanması konusunda?..."

"Kesinlikle hayır. Onu mutlu görmek beni de mutlu ediyordu."

Japp kısa bir sessizliğin ardından, "Bayan Allen'in düşmanları var mıydı?" diye sordu.

Bu kez Jane Plenderleith yanıt vermeden önce uzun bir sessizlik oldu. Biraz sonra ağır ağır konuşmaya başladığında ses tonu hafiften değişmişti.

"Düşman derken tam olarak neyi kastettiğinizi anlayamadım."

"Örneğin onun ölümünden çıkarı olabilecek kişiler?"

"Hayır, bu çok saçma. Zaten Barbara'nın oldukça kısıtlı bir geliri vardı."

"Peki, bu gelir şimdi kime kalacak?"

Bu soruyu yanıtlayan Jane Penderleith'in sesindeki hafif şaşkınlık açıkça anlaşılıyordu. "İlginç ama inanın bu konuda hiçbir fikrim yok. Aslında öyle bir şey varsa hiç şaşırmam. Tabii eğer vasiyetname yaptıysa ve..."

"Hiç düşmanı yok muydu?" diye soran Japp, hemen konuyu başka bir noktaya getirdi. "Örneğin ona kin besleyen biri?"

"Hiç kimsenin ona kin beslediğini sanmıyorum. Barbara çok sevecen, daima sevdiklerini mutlu etmeye çalışan fedakâr bir insandı. Çok iyi, çok yumuşak başlı bir kızdı."

Kızın sert, kayıtsız sesinde belki de ilk kez bir yumuşama belirmiş, sesi hafifçe titremeye başlamıştı. Poirot ağır ağır başını salladı.

Japp ekledi. "Özetle Bayan Allen'in son zamanlarda morali düzgündü, keyfi yerindeydi. Finansal bir sıkıntısı yoktu. Evlenmeye

karar vermişti ve nişanlısını seviyordu. İntihar etmesi için bir neden yoktu. Bu doğru, değil mi?"

Kısa bir sessizliğin ardından Jane, "Evet," dedi.

Japp ayağa kalktı. "İzninizle. Müfettiş Jameson'la konuşmam gerekiyor."

Odadan çıktı.

Hercule Poirot ise Jane Plenderleith'le *téte a' téte*[1] kaldı.

(1) Baş başa

3. BÖLÜM

Odaya birkaç dakika süren derin bir sessizlik çöktü.

Jane Plenderleith karşısında duran ufak tefek adamı hızla ama dikkatle süzdü. Sonra da gözlerini önüne dikerek konuşmadan oturdu, ancak gergin tavırlarından Poirot'nun orada bulunmasından tedirgin olduğu anlaşılıyordu. Gerçi sakince oturuyordu, ama rahat değildi, tüm vücudu gerilmişti. Ancak Poirot konuşmaya başladığında biraz olsun rahatladı.

Poirot, sanki havadan sudan bahsediyormuş gibi, kayıtsız ama nazik bir ses tonuyla sordu.

"Ateşi ne zaman yaktınız, matmazel?"

"Ateşi mi?" Kadının sesi bir hayli dalgın ve kararsızdı. "Ah, ateşi mi? Bu sabah gelir gelmez."

"Yukarı çıkmadan önce mi, sonra mı?"

"Önce."

"Anlıyorum. Evet, tabii. Şömine hazır mıydı, odunlar yerleştirilmiş miydi? Yoksa siz mi koydunuz?"

"Şömine hazırdı. Benim bir kibrit çakmam yeterli oldu."

Sesindeki sabırsızlık hissediliyordu. Poirot'nun bunları laf olsun diye sorduğunu düşünüyor olmalıydı. Kim bilir belki gerçekten de onun da asıl amacı buydu. Poirot sakin, sevecen konuşmasını sürdürdü. "Şey... dikkatimi çekti de... arkadaşınızın odasında yalnızca bir gaz sobası vardı."

Jane Plenderleith düşünceliydi, ama hemen yanıt verdi. "Bu, evdeki tek şömine. Bunun dışında gaz sobası kullanıyoruz."

"Yemeğinizi de gazlı ocakta mı pişiriyorsunuz?"

"Evet. Sanırım artık herkes böyle yapıyor."

"Doğru. Böylesi çok daha kolay ve kullanışlı."

Kısa konuşma sona erdi. Jane Plenderleith sabırsızlık içinde ayakkabısıyla zemine vuruyordu. Sonra birden, "Şu adam... yani Başmüfettiş Japp, o zeki bir insan mıdır?" diye sordu.

"İşinin ehlidir. Mesleğinde çok takdir edilen biri. Çok dikkatli ve bilinçli çalışır. Gözünden hiçbir şey kaçmaz."

Kız içini çekti ve mırıldandı. "Yine de... acaba?"

Poirot onu dikkatle süzüyordu. Şöminedeki alevlerin ışığında gözleri yeşil yeşil parlıyordu. Yavaşça sordu. Arkadaşınızın ölümü sizin için büyük bir şok oldu, değil mi?"

"Korkunç."

Kızın içtenlikle konuştuğu anlaşılıyordu.

"Böyle bir şeyi hiç beklemiyordunuz, değil mi matmazel?"

"Tabii ki beklemiyordum."

"Sanırım bu yüzden de ilk başta bunun olanaksız olduğunu düşündünüz, buna ihtimal vermediniz?"

Poirot'nun sesindeki içtenlik ve sevecenlik, Jane Plenderleith'in direncini kırıp, kendini bırakıvermesine yeterli olmuştu. Kız doğal, coşkulu ve gerginlikten tamamen uzak bir tavırla yanıt verdi.

"Aynen öyle. Barbara kendini öldürmüş *olsa* bile, *bu şekilde öldürmesi* olanaksızdı."

"Ama tabancası vardı, değil mi?"

Jane Plenderleith eliyle sıkıldığını belirten bir hareket yaptı.

"Fakat o tabanca... nasıl diyeyim, hatıraydı. Barbara birçok yerde bulunmuş, neredeyse dünyanın dört bir köşesine gitmişti. Bu tabancayı da bir hatıra olarak saklıyordu, başka bir düşüncesi yoktu. Bundan eminim."

"Ah! Bundan nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz?"

"Söylediği şeylerden dolayı elbette."

"Örneğin?..."

Poirot'nun sesi nazik, sevecen ve dostçaydı. Bu da bir anlamda kızı rahatlatıp, konuşmaya teşvik ediyordu.

"Örneğin bir defasında intihardan bahsediyorduk. Barbara bunun en kolay yolunun havagazını açıp, evdeki tüm pencereleri kapatıp, sonra yatmak olduğunu söylemişti. Bense bunun çok zor, hatta olanaksız olduğunu ileri sürmüştüm, öylesine yatıp ölümü beklemenin yani. Kendimi vurmayı yeğleyeceğimi söyledim. Barbara ise asla bu yolu tercih etmeyeceğini belirtti. Böyle bir durumda başarısız olmaktan korktuğunu, silah sesinden de zaten hiç hoşlanmadığını söyledi."

Poirot, "Anlıyorum," diye mırıldandı. "Dediğiniz gibi bu tuhaf bir durum... üstelik biraz önce sizin de belirttiğiniz gibi *odasında gaz sobası da* vardı."

Jane Plenderleith, Poirot'yu hafif bir şaşkınlıkla süzdü. "Evet, vardı... Hiç anlayamıyorum... hayır, Barbara'nın bu şekilde intihar etmiş olmasına hiçbir anlam veremiyorum."

Poirot başını salladı. "Evet, tuhaf bir durum bu, anormal."

"Bütün bu olanlar bana çok saçma görünüyor. Barbara'nın kendisini öldürmüş olabileceğine inanamıyorum. Bunun intihar olduğu *kesin*, öyle değil mi?"

"Şey, tabii başka olasılıklar da söz konusu."

"Ne gibi? Ne demek istiyorsunuz?"

Poirot kıza baktı. "Bu bir cinayet de olabilir."

"Yoo, hayır!" Jane Plenderleith irkilerek geri çekildi. "Oh hayır, bu olanaksız. Bu korkunç bir düşünce..."

"Belki korkunç ama olanaksız olduğunu söyleyebilir misiniz?"

"İyi de kapı içeriden kilitlenmişti. Pencereler de öyle."

"Evet kapı kilitliydi, ama içeriden mi yoksa dışarıdan mı kilitlendiğini gösterecek hiçbir kanıt yok. Bildiğiniz gibi, *anahtar kayıp*."

"Öyleyse... anahtar kayıpsa..." Kız, bir iki dakika düşündü. "O halde kapının *dışarıdan* kilitlenmiş olması gerekir. Aksi takdirde odada bir yerde olması gerekirdi."

"Anahtar odada olabilir de. Unutmayın ki oda henüz yeterince araştırılmadı. Tabii pencereden atılmış da olabilir. Belki biri bunu bulup almıştır."

Jane Plenderleith, "Cinayet!" dedi. Bu olasılık üzerinde düşündüğü; kızın zeki ifadeli, esmer yüzündeki heyecandan da anlaşılıyordu.

"Sanırım haklısınız."

"Tabii eğer bu bir cinayetse, o zaman bunun bir nedeni de olmalı. Sizin cinayet nedeni olabileceğini düşündüğünüz bir şey var mı, matmazel?"

Kız ağır bir hareketle "hayır" anlamında başını salladı. Buna rağmen Poirot yine Jane Plenderleith'in kendisinden özellikle bir şey saklıyor olabileceği izlenimine kapıldı. O sırada kapı açılarak, Müfettiş Japp içeri girdi. Poirot, ayağa kalktı ve "Miss Plenderleith'e," dedi. "Arkadaşının ölümünün intihar olmadığını söylüyordum."

Japp bir anlık bir şaşkınlık geçirdi. Sitem dolu gözlerle Poirot'yu süzdü. Sonra da, "Henüz kesin bir şey söylemek için çok erken!" diye belirtti. "Anlayacağınız her olasılığın üzerinde dikkatle durmamız gerekiyor. Şu an için yapabileceğimiz bununla sınırlı."

Jane Plenderleith yavaşça mırıldandı. "Anlıyorum."

Japp, ona doğru ilerledi. "Evet, Miss Plenderleith, bunu daha önce görüp görmediğinizi bana söyleyebilir misiniz?"

Müfettişin avucunda koyu mavi mineli, oval küçük bir şey vardı.

Jane Plenderleith başını salladı. "Hayır, görmedim."

"Bu sizin veya Bayan Allen'in, değil mi?"

"Hayır. Bu, kadınların takmayı yeğledikleri türde bir şey değil."

"Ah, demek bunun ne olduğunu anladınız!"

"Bu çok açık değil mi? Bu bir erkeğin kol düğmesinden bir parça."

4. BÖLÜM

Japp yakınıyordu. "Kız fazlasıyla kendinden emin, ukala bir tip."

İki dost yeniden Bayan Allen'in yatak odasındaydılar. Ceset, fotoğrafları çekildikten sonra götürülmüştü, parmak izlerini alan olay yeri araştırma ekibi de görevini tamamlayıp gitmişti.

"Onun aptal olduğunu düşünmek çok yanlış olur," dedi Poirot. "Kız hiç de aptal *değil,* Aksine, Jane Plenderleith son derece zeki ve becerikli bir kadın."

Japp birden umutla sordu. "Ne dersiniz, sizce bunu o yapmış olabilir mi? Kadını öldürmek için fırsatı vardı. Gerçekten Essex'te miymiş, bunu araştırmamız gerekiyor. Belki de şu genç adam, şu geleceği parlak milletvekili yüzünden kavga ettiler. Bence Jane Plenderleith adamı *biraz fazla* kötüledi. Şüphe uyandıran bir durum bu. Bende, sanki kadın genç adamdan hoşlanmış, ama yüz bulamamış gibi bir izlenim uyandı. Jane Plenderleith, istediği takdirde birini ortadan kaldırmaktan çekinmeyecek biri; hem de bunu başı dik, soğukkanlılığını elden bırakmadan yapabilecek biri. Evet, onun hafta sonunda ne yaptığını, kanıtının ne derece sağlam olduğunu araştırmalıyız. Kız, yaptıklarını hiç duraksamadan saydı. Sonuç olarak Essex uzak sayılmaz. Tren çok. Tabii hızlı bir arabayla buraya gelip tekrar Essex'e dönmüş de olabilir. Onun dün gece başının ağrıdığını bahane ederek odasına erkenden çekilip çekilmediğini öğrenmemiz gerekiyor."

Poirot bıyığını sıvazlarken, "Haklısınız," diye mırıldandı.

Japp, "Zaten, kızın bizden bir şeyler sakladığı da anlaşılıyor, değil mi? Bunu siz de hissetmediniz mi? Kızın bildiği bir şey var," diye ekledi.

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. "Evet, bu açık."

Japp, "Bu gibi olaylarda hep aynı güçlükle karşılaşırız," diye yakındı. "Herkes dilini tutmaya, bir şeyler gizlemeye çalışır, hem de bazen yalnızca onur meselesi yaptıkları için."

"Bu yüzden onları kınayamazsınız, sevgili dostum."

Japp homurdandı. "Hayır, fakat bütün bunlar *bizim* işimizi daha da güçleştiriyor."

Dostunu yatıştırmak amacıyla, "Bu bir anlamda da size ne kadar zeki olduğunuzu kanıtlama fırsatı tanıyor," diyen Poirot ekledi. "Bu arada, parmak izlerinden ne haber?"

"Olayın cinayet olduğu kesin. Tabancada parmak izi yok. Kadının eline sıkıştırılmadan önce iyice temizlenmiş. Bayan Allen, büyük bir akrobasi numarasıyla kolunu kafasının öbür tarafına dolamayı başarmış olsaydı bile, tabancayı sıkıca tutmadan ateş edemez, öldükten sonra da silahtaki parmak izlerini silemezdi."

"Evet, evet. Bu durumda işe ikinci bir kişinin karışmış olduğu açık."

"Diğer yandan parmak izleri konusu beni ciddi şekilde hayal kırıklığına uğrattı. Kapının tokmağında hiçbir iz yok. Pencerede de öyle. Anlamlı, değil mi? Odanın her tarafı Bayan Allen'in parmak izleriyle dolu."

"Jameson bir şey öğrenebilmiş mi?"

"Gündelikçi kadından mı? Hayır. Kadın bir hayli konuşmuş, ama pek bir şey bilmiyormuş. Bayan Allen'le Miss Plenderleith'in çok iyi geçindiklerini doğrulamış. Jameson'u sokağa, bilgi toplamaya gönderdim. Bay Laverton-West'le de konuşmamız gerekecek.

Dün gece neredeymiş, ne yapıyormuş, bunu öğrenmeliyiz. Bu arada sanırım, kadının belgelerine bir göz atmamız iyi olacak."

Daha fazla bir şey söylemeden işe koyuldu. Arada sırada homurdanarak Poirot'ya bir kâğıt uzatıyordu. Araştırma uzun sürmedi. Masada fazla belge yoktu. Olanlar da özenle ayrılmış, derlenip dosyalanmıştı.

Sonunda Japp arkasına yaslanarak derin bir soluk aldı.

"Pek bir şey yok değil mi?"

"Aynen öyle."

"Bilindik şeyler: ödenmiş faturalar, hesap fişleri. Henüz ödenmemiş bir iki fatura... öyle önemli bir borç da yok. Sosyal faaliyetler, davetiyeler. Arkadaşlarından gelen notlar. Bunlar ise..." Elini altı yedi mektuptan oluşan bir destenin üstüne koydu. "Mektuplar. Sonra çek defteri. Pasaportu. Dikkatinizi çeken bir şey oldu mu?"

"Evet. Kadın bankadaki hesabından daha fazla para çekmiş. Borca girmiş."

"Başka?"

Poirot güldü. "Beni sınıyor musunuz? Neyse, evet. Düşündüğünüz şeyi ben de fark ettim. Kadın üç ay önce iki yüz sterlin çekmiş. Dün de iki yüz sterlin daha çekmiş."

"Çek defterindeki koçanda isim yazılı değil. Bu arada kendine yazdığı çeklerin hiçbiri bu kadar yüksek meblağda değil, en fazla on beş sterlin. Bayan Allen genellikle çok az para çekiyormuş. Ayrıca şunu da belirteyim: bu iki yüz sterlin bu evde de değil. Kadının bir çantasında dört sterlin ve biraz da bozuk para var. Başka bir çantada ise bir kaç sterlin. Sanırım durum oldukça açık!"

"Yani sizce kadın dün bu parayı birine mi verdi?"

"Evet. Ama asıl öğrenmemiz gereken Bayan Allen'in bu parayı kime verdiği?"

O sırada kapı açıldı ve Müfettiş Jameson içeri girdi.

"Evet Jameson, bir şey öğrenebildiniz mi?"

"Evet, efendim. Bazı şeyler öğrendim. Öncelikle ateş edildiğini tam olarak duyan olmamış. Bir iki kadın, tabancanın gürültüsünü duyduklarını iddia ettiler; ama sanırım bu duymuş olmayı istemelerinden kaynaklanıyordu. Diğer yandan o havai fişekler patlatılırken silah sesini duymak imkânsız gibi bir şey."

Japp homurdandı. "Neyse. Devam edin."

"Bayan Allen dün öğleden sonrayı ve akşamın büyük bir kısmını evde geçirmiş. Saat beş sularında eve gelmiş. Gerçi saat altıda yeniden çıkmış ama yalnızca sokağın ötesindeki posta kutusuna kadar gidip, mektup atmış. Sonra akşam saat dokuz buçukta kapıya bir otomobil gelmiş –bir Standard Swallow– içinden bir adam inmiş. Görgü tanıklarına göre kırk beş yaşlarında, asker tavırlı, boylu boslu, yapılı bir adammış. İnce bir bıyığı, koyu mavi paltosu ve melon şapkası varmış. 18 numarada oturanların şoförü James Hogg, onun daha önce de Bayan Allen'in ziyaretine geldiğini söyledi."

Japp, "Kırk beşinde," diye mırıldandı. "Laverton-West olamaz."

"Bu adam her kimse burada bir saate yakın kalmış. Onu yirmi geçe evden ayrılmış. Kapıda durarak Bayan Allen'le konuşmuş. Frederick Hogg adında küçük bir çocuk tam o sırada çok yakındaymış, adamın söylediklerini duymuş."

"Adam ne söylemiş?"

"'*İyice düşün ve bana haber ver*,' demiş. Kadın buna karşılık bir şeyler söylemiş. Bunun üzerine de adam, '*Peki, görüşürüz,*" deyip, arabasına binerek uzaklaşmış."

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. "Demek bütün bunlar onu yirmi geçe olmuş?"

Japp burnunu ovuşturdu. "O halde Bayan Allen onu yirmi geçe hâlâ sağdı. Peki ya başka?"

"Başka bir şey yok efendim, daha doğrusu benim öğrenebildiğim şimdilik bu kadar. 22 numaradaki şoför evine on buçuk sularında dönmüş. Çocuklarına havai fişek atma sözü vermiş. Çocukla-

rı heyecanla onu bekliyorlarmış, sokaktaki diğer çocuklar da öyle. Adam havai fişeklerini atmış. Etraftakiler de coşkuyla bunu seyretmiş, sonra da herkes yatmaya gitmiş."

"14 numaraya başka birinin gelip gelmediğini gören olmamış mı?"

"Hayır, gören olmamış. Ama bu eve kimsenin girmediği anlamına gelmez. Çünkü o koşullarda gelen olsa bile fark etmeleri olanaksızmış."

Japp, "Hımm," dedi. "Bu doğru. Şimdi bu ince bıyıklı, boylu boslu asker kılıklı adamı bulmamız gerekiyor. Kadını canlı olarak en son gören kişinin o olduğu anlaşılıyor. Acaba kim bu adam?"

Poirot atıldı. "Belki bunu bize Miss Plenderleith söyleyebilir."

Japp karamsar bir havada iç çekti. "Belki. Onun istediği takdirde bize birçok şeyi açıklayabileceğinden hiç şüphem yok. Peki ya sen Poirot, aziz dostum? Onunla bir süre yalnız kaldınız. Ona karşı hiç o sevecen, ketum, sonuçta mucizeler yaratan 'babacan adam' tavırlarını takınmadınız mı?"

Poirot ellerini açtı. "Maalesef onunla yalnızca gaz sobalarından bahsettik."

"Gaz sobaları mı?" Japp, sinirlenmiş gibiydi. "Neyiniz var, sizin dostum? Buraya geldiğinizden beri tüy kalemlerden ve Bayan Allen'in evraklarından başka bir şeyle ilgilenmediniz. Evet, dostum, sizin gizlice çöp sepetine baktığınızı gördüm. İçinde bir şey bulabildiniz mi bari?"

Poirot iç çekti. "Yalnızca çiçek soğanlarıyla ilgili bir katalog ve eski bir mecmua."

"Ne aradığınızı hiç anlayamıyorum. Hiçbir katil kendisini ele verecek bir belgeyi ya da aradığınız nasıl bir kanıt ya da ipucuysa, kendini suçlayacak bir şeyi bu sepete atmaz?"

"Sözlerinizde kesinlikle haklısınız. Yalnızca kesinlikle önemsiz bir şey çöp sepetine atılmış olabilir."

Poirot incinmiş bir havada konuşmuştu. Buna rağmen Japp onu şüpheyle süzdü. "Neyse," dedi. "Şimdi ne yapmam gerektiğini biliyorum. Ya siz ne yapmayı düşünüyorsunuz?"

Poirot, *"Eh bien!"*[1] diye yanıtladı onu. "Sanırım ben önemsiz şeyleri araştırmayı sürdüreceğim. Bakmadığım bir çöp sepeti daha var."

Çevik bir hareketle odadan çıktı. Japp, şaşkın ve öfkeli bir bakışla arkasından baktı.

"Çılgın bu adam," diye mırıldandı. "Kesinlikle çılgın!"

Müfettiş Jameson saygılı bir şekilde sessizliğini sürdürüyordu. Yüzündeki ifadeye bakılırsa içinden, "ah şu yabancılar" diye geçiriyordu.

Sonra yüksek sesle, "Demek Mösyö Poirot bu?" dedi. "Ondan bahsedildiğini çok duydum."

Japp açıkladı. "Kendisi çok eski bir dostumdur. Emin olun, aslında göründüğü kadar çılgın biri değildir o. Ama ne de olsa artık yaşlanıyor."

Müfettiş Jameson anlayışla başını salladı. "Bu yaşlarda bu normal, efendim. Yıllar ne de olsa etkisini gösteriyor!"

Japp, "Her şeye rağmen onun neyin peşinde olduğunu bilmek isterdim," dedi.

Yazı masasına giderek endişe ve merakla zümrüt yeşili tüy kaleme baktı.

---

(1) İyi

5. BÖLÜM

Japp bir kedi sessizliğiyle yaklaşan Poirot'yu yanında fark ettiğinde mahallede bulunan üçüncü şoförün karısıyla konuşuyordu. Birden irkilen başmüfettiş, "Ah," dedi. "Beni korkuttunuz. Bir ipucu buldunuz mu?"

"Aradığımı bulamadım."

Japp yeniden Bayan James Hogg'a döndü. "Demek o centilmeni daha önce de gördünüz."

"Ah, evet, efendim. Kocam da öyle. Bu yüzden kendisini hemen tanıdık."

"Bakın, Bayan Hogg, siz zeki, dikkatli bir kadınsınız. Bunu hemen anladım. Bu sokakta olup biten her şeyi bildiğiniz konusunda en ufak bir şüphem yok. Ayrıca siz insanları tanıyan, onlar hakkındaki yargılarınızda yanılmayan, tespitlerine güvenilebilecek, muhakeme gücü olan birisiniz." Japp, hiç çekinmeden aynı şeyleri üçüncü kez yineliyordu. Bayan Hogg, hafifçe doğruladı. Yüzünde zeki insanlara özgü o kendinden emin ifade belirdi. "Bana o iki genç kadından, Bayan Allen'le Miss Plenderleith'den bahsedin lütfen. Nasıl insanlardır? Eğlence düşkünü mü? Sıklıkla parti veriyorlar mıydı? Bütün bunları öğrenmek istiyorum."

"Yoo hayır, efendim, öyle insanlar değillerdi. Oldukça fazla geziyorlardı, pek evde oturmuyorlardı, özellikle de Bayan Allen. Ama onlar nasıl diyeyim... *klas* insanlardı. Bilmem ne demek istediği-

mi anlıyor musunuz? Bu sokağın öteki ucunda oturan bazı tiplerden çok farklıydılar. Örneğin ben Bayan Stevens'in neyin peşinde olduğundan eminim. Tabii, onun bayan denmeyi hak ettiği kanısında da değilim ama, neyse yine de size bu sokakta neler döndüğünü anlatmamın hiç gereği yok. Ben..."

"Tabii, tabii," diyen Japp, ustalıkla bu sözcük yağmurunu durdurdu. "Bana anlatacaklarınız çok önemli. Demek herkes Bayan Allen'le Miss Penderleith'i seviyordu."

"Evet, efendim. Her ikisi de çok iyi, nazik insanlardı. Özellikle de Bayan Allen. Yolda sıklıkla durup çocuklara tatlı sözler ederdi. Zavallıcık, sanırım kendi kızını kaybetmiş. Ah, ben de üç yavrumu gömdüm. Bence..."

"Evet, evet. Çok üzücü. Peki ya Miss Plenderleith?"

"Ah, evet, o da çok iyi bir bayan ama biraz sert, soğuk bir tiptir. Bilmem, ne demek istediğimi anlıyor musunuz? Başıyla selam verip geçer, pek öyle durup konuşmaz. Ama yine de çok iyi bir insan, aleyhinde hiçbir şey söyleyemem."

"Bayan Allen'le iyi geçinirler miydi?

"Ah, evet, efendim. Ne kavga, ne tartışma, kesinlikle öyle şeyler olmazdı aralarında. Çok mutlu ve neşeliydiler. Bayan Pierce'ın da bu sözlerimi onaylayacağından eminim."

"Evet, evet. Onunla da konuştuk. Bayan Allen'in nişanlısını hiç gördünüz mü?"

"Evleneceği centilmeni mi? Ah, evet. Buraya sık sık gelirdi. Söylediklerine göre milletvekiliymiş."

"Dün gece gelen de o değil miydi?"

"Hayır, efendim. Kesinlikle o *değildi.*" Bayan Hogg doğruldu. Ciddiyetine ve kendini kontrol etmeye çalışmasına rağmen çok heyecanlanmış olduğu anlaşılıyordu. "Bana sorarsanız, efendim. Çok *yanlış* düşünüyorsunuz. Bayan Allen *öyle* bir kadın değildi, bundan eminim. Evet, evde başka kimse yoktu ama öyle dedikodulara inan-

mam. Bunu, bu sabah kocama da söyledim. 'Hayır, Hogg,' dedim. "'Bayan Allen tam bir hanımefendiydi, onun için öyle imalı konuşmaya, tahmin yürütmeye kalkışma,' dedim. Sözüm meclisten dışarı ama ben erkeklerin ne denli fesat olduklarım bilirim. Lütfen bağışlayın, ama erkekler çok kötü niyetlidir."

Japp, bu hakaretlere aldırmayarak sorgulamayı sürdürdü. "Adamın geldiğini ve sonra da evden ayrıldığını gördünüz, öyle değil mi?"

"Evet, öyle efendim."

"Başka bir şey duymadınız mı? Örneğin kavga, gürültü filan?"

"Hayır efendim, duymadık. Duymamızın olanaksız olduğu değil, söylemek istediğim. Aslında böyle yerlerde durum bunun tam tersidir. Örneğin sokağın diğer ucunda oturan Bayan Stevens'ın zavallı korkak hizmetçisine nasıl hakaret ettiğini herkes biliyor, gerçi ona buna katlanmaması gerektiğini söyledik ama kadın çok iyi ücret veriyor. Kadın aksi, şeytanın teki ama ödediği ücretle hatalarını telafi ediyor. Haftada üç yüz sterlin..."

Japp çabucak atıldı. "Ama 14 numaradan gelen hiçbir ses duymadınız, değil mi?"

"Hayır, efendim. Zaten içeride kavga olsa da duyamazdık. Hava fişekler patlayıp duruyordu. Bu arada zavallı Eddie'min de kaşları yandı. Neredeyse hiç kalmadı."

"Bu adam onu yirmi geçe evden ayrıldı, öyle değil mi?"

"Olabilir efendim. Bu konuda tam bir şey söyleyemem, ama Hogg öyle diyor ve o çok güvenilir biridir."

"Ama onun gittiğini görmüşsünüz. Ne dediğini de duydunuz mu?"

"Hayır, efendim. O kadar yakında değildim. Pencereden onun kapıda durup, Bayan Allen'le konuştuğunu gördüm."

"Bayan Allen'i de gördünüz mü?"

"Evet, efendim. Kapı eşiğinde duruyordu."

"Ne giymiş olduğunu fark ettiniz mi?

"Şey, doğrusu bu konuda pek bir şey söyleyemeyeceğim, efendim. Buna pek dikkat etmedim."

Poirot, "Üzerindekinin gece giysisi mi, yoksa gündüz giysisi mi olduğunu da mı fark etmediniz?" diye sordu.

"Hayır, efendim. Üzgünüm, bu konuda da bir şey söyleyemeyeceğim."

Poirot düşünceli bir tavırla önce yukarıdaki pencereye, sonra da 14 numaralı daireye baktı. Bir an gülümsedi ve Japp'la göz göze geldiler.

"Ya adam?"

"O koyu mavi bir palto ve melon şapka giymişti. Son derecede şıktı."

Japp, bir kaç soru daha sorduktan sonra diğer tanığın sorgusuna geçti. Bayan Hogg'un oğlu Frederick'ti bu. Frederick Hogg, gözleri ışıl ışıl parlayan alaycı yüzlü bir çocuktu. Kendisi bu olayın aydınlanmasında çok önemli rolü olduğunu düşünüyor, bu yüzden de kasılıyordu.

"Evet, efendim. Onların konuştuklarını duydum. Adam, *'İyice düşün ve bana haber ver,'* dedi. Ama dostça bir tavırla, nazikçe. Sonra kadın bir şey söyledi. Bunun üzerine adam, *'İyi öyleyse. Görüşürüz,'* dedi ve oradan ayrıldı. Doğruca arabasına gitti; ona kapıyı açtım, ama bana para vermedi." Küçük Hogg'un sesindeki hafif üzüntü seziliyordu. "Ve uzaklaşıp gitti."

"Bayan Allen'in ne dediğini duymadın mı?"

"Hayır, efendim. Duyduğumu söyleyemem."

"Bana kadının üstünde nasıl bir giysi olduğunu tanımlayabilir misin? Örneğin ne renkti?"

"Buna yanıt veremeyeceğim, efendim. Aslında kadını göremedim. O herhalde kapının arkasındaydı."

Japp, "Ya, demek öyle," diye mırıldandı. "Bak yavrum, şimdi bir şey daha soracağım. İyice düşünmeni ve soruma çok dikkatle yanıt vermeni istiyorum. Eğer bilmiyorsan ya da anımsamıyorsan, bunu açıkça söyle. Anlaşıldı mı?"

"Evet, efendim."

Küçük Hogg, başmüfettişe merak ve heyecanla bakıyordu.

"Kapıyı kim kapattı? Bayan Allen mi, yoksa o adam mı?"

"Ön kapıyı mı?"

"Ön kapıyı tabii."

Çocuk düşündü. Anımsamaya çalışırken gözleri iyice kısıldı.

"Sanırım kadındı. Hayır, hayır, kapıyı adam kapadı. Kapıyı çekip hızla kapattı ve doğruca arabasına gitti. Sanki bir randevuya yetişmek ister gibiydi."

"Tamam. Evet, delikanlı, senin çok zeki bir genç olduğun anlaşılıyor. Şu altı peniyi al bakalım, bu hakkın!"

Küçük Hogg'u gönderen Japp, Poirot'ya doğru döndü. Birbirlerine bakarak, aynı anda ağır ağır başlarını salladılar.

Japp, "Olabilir," dedi.

Poirot, "Çeşitli olasılıklar var," diye belirtti.

Poirot'nun gözlerinde yeşil bir ışık parlıyordu. Kedi gözünden farksızdı bu gözler.

6. BÖLÜM

Yeniden 14 numaralı evin oturma odasına döndüklerinde Müfettiş Japp açıklama yapmaya bile gerek görmeden doğrudan konuya girdi. "Bakın, Miss Plenderleith, bize gerçekleri hemen şimdi anlatmanın zamanı geldiğini düşünmüyor musunuz? Nasıl olsa eninde sonunda her şey ortaya çıkacak."

Jane Plenderleith, kaşlarını kaldırdı. Şöminenin önünde durmuş, nazikçe tek ayağını ısıtıyordu.

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

"Bu doğru mu, Miss Plenderleith?"

Kız omzunu silkti. "Bütün sorularınızı yanıtladım. Sizin için daha fazla ne yapabileceğimi bilemiyorum."

"İstediğiniz takdirde daha birçok şey yapabileceğiniz kanısındayım."

"Bu sizin düşünceniz, öyle değil mi, başmüfettiş?"

Japp kıpkırmızı kesildi.

Poirot söze karıştı. "Matmazele durumu açıkladığınız takdirde sanırım bu sorunuzun nedenini de anlayacaktır."

"Bu sorun değil. Şimdi, bakın Miss Plenderleith, gerçek şu: Arkadaşınız elinde bir tabancayla başından vurulmuş olarak bulundu ve odasının kapı ve penceresi kilitliydi. Bu ilk bakışta basit bir intihar olayına benziyordu. *Ancak intihar değildi.* Yalnızca tıbbi bulgular bile bunu kanıtlamaya yeterli."

"Nasıl yani?"

Kızın o alaycı soğukkanlılığı kaybolmuştu. Öne doğru eğilmiş, dikkatle, ısrarla Japp'ın yüzüne bakıyordu.

"Tabanca elindeydi, ama *parmakları tabancayı kavramamıştı.* Üstelik tabancada hiç *parmak izi yoktu.* Ayrıca balistik raporuna göre arkadaşınızın kendisini vurmuş olma olasılığı ortadan kalkıyordu. Bunun dışında Bayan Allen geride intihar mektubu da bırakmamıştı. Bu intihar olaylarında çok ender rastlanan bir durumdur. Ayrıca kapı kilitli olmasına rağmen anahtar hala bulunamadı."

Jane Plenderleith ağır ağır yüzünü onlara doğru döndü ve bir koltuğa oturdu.

"Demek öyle?" dedi. "Zaten en başından beri Barbara'nın kendisini öldürmüş olmasının *olanaksız* olduğunu hissediyordum. Haklıymışım. O kendisini *vurmamış,* onu biri öldürmüş."

Kız bir kaç dakika sessiz sedasız oturdu. Derin düşüncelere dalmıştı. Sonra birden başını kaldırdı.

"'Bana istediğinizi sorabilirsiniz. Size elimden geldiğince yanıt vermeye çalışacağım."

Japp sorguya başladı. "Dün gece Bayan Allen'e bir misafir gelmiş! Kendisinin kırk beş yaşlarında, asker tavırlı, boylu poslu, ince bıyıklı, şık bir adam olduğu söylendi. Standard Swallow marka büyük bir arabası varmış. Bu adamın kim olabileceğini biliyor musunuz?"

"Tabii emin değilim, ama verdiğiniz tanım Binbaşı Eustace'i anımsatıyor."

"Kim bu Bay Eustace? Bana onun hakkında bildiklerinizi anlatın."

"O Barbara'nın Hindistan'dayken tanıştığı biri. Bir yıl kadar önce çıkageldi. Ondan sonra da kendisini arada sırada görmeye başladık."

"Bayan Allen'in dostu muydu?"

Jane'in yanıtı imalıydı. "Öyle davranıyordu."

"Peki, Bayan Allen'in ona karşı tavrı nasıldı?"

"Barbara'nın Eustace'den pek hoşlandığını sanmıyorum, hatta hoşlanmadığından emin olduğumu söyleyebilirim."

"Ama Bayan Allen yine de ona karşı dostça davranıyordu, değil mi?"

"Evet."

"İyice düşünün, Miss Plenderleith, hiç arkadaşınız Bayan Allen'in ondan korktuğu gibi bir izlenime kapıldınız mı?"

Jane Plenderleith buna ancak bir iki dakika kadar düşündükten sonra yanıt verdi. "Evet, sanırım korkuyordu. Adam geldiği zamanlarda hep sinirli olurdu."

"Bay Eustace ile Bay Laverton-West tanışıyorlar mıydı?"

"Sanırım bir kez karşılaştılar. Birbirlerinden pek hoşlanmadıklarını düşünüyorum. Daha doğrusu Binbaşı Eustace elinden geldiğince Charles'la dost olmaya çalıştı ama Charles'tan karşılık bulamadı. Charles'ın burnu çok iyi koku alır, kim iyi, kim kötü; çok iyi anlar."

Poirot araya girdi. "Yani, sizce Bay Eustace pek sağlam, düzgün biri değildi, öyle mi?"

Kız sert ve ciddi bir tonla, "Hayır, değildi," dedi. "İnsanı ürküten bir tipi vardı. Bence karanlık biriydi. Üst kademeden değildi."

Poirot iç çekti. "Yani Bay Eustace bir *pukka sahip*[1] değildi, öyle mi?"

Jane Penderleith'in yüzünde hafif bir gülümseme belirdiyse de yine soğuk, ciddi bir tavırla yanıt verdi. "Evet."

"Size bu adamın Bayan Allen'e şantaj yaptığını söylersem, bu sizi şaşırtır mı Miss Plenderleith?"

Müfettiş Japp, bu sözlerin etkisini yakından görebilmek için öne doğru eğildi.

Gördüğü manzara karşısında memnun oldu. Kız irkildi. Yüzü kıpkırmızı oldu. Elini hiddetle koltuğun kenarına indirdi.

(1) Hindistan'da üst kastlardan; centilmen, birinci sınıf adam.

"Demek sorun buydu! Ne kadar aptalmışım. Bunu tahmin etmeliydim. Tabii."

Poirot, "Sizce bu doğru olabilir mi matmazel?" diye sordu.

"Ne kadar ahmağım ki bunu daha önce düşünemedim. Barbara son altı ay içinde benden bir kaç kez borç aldı. Tabii ufak meblâğlar. Onun oturup banka defterini iyice incelediğini de gördüm. Ama onun geliriyle orantılı bir yaşantısı olduğunu bildiğim için hiç endişelenmedim, tabii şantaj yapılıyorsa..."

Poirot, "Bu varsayım Bayan Allen'in son zamanlardaki tavırlarını da açıklıyor olabilir," dedi.

"Kesinlikle. Çok sinirliydi. Bazen endişeli oluyordu. Aslında normal halinden çok farklıydı."

Poirot usulca mırıldandı. "Bağışlayın ama daha önce bize bundan bahsetmemiştiniz. Hatta tam tersini söylemiştiniz."

"O başka!" Jane Plenderleith sabırsızca elini salladı. "Sinirliydi, ama depresyonda değildi. Yani Barbara'nın asla intihar etmeyi düşünür gibi bir hali yoktu. Ama şantaj... Evet. Keşke bunu *bana* söyleseydi. Eustace'e cehenneme kadar yolu olduğunu gösterirdim."

Poirot başını salladı. "Ama o cehenneme değil de Bay Laverton-West'e gidebilirdi, değil mi?"

Jane Plenderleith ağır ağır, "Evet," dedi. "Evet... bu doğru..."

Japp, "Adamın ona neyle şantaj yaptığı konusunda bir fikriniz var mı? Elinde ne olabilirdi?" diye sordu.

Kız başını salladı. "En ufak bir fikrim bile yok. Ama Barbara'yı çok iyi tanıdığına inanan biri olarak bunun aslında çok ciddi bir şey olmadığından eminim. Diğer yandan..." Bir an sustu. Sonra ekledi. "Demek istediğim Barbara'nın saf bir tarafı olduğuydu. Kolaylıkla korkutulabilirdi. Gerçekten de Barbara bir şantajcı için kaçırılmayacak bir fırsattı. Aşağılık köpek!"

Bu son iki sözcüğü büyük bir kin ve nefretle söylemişti.

Poirot, "Ne yazık ki!" dedi. "Bu cinayette bir terslik var. Yani aslında kurtulmak için şantajcıyı öldürmesi gereken kurbandır, şantajcının kurbanı öldürmesi pek rastlanan bir durum değil."

Jane Plenderleith hafifçe irkildi, kaşlarını çattı. "Bu doğru, ama bazı durumlarda..."

"Ne gibi?"

"Ya Barbara büyük bir umutsuzluğa kapıldıysa? Belki de adamı o gülünç tabancasıyla tehdit etmeye kalkıştı. Adam tabancayı elinden almaya çalıştı, mücadele ettiler, o sırada tabanca ateş aldı ve Barbara öldü. Sonra da adam bu olanlar karşısında dehşete düştü ve olaya intihar süsü vermek istedi."

Japp, "Olabilir!" dedi. "Ama bir sorun var."

Genç kadın merak içinde ona baktı. "Dün gece Bay Eustace – tabii gelen gerçekten oysa– buradan onu yirmi geçe ayrılmış ve Bayan Allen'e kapıda 'İyi geceler,' dilemiş."

"Demek öyle." Miss Plenderleith'in yüz ifadesi değişti. "Anlıyorum!" Kısa bir süre konuşmayıp düşündü.

Sonra da ağır ağır, "Ama sonradan geri dönmüş de olabilir!" dedi.

Poirot, "Evet, bu olabilir," diye belirtti.

Japp, "Sizden öğrenmek istediğim bir şey daha var: Miss Plenderleith, Bayan Allen konuklarını nerede kabul ederdi? Burada mı, yukarıda odasında mı?" diye sordu.

"Her ikisinde de. Bu odayı daha çok birlikte verdiğimiz partilerde kullanırdık. Bir de ben arkadaşlarımı genellikle burada ağırlardım. Barbara'yla anlaşmıştık. O yukarıdaki büyük yatak odasını almıştı. Orayı misafir ve oturma odası olarak da kullanacaktı. Ben ise küçük yatak odasını almıştım ve bu odayı kullanıyordum."

"Eğer Bay Eustace dün gece haberli geldiyse, sizce Bayan Allen kendisini hangi odada kabul etmiş olabilir?"

"Buraya aldığını düşünüyorum." Genç kadının sesinde hafif bir tereddüt seziliyordu. "Burası daha resmi. Diğer yandan, eğer çek filan yazmak istediyse onu yukarıdaki odaya da almış olabilir. Burada kâğıt kalem yok."

Japp başını salladı. "Çek söz konusu değildi. Bayan Allen dün bankadan iki yüz sterlin çekmiş. Şu ana kadar da bu parayı evde bulamadık."

"Parayı o ahlaksıza mı vermiş? Ah, zavallı Barbara. Zavallı Barbara."

Poirot öksürdü. "Sizin de dediğiniz gibi adamın Bayan Allen'i öldürmesi ancak bir kaza sonucu olabilir. Yoksa kendisi için sürekli gelir kaynağı olan birini neden ortadan kaldırsın ki?"

"Kaza mı? Bu kaza değildi. Adam birdenbire kendini kaybetti, gözü döndü ve zavallı Barbara'yı vurdu."

"Sizce olay böyle mi oldu?"

"Evet!" diyen Jane heyecanla, "Cinayetti bu... *Cinayet*!" diye ekledi.

Poirot ciddi bir tavırla, "Yanıldığınızı söyleyemem, matmazel!" diye mırıldandı.

Japp, "Bayan Allen hangi marka sigara içerdi, Miss Plenderleith?" diye sordu.

"Gaspers. Kutuda birkaç tane olması gerekiyor."

Japp kutuyu açtı. Bir sigara alıp başını salladı ve sigarayı cebine attı.

Poirot, "Peki ya siz, matmazel?" diye sordu.

"Aynı markayı."

"Türk sigarası içmez misiniz?"

"Hayır, asla."

"Ya Bayan Allen?"

"Hayır. O da içmezdi. Hoşlanmazdı onlardan."

Poirot "Ya Bay Laverton-West? O hangi sigarayı içerdi?" diye sordu.

Genç kadın onu sert bakışlarla süzdü.

"Charles mı? Onun hangi sigarayı içtiğinin ne önemi olabilir ki? Barbara'yı *Charles'ın* öldürmüş olabileceğini düşünmüyorsunuz, değil mi?"

Poirot omuzlarını silkti. "Daha önce de sevdiği kadını öldüren çok erkek görülmüştür, matmazel."

Jane, sabırsızlık içinde başını salladı. "Charles hiç kimseyi öldüremez. O çok dikkatli ve ölçülü bir insandır."

"Doğru matmazel, zaten en çözümsüz, en kusursuz cinayetleri de genellikle dikkatli adamlar işler!"

Kız onu hayretle süzdü.

"Ama biraz önce ileri sürdüğünüz gibi bir nedenden dolayı değil, Mösyö Poirot."

Belçikalı dedektif başıyla onayladı. "Evet, bu doğru."

Japp ayağa kalktı. "Artık burada yapılabilecek daha fazla bir şey olduğunu sanmıyorum. Etrafa son bir kez göz atayım."

"Barbara'nın parayı evde bir yere saklamış olabileceğini mi düşünüyorsunuz? Olabilir. İstediğiniz her yere bakın, hatta benim odama bile. Gerçi Barbara'nın parasını oraya saklayacağını hiç sanmıyorum ama..."

Japp'ın araştırması hızlı ancak verimliydi. Bir kaç dakika oturma odasını didik didik etmesine yeterli oldu. Sonra yukarıya çıktı. Bu arada Jane Plenderleith kanepenin kolçağına oturmuş, bir sigara yakmış, kaşları çatık şöminedeki alevlere bakıyordu. Poirot da ona bakıyordu.

Kızı süzmekle geçirdiği sessiz birkaç dakikanın ardından Poirot yavaşça, "Acaba Bay Laverton-West'in şu sıralar Londra'da olup olmadığını biliyor musunuz?" diye sordu.

"Doğrusu hiçbir bilgim yok. Ama sanırım Hampshire'da ailesinin yanında. Herhalde ona bir telgraf çekmem gerekiyor. Ne kötü. Bunu yapmayı tamamen unuttum."

"Bir felaket durumunda her şeyi anımsamak ve doğru hareket etmek çok zordur, matmazel. Zaten kötü haber çabuk yayılır. Ne yazık ki böyle şeyler de çok çabuk duyulur."

Kız, dalgın dalgın mırıldandı. "Evet. Bu doğru."

O sırada Japp'ın merdivenlerden indiğini duydular. Jane, dışarı çıkarak onu karşıladı.

"Evet, bir şey bulabildiniz mi?"

Başmüfettiş Japp başını salladı. "Korkarım işe yarayacak bir ipucu bulamadım Miss Plenderleith. Neredeyse bütün evi aradım. Ah, evet, merdivenlerin altındaki şu dolaba da bir bakayım."

Konuşurken dolabın tokmağını tutarak çekti.

Jane Plenderleith, "Orası kilitli!" dedi.

Sesindeki tuhaflık iki adamın da dikkatini çekmiş, bakışlarını hızla ona yöneltmelerine neden olmuştu.

Japp nezaketle, "Evet. Kilitli olduğunu görüyorum," dedi. "Acaba gidip anahtarı getirebilir miydiniz?"

Kız sanki taştan bir heykel gibi öylece kalakalmıştı.

"Ben... anahtarın nerede olduğundan emin değilim."

Japp hızla bakışlarını kıza yöneltti. Ancak sesi hâlâ nazik ve kayıtsızdı.

"İşte bu çok kötü. Kapağı açmak için zor kullanıp, tahtayı kırmayı hiç istemiyorum. Bari Jameson'u yollayayım da bir çilingir ya da maymuncuk getirsin!"

Kız, kaskatı kesilmiş bir halde ileri atıldı.

"Ah... Bir dakika. Belki..."

Dönüp oturma odasına gitti ve bir dakika kadar sonra elinde büyük sayılabilecek bir anahtarla geri döndü.

"O dolabı daima kapalı tutardık!" diye açıkladı. "Bilirsiniz, şemsiye filan gibi şeyler kolayca çalınabiliyor."

Japp, neşeyle anahtarı aldı.

"Akıllıca düşünülmüş bir önlem."

Anahtarı takıp dolabın kapağını açtı. Dolabın içi karanlıktı. Japp cep fenerini çıkararak, hızla dolabın içinde gezdirdi.

Bu arada Poirot kızın bir an için gerilip, soluğunu tuttuğunu hissetti. Bir yandan da gözleriyle Japp'ın fenerinin ışığını takip ediyordu.

Dolapta pek fazla bir şey yoktu. Biri kırık üç şemsiye, dört baston, bir golf takımı, iki tenis raketi, özenle katlanmış bir halı ve eski birkaç kanepe yastığı. Yastıkların üzerinde de küçük, zarif bir evrak çantası duruyordu.

Japp elini çantaya doğru uzatırken, Jane Plenderleith hemen, "O benim," diye atıldı. "Onu bu sabah getirdim. İçinde önemli hiçbir şey yok."

Japp'ın neşeli tavrı daha da belirginleşti. "O zaman bundan emin olalım."

Çanta kilitli değildi. İçinde tuvalet malzemeleri, diş fırçaları ve parfüm şişeleri vardı. Bir de iki dergi.

Japp çantadan çıkan her şeyi büyük bir dikkat ve özenle inceledi. Daha sonra çantayı kapayarak yastıkları incelemeye başladı. Bu arada kız rahatlayıp derin bir nefes aldı.

Dolapta ilk bakışta görülenlerden başka bir şey yoktu. Japp'ın araştırması çabuk bitti.

Başmüfettiş dolabı yeniden kilitleyerek, anahtarı Jane Plenderleith'e verdi.

"Evet," dedi. "Araştırmamız böylelikle son bulmuş oldu. Bana Laverton-West'in adresini verebilir misiniz?"

"Farlescombe Malikânesi. Little Ledbury, Hampshire."

"Teşekkür ederim Miss Plenderleith. Şimdilik bu kadar. Belki yeniden uğrarım. Bu arada aklıma gelmişken; bu konudan kimseye bahsetmeyin, bırakın insanlar intihar olduğunu düşünsün."

"Tabii, tabii. Anlıyorum."

Japp'la Poirot, Jane ile el sıkışıp sokağa çıktılar. Japp dayanamayarak patladı.

"Lanet olsun, o dolapta ne vardı? Hiç şüphesiz *bir şey* vardı."

"Evet, bir şey vardı."

"Bunun evrak çantasıyla ilgili bir şey olduğuna bahse girebilirim, ama aptallıktan mı desem, beceriksizlikten mi hiç bir şey bulamadım. Bütün şişelerin içine baktım –astarın içini bile yokladım– lanet olsun bu ne olabilir?"

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı.

Japp, "Kızın bu işle bir şekilde ilgisi var," diye ekledi. "Neymiş efendim, çantayı bu sabah getirmişmiş? Bal gibi de yalan... Çantanın içindeki iki dergiyi gördün mü?"

"Evet."

"Onlardan biri geçen temmuz sayısıydı."

7. BÖLÜM

I

Ertesi gün Japp, Poirot'nun evine geldi. Şapkasını büyük bir sıkıntıyla ve bezginlikle masaya savurduktan sonra bir koltuğa çöktü.

"Onun!" diye homurdandı. "Bu işle bir ilgisi olmadığı anlaşıldı."

"Kimin ilgisi yokmuş?"

"Penderleith'in. Kız, gece yarısına kadar briç oynamış. Ev sahibi, karısı, konukları olan donanmadan bir kumandan ve iki hizmetçi bu konuda yeminli ifade vermeye hazırlar. Onun bu işe bulaştığına ilişkin tüm şüphelerimizi bir kenara bırakmamız gerekiyor, kızın kanıtları kuvvetli. Şüpheli bir durum söz konusu değil. Ama yine de merdivenin altındaki dolapta o küçük evrak çantasını bulduğumuzda, *neden* o kadar telaşlandığını bilmek isterdim. Bu tam size göre bir olay Poirot. Siz, çözümsüz gibi görünen, bu türden önemsiz kanıtların gizemini çözmekten zevk alırsınız. 'Küçük Çantanın Gizemi' çok şeyler ifade edebilecek bir başlık, değil mi?"

"Ben de size başka bir başlıktan söz edeyim. 'Sigara Dumanı Kokusunun Gizemi!'"

"İyi bir başlık olamayacak kadar uzun. 'Kokunun Gizemi, desek nasıl olur? Neyse, cesedi ilk incelediğimiz sırada koklamanızın nedeni bu muydu? Sizi gördüm – *ve de* duydum. Burnunuzu çekiyordunuz, hatta bir ara nezle olduğunuzu bile sandım."

"Çok yanılmışsınız."

Japp iç çekti. "Ben yalnızca beyninizdeki hücrelerin üstün olduğunu düşünüyordum, yoksa beyninizdekiler gibi burnunuzdaki hücreler de mi herkesinkinden üstün?"

"Hayır, hayır. Sakin olun."

Japp şüpheyle ekledi. "Benim burnum da iyi koku alır, sevgili dostum."

Japp, Poirot'yu şüpheyle süzdü. Sonra cebinden bir sigara çıkardı.

"Bu Bayan Allen'in içtiği sigaralardan: Gaspers. Bu izmaritlerden tam altı adet bulundu. *Diğerleri ise Türk izmaritiymiş.*"

"Kesinlikle doğru."

"Sanırım o muhteşem burnunuz daha bunları görmeden durumu keşfetmişti."

"Emin olun, burnumun bu konuyla ilgisi yok. Burnum hiç bir şey algılamadı."

"Ama beyin hücreleriniz bir şeyler algıladı, öyle mi?"

"Şey... bazı ipuçları vardı. Siz de o fikirde değil misiniz?"

Japp onu yan gözle süzdü.

"Örneğin?"

"*Eh bien.* Örneğin odada kesinlikle olmayan bir şey. Sonra odadakilere özellikle eklenmiş bir şey... sonra o yazı masasının üzerinde..."

"Anlamıştım zaten. O acayip tüy kalemi kastediyorsunuz?"

"*Du tout*[1] Tüy kalemin yalnızca olumsuz bir rolü var."

Japp daha belirgin bir konuya geçmeyi yeğledi.

"Charles Laverton-West, yarım saat sonra Scotland Yard'a gelip benimle görüşecek. Bu görüşmede sizin de bulunmak isteyeceğinizi düşündüm."

---

(1) Hiç de

"Bunu gerçekten çok isterim."

"Sanırım Bay Eustace'in izini bulduğumuzu duymaktan da çok mutlu olacaksınız. Cromwell Caddesi'nde bir daire kiralamış."

"Mükemmel."

"Hakkında biraz araştırma yaptık. Bu Eustace pek güvenilir, sağlam bir adam değil. Laverton-West'le konuştuktan sonra gidip onu göreceğiz. Size uyar mı?"

"Kesinlikle."

"O zaman haydi gelin."

II

Charles Laverton-West tam on bir buçukta sorgu için Başmüfettiş Japp'ın odasına alındı. Japp ayağa kalkarak onun elini sıktı.

Milletvekili orta boylu, kişilik sahibi, genç bir adamdı. Sinek-kaydı tıraş olmuştu. Aktörlerinki gibi ifadesi çabuk değişen bir ağzı, ünlü hatiplerin çoğunun olduğu gibi hafif patlak gözleri vardı. Yakışıklıydı, ama bu kişiliğinin önüne geçmiyordu.

Soluk benzine ve üzgün, hatta perişan haline rağmen son derecede sakin ve ölçülü davranmayı başarıyordu.

Bir sandalyeye oturdu. Şapkasıyla eldivenlerini masanın üzerine bıraktıktan sonra Japp'a doğru döndü.

"Bay Laverton-West, öncelikle bu konunun sizi ne kadar sarstığını bildiğimi, bunun sizin için ne kadar zor olduğunu anladığımı belirtmek isterim."

Laverton-West hafifçe elini salladı. "Şu an için önemli olan benim ne hissettiğim değil. Başmüfettiş lütfen bana –nişanlımın– Bayan Allen'in intihar etmesinin nedeni konusunda bir fikriniz olup olmadığını söyler misiniz?"

"Bu konuda siz bize yardımcı olamaz mısınız?"

"Nasıl?"

"Kendisiyle kavga etmiş miydiniz? Aranızda herhangi bir kırgınlık var mıydı?"

"Kesinlikle öyle bir şey yoktu. Bu benim için çok büyük bir şok oldu."

"Bunun bir intihar değil, cinayet olduğunu söylersem, belki o zaman durum sizin için daha bir anlam kazanır."

"Cinayet mi?" Charles Laverton-West'in gözleri neredeyse yuvalarından fırlıyordu. "Cinayet mi dediniz?"

"Evet, doğru, öyle dedim. Evet, Bay Laverton-West, şimdi bana Bayan Allen'i kimin ortadan kaldırmak istemiş olabileceğine ilişkin bir fikriniz olup olmadığını söyleyebilir misiniz?"

Bay Laverton-West yanıt verirken neredeyse kekeliyordu. "Hayır... hayır... asla... bu akıl alır bir şey değil, *düşüncesi bile korkunç*."

"Size hiç düşmanları olduğundan bahsetmedi mi? Kendisine kini olan, ondan intikam almak isteyecek birinden?"

"Asla."

"Onun tabancası olduğunu biliyor muydunuz?"

"Hayır. Bu konuda bir bilgim yoktu." Çok şaşırmış olduğu anlaşılıyordu.

"Miss Plenderleith, Bayan Allen'in yıllar önce Hindistan'dan bir tabanca getirmiş olduğunu söyledi."

"Öyle miymiş?"

"Elbette, tabii bu Miss Plenderleith'in ifadesi. Bayan Allen kendisini bir şekilde tehlikede hissetmiş ve bazı özel nedenlerden ötürü bu tabancayı almış da olabilir."

Charles Laverton-West başını salladı, duyduklarına inanamadığı anlaşılıyordu. Sersemlemiş gibiydi.

"Miss Plenderleith hakkındaki görüşünüz nedir Bay Laverton-West? Sizce o, sözüne güvenilir, dürüst bir insan mıdır?"

Milletvekili bir an düşündü. "Evet, öyle olduğunu düşünüyorum, öyle olduğunu söyleyebilirim."

Dikkatle onu süzmekte olan Japp mırıldandı. "Sanırım ondan pek hoşlanmıyorsunuz?"

"Bunu söyleyemem. Kendisi benim hoşlandığım, ilgi duyduğum türde bir kadın değil. Başına buyruk, alaycı, bağımsız tipler bana pek çekici gelmez, ama onun kesinlikle dürüst, güvenilir bir insan olduğunu söyleyebilirim."

Japp, "Hımm," dedi. "Bay Eustace adında birini tanıyor musunuz?"

"Eustace? Eustace? Ah, evet, bu adı anımsıyorum. Onunla bir kez Barbara'nın, yani Bayan Allen'in evinde karşılaşmıştım. Bende pek güvenilir bir insan izlenimi uyandırmadı. Bunu nişanlıma, yani Bayan Allen'e de söyledim. Evlendikten sonra evimize gelmesini kabul edemeyeceğim tipte bir insandı o."

"Bayan Allen'in bu konudaki görüşü neydi?"

"O da benimle aynı fikirdeydi. Hislerimde hiçbir zaman yanılmadığımı bilirdi. Bir erkek, bir diğer erkeği kadınlardan çok daha iyi tanır. Bana uzun zamandan beri görmediği bir adama karşı kaba davranamayacağını söyledi. Sanırım burnunun büyüdüğünün, *şımardığının* düşünülmesinden çekiniyordu. Tabii eşim olarak eski tanıdıklarının bir kısmıyla görüşmenin biraz uygunsuz düşeceğini ileride anlayacaktı."

Japp açıkça sordu. "Yani sizinle evlenmekle sınıf mı atlamış olacaktı?"

Laverton-West bakımlı, manikürlü elini kaldırdı.

"Hayır, hayır. Tam olarak bunu demek istemedim. Aslında Bayan Allen'in annesi ailemin uzaktan akrabasıydı. Yani doğuştan aynı sınıftaydık. Ne var ki benim pozisyonumdaki birinin dostlarını seçerken çok dikkatli olması gerekiyor, tabii eşimin de öyle. Bizler halkın gözü önünde yaşamak durumunda olan insanlarız."

Japp soğuk, alaycı bir ifadeyle karşılık verdi. "Tabii, tabii." Ve ekledi. "Demek bize yardımcı olamayacaksınız?"

"Gerçekten yardım edemeyeceğim. Henüz bu olayı anlayabilmiş bile değilim, kendimi boşlukta gibi hissediyorum. Barbara! Öldürülmüş! İnanılır gibi değil?"

"Neyse Bay Laverton-West, şimdi bana 5 Kasım gecesi neler yaptığınızı anlatır mısınız?"

"Nerede olduğumu mu? Benim ne yaptığımı mı?"

Laverton-West'in ses tonu isyan edercesine tizleşmişti.

Japp, "Bu yalnızca bir formalite," diye açıkladı. "Biz, şey... bunu herkese sormak zorundayız."

Charles Laverton-West ona aşağılayarak baktı. "Benim durumumdaki birinin bundan muaf tutulması gerekir."

Japp yanıt vermeden bekledi. "Ben... şey, bir düşüneyim. Ah, evet. Parlamentodaydım, oradan on buçukta ayrıldım. Nehir kıyısında biraz yürüdüm. Havai fişekleri seyrettim."

Japp neşeyle, "Neyse ki artık böyle komplolar düzenlenmiyor," dedi.

Laverton-West onu soğuk bakışlarla süzdü. "Ve sonra da... şey... yürüyerek evime gittim."

"Londra'da Onslow Meydanı'nda oturuyorsunuz, değil mi? Evinize kaçta vardınız?"

"Kesin olarak bilemiyorum."

"On bir? On bir buçuk?"

"O sıralar olduğunu söyleyebilirim."

"Size kapıyı açan biri oldu mu?"

"Hayır. Anahtarım vardı."

"Yürürken rastladığınız biri oldu mu?"

"Hayır, şey... bakın başmüfettiş, bu sorularınız beni sinirlendirmeye başladı."

"Emin olun Bay Laverton-West, bu yalnızca formalite. Bunu kişisel algılamayın."

Bu yanıt milletvekilinin öfkesini yatıştırırmış gibiydi.

"Hepsi bu kadarsa..."

"Şimdilik bu kadar, Bay Laverton-West."

"Gelişmelerden beni haberdar edersiniz, değil mi?"

"Tabii efendim. Bu arada sizi Mösyö Hercule Poirot'yla tanıştırayım. Adını duymuş olmalısınız!"

Bay Laverton-West, büyük bir ilgiyle ufak tefek Belçikalıyı süzdü.

"Evet, evet. Adını duydum."

"Mösyö!" Hercule Poirot'nun davranışları birden abartılı bir hal almıştı. "Mösyö, emin olun halinize yüreğim sızladı. Ne büyük kayıp, nasıl bir elem bu. Kim bilir ne büyük bir ıstıraba katlanıyorsunuz. Ah, başka bir şey söyleyemeyeceğim. Siz İngilizler duygularınızı gizlemekte mükemmelsiniz." Çabucak sigara tabakasını çıkardı. "İzninizle. Ah, boşmuş... Japp?"

Laverton-West hemen kendi tabakasını çıkararak, "Buradan alın, Mösyö Poirot!" diye mırıldandı.

"Teşekkürler, teşekkürler." Poirot bir sigara aldı.

Diğeri, "Sizin de belirttiğiniz gibi Mösyö Poirot!" diyerek başını salladı. "Biz İngilizler, duygularımızı belli etmekten hoşlanmayız. 'Her zaman kendine hâkim ol.' Bizim düsturumuz budur."

İki adamı selamlayarak dışarı çıktı.

Japp hiddetle homurdandı. "Cansız balıktan farksız! Sanki doldurulmuş bir baykuş! Miss Plenderleith onun hakkındaki görüşlerinde kesinlikle haklı. Yakışıklı bir adam; espriden anlamayan, soğuk bazı kadınların çok hoşuna gidebilir. Neyse bakalım sigaradan bir şey çıkacak mı?"

Poirot, başını sallayarak sigarayı uzattı. "Mısır tütünü. Pahalı bir marka."

"Bunun bir yararı yok. Ne yazık ki adamın o gece nerede olduğuna ilişkin iddialarında da tutarlı bir taraf yok. Tanığı yok. Nerede olduğunu kanıtlaması olanaksız, aslında kanıtı bile yok... Biliyor musunuz, Poirot, keşke durum tam tersi olsaydı, yani *kadın* ona şantaj yapsaydı... Adam tam şantaj yapılacak tipte biri, kuzu kuzu parayı verirdi. Skandala engel olmak için bu gibilerin yapmayacakları şey yoktur."

"Olayı istediğiniz gibi yorumlamanız iyi hoş da bunun bize bir yararı olmaz. Açıkçası bu bizim konumuz değil."

"Öyle. Bizi asıl ilgilendiren Eustace. Onun hakkında bazı şeyler öğrendim. Adam tam anlamıyla ahlaksızın teki, karanlık bir tip."

"Bu arada, aklıma gelmişken, Miss Plenderleith'le ilgili önerimi yerine getirdiniz mi?"

"Evet. Bir dakika bekleyin de telefon edip son haberleri alalım."

Telefonla konuşmaya başladı.

Kısa bir konuşmanın ardından ahizeyi yerine bırakarak Poirot'ya baktı.

"Kalpsiz bir kız o. Golf oynamaya gitmiş. Ev arkadaşı daha bir gün önce öldürülmüşken yapılacak şey mi bu?"

Poirot birden bir çığlık attı.

Japp merakla sordu. "Yine ne oldu?"

Ne var ki Poirot kendi kendine mırıldanıyordu. "Tabii... tabii... elbette... Ne kadar aptalım. Her şey insanın gözüne girecek kadar ortadayken üstelik."

Japp kaba bir tavırla, "Ağzınızda bir şeyler gevelemeyi bırakın da gidip şu Eustace denilen adamla konuşalım," diye söylendi.

Aynı anda Poirot'nun yüzünde beliren mutlu gülümsemeyi fark ederek şaşırdı.

"Ama, evet, kesinlikle onunla konuşmalıyız. Gerçi şimdi artık her şeyi biliyorum, her şeyi!"

8. BÖLÜM

Bay Eustace, iki adamı kendinden emin, kibar, deneyimli bir dünya vatandaşı havasında karşıladı. Daire küçüktü, kendi deyimiyle yalnızca bir *pied à terre*[1]. Konuklarına içki ikram etmek istedi, reddedilince sigara tabakasını çıkardı.

Japp ve Poirot bir an için anlamlı bir şekilde bakıştılar. Sonra her ikisi de birer sigara aldılar.

Japp sigarayı parmaklarının arasında çevirirken, "Gördüğüm kadarıyla Türk tütünü içiyorsunuz," dedi.

"Evet, öyle. Yoksa siz Virginia tütününü mü yeğlerdiniz? Bir yerlerde bir paket olacaktı."

"Hayır, hayır, bu da benim için kesinlikle yeterli."

Japp öne doğru eğildi, ses tonu birden tamamen değişti.

"Bay Eustace, sanırım buraya neden geldiğimi tahmin ediyorsunuzdur?"

Adam başını salladı. Tavırları tamamen kayıtsız, rahattı. Bay Eustace iriyarı, bir anlamda oldukça yakışıklı sayılabilecek bir tipti. Gözlerinin etrafı hafifçe torbalanmıştı. Küçük, kısık gözleri davranışlarındaki rahat, neşeli havayı yalanlar gibiydi.

"Hayır," dedi. "Sizin gibi önemli birinin –bir başmüfettişin– beni neden görmek isteyebileceği konusunda en ufak bir fikrim bile yok. Arabamla mı ilgili?"

(1) Baş sokacak yer, sığınılacak liman.

"Hayır, hayır, arabanızla ilgili değil. Sanırım Bayan Barbara Allen adında birini tanıyordunuz, değil mi Bay Eustace?"

Eustace arkasına yaslandı. Sigarasının dumanını birkaç kez havaya üfledikten sonra durumu birden anlamış havasında yüksek bir ses tonuyla, " Ah, demek konu bu!" dedi. "Tahmin etmeliydim. Çok üzücü bir olay."

"Olayı biliyor musunuz?"

"Dün gece gazetede okudum. Çok yazık."

"Sanırım Bayan Allen'i Hindistan'dan tanıyordunuz?"

"Evet, ama bu yıllar önceydi."

"Bayan Allen'in kocasını da tanır mıydınız?"

Kısa bir sessizlik oldu –anlık bir tereddüt– ama bu sırada adam küçük bir domuzu andıran sinsi gözleriyle Poirot'yu ve Japp'ı süzdü. Sonra yanıt verdi. "Hayır, Bayan Allen'in kocasıyla asla karşılaşmadım."

"Ama onun hakkında bilginiz var, değil mi?"

"Pek iyi, saygın biri sayılamayacağını duymuştum. Ama bütün bunlar bir söylenti de olabilir."

"Bayan Allen ondan hiç bahsetmedi mi?"

"Asla onun hakkında konuşmazdı."

"Onunla samimi miydiniz?"

Bay Eustace omuz silkti.

"Onunla eski dostuz, hepsi bu, eski dost. Fakat birbirimizi pek sık görmüyorduk."

"Ama onu geçen gece gördünüz, değil mi? Yani 5 Kasım gecesi?"

"Evet, doğrusunu isterseniz gördüm."

"Sanırım onu evinde ziyaret etmişsiniz."

Bay Eustace onaylar şekilde başını salladı. Sesindeki sevecenlik ve üzüntü seziliyordu.

"Evet, benden yapacağı bazı yatırımlara ilişkin bilgi almak istiyordu. Tabii sözü nereye getireceğinizi biliyorum. Ne durumda ol-

duğunu soracaksınız? Ruhsal durumunu filan? Doğrusu bu konuda kesin bir şey söylemek güç. Davranışları son derece normaldi ama sanırım –şimdi düşünüyorum da– galiba biraz *sinirliydi.*"

"Ama size daha sonra yapmayı amaçladığı şey konusunda bir imada bulunmadı, değil mi?"

"Kesinlikle hayır. Hatta oradan ayrılırken kendisine onu en kısa zamanda telefonla arayacağımı, birlikte tiyatroya filan gidebileceğimizi söyledim."

"Ona kendisini telefonla arayacağınızı mı söylediniz? Onunla yaptığınız son konuşma bu muydu?"

"Evet."

"İlginç. Bana sizin çok farklı bir şey söylediğinizden bahsettiler."

Eustace'in yüzünün rengi değişti.

"Şey, tabii, tam olarak ne söylediğimi anımsamıyorum."

"Şahitlerin ifadelerine göre, '*Düşün ve bana haber ver*,' demişsiniz."

"Durun bakayım, evet sanırım haklısınız. Tam olarak öyle değil. Bana ne zaman uygun olduğunu haber vermesini istedim."

Japp, "Bu pek aynı şey değil!" dedi. "Öyle değil mi?"

Bay Eustace omzunu silkti. "Dostum, bir insanın herhangi bir yerde söylediği her sözcüğü anımsamasını beklemiyorsunuz, herhalde."

"Peki, Bayan Allen ne yanıt verdi?"

"Bana telefon edeceğini söyledi. Ancak bu kadarını anımsayabiliyorum."

"Ondan sonra da siz, 'Peki, görüşürüz,' dediniz, değil mi?"

"Olabilir. Herhalde öyle bir şeyler söyledim."

Japp yavaşça, "Bayan Allen'in size yatırımları konusunda danışmak istediğini söylediniz," diye mırıldandı. *"Acaba size önerdiğiniz bir işe yatırmanız için iki yüz sterlin verdi mi?"*

Eustace'in yüzü mosmor kesildi. Öne doğru eğilerek homurdandı. "Ne demek istiyorsunuz?"

"Verdi mi, vermedi mi?"

"Bu sadece beni ilgilendirir, müfettiş bey."

Japp aynı sakinlikte, "Bayan Allen bankadaki hesabından iki yüz sterlin çekmiş!" dedi. "Paranın bir kısmı beş sterlinlik banknotlar halindeymiş. Tabii bu paraların numaralarının izini sürebiliriz."

"Verdiyse ne olur ki?"

"Bu para bir işe yatırmak için miydi, Bay Eustace, yoksa şantaj karşılığında mı verilmişti?"

"Saçma bir fikir bu. Bakalım daha neler çıkacak? Ne iddialarda bulunacaksınız?"

Japp en ciddi tavrını takınarak yanıt verdi.

"Bay Eustace, sanırım size Scotland Yard'a gelip, ifade vermeye razı olup olmadığınızı sormam gerekiyor. Tabii sizi buna zorlayamam. İsterseniz ifadeniz alınırken avukatınızın da bulunmasını talep edebilirsiniz."

"Avukat mı? Neden avukata ihtiyacım olsun ki? Beni neyle suçluyorsunuz?"

"Bayan Allen'in ölümündeki sırrı çözmeye çalışıyorum."

"Buraya bakın, yoksa siz... Tanrım, ama bu saçmalık! Bakın tüm olan şu. Barbara'yla randevum vardı. Gidip onu gördüm..."

"Ne zaman oldu bu?"

"Sanırım dokuz buçukta. Oturup konuştuk..."

"Ve sigara içtiniz!"

"Evet, sigara da içtik!" diyen Eustace, meydan okurcasına bir ifadeyle sordu. "Bu suç mu?"

"Bu konuşma nerede oldu?"

"Oturma odasında. Oda içeri girince sokak kapısının sol tarafında. Dediğim gibi Barbara'yla dostça sohbet ettik. On buçuğa

doğru oradan ayrıldım. Bir iki dakika kadar da kapının önünde durarak, ona son bir kaç söz söyledim..."

Poirot mırıldandı. "Evet. Bunlar gerçekten de son sözleriydi."

Eustace, Poirot'ya dönerek adeta nefretle ve tiksinerek sordu.

"*Siz* de kim oluyorsunuz, bunu bilmek isterim. Lanet olasıca bir yabancı! Kim oluyorsunuz da burnunuzu bu işe sokuyorsunuz?"

Ufak tefek Belçikalı ağırbaşlı bir tavırla cevap verdi. "Ben Hercule Poirot'yum."

"İsterseniz Achilles heykeli olun. Bundan bana ne? Dediğim gibi Barbara'dan dostça ayrıldım. Oradan doğruca *Far East* Kulübü'ne gittim. On bire yirmi beş kala oradaydım ve doğruca oyun odasına çıktım. Orada saat bir buçuğa kadar briç oynadım. Bu kadarı yeterli mi? Alın bunu ağzınıza sakız edin, çiğneyin çiğneyebildiğiniz kadar."

Poirot kaşlarını çattı. "Ben sakız çiğnemem. Anlaşılan oldukça sağlam *tanıklarınız* var."

"Demir kadar sağlam, çürütülemez tanıklarım var. Kulüpte briç oynuyordum!" Japp'a doğru döndü. "Evet? Bu sizi tatmin etti mi?"

"Ziyaretiniz sırasında hep oturma odasında mı kaldınız?"

"Evet."

"Yukarıya, Bayan Allen'in yatak odasına çıkmadınız mı?"

"Hayır. Size söylediğim gibi. Oturma odasında oturup, konuştuk ve oradan hiç ayrılmadık."

Japp, adamı bir iki dakika süreyle düşünceli bakışlarla süzdü.

Sonra da, "Kaç tane kol düğmeniz var?" diye sordu.

"Kol düğmesi, kol düğmesi? Bunun bu olayla ne ilgisi var?"

"Elbette ki bu soruma yanıt vermek zorunda değilsiniz."

"Değil miyim? Benim yanıtlamaktan kaçınmak gibi bir niyetim asla yok. Saklayacak bir şeyim yok ki. Tabii sizden, benden özür dilemenizi de isteyeceğim. Öncelikle bunlar..."

Kolunu uzatarak gömleğindeki kol düğmelerini gösterdi.

Japp, altın ve platin armalı kol düğmelerine bir göz atarak başını salladı.

"Sonra şunlar var!"

Kalktı ve çekmecelerden birini kendine doğru çekti. İçinden aldığı kutunun kapağını açtıktan sonra, kaba bir tavırla adeta Japp'ın burnuna soktu.

Başmüfettiş, "Hepsi çok şık," dedi. "Ama biri kırılmış. Minesi çatlayıp, bir parçası düşmüş!"

"Düştüyse ne olacak?"

"Herhalde bunun ne zaman olduğunu anımsamıyorsunuz?"

"Sanırım bir iki gün önce oldu. Daha fazla değil."

"Bunun Bayan Allen'i ziyaret ettiğiniz sırada olduğunu söylesem bu sizi şaşırtır mı?"

"Neden şaşırtsın? Oraya gittiğimi saklamıyorum ki!"

Eustace kendinden emin bir tavırla konuşuyordu. Homurdanmayı, haksızlığa karşı isyan eden adam rolünü oynamayı sürdürüyor, ama bu arada elleri titriyordu.

Japp, öne doğru eğilerek sözcüklerin üzerine basa basa ekledi.

"Evet, ama kol düğmesinin parçası *oturma odasında bulunmadı. Yukarıda* Bayan Allen'in yatak odasında bulundu. Yani kadının öldürüldüğü odada. Bir adamın, *aynen sizin içtiğiniz sigaralardan içtiği* odada."

Başmüfettiş adamı köşeye sıkıştırmıştı. Eustace koltuğunda büzüldü. Gözleri bir sağa, bir sola kaydı. Kendinden emin bir kabadayının aşağılık bir korkağa dönüşmesi hiç de hoş bir görüntü değildi.

"Elinizde benim aleyhimde bir kanıt yok!" Adeta inliyordu, sesi ağlamaklıydı. "Cinayeti üzerime yıkmaya çalışıyorsunuz, ama bunu yapamazsınız. Tanıklarım var. O gece o evden ayrıldıktan sonra oraya tekrar gitmedim, yakınından bile geçmedim."

Konuşma sırası Poirot'ya gelmişti.

"Evet, o gece o eve dönmediniz. Yakınından bile geçmediniz... *Buna ihtiyacınız yoktu*... Çünkü belki de siz evden ayrıldığınız sırada *Bayan Allen zaten ölmüştü.*"

"Bu olanaksız... olanaksız... o kapının hemen arkasındaydı, benimle konuştu, insanlar da bunu duydu ve onu gördü..."

Poirot yavaşça, "Onlar *sizin* Bayan Allen'le konuştuğunuzu duymuşlar... sonra onun yanıtını beklediğinize ve yeniden bir şeyler mırıldandığına tanık olmuşlar... Bu çok eski bir taktik... İnsanlar Bayan Allen'in kapının arkasında durduğunu *varsaymışlar*, ama onu *gören* olmamış. Hiçbiri *kadının sırtında gece mi, yoksa gündüz elbisesi mi olduğunu bile bilmiyor. Hatta giysinin rengini bile söyleyemiyor...*"

"Tanrım –bu doğru değil– bu doğru olamaz."

Adam iyice perişan olmuştu, artık zangır zangır titriyordu.

Japp, ona nefretle baktı.

Sonra da sert bir tonda, "Sizden benimle birlikte gelmenizi isteyeceğim!" dedi.

"Beni tutukluyor musunuz?"

"Şöyle diyelim. Sizi bir süre için gözaltında tutacağım. Soruşturmanın daha sağlıklı olması açısından böyle yapmam gerekiyor."

Derin sessizliği uzun, titrek bir iç çekiş yardı. O kendinden emin, küstah Bay Eustace çaresizlik içinde mırıldandı. "Mahvoldum..."

Hercule Poirot ellerini ovuşturarak neşeyle gülümsedi. Çok eğlendiği anlaşılıyordu.

9. BÖLÜM

O gün içerisinde, ilerleyen saatlerde Japp profesyonel bir övünçle, "Adam iyice dağıldı, direnci filan kalmadı!" dedi.

Poirot'yla aynı arabada Brompton Caddesi boyunca ilerliyorlardı.

Poirot dalgın dalgın, "Oyunun bittiğini biliyordu!" diye mırıldandı.

Müfettiş Japp, "Elimizde adamın aleyhinde bir sürü delil var!" dedi. "İki üç takma isim, bir çek dolandırıcılığı, sonra bir süre de Albay Bathe adıyla Ritz Otel'de kalmış. Piccadilly'deki tüccarların neredeyse yarısını dolandırmış. Şu an için onu bu suçlarından dolayı gözaltında tutuyoruz, bu olayın da kesin olarak tamamlanmasını bekliyoruz. Bu arada böyle telaşla şehir dışına çıkmamızın nedeni ne, sevgili dostum?"

"Bu olayın bir çözüme ulaştırılması gerekiyor sevgili dostum, her şey yerli yerine oturmalı. Çözülmemiş bir şey kalmamalı. Ben, senin önerdiğin gizemi çözmenin peşindeyim: 'Kayıp Küçük Evrak Çantasının Gizemi.'"

"'Kayıp Küçük Evrak Çantasının Gizemi...' Bu adı ben takmıştım. Çantanın kayıp olduğunu da sanmıyorum."

"Bekle, *mon ami*."[1]

(1) Dostum

Araba dar ara sokağa saptı. 14 numaralı evin önünde durdular. O sırada Jane Plenderleith de küçük bir Austin Seven marka otomobilden iniyordu. Üzerinde golf giysileri vardı.

İki adama bir bakış attıktan sonra çantasından anahtarını çıkararak kapıyı açtı.

"Girmez miydiniz?"

Kadın önden ilerledi, Japp da onun peşinden oturma odasına girdi. Poirot bir kaç dakika holde kaldı. Kendi kendine etrafa bakınıyor, homurdanıp duruyordu.

"*C'est embêtant*[1]. Bu kollar da ne kadar zor çıkıyor."

Bir iki dakika sonra o da paltosunu çıkarmış olarak oturma odasına girdi. Japp'ın bıyıklarının gölgelediği dudaklarında bir gülümseme belirdi. Açılan dolap kapağının hafif gıcırtısını duymuştu.

Japp soran gözlerle Poirot'ya baktı, Poirot belirsiz bir şekilde başını salladı.

Japp kısaca, "Sizi pek fazla rahatsız etmeyeceğiz, Miss Plenderleith," dedi. "Buraya yalnızca size Bayan Allen'in avukatının adını sormak için uğramıştık."

"Avukatının mı?" Kız, başını salladı. "Onun avukatı olup olmadığından bile haberim yok."

"Ama sizinle birlikte bu evi kiraladığı zaman birinin bir kontrat hazırlamış olması gerekiyor."

"Hayır, böyle bir şey olmadı. Anlayacağınız bu evi ben kiraladım. Kontrat benim adıma. Barbara kiranın yarısını bana verirdi. Yani tamamen gayriresmi bir anlaşmaydı bu."

"Anlıyorum. Şey, neyse, demek bu durumda yapılabilecek bir şey yok."

Jane Plenderleith nazikçe, "Size yardımcı olamadığım için üzgünüm," dedi.

---

(1) Sinir bozucu

"Aslında bu o kadar da önemli değil!" diyen Japp, kapıya doğru ilerledi. "Golften mi döndünüz?"

"Evet!" Kızın yüzü kızardı. "Herhalde benim çok kalpsiz olduğumu düşünüyorsunuz. Aslına bakılırsa bu evde yalnız kalmak bana çok zor geliyor. Dışarı çıkıp bir şeyler yapmak, kafamı dağıtmak istedim –iyice yorulmam gerekiyordu– yoksa boğulacaktım."

Genç kız heyecanla konuşuyordu.

Poirot hemen atıldı. "Anlıyorum, matmazel. Bu çok doğal, kesinlikle anlaşılır bir durum. Evde oturup, düşünmek, kafanda bir şeyleri kurmak... bu hiç de hoş olmazdı."

Jane kısaca, "Anladığınıza sevindim!" dedi.

"Üye olduğunuz bir kulüp var mı?"

"Evet. Wentworth'e üyeyim."

Poirot, "Güzel bir gün!" dedi.

"Ne yazık ki ağaçlarda pek fazla yaprak kalmadı. Daha bir hafta öncesine kadar korular olağanüstüydü."

"Bugün de bir hayli güzel bir gün."

Japp, resmi bir tavırla, "İyi günler, Miss Plenderleith!" dedi. "Gelişmelerden sizi haberdar edeceğiz. Bu arada birinden şüphelenip gözaltına aldık."

"Kimi?"

Kız, onlara büyük bir merakla bakıyordu.

"Bay Eustace'i."

Jane Plenderleith başını sallayarak arkasını döndü ve sigarasını yakmak için eğildi.

Araba sokağın köşesinden dönerken Japp merakla sordu. "Evet?"

Poirot gülümsedi. "Çok kolay oldu. Bu kez anahtar kilitteydi."

"Ve?..."

Poirot yeniden gülümsedi. "*Eh bien*, golf sopaları alınmıştı."

"Tabii. Kız her şey olabilir, ama asla aptal değil. *Dolaptan eksilen başka bir şey var mıydı*?"

Poirot başıyla onayladı. "Evet dostum. *Küçük evrak çantası.*"

Japp, gaza bastı. "Lanet olsun! *Bir şey* olduğunu biliyordum. Ama kahretsin, bu ne? Çantayı iyice aradım."

"Zavallı Japp... nasıl derler? Bu çok açık değil mi, sevgili dostum Watson?"

Japp Poirot'ya hiddetle baktı ve "Şimdi nereye gidiyoruz?" diye sordu.

Poirot, saatine bir göz attı. "Henüz dört bile olmamış. Sanırım karanlık basmadan Wentworth'e ulaşabiliriz."

"Kızın gerçekten oraya gittiğini mi düşünüyorsun?"

"Evet, öyle sanıyorum. Jane Plenderleith, ifadesini soruşturacağımızın bilincinde. Evet, evet. Onun kulübe gitmiş olduğunu öğreneceğimizden eminim."

Japp homurdandı. "Peki, gidelim bakalım." Yoğun trafiğin arasında ustalıkla ilerledi. "Aslına bakılırsa o çantanın cinayetle ne ilgisi olduğunu anlayamıyorum. Bence bunun olayla en ufak bir bağlantısı bile yok, konu tamamen başka."

"Ben de seninle aynı fikirdeyim dostum. Bu çantanın olayla hiç bir ilgisi yok."

"O halde neden?... Lütfen yanıt verme, açıklama! Biliyorum, düzen ve yöntem, her şey çözümlenmeli. Neyse ki güzel bir gün!"

Süratle kulübe doğru ilerliyorlardı. Wentworth Golf Kulübü'ne dört buçuğu biraz geçe eriştiler. Hafta içi olduğu için o gün kulüp kalabalık değildi.

Poirot hemen golf takımlarına bakan büroya gitti. Miss Plenderleith'in golf takımlarını istedi ve onun ertesi gün başka bir sahada oynayacağını belirtti.

Bürodaki genç görevli içeriye doğru seslendi. Daha genç bir çocuk köşeye bırakılmış sopa takımlarını karıştırdı. Sonunda üzerinde J.P. arması bulunan bir çantayı getirdi.

Poirot, "Teşekkür ederim!" dedi. Biraz ilerledi ve sonra arkasını dönüp, kayıtsız bir ifadeyle, "Acaba Miss Plenderleith burada küçük bir evrak çantası da bırakmış olabilir mi?" diye sordu.

"Bugün bırakmadı efendim. Kulüp binasındakilere sorun. Oraya bırakılmış olabilir."

"Kendisi bugün buraya geldi değil mi?"

"Evet, efendim. Onu gördüm."

"Çantasını taşımak için yardımcı olarak kimi aldığını biliyor musunuz? Miss Plenderleith, evrak çantasını kaybetti de, üstelik en son ne zaman yanında olduğunu da anımsamıyor."

"Yanına yardımcı almadı. Buraya gelerek birkaç top satın aldı. Sonra bir ya da iki sopa seçti. Sanırım o sırada elinde küçük bir evrak çantası vardı.

Poirot teşekkür ederek arkasını döndü. Japp'la birlikte kulüp binasına doğru ilerlediler. Poirot bir an durarak hayranlıkla manzarayı seyretti.

"Ne güzel değil mi? Koyu yeşil çam ağaçları ve de göl. Evet, göl..."

Japp ona çabucak bir göz attı.

"Demek öyle düşünüyorsun?"

Poirot, gülümsedi.

"Belki biri bir şeyler görmüştür. Yerinizde olsaydım hemen soruşturmaya başlardım."

10. BÖLÜM

I

Poirot geri çekildi. Başını hafifçe yana eğerek odaya son bir kez göz attı. Şuraya bir sandalye, şuraya bir sandalye daha. Evet, çok hoş olmuştu oda. Kapının zili çalıyordu, gelen Japp olmalıydı.

Scotland Yard müfettişi hızla içeri girdi.

"Çok haklıymışsınız yaşlı kurt, işin içyüzü ortaya çıktı. Dün genç bir kadın Wentworth'deki göle bir şey atarken görülmüş. Tanım aynen Jane Plenderleith'e uyuyor. Suya atılan şeyi fazla güçlük çekmeden çıkardık. O kısım bir hayli sazlıktı."

"Suya atılan şey neydi?"

"Ne olacak! O evrak çantası işte. İyi de Tanrı aşkına, neden? İşte beni rahatsız eden bu. Çantada hiç bir şey yoktu, dergiler bile. Görünüşte aklı başında bir kız; şık, pahalı bir çantayı neden suya atsın? Biliyor musunuz? Bütün gece bunu düşünmekten uykum kaçtı."

"*Mon pauvre*[1] *Japp*, artık üzülmeyin. Sorunuzun yanıtını birazdan öğreneceksiniz. Kapı çalıyor."

Poirot'nun kusursuz uşağı George kapıyı açtı, gelen Miss Plenderleith'di.

Genç kız, her zamanki gibi kendinden emin havasıyla içeri girdi. İki adamı selamladı.

(1) Zavallı

Poirot hemen açıkladı. "Sizi buraya çağırdım, çünkü size verilecek bir haberim vardı. Şuraya buyurun. Japp siz de şuraya oturun."

Kız kendisine gösterilen yere geçti. Şapkasını yana iterek önce Poirot'ya, sonra da Japp'a baktı. Ardından şapkasını çıkararak, sabırsız bir şekilde yanına koydu.

"Evet!" dedi. "Sanırım Bay Eustace tutuklanmış."

"Herhalde bunu sabah gazetelerde gördünüz?"

"Evet."

Poirot, "Şu anda kendisi basit bir suçla itham edilmekte," diye belirtti. "Bu arada biz de cinayetle ilgili delilleri topluyoruz."

"Demek olayın *cinayet olduğu* kesinleşti." Kızın bunu sorarkenki heyecanı sesinden anlaşılıyordu.

Poirot başını salladı. "Evet. Cinayetti. Bir insanın bir başka insanın hayatına bilerek ve isteyerek son vermesi."

Kız, hafifçe titredi. "Lütfen!" diye mırıldandı. "Böyle söylediğiniz zaman olay insana çok korkunç..."

"Evet, ama zaten cinayet korkunç bir şey!" Poirot bir an sustu. Sonra, "Şimdi Miss Plenderleith, size bu olayda gerçeklere nasıl ulaştığımı açıklayacağım."

Kız, bir Poirot'ya baktı, bir Japp'a. Başmüfettiş gülümsüyordu.

"Poirot'nun kendince bazı yöntemleri vardır, Miss Plenderleith!" dedi Japp ardından. "Onu çok takdir ediyor, onunla çalışmaktan keyif alıyorum. Sanırım, Poirot'nun söyleyeceklerini dinlesek iyi olur."

Poirot açıklamalarına başladı. "Bildiğiniz gibi matmazel, olay yerine arkadaşımla birlikte 6 Kasım sabahı geldik. Doğruca Bayan Allen'in cesedinin bulunduğu odaya girdik. İlk anda dikkatimi çeken birkaç önemli ayrıntı oldu. Odada kesinlikle bir tuhaflık vardı, olmaması gereken bir şeyler."

Kız mırıldandı. "Devam edin."

"Öncelikle, sigara dumanı kokusu..."

Japp atıldı. "Doğru. Hatta bu konuyu abarttığınızı bile düşündüm. Benim burnuma hiç bir koku gelmemişti."

Poirot hemen ona doğru döndü.

"Kesinlikle doğru! *Siz sigara kokusu alamadınız, ben de öyle.* İşte zaten tuhaf olan da buydu –çok tuhaftı– çünkü hem kapı hem de pencere sıkı sıkı kapalıydı. Kül tablasında ise en aşağı on izmarit duruyordu. Buna rağmen odada hiç koku olmaması –içerideki havanın gayet temiz olması– çok, çok tuhaftı."

"Demek kastettiğiniz buydu?" Japp içini çekti. "Her zaman o kadar dolambaçlı yollara sapıyorsunuz ki!"

"Sizin Sherlock Holmes'unuz da aynı şeyi yaparmış. Unutmayın ki bir macerasında köpeğin geceki tuhaf davranışlarına dikkat çeker ama aslında köpek o gece hiç bir şey yapmamıştır. Tuhaf olan da budur zaten: bir şey yapmaması. Neyse, biz kendi olayımıza dönelim. Dikkatimi çeken ikinci şey ise kadının kol saatiydi!"

"Saatin nesi vardı?"

"Önemli bir şey değil, ama saat *sağ* bileğe takılmıştı. Tecrübelerime dayanarak söylüyorum, insanların büyük bir çoğunluğu saatlerini sol bileklerinde taşırlar."

Japp omuz silkti. Ama o daha ağzını açmadan, Poirot açıklamayı sürdürdü. "Ama sizin de belirttiğiniz gibi bu, herkes için geçerli olmayabilir. Bazı insanlar saatlerini sağ bileklerine takmayı yeğleyebilirler. Şimdi çok daha ilginç bir şeye geçiyorum dostlarım; yazı masasına!"

Japp, "Evet!" dedi. "Bunu tahmin etmiştim."

"Bu gerçekten *çok* tuhaftı, *çok* dikkat çekici, ilginç! İki nedenden dolayı çok tuhaf olduğunu söyleyebilirim. Birincisi: O yazı masasında bir şey eksikti."

Jane Plenderleith söze karıştı. "Eksik olan neydi?"

Poirot ona doğru döndü.

"*Bir yaprak kurutma kâğıdı, matmazel.* Sümenin üstünde tertemiz, el değmemiş bir kurutma kâğıdı vardı."

Jane, omuz silkti. "Mösyö Poirot, insan zaman zaman kullanılmış kurutma kâğıtlarını bloknotundan çıkarıp atabilir."

"Evet, ama bunu nasıl yapar? Çöp sepetine atar değil mi? Ama çöp sepetinde yoktu. Buna özellikle baktım!"

Jane Plenderleith'in sabırsızlandığı anlaşılıyordu.

"Herhalde kâğıt daha önceki bir gün atılmıştı da ondan. Sümenin üzerindeki yaprak temizdi. Çünkü Barbara o gün hiç mektup yazmamıştı."

"İşte bu olanaksız matmazel. *Çünkü o akşam Bayan Allen'i posta kutusuna giderken görenler var. Bu yüzden o gün mektup yazmış olması gerekiyor.* Mektuplarını aşağı katta yazmış olamaz. Çünkü orada kâğıt kalem yoktu. Herhalde mektup yazmak için *sizin* yatak odanıza da girmemiştir. Bu durumda yazdıktan sonra fazla mürekkebi sildiği kurutma kâğıdına ne olmuştu? Evet, bazen bazı insanlar atacakları kâğıdı çöp sepeti yerine ateşe atarlar. Ama odada şömine de yoktu, yalnızca bir gaz sobası vardı. *Misafir odasındaki şömine ise bir gün önce yakılmamıştı. Çünkü siz de bana eve geldiğiniz zaman odunları yakılmaya hazır halde bulduğunuzu söylediniz.*"

Bir an durdu.

"Önemsiz gibi görünen ama ilginç bir durumdu bu. Her yere baktım. Tüm çöp sepetlerine. Ama kurutma kâğıdını bulamadım. Bu durumda bu bana çok daha önemli göründü. Sanki biri bu kurutma kâğıdını özellikle koparıp almıştı. Neden? Çünkü o kâğıdın üzerinde aynaya tutulunca kolayca okunabilecek bazı yazılar vardı."

"Aslında yazı masasıyla ilgili olarak ikinci bir tuhaf nokta daha vardı. Japp belki masanın üzerindeki eşyaların düzenini anımsarsınız? Ortada sümen ve mürekkep hokkası duruyordu. Kalemlik solda, takvim ve tüy kalem sağdaydı. *Eh bien*? Anlamıyor musunuz? Tüy kalemi iyice incelediğimi anımsıyorsunuz, değil mi? Bu aslın-

da yalnızca bir dekordu, asla kullanılmamıştı. Ah, hâlâ anlamadınız mı? Tekrar açıklayayım. Ortada sümen, solda kalemlik. *Solda* Japp. Normalde kalemlik daima *sağda* olmaz mı, *sağ elle* kolayca ulaşılacak şekilde? Ah, şimdi anlamaya başladınız, değil mi? Kalemlik *soldaydı.* Saatse *sağ* bilekte. Kurutma kâğıdı alınmıştı, ama odaya onun yerine bir şey konulmuştu, içinde izmaritler bulunan o kül tablası. Odanın havası tertemizdi, en ufak bir sigara kokusu yoktu Japp. Burası penceresi bütün gece kapalı değil, *açık* olan bir odaydı... O zaman gözümde bir sahne canlandırdım."

Başını çevirip Jane'e baktı.

"Bu sahnede siz taksiyle eve geliyorsunuz matmazel. Şoföre para veriyor, merdivenlerden yukarı çıkarken, belki de 'Barbara' diye sesleniyorsunuz. Sonra arkadaşınızı elinde tabancayla yerde cansız bir şekilde yatar buluyorsunuz, tabanca tabii sol elindeydi. Çünkü *o solaktı.* Ve bu yüzden de kurşun başının *sol tarafından* girmişti. Sonra Bayan Allen'in size yazdığı mektubu buluyorsunuz. Arkadaşınız bu mektupta size intihar etmesinin nedenini açıklıyor. Sanırım çok dokunaklı bir mektuptu bu... Şantaj yüzünden kendini öldürmeye karar veren genç, sevecen ve mutsuz bir kadının mektubu..."

Poirot bir an sustu.

"İşte tam o anda hemen aklınıza bir fikir geliyor. Bu felakete neden olan biri var. O cezalandırılmalı, hak ettiği cezaya çarptırılmalı. Tabancayı alıyor, bunu silerek Bayan Allen'in *sağ eline* sıkıştırıyorsunuz. Notu ve bunun üzerine koyulan kurutma kâğıdını alıyorsunuz. Aşağıya inerek şömineyi yakıyor, kâğıtları ateşe atıyorsunuz. Odada iki kişi oturup konuşmuş gibi bir izlenim uyandırmak için de kül tablasını ve yerde bulduğunuz kol düğmesi parçasını yukarıya götürüyorsunuz. O kol düğmesi parçasını bulmanız tamamen bir rastlantı. Ama bunun kesin bir kanıt sayılacağını düşünüyorsunuz. Sonra pencereyi kapatıp, kapıyı kilitliyorsunuz. Odaya

girip, bazı şeyleri değiştirdiğinizden kesinlikle kimse şüphelenmemeliydi. Polisin bu sahneyi hazırladığınız şekliyle görmesi gerekiyor, bu yüzden de sokaktakilerden yardım istemiyor, hemen polise telefon ediyorsunuz."

"Size bu sahnede daha sonra olanları anlatmayı sürdürebilirim. Seçtiğiniz rolü soğukkanlı ve kararlı bir şekilde sahneliyorsunuz. Önce açıklama yapmaya yanaşmıyor, ama olayın intihar olmadığından şüphelenmemiz için zekice imalarda bulunuyorsunuz. Daha sonra da bizim Bay Eustace'den şüphelenmemizi sağlıyorsunuz."

"Evet, matmazel, bu çok zekice, çok zekice planlanmış bir cinayet ya da öyle bir şey. Bay Eustace'i katletme girişimi."

Jane Plenderleith ayağa fırladı.

"Bu cinayet değil, yalnızca adaleti sağlamaktı. O adam Barbara'nın ölümüne *neden oldu.* Zavallı o kadar iyi, o kadar tatlı bir insandı ki. Barbara'cık Hindistan'a ilk gittiği zaman bir adama âşık olmuş, aralarında bir ilişki başlamış. O sıralar henüz on yedi yaşındaymış. Adam hem ondan yaşlı, hem de evliymiş. Sonra Barbara'nın bir çocuğu olmuş. Gerçi kızını kimsesiz çocukların kaldığı yurtlardan birine verebilirmiş ama, o böyle bir şeyin mevzu bahis olmasını bile kabul etmiyormuş. Kendisini kimsenin tanımayacağı bir yere gitmiş ve bir süre sonra Bayan Allen olarak geri dönmüş, ardından çocuğu ölmüş. O da İngiltere'ye gelmiş. Burada da Charles'a, o kendini beğenmiş, ukala adama âşık oldu. Charles'a tapıyordu, o ise bu olağanüstü sevgiyi doğal hakkıymış gibi algılıyordu. Eğer Charles farklı tipte bir erkek olsaydı, Barbara'ya ona tüm gerçeği anlatmasını önerirdim. Ama Charles'ı tanıyan biri olarak Barbara'ya dilini tutması gerektiğini söyledim. Ne de olsa bu konuyu benden başka bilen yoktu."

"Sonra o iğrenç yaratık... Eustace denen adam çıkageldi. Gerisini biliyorsunuz. Barbara'dan şantajla sürekli para almaya başladı. Barbara her nasılsa o son akşam Charles'ı da bir skandal tehlikesiy-

le karşı karşıya bıraktığını anladı. Charles'la evlendiği takdirde Eustace'in ekmeğine yağ sürmüş olacağını, adamın asıl istediğini elde edeceğini fark etti. Skandaldan ölesiye korkan zengin bir adamla hayatını birleştirmiş olacaktı. Eustace bankadan onun için çektiği parayı alıp gittikten sonra Barbara oturup düşündü. Sonra yukarıya çıkıp bana o mektubu yazdı. Mektupta Charles'ı çok sevdiğini, onsuz yaşayamayacağını, ama nişanlısının iyiliği için onunla evlenmemesi gerektiğini yazıyordu. Bıraktığı mektupta, 'En iyi ve belki de tek çözüm bu,' demişti."

Kız, başını geriye attı. "Hâlâ yaptıklarıma şaşıyor musunuz? Bunun *cinayet* olduğunu söyleyebiliyor musunuz?"

"Evet, çünkü bu aslında bir cinayetti." Poirot'nun sesi sert çıktı. "Bazen bir cinayet olayında katil insana haklıymış gibi görünebilir. Ama *cinayet cinayettir.* Siz, zeki ve dürüst bir insansınız, matmazel. Gerçeği olduğu gibi kabul etmelisiniz. Arkadaşınız öldü, çünkü *o yaşamak için gerekli olan cesarete sahip değildi.* Ona hak verebiliriz. Onun için üzülebiliriz, ama gerçek ortada; *intihar* etti, *onu* kimse öldürmedi."

Kısa bir ara verdikten sonra ekledi. "Size gelince? O adam şimdi hapishanede. Diğer suçlarından dolayı uzun yıllar hapis yatacak. Ya siz? Gerçekten de bir insanın yaşamını... dikkat edin 'yaşamını' diyorum. Bilerek ve isteyerek mahvetmek istiyor musunuz?"

Kız, Poirot'ya baktı. Gözlerinin rengi koyulaşmıştı. Birdenbire bağırdı. "Hayır! Haklısınız. Bunu istemiyorum. Topuğunun üzerinde dönerek hızla odadan çıktı.

Kapı hızla çarpılarak kapandı...

II

Japp, uzun uzun ıslık çaldı.

"Vay canına, çok şaşırdım!"

Poirot yanına oturarak, ona dostça gülümsedi. Bir sessizlik oldu. Uzun bir sessizlik. Biraz sonra sessizliği bozan yine Japp oldu. "İntihar süsü verilen bir cinayet değilmiş! Aksine, cinayet süsü verilen bir intiharmış."

"Evet, üstelik de bu çok zekice planlamıştı. Hiçbir şey abartılmamıştı."

Japp birden haykırdı. "Peki ya evrak çantası? Çantanın bu olayla ne ilgisi vardı?"

"Ah dostum, sevgili dostum. Size söylediğim gibi, *onun bu olayla hiç ilgisi yoktu.*"

"O halde neden?..."

"Golf sopaları. Golf sopaları Japp. *Bunlar solak birinin golf sopalarıydı.* Jane Plenderleith kendi golf takımını Wentworth Golf Kulübü'nde tutuyordu. O dolaptaki golf sopaları ise Barbara Allen'indi. İşte bu yüzden de kız, biz dolabı açtığımız zaman çok telaşlandı. Tüm planı altüst olabilirdi. Fakat kız çok zeki, bir anda kendini ele vermiş olabileceğini sezdi. *Bizim* fark ettiğimizi *gördü.* Ve anında durumu kurtarmak için aklına gelen ilk şeyi yaptı. Dikkatimizi başka bir şeyin, *yanlış nesnenin* üzerine çekmeye çalıştı. Evrak çantasına bakarak, 'O benim, onu bu sabah getirdim,' dedi. İçinde bir şey olmadığını söyledi. Ve kızın umduğu gibi siz de hemen çantadan şüphelendiniz, yanlış izin peşinden gittiniz. Aynı nedenle, kız ertesi gün de golf sopalarını ortadan kaldırırken gözümüzü boyamak için yine evrak çantasından yararlanmayı sürdürdü, bizi gafil avladı."

"Yani onun asıl amacı..."

"Düşünsenize dostum. İnsanın bir çanta dolusu golf sopasından kurtulmasının en iyi yolu nedir? Bunları yakamaz, çöp tenekesine de atamazsınız. Sopaları bir yerde bırakırsanız, bulanın size iade etmesi olasılığı söz konusudur. Miss Plenderleith takım çantasını alıp golf sahasına götürdü. Kendi çantasından bir iki sopa alıp,

bunları golf kulübünde bıraktı. Sonra da yanına golf takımını taşıyan yardımcıyı almadan sahaya çıktı. Herhalde arada sırada bir sopayı ortasından kırıyor ve parçaları da otların arasına atıyordu. Sonunda boş çantayı da attı. Golf sahasında kırık bir golf sopası bulan biri bundan asla şüphelenmezdi. Oyunda çok kızan iddialı golfçülerin öfkeden *tüm* sopalarını kırıp attıkları çok görülmüştür. Zaten golf böyle bir oyundur.

Kız davranışlarıyla yakından ilgilenebileceğimizin, iz süreceğimizin farkındaydı. İşte bu yüzden bizi şaşırtmak için yine o evrak çantasını kullandı, çantayı dikkati çekecek bir şekilde göle attı. İşte dostum, 'Evrak Çantasının Gizemi' bu."

Japp, bir süre suskun bir şekilde dostunu süzdü. Sonra da ayağa kalkarak Poirot'nun omzuna vurdu ve kahkahalarla gülmeye başladı.

"Senin gibi bir yaşlı kurt için hiç fena değil! Olağanüstüsünüz Mösyö Poirot. Haydi gelin, gidip birlikte bir yerde bir şeyler atıştıralım. Ne dersiniz?"

"Memnuniyetle sevgili dostum, ama bir şeyler atıştırmak olmaz. Bir Fransız lokantasına gidelim. Mantarlı omlet, Blanquette de Veau, Petits pois à la Francaise[1] ve ardından da bir Baba au Rhum[2] harika olur."

Japp, "Haydi gidelim," diyerek gülümsedi.

(1) Dana yahni, Fransız usulü bezelye.
(2) Romlu tatlı

İNANILMAZ HIRSIZLIK

1. BÖLÜM

Uşak sufle servisini yaparken Lord Mayfield hafifçe hemen sağında oturan Lady Julia Carrington'a doğru eğildi. Kusursuz bir ev sahibi olmakla tanınan Lord Mayfield her zamanki gibi bu ününün hakkını verme çabası içindeydi. Hiç evlenmemişti, ama kadınlara karşı her zaman cana yakın ve anlayışlı davranır, onlar tarafından da genellikle hoş bulunurdu.

Lady Julia Carrington kırk yaşlarında, uzun boylu, esmer, neşeli, hayat dolu bir kadındı. Çok zayıf olmasına rağmen hâlâ güzeldi. Özellikle de elleri ve ayakları kusursuz denecek kadar dikkat çekiciydi. Sert tavırları, gergin ve sinirli bir yapısı olduğunu ele veriyordu.

Yuvarlak masada tam karşısında kocası Hava Kuvvetleri Komutanı Mareşal Sir George Carrington oturuyordu. Adam askerliğe donanmada başlamıştı ve hâlâ denizcilere özgü o rahat davranış biçimini koruyordu. O sırada da ev sahibinin diğer yanında oturan güzel Bayan Vanderlyn ile şakalaşıp, gülüşüyordu.

Bayan Vanderlyn dikkat çekecek kadar güzel bir sarışındı. Gerçi konuşmasında hafif bir Amerikan aksanı vardı ama bu bile insanları rahatsız etmiyor, aksine ona çekici bir hava kazandırıyordu.

Sir George'un öbür tarafında parlamento üyesi olan Bayan Macatta oturuyordu. Bayan Macatta iskân ve çocuk sağlığı konusundaki çalışmalarıyla tanınan, önemli bir otoriteydi. Konuşur-

ken adeta havlıyordu ve davranışlarıyla etrafı korkutan, tedirgin eden bir kişilikti. Dolayısıyla Hava Kuvvetleri Komutanı'nın sohbet için sağında oturan komşusunu –Bayan Vanderlyn'i– yeğlemiş olması çok doğaldı.

Nerede olursa olsun işle ilgili konuşan Bayan Macatta da sol yanında oturan genç Reggie Carrington'u esir almış, ona kendi özel ilgi alanlarıyla ilgili bir dizi bilgiyi ara vermeden sıralıyordu.

Reggie Carrington yirmi bir yaşındaydı ve ne iskân politikası, ne ergen sağlığı, ne de herhangi bir politik konu biraz olsun ilgisini çekiyordu. Belirli aralıklarla "Ne korkunç," ya da "Bu konuda sizinle aynı fikirdeyim," diye mırıldanıyorsa da aklı tamamen başka yerdeydi. Lord Mayfield'ın özel sekreteri Bay Carlile ise genç Reggie ile annesinin ortasında oturmaktaydı. Soluk benizli genç bir adam olan Bay Carlile'in; kelebek gözlüğü ve tavırlarıyla aydın, zeki bir görünümü vardı. Çok az konuşuyor ancak masadaki konuşmaların tek bir kelimesini bile kaçırmıyor, gerektiğinde konuya atılmak için hazır bekliyordu. Reggie Carrington'un esnememek için kendini zor tuttuğunu fark ettiği anda da öne doğru eğilerek, Bayan Macatta'ya yeni "sağlıklı gençlik programına" ilişkin bir şey sordu.

Lambaların loş, altın renkli ışığında uşak ve iki garson masanın etrafında sessizce dolaşıyor, hem yemek servisini yapıyor, hem de boşalan şarap kadehlerini dolduruyorlardı. Lord Mayfield aşçısına çok yüksek bir ücret ödüyordu. Ayrıca şarap kavının zenginliğiyle ve iyi şaraptan anlamasıyla da tanınıyordu.

Masa yuvarlaktı, ama ev sahibinin kim olduğu açıkça belliydi. Lord Mayfield'ın tavırlarından ev sahibi olduğu belli oluyordu. Lord Mayfield iriyarı; geniş omuzlu; gür, kır saçlı; düzgün, büyük burunlu ve çenesi hafifçe çıkık bir adamdı. Lord Mayfield'ın yüzü tam karikatürlere uygun bir yüzdü aslında. Büyük bir mühendislik firmasının başında olan Sir Charles Maclaughlin, Lord Mayfield unvanını alarak politik kariyerini de taçlandırmıştı. Aslında

kendisi birinci sınıf bir mühendisti. Lord unvanını bir yıl önce almış ve aynı zamanda yeni kurulan Savunma Bakanlığı'nın da başına getirilmişti.

Tatlı servisi yapıldı. Porto şarabı bir kez daha kadehlere doldurudu. O sırada Bayan Vanderlyn'in bir bakışını yakalayan Lady Julia ayağa kalktı. Üç bayan odadan ayrıldılar.

Yeniden şarap servisi yapıldı. Bu arada Lord Mayfield sülün avından bahsediyordu. Yaklaşık beş dakika kadar av ve sülünlerden bahsettiler.

Ardından Sir George oğluna dönerek, "Salona geçip, diğerlerine katılmak istemez miydin Reggie?" diye sordu. "Lord Mayfield için bunun bir sakıncası olacağını sanmıyorum."

Genç adam bu sözcüklerdeki imayı hemen anladı.

"Teşekkürler, Lord Mayfield. Sanırım gerçekten de salona geçmek istiyordum."

Bay Carlile mırıldandı. "Eğer beni de bağışlarsanız Lord Mayfield, üzerinden geçmem gereken bazı belgeler ve halledilmesi gereken işler..."

Lord Mayfiled başıyla onayladı. İki genç adam odadan çıktılar. Uşaklar zaten daha önce çekilmişlerdi. Böylece Savunma Bakanı'yla Hava Kuvvetleri Komutanı baş başa kaldılar.

Bir ya da iki dakika sonra Carrington, "Evet, her şey yolunda mı?" diye sordu.

"Kesinlikle. Avrupa'daki hiçbir ülkede bu yeni bombardıman uçağıyla boy ölçüşebilecek bir uçak yok."

"Hepsinden üstün, değil mi? Hepsini geride bırakmayı istiyordum."

"Göklerde üstünlük bizim artık," dedi Lord Mayfield kararlılıkla.

Sir George Carrington derin bir soluk aldı.

"Tam zamanıydı! Bildiğin gibi Charles, durum çok tehlikeli. Avrupa toz duman içinde, her taraf kaynıyor. Eğer hazırlıklı olmasaydık bitmiştik. Zaman yoktu. Bu arada henüz tehlikeyi atlatmış sayılmayız, üretim konusunda da acele etmemiz gerek."

Lord Mayfield mırıldandı. "Yine de George, geç kalmış olmanın da kendine göre avantajları var. Avrupa'daki makinelerin çoğu artık çok eskidi, iflasın eşiğindeler."

"Korkarım buna pek fazla bel bağlamamak gerek," dedi Sir George umutsuzluk içinde. "Şu ya da bu ülkenin iflasın eşiğine geldiği her zaman duyulan şeyler. Ama aynı şekilde varlıklarını sürdürüyorlar. Bu finans konusu benim için her zaman bir bilmece olmuştur."

Lord Mayfield hafifçe gözlerini kırpıştırdı. Sir George Carrington hâlâ eskilerde kalan o "karşısındakinin her blöfünü gören; dürüst, eski kurt" kişiliğini koruyordu. Tabii bunun onun özelikle takındığı bir tavır olduğunu ileri sürenlerin sayısı da hiç az değildi.

Carrington konuyu değiştirerek, kayıtsız bir tavırla, "Bayan Vanderlyn çok çekici bir kadın, değil mi?" diye sordu.

Lord Mayfield muzipçe gülümsedi. "Onun burada ne aradığını merak ediyorsunuz, değil mi?"

Carrington şaşırmış gibiydi. "Hayır, hayır, öyle değil."

"Hayır, dostum, merak ediyorsunuz. Lafı dolandırmayın. Üstü kapalı olarak onun son kurbanı olup olmadığımı öğrenmek istediniz."

Carrrington ağır ağır mırıldandı. "Onun burada bulunmasını, bu çok özel hafta sonunda onu burada görmeyi yadırgadığımı itiraf etmeliyim."

Lord Mayfield başıyla onayladı. "Kadavranın bulunduğu her yere akbabalar üşüşür. Elimizde çok çekici konular yayan bir leş var ve Bayan Vanderlyn'i de 1 numaralı akbaba olarak tanımlayabiliriz."

Hava Kuvvetleri Komutanı şaşırmıştı.

"Bu Vanderlyn denilen kadın konudan haberdar mı? Onun hakkında ne biliyoruz?"

Lord Mayfield purosunun ucunu kesti ve özenle yaktı. Sonra başını geriye atarak, özenle seçilmiş sözcüklerle durumu kısaca açıklamaya başladı. "Bayan Vanderlyn hakkında ne mi biliyorum? Amerikan vatandaşı olduğunu biliyorum. Üç evlilik yaptığını, bir kocasının İtalyan, birinin Alman, birininse Rus olduğunu ve bu sayede her üç ülkede de "iyi ilişkiler" olarak nitelendirilebilecek bağlantıları olduğunu biliyorum. Çok pahalı giysiler ve mücevherler aldığını, çok lüks bir yaşam sürdürdüğünü ve bunun kaynağının nereden geldiği konusunda bazı şüpheler olduğunu da biliyorum."

Sir George Carrington hafifçe sırıtarak mırıldandı. "Gördüğüm kadarıyla casuslarınız bir hayli iyi çalışmış Charles!"

"Bu arada," dedi Lord Mayfield. "Bayan Vanderlyn'in çarpıcı güzelliğinin yanı sıra çok da iyi bir dinleyici olduğunun ve bizim "iş" olarak tanımladığımız konularla hayranlık uyandıracak derecede ilgili olduğunun da bilincindeyim. Açıkçası bir erkek olarak ona uzun uzadıya işinizden bahsedebilir ve kadının bununla yakından ilgilendiğini hissetmenin huzurunu yaşayabilirsiniz. Özellikle de genç subaylar onun ilgisini çekmek için daha sonra kariyerlerinde sorun yaşabilecek kadar ileri gidebiliyorlar. Anlatılmaması gereken bilgileri ona aktardıklarını biliyoruz. Kadının neredeyse tüm dostlarının gizli servislerden olduğunu, daha geçen kış en büyük silah fabrikalarımızdan birinin yakınındaki bir kontun malikânesindeki av partisine katıldığını ve bu arada pek de eğlenceli sayılamayacak dostluklar kurduğunu biliyoruz. Kısacası Bayan Vanderlyn gerektiğinde çok yararlı biri olabilir, kullanılabilir..." Purosuyla havada bir daire çizdi. "Belki de kime yararlı olacağını söylemesek daha iyi. Yalnızca Avrupa'daki güç odaklarından birine, hatta birçoğuna desek daha doğru olur."

Carrington derin bir soluk aldı. "Üzerimden büyük bir yük aldınız Charles. Kafamı rahatlattınız."

"Yoksa onun cazibesine kapıldığımı mı düşünmüştünüz, sevgili dostum, George? Bayan Vanderlyn'in yöntemleri benim gibi yaşlı, uyanık bir baykuş için çok aşikâr. Ayrıca, o artık eskisi kadar genç ve çekici de sayılmaz. Sizin genç filo komutanlarınız bunu fark etmeyebilirler. Ama ben elli altı yaşındayım, sevgili dostum. Dört yıl sonra belki ben de huysuz, sosyeteye ilk tanıştırılan kızların peşinde koşan zavallı çaresiz bir yaşlı olacağım."

"Aptallık ettim," dedi Carrington özür dilercesine. "Ama biraz tuhaf görünüyordu..."

"Onun burada, yakın aile çevremizde, özellikle de sizinle benim hava savunma gücümüzde devrim yaratabilecek bir buluşu konuşacağımız bir sırada, burada olması size ilginç geldi, değil mi?"

Sir George başıyla onayladı.

Lord Mayfield gülerek ekledi. "Zaten olay da bu! Yem bu!"

"Yem mi?"

"Bakın George, filmlerde kullanılan dille ifade edecek olursam, elimizde bu kadın "aleyhine" tek bir kanıt bile yok. Ama biz olmasını istiyoruz. Geçmişte birçok kez avucumuzun içinden kıl payı kaçıp kurtulmayı başardı. Bu kadın her zaman dikkatli, hem de çok dikkatliydi. Neyin peşinde olduğunu, ne yaptığını *biliyoruz*, ama asla kanıtlayamıyoruz. Onu büyük bir yemle tuzağa çekmekten başka çaremiz yoktu."

"Yani bu büyük yem yeni bombardıman uçağının özellikleri mi?"

"Kesinlikle. Bu yem, uğruna her riski göze almaya kalkışacağı kadar büyük olmalı... bir kez ortaya çıksın. *Onu enselememiz işten bile değil*!"

Sir George başını sallayarak homurdandı.

"Neyse," dedi sonunda. "Bu durumda diyecek bir şeyim yok. Peki ya bu riski göze almazsa?"

"Çok yazık olur," diyen Lord Mayfield biraz sonra, "Ama bunu hiç sanmıyorum, göze alacaktır," dedi.

Ayağa kalktı. "Salona gidip oradaki bayanlara katılalım mı? Eşinizi briçten yoksun bırakmayalım."

Sir George homurdandı.

"Julia briçe gereksiz derecede düşkün. Bu ona çok pahalıya mal oluyor. Ona bu kadar yüksek miktarda oynamaması gerektiğini defalarca söyledim. Sorun şu ki Julia doğuştan kumarbaz."

Masanın etrafından dönerek ev sahibinin yanına gelen Sir George, "Umarım planın işe yarar Charles," diye ekledi.

2. BÖLÜM

Salondaki sohbet yerini defalarca sessizliğe bırakmıştı. Kendi hemcinsleri arasında Bayan Vanderlyn'in avantajları genellikle dezavantaja dönüşüyordu. Erkekler tarafından çekici ve sempatik bulunan tavırları, her nedense kadınlar arasında beğeni kazanmıyordu.

Lady Julia insanlara karşı netti. Duygularını gizlemeye de gerek görmüyordu. O akşam Bayan Vanderlyn'i sevimsiz, Bayan Macatta'yı ise sıkıcı bulmuştu. Bu yüzden sohbetleri sık sık kesiliyordu. Eğer Bayan Macatta her defasında yeniden konu açmasa belki de hiç konuşamayacaklardı.

Bayan Macatta sosyal sorumluluğunun bilincinde, ciddi ve ağırbaşlı bir kadındı. Bayan Vanderlyn'i yararsız ve asalak bir tip olarak nitelendiriyor ve aşağılıyordu. O akşam da sorumluluğu kendisine ait bir proje için Lady Julia'nın ilgisini çekmeye ve katılımını sağlamaya çalıştı. Ne var ki Lady Julia sürekli kaçamak yanıtlar veriyor, zaman zaman esnememek için kendini zor tutuyor, giderek konudan uzaklaşıyordu. Neden sanki George ve Charles salona gelmiyorlardı ki? Erkekler ne kadar düşüncesiz olabiliyorlardı? Kadın kendi düşüncelerine ve sorunlarına odaklandıkça yanıtları da giderek kısalıyordu.

Nihayet erkekler salona girdiklerinde üç kadın suskun bir halde oturuyorlardı.

Lord Mayfield, Julia'nın o akşam çok bitkin, hatta hasta göründüğünü düşündü. Yüksek bir ses tonuyla, "Bir parti briç çevirmeye ne dersiniz?" diye sordu.

Aynı anda Lady Julia'nın yüzü aydınlandı, briç kadının yaşamındaki en büyük tutkusuydu belki de.

O anda Reggie Carrington da salona girdi ve böylece oyun için dörtlü hazır olmuş oldu. Lady Julia, Bayan Vanderlyn, Sir George ve genç Reggie oyun masasının başına geçtiler. Lord Mayfield ise Bayan Macatta'yı oyalama görevini üstlenmişti.

İki parti briçten sonra Sir George anlamlı bir şekilde şöminenin üzerindeki saate baktı.

"Yeni bir partiye başlamaya değmeyecek," diye mırıldandı. Bu sözleri karısının kızgın bakışlarıyla yarıda kaldı.

"Daha on bire çeyrek var George. Küçük bir parti daha çevirebiliriz."

"Küçük diye bir şey yok, tatlım," dedi Sir George sevecenlikle. "Ayrıca Charles'la yapmam gereken işlerim var."

Bayan Vanderlyn, "Ne kadar ilginç bir durum. Sanırım sizin gibi akıllı, önemli insanların asla dinlenecek zamanları olmuyor," diye mırıldandı.

"Haftada kırk sekiz saat çalışmak bize göre değil," dedi Sir George.

Bayan Vanderlyn mırıldandı. "Biliyor musunuz, bunu duyunca sıradan bir Amerikalı olarak utanıyorum, ama bir ülkenin kaderini belirleyen insanlarla bir arada bulunmaktan da büyük *heyecan* duyuyorum. Sanırım bu düşüncem size çok basit bir bakış açısı olarak görünmüştür."

"Sevgili Bayan Vanderlyn, sizin ne 'basit' ne de 'sıradan' olduğunuzu düşünebilirim," diyen Sir George kadının gözlerinin içine bakarak gülümsedi. Yine de sesinde kadının da gözünden kaçmayan hafif bir ironi vardı. Bayan Vanderlyn nazikçe gülümseyerek diplomatik bir çalımla Reggie'ye doğru döndü.

"Ortaklığımızı sürdüremeyeceğimiz için üzüldüm. Dört sanzatuyu ardı ardına söylemeniz hem çok cesurca hem de çok akıllıcaydı."

Reggie kızardı, utanmıştı, ama yine de şımartılmanın zevkiyle, "Yalnızca şansım yaver gitti, hepsi o kadar," dedi.

"Yoo hayır, çok akıllıca oynadınız. Konuşmalardan yaptığınız çıkarımlarla kâğıtların dağılımını tahmin ettiniz ve buna göre elinizi şekillendirdiniz. Bence mükemmeldi."

Lady Julia birden ayağa kalktı. Kızgın bir şekilde, bu kadın her şeyi abartıyor, herkesin ağzına bir lokma bal sürüyor, diye düşünüyordu. Sonra oğlunu görünce bakışları yumuşadı. Oğlu söylenenlere inanmıştı. Ne kadar genç ve mutlu görünüyordu. Ne kadar saftı. Sık sık çıkmaza girmesi boşuna değildi. İnsanlara çok kolay inanıyordu. Aslına bakılırsa fazlasıyla sevgi dolu, iyimser bir insandı. Çok tatlıydı. George onu hiç anlamıyordu. Erkekler yargılarında ne denli katı ve acımasız oluyorlardı. Kendilerinin de bir zamanlar genç olduğunu unutuyorlardı. George, Reggie'ye karşı çok sert ve kaba davranıyordu.

Bayan Macatta da ayağa kalktı. Karşılıklı iyi geceler dilekleri iletildi.

Üç kadın odadan çıktılar. Lord Mayfield, Sir George'a bir içki verdikten sonra kendine de bir kadeh aldı. Ve başını kaldırıp o sırada kapıya gelen Bay Carlile'e baktı.

"Lütfen tüm dosyaları ve belgeleri masanın üstüne bırakın Carlile. Planları ve çizimleri de. Birazdan Sir George'la orada olacağız. Önce dışarıda kısa bir yürüyüş yapıp, biraz hava alalım. Oldu mu George? Yağmur da dindi."

Söyleneni yapmak için arkasını dönen Bay Carlile neredeyse Bayan Vanderlyn ile çarpışıyordu. Yavaşça özür diledi.

Genç kadın içeri girerek, alçak bir ses tonuyla, "Kitabım," dedi. "Akşam yemeğinden önce okuyordum."

Reggie hemen atıldı ve bir dakika sonra elinde bir kitapla geldi.

"Bu mu? Kanepenin üstünde duruyordu."

"Ah, evet. Çok *çok*, teşekkür ederim."

Bayan Vanderlyn gülümseyerek yeniden iyi geceler diledi ve uzaklaştı.

Bu arada Sir George terasa açılan kapıları açmıştı.

"Çok güzel bir gece," dedi. "Biraz dolaşıp hava almak çok iyi bir fikir."

Reggie, "Neyse, iyi geceler," dedi. "Ben artık yatayım."

Lord Mayfield, "İyi geceler, delikanlı," diye karşılık verdi.

Reggie o akşam okumaya başladığı polisiye romanı alarak odadan çıktı.

Lord Mayfield ve Sir George terasa çıktılar.

Gökte yıldızların sayıldığı çok güzel bir akşamdı. Sir George derin bir soluk aldı. "Öff, bu kadın çok fazla parfüm kullanıyor," dedi.

"Neyse ki kalitesiz değil," diyerek güldü Lord Mayfield. "Piyasadaki en kalitelilerden biri olduğunu söyleyebilirim."

Sir George alaycı bir tavırla dudaklarını büzdü. "Desenize ona en azından bunun için minnettar olmalıyız."

"Aslına bakarsanız öyle. Bence kalitesiz bir parfüm kullanan kadın iğrençtir."

Sir George gökyüzüne baktı. "Ne ilginç, hava ne çabuk açtı. Daha biz yemekteyken bardaktan boşanırcasına yağıyordu."

İki adam ev boyunca uzanan uzun, geniş terasta bir aşağı bir yukarı dolaştılar.

Hemen terasın bitiminde, arazi hafif bir meyille aşağıya doğru iniyor ve böylece Sussex'in ormanlarla kaplı tepelerinin muhteşem manzarası ayaklar altına seriliyordu.

Sir George bir puro yaktı.

"Bu metal alaşımı..." diye söze başladı ve sohbet tamamen teknik bir düzeyde sürüp gitti.

Terasın en uzak ucuna beşinci kez ulaştıklarında Lord Mayfield birden iç çekerek, "Neyse, artık içeri girip biraz çalışsak iyi olacak," dedi.

"Evet, daha yapacak çok işimiz var."

İki adam içeri girmek üzere döndüler. Lord Mayfield birden şaşkınlık içinde haykırdı. "Hey? Gördünüz mü?"

"Neyi?" diye sordu Sir George.

"Bir an birinin terastan çalışma odama sıvıştığını gördüğümü sandım."

"Saçmalama dostum. Ben bir şey görmedim."

"Neyse ben gördüm ya da öyle sandım."

"Sanırım gözlerin seni yanıltti. O sırada ben de terasa bakıyordum, eğer biri olsaydı hiç şüphesiz fark ederdim. Gözlerim hâlâ bir hayli iyi görüyor, her ne kadar gazeteyi okurken okuma gözlüğüne ihtiyaç duysam da..."

Lord Mayfield kıkırdadı.

"Bu konuda senden ilerideyim George. Ben gözlüksüz okuyabiliyorum."

"Ama buna karşılık parlamentoda kürsüye çıkan karşı tarafın adamını ayırt edemiyorsun. Yoksa gözlüğünü yalnızca gözdağı vermek için mi kullanıyorsun?"

İki adam gülerek Lord Mayfield'ın çalışma odasına girdiler. Odanın terasa açılan penceresi açıktı.

Bay Carlile kasanın yanında durmuş, belgeleri klasöre yerleştirmekle uğraşıyordu.

İki adam içeri girince başını kaldırıp baktı.

"Merhaba Carlile, her şey hazır mı?"

"Evet Lord Mayfield, tüm belgeler masanızın üzerinde."

Sözü edilen köşede pencerenin hemen önünde duran, büyük, ihtişamlı maun bir yazı masası vardı. Lord Mayfield masanın başına geçerek üzerine konulan belgelere bakmaya başladı.

"Güzel bir gece," dedi Sir George.

Bay Carlile ona hak verdiğini belirtti.

"Evet, gerçekten de öyle. Yağmurdan sonra bu kadar güzel bir akşam olması çok ilginç."

Elindeki klasörü yana koyan Bay Carlile, "Bu akşam bana ihtiyacınız olabilir mi Lord Mayfield?" diye sordu.

"Hayır, hiç sanmıyorum Carlile. Bunları ben toplar kaldırırım. Sanırım geç vakte kadar çalışacağız. Siz yatmaya gidin en iyisi."

"Teşekkür ederim efendim. İyi geceler Lord Mayfield. İyi geceler Sir George."

"İyi geceler Carlile."

Sekreter odadan çıkarken Lord Mayfield sert bir tonda, "Bir dakika Carlile," diye seslendi. "Belgelerin en önemli kısmını unutmuşsun."

"Pardon Lord Mayfield?"

"Bombardıman uçağının planları nerede?"

Sekreter donup kalmıştı. "En üstteydiler efendim."

"Burada öyle bir şey yok."

"Ama daha biraz önce elimle koydum."

"Bir de kendiniz bakın! Ben bulamıyorum!"

Genç adam şaşkınlık içinde odaya dönerek Lord Mayfield'ın yanına gitti.

Bakan, sabırsızlık içinde sinirle masanın üzerinde duran belge yığınını işaret etti. Carlile belgeleri karıştırırken yüzündeki şaşkınlık ifadesi giderek artıyordu.

"Burada olmadığını gördün, değil mi?"

Sekreter kekeledi. "Ama – ama – bu olanaksız. Daha üç dakika önce kendi elimle koydum oraya."

Lord Mayfield hoşgörüyle, "Yanılmış olmalısınız," dedi. "Hâlâ kasada olmalılar."

"Ama nasıl... nasıl?... Onları buraya koyduğumu *biliyorum.*"

Lord Mayfield hışımla sekreterin önünden geçerek açık kasaya gitti. Sir George da ona eşlik etti. Bombardıman uçağının planlarının orada olmadığını anlamaları için birkaç dakika yetti.

Üç adam şaşkınlık içinde, gördüklerine inanamayarak yeniden yazı masasına döndüler ve belgeleri karıştırmaya başladılar.

"Tanrım!" diye haykırdı Lord Mayfield kısa bir süre sonra. "Gitmiş."

Bay Carlile, "Ama bu olanaksız," diye bağırdı.

Bakan sinirli bir şekilde ve sert bir sesle, "Bu odaya kim girdi?" diye sordu.

"Kimse. Hiç kimse."

"Buraya bak Carlile, bu planlar kendiliğinden havaya uçmadı ya! Biri onları almış olmalı. Bayan Vanderlyn buraya geldi mi?"

"Bayan Vanderlyn mi? Yoo, hayır efendim."

"Haklı olabilir," diyen George havayı kokladı. "Eğer odaya gelseydi parfümünün kokusu sinerdi."

"Buraya kimse gelmedi," diye ısrarla belirtti Carlile. "Hiç anlamıyorum."

Lord Mayfield, "Buraya bak Carlile," dedi. "Kendine gel, aklını başına topla. Bu olayı açığa çıkarmalıyız. Sonuna kadar üzerine gideceğimizden emin olabilirsin. Planların kasada olduğundan emin misin?"

"Kesinlikle."

"Onların orada olduğunu kendi gözlerinizle gördüğünüzden eminsiniz, değil mi? Diğerlerinin arasında olması gerektiğini varsayıyor olamazsın, değil mi?"

"Hayır, hayır, Lord Mayfield. Onları gördüm. Diğer belgelerin üstüne, masaya bıraktım."

"Ve o zamandan beri odaya giren olmadığını söylüyorsun, değil mi? Hiç odadan ayrıldın mı?"

"Hayır, ayrılmadım, aslında ayrılmazdım da ama..."

"Ah!" diye haykırdı Sir George. "İşte şimdi olay açığa çıkıyor."

Lord Mayfield sert bir ses tonuyla bağırdı. "Nasıl olur da..."

Carlile sözünü kesti. "Normal koşullarda Lord Mayfield, tabii ki bunca değerli belge burada açıkta dururken odadan ayrılmayı düşünemezdim bile. Ama bir kadın çığlığı duyunca..."

"Kadın çığlığı mı?" diye yineledi Lord Mayfield şaşkınlıkla.

"Evet, Lord Mayfield. Bir anda dehşete düştüm, çok korktum. Tam belgeleri masaya yerleştiriyordum ki çığlığı duydum, doğal olarak antreye çıktım."

"Çığlık atan kimdi?"

"Bayan Vanderlyn'in Fransız hizmetçisi. Merdivenlerin ortasında duruyordu, rengi bembeyazdı, tir tir titriyordu. Hayalet gördüğünü söyledi."

"Hayalet mi görmüş?"

"Evet, sessizce havada süzülen beyazlar giymiş bir kadın hayaleti."

"Ne saçma bir öykü bu. Saçmalık, başka bir şey değil."

"Evet efendim, bunu ben de ona söyledim. Bundan dolayı utandığını belirtmeliyim. Neyse o merdivenlerden çıkıp odasına gitti, ben de buraya döndüm."

"Bu ne zaman oldu?"

"Siz ve Sir George odaya girmeden bir ya da iki dakika önce."

"Peki ya siz ne kadar dışarıda kaldınız?"

Sekreter düşündü. "İki dakika... en fazla üç."

Lord Mayfield, "Yeterli bir süre," diye homurdandı. Birden arkadaşının koluna girdi.

"George, gördüğüm o gölge... bu pencereden süzülen. Carlile dışarı çıkar çıkmaz içeri girdi, planları aldı ve sıvıştı."

"Pis bir iş," diye homurdandı Sir George.

Sonra elini arkadaşının koluna koydu.

"Charles, bu gerçekten de çok kötü, inanılmaz bir durum. Lanet olsun, şimdi ne yapacağız?"

3. BÖLÜM

"Hiç değilse bir denemeliyiz Charles."

Yarım saat kadar sonraydı. İki adam Lord Mayfield'ın çalışma odasında oturuyorlardı. Sir George tüm nefesini kendi fikrini Charles'a kabul ettirmek için harcıyordu.

Başlangıçta buna tüm benliğiyle karşı çıkan Lord Mayfield giderek bu fikre daha sıcak bakmaya başlıyordu.

Sir George ısrarcıydı. "Bu kadar inatçı olmamalısın Charles," dedi.

"Hakkında hiçbir şey bilmediğimiz alçak bir yabancıyı neden bu işe karıştıralım ki?"

"Ama ben hakkında çok şey biliyorum. Adam işinde olağanüstü, bir efsane!"

"Hıhh!"

"Bak Charles. Bu bir şans! Bunun gizli kalması şart. Eğer dışarı sızarsa..."

"Dışarı *sızarsa* derken, bu haberin basına sızmasını kastediyorsun, değil mi?"

"Yani bu adam buraya gelecek ve sihirbazın şapkasından tavşan çıkardığı gibi planları ortaya çıkaracak, öyle mi?"

"Gerçeği ortaya çıkaracaktır. Bizim istediğimiz de bu değil mi? Gerçek. Bak Charles, bu konuda tüm sorumluluğu ben üzerime alıyorum."

Lord Mayfield ağır ağır mırıldandı. "Kendi bildiğini yap, ama ben gerçekten de hâlâ bu adamın ne yapabileceğini anlamış değilim..."

Sir George telefona uzandı. "Hemen şimdi, ona ulaşmaya çalışacağım."

"Çoktan yatmıştır."

"Kalkar. Lanet olsun Charles, bu kadının planlarla çekip gitmesine izin veremeyiz."

"Bayan Vanderlyn'in mi?"

"Evet. Bu işin arkasında onun parmağı olduğundan senin de hiç şüphen yok, değil mi?"

"Hayır, yok. Her şeyi aleyhime çevirerek, benden öcünü aldı. George, bunu kabul etmek hiç hoşuma gitmiyor ama bu kadın bize göre çok fazla zeki. Bizi parmağının ucunda oynatacak kadar akıllı. Akıl almaz biri o, bu gerçek. Asla hiçbir şeyi kanıtlayamayacağız, ama bu arada her ikimiz de çok iyi biliyoruz ki, bu işin altında onun parmağı var."

"Kadınlar şeytandır," dedi Carrington iç çekerek.

"Lanet olsun, onun bununla ilgisi olduğunu gösteren elle tutulur tek bir delil bile yok. Çığlık atan hizmetçi kızın ve dışarıda bahçede saklanıp, uygun anı bekleyen adamın onun suç ortakları olduğundan eminiz, ama kahretsin bunu kanıtlayamıyoruz."

"Belki de Hercule Poirot kanıtlar."

Lord Mayfield birden güldü. "Tanrım George, ne kadar akıllı olursa olsun bu yaşlı Fransız'a hak ettiğinden biraz fazla güvenmiyor musun?"

"O Fransız değil Belçikalı," dedi Sir George oldukça çekingen bir ifadeyle.

"Neyse, çağır bakalım şu Belçikalıyı. Mesleğinin tüm ustalığını ortaya koysun. Aslına bakarsan bizim yapacağımızdan fazlasını yapamayacağından eminim ama..."

Sir George yanıt vermeden elini telefona uzattı.

4. BÖLÜM

Hercule Poirot gözlerini kırpıştırarak bir o adama, bir diğer adama baktı. Bu arada esnememek için kendini zor tutuyordu.

Saat gecenin üç buçuğuydu. Onu uykusundan uyandırmış, büyük bir Rolls Royce ile gecenin karanlığında son hız buraya getirmişlerdi. İki adamın açıklamalarını dinlemeyi henüz bitirmişti.

"Tüm olan biten bu işte, Mösyö Poirot," dedi Lord Mayfield.

Ardından da koltuğunda arkasına yaslandı ve ağır ağır gözündeki monoklünü düzeltti. Camın gerisinden donuk mavi gözleriyle dikkatle Poirot'yu süzüyordu. Bakışları keskin olmanın ötesinde şüpheliydi de. Poirot hızla Sir George Carrington'u süzdü.

Adam yüzünde çocukça bir saflık ve çaresizlikle öne doğru eğilmişti.

Poirot ağır ağır yineledi. "Evet, elimizde ne var, bir bakalım. Hizmetçi kız çığlık atıyor, sekreter dışarı çıkıyor, pusudaki isimsiz gözcü içeri giriyor, planlar masanın üzerinde, onları alıyor ve çıkıp gidiyor. Gerçekler... her şey yerli yerine oturuyor, uyum içinde."

Poirot'nun bu son sözcükleri bir şekilde vurgulaması Lord Mayfield'ın dikkatini çekmişti. Doğruldu, monoklü gözünden düştü. Birden uyarılmıştı sanki.

"Pardon, Mösyö Poirot?"

"Hırsızlıkla ilgili, olguların hepsinin birbiriyle çok fazla bağlantılı olduklarını söyledim. Bu arada, gördüğünüzün bir *erkek* olduğundan emin misiniz Lord Mayfield?"

Lord Mayfield başını salladı. "Tam olarak öyle söyleyemem. Gördüğüm yalnızca bir gölgeydi. Aslına bakarsanız birini gördüğümden bile tam olarak emin değilim."

Poirot bakışlarını mareşale çevirdi.

"Ya siz Sir George? Erkek ya da kadın olduğu konusunda bir şey söyleyebilecek misiniz?"

"Ben birini gördüğümü söyleyemem."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. Sonra birden ayağa kalkarak yazı masasının yanına gitti.

"Planların orada olmadığından emin olabilirsiniz," dedi Lord Mayfield. "Oradaki belgeleri her üçümüz de en azından beş altı kez elden geçirdik."

"Her üçünüz de mi? Yani sekreteriniz de mi?"

"Evet, Carlile."

Poirot birden döndü. "Lord Mayfield, bana yazı masanızın başına gittiğinizde en üstte hangi belgenin olduğunu söyleyebilir misiniz?"

Mayfield kaşlarını çatarak anımsamaya çalıştı. "Bir düşüneyim. Evet, hava savunma sistemimizle ilgili hazırlanmış kabataslak bir andıç vardı."

Poirot ustalıkla belgelerin arasından bir kâğıt çekerek, Lord Mayfield'a uzattı. Ve parmağıyla üstüne vurarak sordu. "Bahsettiğiniz belge bu mu, Lord Mayfield?"

Lord Mayfield belgeyi alarak inceledi. "Evet, bu."

Poirot kâğıdı Carrington'a uzattı.

"Masanın üzerinde bu kâğıdı fark etmiş miydiniz?"

Sir George kâğıdı aldı, gözlerinden biraz uzaklaştırarak inceledi, sonra kelebek gözlüklerini taktı.

"Evet, bu doğru. Bunlara Carlile ve Mayfield'la birlikte ben de baktım. Bu kâğıt en üstteydi."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. Kâğıdı yeniden masanın üzerine koydu. Mayfield şaşkın bakışlarla onu süzüyordu.

"Eğer başka bir sorunuz varsa..." diye söze başladı.

"Evet, tabii ki başka sorum var. Carlile... Sorum Carlile!"

Lord Mayfield'ın yüzü hafifçe kızardı. "Carlile... Mösyö Poirot, kesinlikle tüm şüphelerin dışında tutulması gereken bir kişi. Tam dokuz yıldır özel sekreterim olarak yanımda çalışıyor. Benim bütün özel belgelerime istediği an ulaşabilirdi ve eğer isteseydi hiç kimse fark etmeden planların bir kopyasını alma olanağına sahipti. Buna dikkatinizi çekmek isterim."

Poirot, "Bu açıdan size hak veriyorum," diye yanıt verdi. "Eğer suçlu olsaydı, basit bir hırsızlık sahnelemeye hiç gereksinimi olmazdı."

"Her halükârda ben Carlile'nin suçsuzluğundan ve sadakatinden eminim. Onun garantisi benim."

"Carlile," diye homurdandı Carrington da. "Düzgün bir adam."

Poirot çaresizlik içinde iki elini yana açtı. "Peki ya bu Bayan Vanderlyn, o güvenilmez biri mi?"

Sir George heyecanla bağırdı. "Kadın tam anlamıyla ahlaksızın teki."

Lord Mayfield'ın yanıtı çok daha ölçülüydü. "Sanırım Mösyö Poirot, Bayan Vanderlyn'in, şey... bu gibi eylemleri olduğu konusunda hiçbir şüphe yok. Dışişlerinden bu konuda daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz."

"Peki ya hizmetçi? Sizce o da hanımıyla işbirliği içinde mi?"

"Hiç şüphesiz." Bu yanıtı veren Sir George'du.

Lord Mayfield daha ihtiyatlıydı.

"Öyle olduğunu sanıyorum."

Kısa bir sessizlik oldu. Poirot iç çekti ve dalgın bir şekilde hemen sağ yanındaki masada duran birkaç eşyayı düzeltti. Biraz sonra, "Bu çalınan belgelerin parasal anlamda da değerleri var, değil

mi? Yani yüklü miktarda nakit para karşılığı el değiştirebilirler, değil mi?" diye sordu.

"Belirli bir kesim için kesinlikle çok değerli olabilirler."

"Ne gibi?"

Sir George Avrupa'daki iki güç odağının adını söyledi.

Poirot başıyla onayladı. "Sanırım bu konu herkes tarafından biliniyordu."

"Bayan Vanderlyn'in bildiği kesin!"

"Ben *herkes* demiştim?"

"Sanırım öyle, evet."

"Biraz aklı olan herkes planların finansal anlamda değerli olduğunu tahmin edebilirdi, değil mi?"

"Evet, ama Mösyö Poirot..." Lord Mayfield oldukça huzursuz görünüyordu.

Poirot bir elini kaldırdı.

"Sakin olun, nasıl derler, tüm olasılıkları anlamaya çalışıyorum."

Birden yeniden ayağa kalktı, hızla balkon penceresinden dışarı çıktı ve el feneriyle terasın hemen dibine kadar uzanan çimenleri inceledi.

İki adam onu izliyordu.

Poirot kısa bir süre sonra yeniden içeri girdi, oturdu ve, "Evet, Lord Mayfield, söyleyin bana, bu işin failini, dün gece evinize sızan bu kişiyi izletmediniz mi?" diye sordu.

Lord Mayfield omuz silkti. "Bahçeden kolaylıkla anacaddeye çıkabilirdi. Eğer orada da bir araba onu hazır beklediyse çok kısa süre içinde görüş mesafesinden kaybolmuştur..."

"Peki ya polis, güvenlik güçleri?"

Sir George, Poirot'nun sözünü kesti. "Unutmayın ki Mösyö Poirot, *bu olayın duyulması riskini göze alamayız.* Planların çalındığı kamuoyuna yansırsa, bu, partimize çok büyük zarar verecektir."

"Ah evet!" Poirot başını salladı. *La Politique'in*[1] de düşünülmesi gerekir. Bu olayın çok gizli kalması gerekiyor. Bu yüzden beni çağırdınız. Kim bilir belki de böylesi daha doğru."

"Başarılı olabileceğinizi düşünüyor musunuz?" Lord Mayfield'ın sesinden buna pek inanmadığı anlaşılıyordu.

Küçük adam omuzlarını silkti. "Neden olmasın? Yalnızca muhakeme etmek, düşünmek, neden sonuç ilişkisini bulmak gerek."

Bir an sustuktan sonra, "Bay Carlile ile konuşmak isterdim," diye ekledi.

"Elbette." Lord Mayfield ayağa kalktı. "Ona beklemesini söylemiştim. Buralarda olmalı."

Odadan çıktı.

Poirot, Sir George'a baktı.

"*Eh bien.* Bu terastaki adam konusunda ne diyorsunuz?"

"Sevgili Poirot! Bana sormayın bunu. Onu görmedim, dolayısıyla tanımlamam da olanaksız."

Poirot öne doğru eğildi.

"Öyle demiştiniz, ama gerçek biraz farklı, öyle değil mi?"

Sir George birden hışımla, "Ne demek istiyorsunuz?" diye sordu.

"Nasıl diyeyim? Bu konudaki güvensizliğiniz sanırım daha derinlere dayanıyor."

Sir George tam bir şey söyleyecekken sustu.

"Evet, söyleyin," dedi Poirot cesaret verircesine. "Anlatın bana. İkiniz birlikte terasın bir ucunda duruyordunuz. Lord Mayfield, bir gölgenin çalışma odasının penceresinden çıkarak, çimenlere doğru süzüldüğünü gördü. Peki, siz neden aynı gölgeyi görmediniz?"

"Asıl konuya parmak bastınız Poirot. Beni başından beri asıl tedirgin eden de bu zaten. Bakın bu odanın penceresinden hiç kimsenin çıkmadığına yemin edebilirim. O anda Mayfield'ın hayal gör-

(1) Siyaset

düğünü, bunun bir göz yanılması olduğunu düşündüm; rüzgârda sallanan bir dalın gölgesi ya da öyle bir şey işte. Sonra içeri girip hırsızlığı saptadığımızda Mayfield'ın haklı olduğu, asıl yanılanın ben olduğum ortaya çıktı. Ve şimdi..."

Poirot gülümsedi. "Yine de içten içe asıl inandığınız, kendi gözlerinizle gördüğünüz, daha doğrusu görmediğiniz, değil mi?"

"Haklısınız, Mösyö Poirot. Öyle."

Poirot birden gülümsedi. "Çok akıllıca bir davranış!"

Sir George, "Çimende ayak izi yok muydu?" diye sordu aniden. Poirot başıyla onayladı.

"Aynen öyle. Lord Mayfield bir gölge gördüğünü sanıyor. Sonra bu soygunla karşı karşıya kalıyor ve buna inanıyor, hatta bundan emin oluyor. Ona göre bu artık bir sanrı değil, o gerçekten birini *görmüştür.* Ama bu doğru değil. Ben ayak izleriyle ya da bunun gibi şeylerle pek fazla ilgilenmem, ancak bu olayda ayak izi olmaması da duruma açıklık getiriyor. *Çimende ayak izi yoktu.* Bu akşam yağmur yağdı. Bu durumda eğer biri terastan çimenlerin üzerine geçmiş olsaydı, çimende ayak izlerini görmemiz gerekirdi."

Sir George şaşkınlık içinde, "Ama öyleyse..." diye mırıldandı. "Ama öyleyse..."

"Bu bizi eve, evde bulunanlara yönlendirir."

Poirot, Lord Mayfield'ın kapıyı açarak yanında Carlile ile içeri girmesiyle açıklamalarına son verdi.

Sekreter hâlâ solgun ve endişeli görünmesine rağmen kendini oldukça toparlamıştı. Kelebek gözlüğünü düzelterek oturdu ve ilgiyle Poirot'nun yüzüne bakmaya başladı.

"Çığlığı duyduğunuzda ne kadar zamandır bu odadaydınız, mösyö?"

Carlile düşündü. "Beş, on dakika olduğunu söyleyebilirim."

"Daha önce sizi rahatsız eden başka bir şey, bir ses filan olmadı, değil mi?"

"Hayır."

"Anladığım kadarıyla dün akşam evdekiler gecenin büyük bir bölümünü aynı odada geçirmişler."

"Evet, salonda."

Poirot not defterine baktı. "Sir George Carrington ve karısı. Bayan Macatta. Bayan Vanderlyn. Bay Reggie Carrington. Lord Mayfield ve siz. Bu doğru mu?"

"Ben salonda değildim. Gecenin büyük bir bölmünde çalıştım."

Poirot, Lord Mayfield'a doğru döndü.

"Yatağa ilk kim gitti?"

"Lady Julia Carrington, sanırım. Aslına bakarsanız üç bayan dışarı birlikte çıktılar."

"Ya sonra?"

"Bay Carlile içeri geldi ve ben ona belgeleri hazırlamasını, birkaç dakika içinde bizim de çalışma odasında olacağımızı söyledim."

"Terasta biraz dolaşıp, hava alma fikri o zaman mı aklınıza geldi?"

"Evet."

"Bayan Vanderlyn yanınızdayken ya da duyacağı şekilde çalışma odasına geçip, çalışmak istediğinizden bahsettiniz mi?"

"Evet, bundan bahsedildi."

"Ama Bay Carlile'e belgeleri hazırlamasını söylediğinizde o odada değildi, değil mi?"

"Değildi."

"Pardon Lord Mayfield." Carlile söze karıştı. "Siz bana bunu söyledikten hemen sonra, salonun kapısında onunla burun buruna geldim. Kitabını almak için salona dönmüştü."

"Öyleyse duymuş olabileceğini düşünüyorsunuz?"

"Evet, bence bu olabilir."

"Demek unuttuğu kitabını almak için salona döndü," diye yineledi Poirot. Düşünceliydi. "Onun kitabını bulup verdiniz mi Lord Mayfield?"

"Evet, Reggie verdi."

"Ah, evet, bu çok eski bir taktik: kitap unuttuğu numarasıyla geri dönmek. Genellikle de işe yarar."

"Yani sizce bu özellikle yapılmış bir şey mi?"

Poirot omuz silkti. "Ve sonra siz ikiniz terasa çıktınız. Peki ya Bayan Vanderlyn?"

"Kitabını alıp yukarı çıktı."

"Ya Bay Reggie? O da yattı mı?"

"Evet."

"Bay Carlile ise buraya geldi. Beş ya da on dakika kadar sonra ise antrede bir çığlık duydu. Devamını siz anlatın Bay Carlile. Bir çığlık duyup antreye çıktınız. Belki de neler yaptığınızı tam olarak bize göstermeniz için bir canlandırma çok daha iyi olacak."

Bay Carlile çekinerek ayağa kalktı.

Poirot, "Evet, ben çığlığı atıyorum," diyerek, ağzını açtı ve tiz bir çığlık attı. Lord Mayfield başını çevirerek, güldüğünü göstermemeye çalıştı. Bay Carlile'in ise yüzü çok daha fazla asıldı.

"*Allez*.[1] İleri. Marş!" diye bağırdı Poirot. "Sıra sizde."

Bay Carlile kaskatı bir halde yürüyüp, kapıyı açtı ve dışarı çıktı. Poirot hemen peşinden gitti. Diğer ikisi de onu izlediler.

"Kapıyı arkanızdan kapadınız mı, yoksa açık mı bıraktınız?"

"Tam olarak anımsamıyorum. Ama açık bırakmış olmalıyım."

"Önemli değil. Devam edin."

Carlile aynı tutuklukla merdivenin başına kadar yürüdü ve durup yukarı baktı.

Poirot, "Gördüğünüz hizmetçi kız merdivendeydi. Tam olarak neredeydi?" diye sordu.

"Merdivenin ortalarındaydı."

"Gergin mi görünüyordu?"

"Kesinlikle öyle."

---

(1) Git

"*Eh bien*! Öyleyse diyelim ki ben hizmetçiyim." Çevik hareketlerle merdivenlerden çıktı. "Burada mıydı?"

"Bir iki basamak daha yukarıda."

"Böyle mi?" Poirot pozisyon aldı.

"Ah, tam olarak öyle değil."

"Peki nasıl?"

"Şey... elleri başının iki yanındaydı."

"Ah, elleri *başındaydı* demek. Bu çok ilginç. Şöyle mi?" Poirot ellerini başının üzerine koydu.

"Evet, öyle."

"Aha! Evet, Bay Carlile, hizmetçi güzel bir kız mı, ne dersiniz?"

"Gerçekten de fark etmedim." Carlile'in sesi tutuktu.

"Aha, demek fark etmediniz? Ama siz genç bir adamsınız. Genç bir adam, bir kızın güzel ya da çirkin olduğunu hiç fark etmez mi?"

"Gerçekten Mösyö Poirot, tek söyleyebileceğim fark *etmediğim*."

Carlile yalvarırcasına Lord Mayfield'a baktı. Sir George sinsi sinsi güldü. "Mösyö Poirot senin çapkın tarafını ortaya çıkarmaya çalışıyor Carlile."

Poirot merdivenlerden inerken, "Güzel bir kızı ne olursa olsun fark ederim," dedi.

Bay Carlile'in bu açıklama karşısındaki sessiz tavrı anlamlıydı. Poirot, "Ve sonra size hayalet gördüğü masalını anlattı, öyle mi?" diye ekledi.

"Evet."

"Peki, buna inandınız mı?"

"Pek değil, Mösyö Poirot."

"Size hayaletlere inanıp inanmadığınızı sormuyorum Carlile. Sorduğum, kızın söylediğine gerçekten inanıp inanmadığınız? Bu konudaki izleniminiz?"

"Bu konuda kesin bir şey söyleyemem. Gerçekten de kesik kesik soluk alıyordu ve çok heyecanlıydı."

"Peki, hanımını gördünüz ya da herhangi bir şey duydunuz mu?"

"Aslına bakarsanız duydum. Yukarıda, merdiven sahanlığındaki odasından çıkarak 'Leonie!' diye seslendi."

"Ya sonra?"

"Kız hemen yukarı koştu, ben de odaya döndüm."

Siz burada merdivenin başında dururken, kapıyı açık bıraktığınız için biri çalışma odasına girmiş olabilir mi?"

Carlile olumsuz anlamda başını salladı. "Yanımdan geçmeden hayır. Gördüğünüz gibi çalışma odasının kapısı koridorun en sonunda."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. Bay Carlile sakin, kontrollü sesiyle konuşmayı sürdürdü. "Hırsızın teras kapısından çıktığını görmüş olduğu için Lord Mayfield'a minnettar olduğumu itiraf etmeliyim. Aksi takdirde, şu anda çok zor bir durumda kalabilirdim."

"Asla, bu söz konusu bile olamaz, sevgili Carlile," diye atıldı Lord Mayfield sabırsızlıkla. "Senden şüphelenilmesi gibi bir durum söz konusu bile olamaz."

"Çok naziksiniz Lord Mayfield, ama gerçekleri değiştiremezsiniz, şu an çok zor bir durumda olduğumun bilincindeyim. Sanırım hakkımda geniş kapsamlı bir araştırma yapılacaktır. Umudum bunun hemen yapılması."

"Saçmalama, sevgili dostum," dedi Lord Mayfield.

Poirot mırıldandı. "Bunu gerçekten istediğinizden emin misiniz?"

"Gerçekten en kısa sürede yapılmasını yeğlerim."

Poirot düşünceli bir halde adamı bir iki dakika kadar süzdükten sonra, "Bakarız," diye mırıldandı.

Ve sonra, "Bayan Vanderlyn'in odası, çalışma odasının neresinde kalıyor?" diye sordu.

"Tam üstünde."

"Peki, terasa bakan penceresi var mı?"

"Evet."

Poirot yine başını salladı. Sonra da, "Haydi salona gidelim," dedi.

Poirot salonda etrafı dolaştı, terasa açılan pencerelerin kollarını kontrol etti, briç masasının üstündeki not defterine şöyle bir göz attı ve sonunda Lord Mayfield'a dönerek, "Bu olay ilk anda göründüğünden daha karmaşık. Ancak kesin olan bir tek şey var, o da çalınan planların henüz bu evde olduğu."

Lord Mayfield onu şaşkınlıkla süzdü. "İyi de sevgili Mösyö Poirot, çalışma odasından dışarı süzüldüğünü gördüğüm adam..."

"Öyle biri yoktu."

"Ama *gördüm*..."

"Size saygım sonsuz ama gördüğünüzü sandınız, Lord Mayfield. Rüzgârda sallanan bir dalın gölgesi sizi yanıltmış olabilir. Sonra bu hırsızlık olunca da gördüğünüzü sandığınızın gerçek olduğuna inandınız."

"Ama Mösyö Poirot, kendi gözlerimle gördüğüme..."

"Bunu daha önce de konuştuğumuzu, benim gözlerimin seninkilerden daha keskin olduğunu anımsa yaşlı dostum," diye söze karıştı Sir George.

"Beni bağışlayın Lord Mayfield, ama bu konudaki ısrarımı sürdürmek durumundayım. Bu akşam *terastan çıkıp çimenlerin üzerine basan olmamış*."

Solgun görünen ve tutuk tutuk konuşan Carlile söze karıştı."Bu durumda, eğer Mösyö Poirot haklıysa, tüm şüpheler otomatikman benim üzerimde toplanıyor. Bu hırsızlığı yapma fırsatı elinde olan tek kişi benim."

Lord Mayfield yerinden sıçradı. "Saçmalama. Mösyö Poirot ne düşünürse düşünsün, ben ona katılmıyorum. Senin suçsuzluğundan kesinlikle eminim, sevgili Carlile. Hatta gerekirse sana kefil olabilirim."

Poirot yumuşak, anlayışlı bir tonda mırıldandı. "Ama ben Bay Carlile'den şüphelendiğimi söylemedim ki!"

Yanıt Carlile'den geldi. "Hayır. Ama benim dışımda hiç kimsenin bu hırsızlığı yapmış olamayacağını açıkça ortaya koydunuz."

"*Du tout! Du tout*!"

"Antrede bulunduğum sırada yanımdan geçip çalışma odasına giden kimsenin olmadığını belirttim."

"Haklısınız, ama biri çalışma odasının *penceresinden* içeri girmiş olabilir."

"Ama daha biraz önce bunun olmadığını söylemediniz mi?"

"Söylemek istediğim, yalnızca *dışarıdan* birinin çimenlerin üzerinde ayak izini bırakmadan içeri girip çıkmış olmasının mümkün olamayacağı. Ama evin *içinden* biri bunu yapmış olabilir. Biri bu odanın yani salondan terasa açılan pencerelerin birinden dışarı çıkmış, teras boyunca kimseye görünmeden süzülmüş, çalışma odasının penceresinden içeri girip sonra yeniden buraya dönmüş olabilir."

Bay Carlile itiraz etti. "Ama Lord Mayfield ve Sir George Carrington terastaydılar."

"Evet, terasta oldukları doğru ama *en promenade*[1] yapıyorlardı. Sir George Carrington'un gözleri kartal kadar keskin olabilir." Poirot hafifçe eğildi." Ama ne yazık ki başının arkasında gözleri yok. Çalışma odasının penceresi sol tarafta, terasın en sonunda, sonra bu salon geliyor ve ardından terasa açılan üç dört oda daha."

"Yemek odası, bilardo odası, kahvaltı odası ve kütüphane," diye açıkladı Lord Mayfield.

(1) Yürüyüş, gezinti

"Terasta yaklaşık kaç kez aşağı yukarı dolaştınız?"

"En az beş altı kez."

"Gördüğünüz gibi hiç de zor değil, hırsızın tek yapması gereken doğru anı beklemekti."

Carlile ağır ağır mırıldandı. "Yani sizce ben antrede Fransız kızla konuşurken hırsız salonda mı bekliyordu?"

"Bu bir varsayım, ama şu an için tek olasılık olduğunu söyleyebilirim."

"Bana pek mümkün gibi görünmedi," dedi Lord Mayfield. "Çok riskli."

Sir George itiraz etti.

"Bu konuda sana katılmıyorum Charles. Bence bu kesinlikle olabilir. Acaba ben bunu daha önce neden düşünemedim ki?"

"Anlayacağınız gibi," diye ekledi Poirot. "Planların halen bu evde olduğunu düşünmemin nedeni de bu. Şimdi sorun onları bulmak."

Sir George, "Bu basit. Herkesi ararız." dedi alçak bir ses tonuyla.

Lord Mayfield itiraz edercesine bir hareket yaptıysa da Poirot ondan önce davrandı. "Hayır, hayır bu o kadar da basit değil. Planları çalan her kimse bu gibi bir araştırma yapılacağını öngörmüş ve planların –onun üzerinde– bulunamamasını sağlamıştır. Planlar hiç şüphesiz en akla gelmeyecek bir yere saklanmışlardır."

"Yani bu koca evde ara-bul oyunu oynamamızı mı öneriyorsunuz?"

Poirot gülümsedi. "Hayır, hayır, o kadar da ileri gitmemize, işi zora koşmamıza hiç gerek yok. Planların saklandığı yeri ya da suçlu kimsenin profilini fikir yürüterek bulabiliriz. Bu, olayın aydınlanmasını kolaylaştıracaktır. Sabah bu evdeki herkesle görüşmek istiyorum. Bence bu görüşmeleri şu anda yapmak akılsızlık olur."

Lord Mayfield başıyla onayladı. "Haklısınız, insanları sabahın üçünde yataklarından kaldırmak çok fazla dikkat çeker. Bu konunun gizli kalmasına elinizden geldiğince dikkat etmelisiniz Mösyö

Poirot. Olayı kamufle etmenizde büyük yarar var. Bu olay asla duyulmamalı, kamuoyuna yansımamalı."

Poirot başıyla anladığını belirten bir hareket yaptı. "Her şeyi Hercule Poirot'ya bırakabilirsiniz. Bulduğum yalanlar her zaman son derece inandırıcı olmuştur. Yarın soruşturmaya başlıyorum, ama bu akşam da sizinle Sir George ve sizinle Lord Mayfield görüşerek soruşturmama başlamış olmak istiyorum."

İki adama doğru hafifçe reverans yaptı.

"Yani, yalnız mı?"

"Kastettiğim buydu."

Lord Mayfield gözlerini hafifçe kıstı, sonra mırıldandı. "Nasıl isterseniz. O zaman sizi Sir George ile yalnız bırakayım. Ben çalışma odamda olacağım. Haydi gel, Carlile."

Lord ve sekreteri odadan çıktıktan sonra, kapıyı arkalarından kapadılar.

Sir George oturdu ve hemen oradaki sigara kutusuna uzandı. Sonra merakla Poirot'ya baktı. "Biliyor musunuz." dedi ağır ağır. "Buna bir anlam veremedim."

Poirot gülümseyerek açıkladı. "Bunu açıklamak çok basit. Yalnızca iki şey: Titiz davranmak ve Bayan Vanderlyn!"

"Ah," dedi Carrington. "Sanırım, anlıyorum. Bayan Vanderlyn mi?"

"Kesinlikle. Bakın, Lord Mayfield'a sormak istediğim şeyi sizin yanınızda sormam doğru olmayabilirdi. *Neden* Bayan Vanderlyn? Bu bayanın şüpheci bir karakteri olduğu biliniyor. Öyleyse neden burada? Kanımca bunun üç açıklaması olabilir. Birincisi Lord Mayfield'ın bu bayana karşı bir *penchant*[1] eğilimi olabilir (Zaten sizinle yalnız konuşmak istememin nedeni de bu. Onu utandırmak istemem.). İkincisi, Bayan Vanderlyn evdekilerden başka birinin yakın dostu olabilir?"

(1) Tutku

"Beni bunun dışında tutabilirsiniz," dedi Sir George sırıtarak.

"Ve eğer bu iki varsayım da doğru değilse, aynı soru daha da ağırlık kazanmış olarak karşımıza çıkıyor: *Neden Bayan Vanderlyn*? Sanırım bu sorumun ardındaki yanıtını da biliyorum. Bir *neden* vardı. Bu çok özel toplantıda bulunmasını Lord Mayfield çok özel bir nedenle istemişti. Haksız mıyım?"

Sir George başıyla onayladı.

"Kesinlikle haklısınız. Mayfield onun cazibesine kapılmayacak, oyunlarına gelmeyecek kadar ustadır, eski kurtlardan. Onun burada olmasını istemesinin tamamen başka bir nedeni vardı. Durum şöyle..."

Ve yemek masasındaki sohbetlerini anlattı. Poirot büyük bir dikkatle dinledi.

"Ah," dedi Poirot açıklamalar bitince. "Kadının sizi çok ustaca oyuna getirdiğini kabul etmem gerekiyor."

Sir George küfretti.

Poirot onu kısa bir süre eğlenerek izledikten sonra, "Bu hırsızlığın onun işi olduğundan hiç şüpheniz yok, değil mi? Yani demek istediğim, bundan sorumlu olduğu ve öyle ya da böyle buna aktif olarak katıldığı konusunda?"

Sir George şaşırmıştı. "Tabii ki yok. Bunda en ufak bir şüphe yok. Başka kimin bu belgeleri çalmaktan bir çıkarı olabilir ki?"

"Ah," diyen Poirot arkasına yaslandı ve tavana baktı. "Düşünsenize Sir George, daha çeyrek saat kadar önce bu belgelerin çok para edeceğinde hemfikir olduk. Belki bunlar doğrudan para, altın ya da mücevher gibi değerli değil, ama paraya dönüşmeleri mümkün. Diyelim ki burada finansal anlamda sıkıntı içinde olan biri var."

Sir George burnunu çektikten sonra, Poirot'nun sözünü kesti.

"Şu zamanda kimin sıkıntısı yok ki? Umarım bu sözlerimle kendimi şüpheli durumuna düşürmemişimdir."

Gülümsedi ve Poirot da ona gülümseyerek karşılık verdikten sonra mırıldandı. "*Mais oui*,[1]... İçinizden ne geliyorsa söyleyebilirsiniz Sir George, bu olayda yalnızca siz kesinlikle çürütülemeyecek bir kanıta sahipsiniz."

"Ama finansal açıdan çok baskı altındayım. Zor günler geçiriyorum."

Poirot üzüntüyle başını salladı. "Evet, gerçekten de sizin pozisyonunuzdaki bir insan için yaşam koşulları oldukça güç olmalı. Özellikle de insanın genç bir de oğlu olunca..."

Sir George homurdandı. "Yalnızca okul masrafları bile oldukça yüksek, bunun üzerine bir de borçlar gelince... Aslına bakarsanız Reggie hiç de kötü bir çocuk değil."

Poirot anlayış ve hoşgörü içinde onu dinledi. Hava Kuvvetleri Komutanı'nın dertleri, yakınması bitecek gibi değildi: Genç kuşağın cesaret ve dayanıklılıktan yoksunluğu, güçsüzlüğü, annelerin çocuklarını gereksiz şımartmaları ve daima onların yanında yer almaları, özellikle de kadınların kumar tutkusu, kişilerin karşılayabileceklerinden çok daha yüksek meblağlar karşılığında oyun oynama hevesleri... Sir George genel konuşuyor, asla oğlu ya da karısını suçlamıyordu ama o kadar dürüst ve doğal bir insandı ki bu sözlerin kimi hedef aldığı kolayca anlaşılıyordu.

Sonra birden sustu.

"Özür dilerim, gecenin bu saatinde böyle alakasız şeylerle zamanınızı almamalıyım, hoş sabah olsa da fark etmez ya."

Dayanamayarak esnedi.

"Sir George, sanırım artık yatsanız iyi olacak. Çok naziksiniz, bana çok yardımcı oldunuz."

"Doğru, yatsam iyi olacak. Ne dersiniz, gerçekten planları geri alma şansımız olabilir mi?"

---

(1) Ama

Poirot omuz silkti. "Deneyeceğim. Elimden geleni yapacağım. Almamak için bir neden göremiyorum."

"Neyse artık gideyim. İyi geceler."

Sir George odadan çıktı.

Poirot oturduğu koltuktan kalkmadı, tavana bakıyor, düşünüyordu. Sonra küçük bir not defteri aldı, temiz bir sayfa açtı ve yazmaya başladı.

Bayan Vanderlyn?
Lady Julia Carrington?
Bayan Macatta?
Reggie Carrington?
Bay Carlile?

Ve altına da şöyle yazdı:

Bayan Vanderlyn ve Bay Reggie Carrington?
Bayan Vanderlyn ve Lady Julia?
Bayan Vanderlyn ve Bay Carlile?

Tatmin olmamış bir şekilde başını sallayarak mırıldandı. "*C'est plus simple que ça.*" (1)

Sonra da altına birkaç basit cümle ekledi.

Lord Mayfield bir "gölge" gördü mü? Eğer görmediyse neden böyle dedi? Sir George bir şey gördü mü? Benim çiçek tarhını yoklamamın ARDINDAN bir şey görmediğini itiraf etti. Lord Mayfield miyop, gözlüksüz okuyabiliyor ama odanın diğer ucundaki şeyleri görmek için bile monokl gereksinimi duyuyor. Sir George hipermetrop. Bu yüzden terasın diğer ucunda bir şey gördüğünü söyleyen

(1) O daha basittir.

Lord Mayfield'dan çok daha güvenilir. Yine de Lord Mayfield bir şey GÖRDÜĞÜNDEN emin ve arkadaşı onu aksine ikna edemiyor.

Birinin Bay Carlile gibi suçlu görünüp de suçsuz olması mümkün mü? Lord Mayfield sürekli onun suçsuzluğunu vurguluyor. Hatta gereğinden de fazla. Neden? Acaba içten içe ondan şüpheleniyor ve bundan utanıyor mu? Yoksa şüphelendiği başka biri mi var? Yani, acaba Bayan Vanderlyn dışında birinden mi şüpheleniyor?

Not defterini kenara bıraktı.

Sonra ayağa kalkarak çalışma odasına doğru ilerledi.

5. BÖLÜM

Poirot çalışma odasına girdinde Lord Mayfield yazı masasının başında oturuyordu. Sandalyesinde hızla döndü, kalemini masanın üzerine bıraktı ve meraklı bakışlarla Poirot'yu süzdü.

"Buyurun Mösyö Poirot, Carrington'la görüşmeniz bitti mi?"

Poirot gülümseyerek oradaki koltuklardan birine oturdu.

"Evet, Lord Mayfield. Beni çok düşündüren bir noktayı aydınlattı."

"Konu neydi?"

"Bayan Vanderlyn'in burada bulunmasının nedeni. Sanırım siz de bana hak vereceksiniz, düşündüm de o belki de..."

Lord Mayfield, Poirot'nun abartılı çekingenliğinin altında yatan nedeni hemen anlamıştı.

"Bayan Vanderlyn'e karşı bir ilgim olduğunu mu düşünmüştünüz? Kesinlikle yok. Biraz bile. İlginç, Carrington da aynı şeyi düşünmüştü."

"Evet, bana bu konuda sizinle yaptığı görüşmeden bahsetti."

Lord Mayfield'ın yüz ifadesinde hafif bir pişmanlık okunuyordu.

"Maalesef küçük planım işe yaramadı, itiraf etmeliyim ki kadın benden daha zeki, beni oyuna getirdi."

"Ah, hayır Lord Mayfield, *henüz* bunu başardığı söylenemez."

"Yani sizce hâlâ kazanabilir miyiz? Şey, bunu söylediğinizi duymak beni mutlu etti. Bunun doğru olduğuna inanmak isterdim."

İç çekti. "Çok aptalca davrandığımı hissediyorum, kadını tuzağa düşüreceğimden o kadar emindim ki."

Hercule Poirot küçük sigaralarından birini yaktı.

"Planınız tam olarak *neydi*, Lord Mayfield?"

"Şey..." Lord Mayfield duraksadı. "Ayrıntılar üzerinde düşünme fırsatım olmamıştı."

"Bunu kimseyle konuşmadınız mı?"

"Hayır."

"Bay Carlile ile de mi?"

"Hayır."

Poirot gülümsedi. "Tek başınıza mücadele etmekten hoşlanıyorsunuz, değil mi Lord Mayfield?"

"Bence her zaman en doğrusu bu," diyen Lord acı acı gülümsedi.

"Evet, siz çok akıllı bir adamsınız. *Kimseye güvenmeyen*! Ama bu konudan Sir George Carrington'a *bahsettiniz*?"

"Evet, çünkü değerli dostumun benim için ciddi şekilde endişelendiğini fark ettim."

Lord Mayfield geçmişi anımsayarak gülümsedi.

"O eski dostunuz mu?" diye sordu Poirot.

"Evet. Yaklaşık olarak yirmi yıldır tanırım."

"Peki ya karısı?"

"Tabii ki karısını da tanırım."

"Merakımı bağışlayın ama onunla aynı samimiyette değilsiniz, ona o kadar güvenmiyorsunuz, değil mi?"

"Kişisel ilişkilerimin bu olayla ne ilgisi olduğunu anlamakta gerçekten de güçlük çekiyorum Mösyö Poirot."

"Bence bunların olayla çok yakından ilgisi var Lord Mayfield. Birinin salonda saklanmış olabileceğine ilişkin teorim size de akla yakın gelmişti, değil mi?"

"Evet. Gerçekten de böyle olmuş olması gerektiği konusunda sizinle hemfikirim."

"Öyle olmuş olması 'gerekir' demeyelim. Çok büyük konuşmuş oluruz. Ama eğer bu varsayımım doğruysa, sizce salonda saklanan kim olabilirdi?"

"Büyük olasılıkla Bayan Vanderlyn. Öncelikle kitap unuttuğu bahanesiyle geri döndü. Başka bir kitap –çanta ya da düşürülmüş bir mendil– bahanesiyle yeniden dönmüş olabilir, bir bayan için bahane çok. Bu arada hizmetçisine çığlık atmasını söylemiş ve böylece Bay Carlile'in çalışma odasından çıkmasını da sağlamış olmalı. Sonra da sizin de dediğiniz gibi pencerelerden girip çıkmıştır."

"Bu arada unuttuğunuz bir şey var. Bu kişi Bayan Vanderlyn olamazdı. Bay Carlile onun *yukarıdan* hizmetçisine seslendiğini duymuş."

Lord Mayfield dudaklarını ısırdı. "Doğru. Bunu unutmuşum." Çok sinirli görünüyordu.

"Bakın," dedi Poirot nazikçe. "İlerleme kaydediyoruz. Önce dışarıdan gelen birinin belgeleri alıp, kaçtığını düşünüyorduk. İlk andan itibaren bunun kabul edilemeyecek kadar basit, çok rahat bir açıklama olduğunu düşündüm. Bu arada, bu olasılığın söz konusu olmadığını saptadık. Sonra yabancı bir ajanın, Bayan Vanderlyn'in bunu yapmış olabileceğini düşündük –gerçekten de her şey uyuyordu– ama bir noktaya kadar. Şu anda bu da kabul edilemeyecek kadar basit, rahat, üzerinde çalışılmamış bir açıklama gibi görünüyor."

"Yani sizce Bayan Vanderlyn bu işin dışında mı? Onun suçsuz olduğunu mu söylüyorsunuz?"

"Salondaki Bayan Vanderlyn değildi. Tabii işbirlikçisi olabilir ya da hırsızlık tamamen başka biri tarafından gerçekleştirildi. Her halükârda şu anda yapmamız gereken bu hırsızlığın nedeni üzerine yoğunlaşmak."

"Konudan uzaklaşmıyor musunuz Mösyö Poirot?"

"Hiç sanmıyorum. Evet, neden ne olabilirdi? Birinci neden para. Belgeler paraya dönüştürülmek için çalınmış olabilir. Bu düşünülebilecek en basit neden. Ama bence bu hırsızlığın nedeni çok daha farklı, daha karışık olmalı."

"Ne gibi?..."

Poirot ağır ağır açıkladı. "Bunun özellikle birine zarar vermek için yapıldığını düşünüyorum."

"Kime?"

"Bay Carlile olabilir. Böyle bir durumda tüm şüphelerin onun üzerinde toplanacağı açık. Ama belki bundan daha ötesi de söz konusudur. Bir ülkenin kaderini belirleyen insanlar toplumun gözünde çok kolay yara alabilirler, çok kolay gözden düşürülebilirler."

"Yani sizce bu hırsızlığın amacı *bana* zarar vermek miydi?"

Poirot olumlu anlamda başını salladı. "Eğer yanılmıyorsam, beş yıl kadar önce çok zor bir dönemden geçmiştiniz Lord Mayfield. O sıralar Avrupa'daki güçlü ülkelerden birinin seçimlerde başarısızlığa uğrayan lideriyle yakın dostluk içinde olmakla itham edilmiştiniz."

"Kesinlikle doğru, Mösyö Poirot."

"Günümüz koşullarında politikacıların görevi çok zor, üzerlerine büyük yük biniyor. Hem ülkesinin yararına olacağına inandığı politikaları savunup, yürütmek hem de bu arada kamuoyunun gücünü, hassasiyetlerini dikkate almak zorunda. Kamuoyu genellikle duygusal, aptalca ve sağlıksız düşünür; ama buna rağmen görmezden gelinemez."

"Ne kadar doğru ifade ettiniz. Biz politikacıların yaşadıkları aynen bunlar. Yaşamımız böyle geçiyor. Her ne kadar bunun tehlikeli ve çılgınlık boyutunda bir cesaret olduğunu bilsek de ülkenin duyarlılıklarını göz önünde tutmamız gerekiyor."

"Sizin çıkmazınız da buydu sanırım. Söz konusu ülkeyle bir anlaşmaya gittiğinize ilişkin söylentiler vardı. Gerek o ülkede, gerekse basında bu konuyla ilgili fırtınalar koptu. Neyse ki Başbakan bunu kesin olarak yalanladı, siz de eğiliminiz kesin olarak bilinmesine rağmen iddiaları reddettiniz."

"Bütün bunlar doğru Mösyö Poirot, ama şu anda geçmişi kurcalamanın ne anlamı var?"

"Çünkü o zaman sizin bu krizden yara almadan kurtulabilmiş olmanızı hazmedemeyen bir düşmanınız, bu hayal kırıklığının dürtüsüyle sizi yeniden bir çıkmaza sürüklemek istemiş olabilir. O sırada kamuoyunun güvenini yeniden kazanmakta pek bir güçlük çekmemiştiniz. O günün koşulları unutuldu, şu anda ülkenin en popüler, güvenilen politikacılarından birisiniz. Bugünlerde Bay Hunberly görevden ayrıldığı takdirde Başbakan olabileceğinizden bahsediliyor."

"Yani sizce bu benim itibarıma karşı bir saldırı mı? Saçma!"

"*Tout de même*[1], Lord Mayfield, çok güzel bir bayan evinizde konukken, İngiltere'nin yeni bombardıman uçağının planlarının evinizden çalınmış olduğu duyulursa, bunun kamuoyunda hiç de hoş bir izlenim bırakmayacağının siz de farkındasınız. Basında sizin bu bayanla ilişkiniz olabileceğine dair çıkacak en küçük bir ima bile size karşı bir güvensizlik oluşmasına yeterli olacaktır."

"Böyle bir şeyi kimse ciddiye almaz."

"Sevgili Lord Mayfield, bu söylediğinizin doğru olmadığını çok iyi biliyorsunuz. Bir insanı kamuoyunun gözünden düşürmek için bazen çok küçük bir şey yeterli olur."

"Evet, bu doğru." Lord Mayfield birden endişelenmişti. "Tanrım! Bu olay ne kadar karmaşık bir hal almaya başladı! Gerçekten de bunun –hayır, bu olanaksız– olanaksız..."

"Sizi kıskandığını bildiğiniz biri var mı?"

"Saçma."

"Sanırım her şeye rağmen artık, bu hafta sonu bu evde bulunanlarla kişisel ilişkilerinizin ne düzeyde olduğunu sormamın o kadar da anlamsız olmadığını anlamışsınızdır?"

"Evet, belki... belki. Bana Julia Carrington'u sormuştunuz. Ondan hiçbir zaman pek hoşlanmadım, onun da benden hoşlandığını hiç sanmıyorum. O sürekli gergin, tatminsiz, sinirli, sorumsuzca müsrif

(1) Hâlâ, halen

ve kâğıt oyunlarına düşkün bir kadın. Sanırım benim kendi kendini yetiştirmiş bir insan olmamı küçümseyecek kadar da geri kafalı."

"Buraya gelmeden önce *Who's Who*'[1]ya baktım. Çok ünlü bir mühendislik firmasının yöneticisi ve birinci sınıf, saygın bir mühendis olduğunuzu öğrendim."

"Pratik anlamda bilmediğim çok az şey olduğu doğru. En alttan başlayarak, çalışıp kendi çabalarımla yükseldim."

Lord Mayfield'ın sesinden sıkıntılı olduğu anlaşılıyordu.

"*O la la*!" dedi Poirot neşeyle. "Ne kadar aptalmışım, ne kadar aptal!"

Lord şaşırmıştı. "Pardon, Mösyö Poirot, sizi anlayamadım."

"Bilmecenin bir kısmını daha çözdüm. Daha önce göremediğim bir şey... Her şey yerine oturuyor şimdi. Evet, mükemmel bir şekilde yerine oturuyor."

Lord Mayfield onu şaşkın, meraklı gözlerle süzdü.

Poirot hafifçe gülümseyerek başını salladı.

"Hayır, hayır, şimdi değil, önce düşüncelerimi toparlamalıyım." Ayağa kalktı. "İyi geceler, Lord Mayfield. Sanırım artık planların nerede olduğunu biliyorum."

"Biliyor musunuz?" diye haykırdı Lord heyecanla. "Öyleyse hemen gidip alalım."

Poirot yeniden başını salladı.

"Hayır, hayır, bu olmaz. Acele işe şeytan karışır. Her şeyi Hercule Poirot'ya bırakın!"

Odadan çıktı. Lord Mayfield onu küçümsercesine omuz silkti.

"Adam şarlatanın teki," diye mırıldandı. Sonra belgelerini toparlayıp ışıkları söndürdü ve o da yatmaya gitti.

---

(1) Kim Kimdir: Çeşitli alanlardaki etkinlikleriyle tanınmış ve hayatta olan kişilere ilişkin kısa, özlü bilgiler içeren ansiklopedi.

6. BÖLÜM

Reggie Carrington kahvaltı masasındaki sandalyesini geriye doğru iterken, "Lanet olsun, madem bir hırsızlık oldu, yaşlı Mayfield neden polis çağırmıyor ki?" diye söylendi.

Kahvaltıya son inen oydu. Ev sahibi, Bayan Macatta ve Sir George kahvaltılarını daha önceden bitirmişlerdi. Annesi ve Bayan Vanderlyn ise yataklarında kahvaltı etmeyi yeğlemişlerdi.

Kahvaltıda Hercule Poirot ve Lord Mayfield ile kararlaştırdıkları şekilde olanları aktaran Sir George, bunu olması gerektiği gibi yapamadığının farkındaydı.

"Polis çağıracağına tuhaf bir yabancıya güvenmek bana çok saçma görünüyor," dedi Reggie. "Çalınan ne baba?"

"Bunu ben de tam olarak bilemiyorum oğlum."

Reggie ayağa kalktı. O sabah oldukça sinirli ve gergin görünüyordu. "Önemli bir şey, değil mi? Yani... belge ya da öyle bir şey mi?"

"İşin doğrusu Reggie, sana gerçeği tam olarak söyleyemem."

"Gizli, devlet sırrı... değil mi? Anlıyorum."

Reggie koşarak merdivenlerden çıktı, yarı yolda bir an için durdu. Asık bir suratla aşağıya baktı, sonra yeniden merdivenlerden çıkarak annesinin odasının kapısını tıklattı. İçeriden gelen ses girmesini söyledi.

Lady Julia yatağında oturmuş, bir zarfın arkasına şekiller çiziktiriyordu.

"Günaydın, tatlım." Başını kaldırarak oğluna baktı ve heyecanla, "Reggie, yavrum, bir şey mi oldu?" diye sordu.

"Önemli değil ama sanırım dün gece bir hırsızlık olmuş."

"Hırsızlık mı? Ne çalınmış?"

"Oh, bunu bilmiyorum. Çok gizli. Aşağıda tuhaf görünümlü bir dedektif var, herkese sorular soruyor."

"Çok ilginç!"

"Çok da tatsız!" dedi Reggie usulca. "Böyle bir olayın meydana geldiği evde konuk olmak..."

"Tam olarak ne olmuş?"

"Bilmiyorum. Olan her neyse hepimiz uykuya daldıktan sonra olmuş. Anne, dikkatli olsana, tepsiyi düşüreceksin."

Kahvaltı tepsisini alarak pencerenin önündeki masaya koydu.

"Para mı çalınmış?"

"Bilmediğimi söyledim."

Lady Julia ağır ağır mırıldandı. "Sanırım bu dedektif herkesi sorgulayacaktır?"

"Öyle gibi."

"Dün gece neredeydik? Neler yaptık, falan filan."

"Sanırım öyle. Şey... benim ona anlatacak pek bir şeyim yok. Doğruca yatağıma gittim ve başımı yastığa koyar koymaz da uyudum."

Lady Julia yanıt vermedi.

"Anne, bana biraz para yardımında bulunabilir misin? Meteliğe kurşun atıyorum."

"Hayır, mümkün değil," dedi Lady Julia kararlılıkla. "Zaten bankadaki hesabımdan çok fazla miktarda para çektim. Baban duyunca ne diyecek hiç bilemiyorum."

O sırada kapı tıklatıldı ve Sir George içeri girdi. "Ah, sen de mi buradaydın Reggie. Aşağı kütüphaneye iner misin? Mösyö Poirot seni görmek istiyordu."

Bu arada Poirot sert mizaçlı ve zorlu Bayan Macatta ile yaptığı görüşmeyi henüz tamamlamıştı.

Birkaç kısa soru Bayan Macatta'nın on birden önce yattığını ve işe yarar bir şey görmediğini ya da duymadığını ortaya çıkarmaya yetmişti.

Poirot daha sonra büyük bir ustalıkla, soygundan daha özel konulara geçmeyi başardı. Kendisinin Lord Mayfield'ın büyük bir hayranı olduğunu ve herkes gibi onun gerçekten de çok büyük bir adam olduğunu düşündüğünü söyledi. Tabii konunun uzmanı olan bir kişi olarak Bayan Macatta'nın yargıları, kendisininkinden çok daha isabetli olabilecekti.

"Lord Mayfield zeki bir insan," diye belirtti Bayan Macatta. "Kariyerinde kendi emeğiyle ve gücüyle ilerledi. Bulunduğu yeri ailesine borçlu değil. Tabii biraz dar görüşlü, vizyonu geniş değil, ama bence erkeklerin pek çoğu böyle. Kadınlardaki fantezi zenginliğinden yoksunlar. Mösyö Poirot, kadınların on yıl içinde hükümette ne kadar söz sahibi olacağını göreceksiniz."

Poirot bundan emin olduğunu söyledi ve daha sonra da konuyu ustalıkla Bayan Vanderlyn'e getirdi. Onun Lord Mayfield'la yakın ilişkisi olduğuna ilişkin söylentilerin doğru olup olmadığını sordu.

"Asla doğru değil. Doğrusunu isterseniz onu burada görünce çok şaşırdım. Gerçekten çok şaşırdım."

Poirot; Bayan Macatta'ya Bayan Vanderlyn hakkındaki görüşlerini sordu ve beklediği yanıtı da aldı. "O, topluma *hiçbir yararı olmayan*, gereksiz kadınlardan biri. İnsanı kendi cinsiyetinden bile şüphelendiren, utandıranlardan biri o! Bir parazit, bir asalak!"

"Erkeler onu beğeniyorlar mı?"

"Erkekler!" Bayan Macatta bu sözcüğü söylerken onları ne kadar hor gördüğü anlaşılıyordu. "Erkekler her zaman çekici, güzel vücut hatlarının peşinden giderler. Şimdi de şu delikanlı, genç Reggie Carrington; onunla konuşurken yüzü kızarıyor, onun bir an için

dikkatini çekebilmiş olmaktan bile mest oluyor. Kadının da onu nasıl pohpohladığını bir görseniz! Briç oynama şeklini bile övdü, göklere çıkardı, halbuki iyi bile sayılmazdı."

"Reggie iyi bir oyuncu değil mi?"

"Dün gece çok hata yaptı."

"Ama Lady Julia iyi bir oyuncu, değil mi?"

"Bana sorarsanız *çok* iyi. Bunu neredeyse meslek edinmiş. Gece-gündüz aralıksız oynuyor."

"Yüksek tutarlarda mı?"

"Evet, aslına bakarsanız benim asla oynamayacağım miktarlarda. Bu arada ben bunu hiç doğru bulmuyorum."

"Oyunda iyi kazanıyor mu?"

Bayan Macatta burun kıvırarak güldü. "Bu şekilde borçlarını kapatabileceğini umuyor. Ama duyduğum kadarıyla özellikle de son zamanlarda bir hayli şanssızmış. Dün akşam sanki kafasında başka bir şey vardı. Kendini oyuna veremiyordu. Evet Mösyö Poirot, kumar da en az içki kadar kötü bir alışkanlık. Eğer bu ülkenin kaderinde söz sahibi olsam ve ülkeyi yüceltmek..."

Ve Poirot bunun ardından İngiltere'deki ahlaki çöküşe çözüm ve ahlaki değerlerin yeniden yüceltilmesi konusunda uzun bir nutuk dinledi. Ardından konuşmayı ustalıkla ve nazikçe kesti ve Reggie Carrington'u çağırttı.

Genç adam odaya girerken onu dikkatle inceleyen Poirot, onun hakkındaki kararını hemen verdi. Sevimli bir gülüşün ardına gizlenen ince, gergin dudaklar; küçük bir çene; ayrık, küçük gözler; dar bir alın ve küçük bir kafa. Reggie Carrington gibileri çok iyi tanıyordu.

"Bay Reggie Carrington?"

"Evet. Sizin için ne yapabilirim?"

"Bana dün geceye ilişkin ne anlatabilirsiniz?"

"Şey... düşüneyim. Salonda briç oynadık, sonra yatmaya gittim."

"O sırada saat kaçtı?"

"On bire geliyordu. Sanırım soygun daha sonra olmuş?"

"Evet. Daha sonra. Peki, yatmaya gittikten sonra bir şey duydunuz ya da gördünüz mü?"

Reggie olumsuz anlamda başını salladı. "Hayır. Doğruca yatağıma girdim ve hemen derin bir uykuya daldım."

"Salondan doğruca yatak odanıza gidip sabaha kadar da orada mı kaldınız?"

"Bu doğru."

Poirot, "İlginç," diye mırıldandı.

Reggie sert bir ses tonuyla, "İlginç derken ne demek istediniz?" diye sordu.

"Yani bir çığlık da mı duymadınız?"

"Hayır, duymadım."

"Ah, çok ilginç!"

"Buraya bakın, ne demek istediğinizi hiç anlamıyorum."

"Kulaklarınız ağır mı işitiyor?"

"Kesinlikle hayır."

Poirot dudaklarını büzdü ve hafifçe kımıldattı. İçinden üçüncü kez "ilginç" demiş olabilirdi.

Ardından yüksek bir sesle, "Teşekkürler, Bay Carrington," dedi. "Hepsi bu kadar."

Reggie ayağa kalktı. Bir an kararsızlık içinde durakladı. "Biliyor musunuz, siz şimdi bahsedince anımsadım, sanırım öyle bir şey duydum."

"Demek bir şey duydunuz?"

"Evet, ama bakın, o sırada kitap okuyordum, bir dedektif romanı... ve ben... şey... duyduğumu tam olarak algılayamadım."

"Ah!" dedi Poirot. "Çok tatmin edici bir açıklama."

Yüzü tamamen ifadesizdi.

Reggie biraz daha duraksadı, sonra dönerek kapıya doğru ilerledi. Kapının önünde durarak, "Çalınan ne?" diye sordu.

"Çok değerli bir şey, Bay Carrington. Şu an için söyleyebileceğimin hepsi bu."

"Öyle mi!" diye mırıldandı Reggie şaşkınlıkla.

Reggie dışarı çıktı. Poirot ardından birkaç kez başını salladı.

"Uygun," diye mırıldandı yavaşça. "Her şey yerli yerine oturuyor."

Sonra zili çaldı ve nazikçe Bayan Vanderlyn'le görüşmek istediğini bildirdi.

7. BÖLÜM

Bayan Vanderlyn odaya girdi. Çok şık ve güzel görünüyordu. Saçındaki parıltılarla uyumlu kiremit rengi, usta bir terzinin elinden çıktığı anlaşılan, dar kesim bir tayyör giymişti. Bir sandalyeye oturmuş, karşısındaki ufak tefek adama hoş bir havada gülümsedi.

Ama bir an için bu gülümsemenin ardında farklı bir anlam belirdi. Bu bir zafer ifadesi de olabilirdi, alaycı bir aşağılama da. Bu ifade öylesine çabuk kayboldu ki... Ne var ki Poirot ifadeyi yakalamış ve çok ilginç bulmuştu.

"Hırsız mı? Dün gece mi? Ah, ne korkunç! Yoo hayır, *hiçbir şey* duymadım. Ya polis? Onlar da mı bir şey *yapamıyorlar*?"

Gözlerinde bir an için yine aynı alaycı aşağılama belirdi.

Hercule Poirot düşünceli bir halde, "Polisten korkmadığınız görülüyor hanımefendi. Onların çağrılmamış olduklarını çok iyi biliyorsunuz," dedi.

"İyi de bunun anlamı ne?"

Yüksek bir sesle açıkladı. "Bakın madam, bu çok özel ve gizli tutulması gereken bir durum."

"Şey, neden? Evet tabii mösyö, Poirot demiştiniz, değil mi? Asla ağzımdan bu konuda bir tek sözcük bile çıkmayacağından emin olabilirsiniz. Bir ölü kadar sessiz kalacağım. Lord Mayfield'a sevgim ve saygım o kadar büyük ki onu biraz olsun üzecek bir şeyi asla yapamam."

Bacak bacak üstüne attı. İnce, ipek çorapların kavradığı düzgün bacakları, pırıl pırıl boyalı kahverengi ayakkabılarıyla uyumluydu.

Sıcak, sevimli, çarpıcı gülümsemesi; sağlıklı ve kendiyle barışık, mutlu bir insan olduğunu açıkça ortaya koyuyordu ya da öyle görünmesini sağlıyordu.

"Acaba bir şekilde sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Teşekkürler madam. Dün akşam salonda briç oynadınız, değil mi?"

"Evet."

"Sanırım daha sonra da siz bayanlar uyumaya gittiniz, değil mi?"

"Bu doğru."

"Ama biri burada bıraktığı kitabını almak için geri döndü. Bu sizdiniz, değil mi Bayan Vanderlyn?"

"İlk olarak dönen bendim, evet."

"*İlk olarak* derken ne kastettiniz?" diye sordu Poirot merakla.

"Ben hemen döndüm." Bayan Vanderlyn açıklamaya devam etti. "Sonra yukarı çıkıp, zile bastım ve hizmetçimi çağırdım. Gelmesi epey uzun sürdü. Sonra tekrar zili çaldım. Gelmeyince merdivenlere doğru yaklaştım. Sesini duyunca tekrar seslendim. Saçımı tarattıktan sonra onu odasına gönderdim. Dün akşam çok gergindi, dalgındı, hatta fırçayı bir iki kez saçıma doladı. Tam onu odasına gönderdiğim sırada, Lady Julia'nın merdivenlerden çıktığını gördüm. Kendisinin kitap almak için aşağı indiğini söyledi. İlginç, değil mi?"

Bayan Vanderlyn sözlerini tamamlarken yeniden gülümsedi; içten, canlı bir kediyi andıran sinsi bir gülümseyişti bu. Hercule Poirot içinden Bayan Vanderlyn'in, Lady Julia Carrington gibi olmadığını düşündü.

"Aynen öyle madam. Hizmetçinizin çığlık attığını duydunuz mu?"

"Evet, öyle bir şey duydum."

"Ona bunu sordunuz mu?"

"Evet. Beyazlar giymiş bir cismin havada süzülerek geçtiğini söyledi. Saçma!"

"Dün akşam Lady Julia ne giymişti?"

"Ah, yani sizce?... "Evet anlıyorum, neden olmasın? Lady Julia beyaz bir gece elbisesi *giymişti.* Tabii bu her şeyi açıklıyor. Hizmetçim karanlıkta onu beyaz bir figür olarak nitelendirdi. Bu kızların hayal dünyaları çok zengin."

"Hizmetçiniz uzun zamandır mı yanınızda çalışıyor madam?"

"Yoo hayır." Bayan Vanderlyn'in gözleri kocaman açıldı. "Yalnızca beş aydır."

"Eğer sizce sakıncası yoksa sizden hemen sonra da onunla görüşmek isterim madam."

Bayan Vanderlyn kaşlarını kaldırdı. "Ah tabii," dedi soğuk bir ses tonuyla.

"Ona sormam gereken bazı şeyler olduğunu sanırım anlıyorsunuzdur."

"Ah, evet."

Yine o alaycı parıltı.

Poirot ayağa kalkarak hafifçe eğildi. "Madam, size hayran kaldığımı belirtmek isterim."

Bayan Vanderlyn bir an için şaşırmış gibi göründü. "Ah, Mösyö Poirot, çok naziksiniz, ama neden?"

"Madam, zırhınız öylesine sağlam ve siz bundan öylesine eminsiniz ki!"

Bayan Vanderlyn hafif bir kararsızlıkla güldü. "Şey acaba... bunu bir kompliman olarak kabul edebilir miyim?"

Poirot, "Belki de," dedi. "Bu bir uyarı, yaşamı böylesine hafife almamanız için."

Bayan Vanderlyn yeniden kendinden daha da emin bir tavra bürünerek, küstahça güldü. Ayağa kalktı ve elini uzattı. "Sevgili Mösyö Poirot, size başarılar dilerim. Benimle ilgili söylediğiniz tüm güzel şeyler için çok teşekkürler."

Ve odadan çıktı. Poirot arkasından kendi kendine mırıldandı. "Bana başarı diliyorsun, öyle mi? Ah, başarıya ulaşamayacağımdan öyle eminsin ki! Evet, gerçekten de eminsin bundan, kendine çok güveniyorsun. Ve bu beni çok kızdırıyor!"

Kızgınlıkla zile bastı ve Matmazel Leonie'yi çağırdı.

Kız çekinerek kapıda beklerken Poirot onu tepeden tırnağa süzdü. Kız siyah bir elbise giymiş; dalgalı, siyah saçlarını ortadan ikiye ayırmıştı. Küçük gözlerini alçakgönüllülükle hafifçe kısmıştı. Önüne bakarak bekliyordu. Poirot beğeniyle ağır ağır başını salladı.

"İçeri gelin Matmazel Leonie. Çekinmeyin."

Kız içeri girdi ve aynı yumuşak başlı havayla Poirot'nun tam önünde durdu.

"Biliyor musunuz?" diye sordu Poirot birden ses tonunu belirgin bir şekilde değiştirerek. "Size bakmak bir zevk."

Leonie hemen tepki verdi. Gözucuyla Poirot'ya bakarak, kırıttı ve hafifçe mırıldandı. "Mösyö çok naziksiniz."

"Mösyö Carlile'den sizin güzel mi, çirkin mi olduğunuzu öğrenmek istedim, ama hiçbir fikri olmadığını söyledi. Bunu nasıl değerlendirirsiniz?"

Leonie belirgin bir şekilde alnını kırıştırdı.

"Önemsiz!"

"Evet, bu tam olarak onu ifade ediyor."

"Onun yaşamı boyunca hiçbir kıza baktığını sanmıyorum."

"Herhalde öyledir. Ne yazık. Çok şey kaybediyor, ama bu evde ondan çok daha fazla değer bilenler var, değil mi?"

"Gerçekten de mösyönün ne kastettiğini hiç anlayamadım."

"Ah evet, matmazel, pekâlâ anladınız. Dün gece hayalet gördüğünüze ilişkin uydurduğunuz öykü hiç fena değildi. Elleriniz başınızda, merdivenin ortasında durduğunuzu duyduğum anda bunun asla bir hayalet filan olmadığını anladım. Eğer genç bir kız korkarsa ilk yapacağı şey kalbini tutmak ya da içinden gelen çığlığı bastırmak için elini ağzına götürmek olur, ama ellerini başına götürmüşse bunun anlamı çok farklıdır. *Bu saçlarının dağılmış ve onun saçlarını hızla düzeltme çabasında olduğu anlamına gelir.* Evet matmazel, gerçeklerden bahsedelim. Merdivende çığlık atmanızın gerçek nedeni neydi?"

"Ama mösyö, bu doğru, beyazlar giymiş uzun boylu bir figür gördüm ve..."

"Matmazel, sakın zekâmı küçümsemeyin. Beni kırıyorsunuz. Uydurduğunuz bu öyküyle belki Bay Carlile'yi aldatabilirsiniz, ama Hercule Poirot'yu asla! Gerçek o anda biriyle öpüşmüş olduğunuzdu, değil mi? Ve sanırım sizi öpen de Bay Reggie Carrington'du."

Hizmetçi kız gözlerini kırpıştırarak Poirot'ya baktı. Ve ardından, "*Eh bien*," dedi ısrarla. "Böyle olsa ne olacak ki?"

Poirot kibarca, "Nasıl yani? Bana doğruyu anlatın."

"Bakın, o genç centilmen merdivende arkamdan gelip, birden belime sarıldı, ürküp bir çığlık attım. Eğer bilseydim... şey, tabii ki çığlık atmazdım."

"Tabii ki," diye onayladı onu Poirot.

"Ama arkamdan sanki bir kedi gibi sessizce sokuldu, sonra çalışma odasının kapısı açıldı ve Bay Carlile dışarı çıktı. Genç centilmen hemen merdivenlerden yukarı kaçtı ve ben orada aptal gibi ortada kaldım. Tabii ki bir şey söylemem gerekiyordu, özellikle de..." Birden Fransızca konuşmaya başladı. "*Un jeune homme comme ça, tellement comme il faut*!"[1]

(1) Bu kadar düzgün bir genç adam karşısında.

"Böylece bir hayalet yarattınız?"

"Gerçekten de mösyö, o anda ilk aklıma gelen buydu. Karanlığın içinde süzülen beyaz bir figür. Gerçi bu çok saçma ama başka ne yapabilirdim?"

"Hiç! Şimdi her şey anlaşılıyor. İlk anda bundan şüphelenmiştim."

Leonie onu anlamlı bakışlarla süzdü.

"Mösyö çok zeki ve çok sempatik."

"Eğer bu küçük ayrıntıyı size sıkıntı vermeyecek şekilde kaparsam siz de karşılığında benim için bir şey yapar mısınız?"

"Seve seve mösyö."

"Hanımınızın gönül ilişkileri hakkında neler biliyorsunuz?"

Kız omuz silkti. "Pek bir şey bilmiyorum mösyö, ama tabii bazı tahminlerim var."

"Ne gibi?"

"Şey... madamın erkek arkadaşlarının genellikle askerler, denizciler ya da havacılar olduğu dikkatimden kaçmadı elbette. Tabii başka arkadaşları da var: bazen onu sessizce, görünmeden ziyarete gelen yabancı baylar. Madam çok çekici ve güzel bir kadın, ama bunun daha çok uzun yıllar süreceğini sanmıyorum. Genç erkekler onu çok çarpıcı buluyorlar. Bazen erkeklerin, onun çekiciliğinden etkilenip gereksiz yere fazla konuştuklarını düşünüyorum. Ama tabii bu yalnızca benim düşüncem. Madam bana güvenip, açılmaz."

"Yani bana hanımınızın her şeyi tek başına hallettiğini, yalnız çalıştığını mı anlatıyorsunuz?"

"Bu doğru mösyö."

"Diğer bir deyişle bana yardımcı olamayacağınızı."

"Korkarım öyle mösyö. Keşke olabilseydim..."

"Bana hanımınızın bugün neşesinin yerinde olup olmadığını söyleyebilir misiniz?"

"Kesinlikle çok neşeli mösyö."

"Onu neşelendiren bir şey mi oldu?"

"Buraya geldiğinden beri neşesi yerinde, çok keyifli."

"Peki Leonie, sanırım bu konuda yanılmıyorsundur."

"Kesinlikle hayır mösyö," dedi kız üzerine basarak." Yanılmıyorum. Hanımımın ne durumda olduğunu çok iyi anlarım. Neşesi yerinde."

"Gerçek anlamda neşeli, hatta sevinçli mi?"

"Çok doğru ifade ettiniz mösyö, zafer sevinci gibi bir şey bu."

Poirot sıkıntıyla başını salladı. "Bence bu anlaşılması zor, tuhaf bir durum. Yine de ben bunun kaçınılmaz olduğunu hissediyorum. Teşekkürler matmazel, tüm soracaklarım bundan ibaret."

Leonie dedektifi çapkın, işveli bakışlarla süzdü. "Ben teşekkür ederim mösyö. Eğer merdivenlerde sizinle karşılaşacak olursam, çığlık atmayacağımdan emin olabilirsiniz."

"Yavrum," dedi Poirot usulca. "Yaşım çok ilerledi. Benim bu gibi uçarılıklarla ne işim olabilir ki?"

Leonie yine de sırıtarak, cilveli bir edayla odadan çıktı.

Poirot ağır ağır odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Yüz ifadesi giderek karamsar ve endişeli bir hal alıyordu.

"Ve şimdi," dedi bir an duraksadıktan sonra. "Sıra Lady Julia'da. Acaba o ne anlatacak?"

Lady Julia odaya sakin ve kendinden emin bir tavırla girdi. Başını hafifçe eğerek nazikçe selam verdikten sonra, Poirot'nun onun için çektiği sandalyeye oturup alçak, kibar bir ses tonuyla konuşmaya başladı. "Lord Mayfield bana sormak istediğiniz bazı sorularınız olduğunu söyledi."

"Evet, madam. Dün geceyle ilgili."

"Dün gece, evet?"

"Briç oynamayı bırakmanızın ardından neler oldu?"

"Kocam yeni bir parti için çok geç olduğunu söyledi. Ben de yatmaya gittim."

"Ya sonra?"

"Uyudum."

"Hepsi bu mu?"

"Evet. Korkarım size daha ilginç bir şey söyleyemeyeceğim. Bu... bu..." Duraksadı, konuşmaktan çekiniyor gibiydi. "Bu soygun ne zaman olmuş?"

"Siz yukarı çıktıktan hemen sonra."

"Anlıyorum. Ne alınmış?"

"Bazı çok özel belgeler madam."

"Önemli belgeler mi?"

"Çok önemli."

Kaşlarını çatıp biraz düşündükten sonra, "Peki bunlar... değerli mi?" dedi.

"Evet, madam, karşılığı çok büyük bir miktarda para olabilir."

"Anlıyorum."

Kısa bir sessizliğin ardından Poirot, "Kitabınız konusunda ne söyleyeceksiniz Lady Julia?" diye sordu.

"Kitap mı?" Kadın şaşkınlık içinde Poirot'ya baktı.

"Evet, yanlış anlamadıysam Bayan Vanderlyn, siz üç bayan uyumak üzere odanıza çıktıktan bir süre sonra, sizin kitap almak için tekrar aşağıya indiğinizi söyledi."

"Evet, tabii, indim."

"Yani, doğru ifade edecek olursak, yukarı çıktığınızda doğruca yatağınıza *gitmediniz*, yeniden salona döndünüz, öyle mi?"

"Evet, bu doğru. Unutmuşum."

"Salonda olduğunuz sırada birinin çığlık attığını duydunuz mu?"

"Hayır... evet... sanmıyorum."

"Bakın Lady Julia. Salondayken bunu duymamış olamazsınız."

"Hiçbir şey duymadım."

Poirot kaşlarını çattı ama bir şey söylemedi.

Sessizlik giderek rahatsız edici bir hal aldı. Biraz sonra Lady Julia aniden, "Ne yapılacak?" diye sordu.

"Ne mi yapılacak? Sizi anlayamadım madam?"

"Soygun nedeniyle? Polis bir şeyler yapmalı, bir önlem almalı, değil mi?"

Poirot olumsuz anlamda başını salladı. "Polise haber verilmedi. Soruşturmayı ben yürütüyorum. Tek sorumlu benim."

Lady Julia gözlerini Poirot'ya dikti. Zayıf ve yorgun görünümlü yüzü gerildi, dikkat kesildi. Siyah gözlerindeki zeki ve ısrarlı bakışlardan Poirot'nun içini okumak istediği anlaşılıyordu.

Sonunda amacına ulaşamayacağını anlayınca, bakışlarını indirdi.

"Ne gibi önlemler alındığını, neler yapıldığını bana söyleyemez misiniz?"

"Tek söyleyebileceğim her türlü araştırmayı yaptığımız Lady Julia."

"Hırsızı yakalamak için mi, yoksa belgeleri bulmak için mi?"

"Önemli olan belgelerin bulunması madam."

Kadının tavırları birden değişti. Rahatlamış, kayıtsız ve ilgisiz bir havaya girmişti.

"Evet," dedi Lady Julia aynı kayıtsızlıkla. "Bence de öyle."

Yine bir sessizlik oldu.

"Başka bir şey var mıydı, Mösyö Poirot?"

"Hayır, madam. Sizi daha fazla tutmayayım."

"Teşekkürler."

Poirot kadına kapıya kadar eşlik etti ve ona kapıyı açtı. Lady Julia dedektifin önünden ona bakmaya bile zahmet etmeden geçip gitti.

Poirot yeniden şöminenin başına gitti ve şömine rafındaki bibloları özenle düzenledi. Lord Mayfield teras kapısından içeri girdiğinde hâlâ bununla meşguldü.

"Evet, nasıl gidiyor?" diye sordu Lord Mayfield.

"Bence çok iyi. Olaylar istediğimiz şekilde gelişiyor."

Lord Mayfield gözlerini Poirot'ya dikerek, "Mutlu gibisiniz?" dedi.

"Hayır, mutlu değilim, ama tatmin olduğumu söyleyebilirim."

"Gerçekten Mösyö Poirot, sizi anlamakta zorlanıyorum."

"Düşündüğünüz gibi bir şarlatan değilim."

"Asla böyle bir şey söyleme..."

"Hayır, ama *düşündünüz*. Önemli değil. Kırılmış değilim. Bazen bazı rollere bürünmem gerekebiliyor."

Lord Mayfield onu şüpheyle süzdü. Hercule Poirot kesinlikle anlayamadığı tipte bir insandı. Onu küçümsemek istiyor, ama içinden bir ses bu komik, ufak tefek adamın hiç de göründüğü kadar boş olmadığını söylüyordu. Charles McLaughlin her zaman karşısına çıkan gizli yetenekleri doğru nitelendirmeyi bilmişti.

"Neyse," dedi. "Elinizdeyiz, sorumluluk sizde. Ne yapmamızı öneriyorsunuz?"

"Konuklarınızı gönderebilir misiniz?"

"Sanırım bu ayarlanabilir. Bu olaydan dolayı hemen Londra'ya dönmem gerektiğini söyleyebilirim. Bu durumda onlar da gitmek isteyeceklerdir."

"Çok iyi. Bu dediğinizi yapın ve onları göndermeye çalışın."

Lord Mayfield bir an duraksadı. "Peki, ama sizce..."

"Şu anda alınması gereken en akıllıca önlemin bu olduğundan eminim."

Lord Mayfield omuzlarını silkti. "Peki, siz öyle istiyorsanız."

Ve dışarı çıktı.

8. BÖLÜM

Misafirler öğlen yemeğinden sonra evden ayrıldılar. Bayan Vanderlyn ve Bayan Macatta trenle gittiler, Carrington'larınsa zaten arabaları vardı. Bayan Vanderlyn, ev sahibiyle vedalaşırken en şirin ve cazibeli tavrını takındı, bu sırada Poirot da antrede duruyordu.

"Böylesine sıkıcı ve üzücü bir olayın başınıza gelmiş olmasından ötürü gerçekten çok üzgünüm. Umarım en kısa sürede her şey yoluna girer. Hiç kimseye bir şey anlatmayacağımdan emin olabilirsiniz," diyen Bayan Vanderlyn neşeyle Lord Mayfield'ın elini sıktıktan sonra, onları istasyona götürmek için bekleyen Rolls Royce'a doğru ilerledi. O sırada Bayan Macatta zaten arabadaydı. Onun vedalaşması kısa ve soğuk olmuştu.

Önde sürücünün yanına oturacak olan Leonie birden antreye döndü.

"Bayan Vanderly'in makyaj çantası arabada değil," diye bağırdı.

Çanta arandı. Sonunda Lord Mayfield sözü edilen çantayı köşede, eski bir meşe konsolun yanında buldu. Çanta yanlışlıkla oraya konulmuş olmalıydı. Yeşil, parlak deri çantayı gören Leonie bir sevinç çığlığı atarak hemen çantayı aldı ve koşarak arabaya gitti.

O sırada Bayan Vanderlyn de arabanın penceresinden dışarı sarkıyordu. "Lord Mayfield! Lord Mayfield!" Kadın Lord Mayfield'a bir mektup uzattı. "Lütfen bunu kendi mektuplarınız-

la birlikte postalar mısınız? Eğer onu postaya vermek için yanımda şehre götürürsem hiç şüphesiz unuturum ve birkaç gün daha çantamda kalır. Bu hep başıma gelen bir şey."

O sırada Sir George sinirli bir şekilde cep saatinin kapağını açıp kapıyordu. Çok dakik bir insandı. Her şeyin zamanında olmasına önem verirdi.

"Çok az kaldı," diye mırıldandı. "Çok az kaldı. Eğer acele etmezlerse treni kaçıracaklar."

"Hiç telaşlanma George," diye bağırdı karısı kızgınlıkla. "Sonuçta trene yetişecek olan onlar, biz değiliz."

Sir George karısına sitemle baktı.

Rolls Royce hareket etti.

Reggie Carrington Morris marka otomobillerini evin önüne getirdi.

"Gitmeye hazırız baba."

Uşaklar Carrington'ların valizlerini getirdiler. Valizler bagaja yerleştirilirken Reggie başlarında duruyordu. Poirot da bu sırada kapının önüne çıkmış, olanları izliyordu.

Birden bir elin ısrarla kolunu tuttuğunu hissetti. Ve kulağına Lady Julia'nın gergin, sinirli fısıltısı çalındı.

"Mösyö Poirot, sizinle hemen konuşmalıyım!"

Poirot kendini kadının ısrarlı ellerine bıraktı. Kadın onu küçük kahvaltı odasına götürdü, kapıyı kapadı ve hemen yanına geldi.

"Söylediğiniz doğruydu değil mi? Yani Lord Mayfield için önemli olan şeyin, bu belgelerin bulunması olduğu?"

Poirot onu meraklı bakışlarla süzdü.

"Kesinlikle doğru madam."

"Eğer... eğer bu belgeler bir şekilde elinize geçerse, bunların Lord Mayfield'a sorgusuz sualsiz verilmesini sağlayabilir misiniz?"

"Sizi tam olarak anlayabildiğimi sanmıyorum."

"Anlamalısınız. Anladığınızdan eminim. Söylemek istediğim, belgeler geri verildiği takdirde hırsızın kimliğinin gizli kalması gerektiği."

Poirot, "Bu ne kadar zamanda gerçekleşebilir madam?" diye sordu.

"Yaklaşık on iki saat içinde."

"Bana bunun için söz verebilir misiniz?"

"Söz veririm."

Poirot'nun yanıt vermediğini görünce ısrarla yineledi. "Bunu açıklamayacağınızı ve kimsenin öğrenmeyeceğini garanti ediyor musunuz?"

Poirot ciddiyetle, "Evet madam," dedi. "Garanti ediyorum."

"O zaman bu ayarlanabilir."

Lady Julia hızla kahvaltı odasından ayrıldı. Poirot yaklaşık bir dakika kadar sonra da arabasının uzaklaştığını duydu. Antreye döndü, koridordan geçerek çalışma odasına gitti. Lord Mayfield oradaydı. Poirot içeri girince başını kaldırıp baktı.

Lord Mayfield, "Evet?" dedi.

Poirot ellerini iki yana açarak, "Olay sonuçlandı, Lord Mayfield," dedi.

"Nasıl?"

Poirot, Lady Julia ile arasında geçen konuşmayı kelimesi kelimesine aktardı.

Lord Mayfield onu şaşkın, hatta sersemlemiş bir şekilde süzdü.

"Bu ne anlama geliyor? Hiç anlamıyorum."

"Bu çok açık değil mi? Lady Julia planları çalanın kim olduğunu biliyor."

"Yani sizce alan o değil mi?"

"Kesinlikle hayır. Lady Julia kumarbaz olabilir, ama hırsız değil. Planların yerini bildiğine göre bu, planların kocasında ya da oğlunda olduğu anlamına gelebilir. Biraz önce, Sir George sizinle bir-

likte terastaydı. Bu durumda geriye sadece oğlu kalıyor. Sanırım dün gece olanları kafamda şekillendirebiliyorum. Dün gece Lady Julia oğlunun odasına gitti ve boş olduğunu gördü. Onu aramak için aşağıya indi ama bulamadı. Bu sabah hırsızlığı duydu ve ayrıca oğlunun ifadesinde doğruca odasına gittiğini ve *odasından asla çıkmadığını* söylediğini öğrendi. Bunun doğru olmadığını biliyordu. Oğlu hakkında bildiği bir şey daha vardı; onun zayıf karakterli, akılsız ve paraya çok sıkışık olduğu. Onun Bayan Vanderlyn'e deli gibi âşık olduğunun da farkındaydı. Bu durumda her şey onun için son derece açıktı. Bayan Vanderlyn, oğlu Reggie'yi planları çalmaya ikna etmiş ve bu işi ona yaptırmıştı. Şimdi sıra onda. Reggie'yi sıkıştıracak, belgeleri alacak ve size geri verecek."

Lord Mayfield, "Ama bütün bu anlattıklarınız o kadar inanılmaz ki! İmkânsız!" diye bağırdı.

"Evet, bu imkânsız, ama Lady Julia bunu bilmiyor. Benim, yani Hercule Poirot'nun dün gece o belgeleri çalanın Reggie Carrington olmadığını, genç adamın o sırada Bayan Vanderlyn'in Fransız hizmetçisiyle gönül eğlendirdiğini bildiğimi bilmiyor."

"Yani bu iddia boş, fiyasko, öyle mi?"

"Kesinlikle."

"Öyleyse bu olay kapanmadı."

"Hayır, kapandı. *Ben, Hercule Poirot, gerçeği biliyorum.* Bana inanmıyor musunuz? Dün planların nerede olduğunu bildiğimi söylediğimde de bana inanmamıştınız. Halbuki elimizin altındaydı."

"Nerede?"

"Sizin cebinizde Lord Mayfield."

Kısa bir sessizlik oldu, ardından Lord Mayfield, "Gerçekten de siz ne söylediğinizin farkında mısınız, Mösyö Poirot?" diye sordu.

"Evet, farkındayım. Çok akıllı bir insanla konuştuğumun da farkındayım. En başından beri kafamı kurcalayan, beni endişelendiren bir şey vardı: Sizin gibi miyop olan birinin pencereden çıkan

birini gördüğünü iddia etmesi. İstediğiniz çözüm buydu –uygun çözüm– kabul edilmesi gereken çözüm. Peki, ama neden? Daha sonra teker teker herkesi eledim. Bayan Vanderlyn o sırada yukarıdaydı, Sir George sizinle terastaydı, Reggie Carrington Fransız kızla merdivenlerde gönül eğlendiriyordu. Bayan Macatta saf saf odasında uyuyordu. (Bildiğiniz gibi onun odası hizmetçi dairesinin bitişiğinde ve Bayan Macatta horluyor.) Lady Julia oğlunun suçlu olduğunu sanıyordu. Bu durumda iki olasılık vardı: Ya Carlile bu belgeleri masanın üzerine bırakacağına kendi cebine koymuştu, ama bu mantıklı değildi, çünkü sizin de dediğiniz gibi onun bunu yapmak yerine kopyalarını almak için hem zamanı hem de fırsatı vardı. Bu durumda siz yazı masasına gittiğinizde planlar gerçekten de masanın üstündeydiler ve gittikleri yer yalnızca *sizin* cebiniz olabilirdi. Böylece her şey açıklık kazanıyordu. Gördüğünüzü ısrarla belirttiğiniz gölge, Carlile'in masumiyeti konusundaki ısrarınız ve benim çağrılmamı kabul etmek istememeniz bunu gösteriyordu.

"Buna rağmen kafamı kurcalayan bir şey vardı. Neden? Sizin çok dürüst, namuslu ve vicdanlı bir insan olduğunuzdan eminim. Suçsuz bir insandan şüphelenilmesine karşı verdiğiniz tepki, bu konuda gösterdiğiniz hassasiyet de bunu kanıtlıyor. Bu planların çalınmasının mesleki kariyerinizi olumsuz etkileyeceği de açıktı. Peki, ama o zaman, bu anlamsız hırsızlığın nedeni neydi? Sonunda yanıtı buldum. Birkaç yıl önce meslek yaşamında karşı karşıya kaldığınız kriz, Başbakan'ın tüm dünyaya söz konusu güçle bağlantınız olmadığına ilişkin verdiği söz. Diyelim ki bu o kadar da gerçeği ifade etmiyordu. Yine diyelim ki bir belge vardı –örneğin bir yazışma– resmen inkâr ettiğiniz, kınadığınız şeyi *yaptığınızı* gösteren bir belge. O sırada kamuoyu açısından bu inkâr kaçınılmazdı, ama sokaktaki adam bunu böyle nitelendirir mi, işte bundan şüpheliydiniz. Bu da devletin en üst makamına geldiğiniz bir anda, geçmişin anlamsız bir yankısının her şeyi berbat edebileceği anlamına geliyordu.

"Sonra söz konusu belgenin belirli bir devlet içindeki güçlü kimselerin elinde olabileceğinden, bu kişilerin size bir takas önermiş olabileceğinden şüphelendim. Bu belgenin karşılığında bombardıman uçağının planları. Yerinizde başka biri olsa bunu reddedebilirdi, ama siz bunu yapmadınız, kabul ettiniz. Bayan Vanderlyn bunu gerçekleştirmekle görevli ajandı. Buraya bu değişimi yapmaya geldi. Onu tuzağa çekmek için hazırladığınız planın ayrıntılarını henüz düşünmediğinizi söylerken kendinizi ele verdiniz. Bu itiraf, davetinizin nedenini inandırıcı olmaktan çıkarıyordu.

"Soygunu siz ayarladınız. Hırsızı terasta gördüğünüzü iddia ettiniz, böylece şüpheleri Carlile'nin üzerinden çekmiş oluyordunuz. Eğer odadan çıkmamış olsaydı bile masa, pencerenin o kadar yakınındaydı ki, Carlile sırtı dönük kasayla ilgilenirken hırsızın planları almış olduğu iddia edilebilirdi. Yazı masasına gittiniz, planları aldınız, cebinize sakladınız. Sonra daha önceden de anlaştığınız gibi onları hiç kimsenin dikkatini çekmeden Bayan Vanderlyn'in makyaj çantasına yerleştirdiniz. O zamana kadar planlar sizdeydi. Karşılığında da size postaya vermeniz bahanesiyle bir mektup, yani o uğursuz belgeyi verdi."

Poirot sözlerine ara verdi.

Lord Mayfield, Söylediklerinizi tamamen doğru, Mösyö Poirot," dedi. "Benim adı ağza bile alınamayacak bir pislik olduğumu düşünüyor olmalısınız."

Poirot eliyle bunu kabul etmediğini belirten bir işaret yaptı. "Hayır, hayır Lord Mayfield. Daha önce de belirttiğim gibi çok akıllı bir insan olduğunuzu düşünüyorum. Bu dün akşam burada konuştuğumuz sırada birden aklıma geldi. Siz birinci sınıf bir mühendissiniz. Sanırım bu bombardıman uçağının özelliklerinde hiç kimsenin fark etmeyeceği şekilde ustalıkla yapılan bazı ufak değişiklikler, uçağın istenilen başarıyı gösterememesine neden olabilecektir. Dolayısıyla söz konusu yabancı güç için de bu bombardıman

uçağı bir başarısızlık, bir fiyasko olacaktır... Onların hayal kırıklığına uğrayacaklarından eminim."

Yine bir sessizlik oldu, ardından Lord Mayfield, "Çok zekisiniz, Mösyö Poirot. Sizden bir konuda bana inanmanızı isteyeceğim: Ben kendime güveniyorum. Eğer ülkemin bana, hükümet gemisinin kaptanı olarak bu gemiyi yönetmek üzere ihtiyacı olduğunu bilmesem, buna içtenlikle inanmasam, asla bunu yapmazdım –her iki dünya için de en iyisini yapıp– kendimi bu basit ama kurnazca düzenlenmiş tuzakla felaketten kurtarmazdım.

"Lord Mayfield," dedi Poirot. "Eğer her iki dünya için de en iyisini yapabiliyor olmasaydınız, politikacı olamazdınız."

ÖLÜ ADAMIN AYNASI

1. BÖLÜM

I

Modern bir evdi. İçerisi de aynı modernlikte döşenmişti. Koltuklar ve yüksek sandalyeler kare şeklindeydi. Pencerenin önüne yerleştirilmiş olan modern yazı masasında ufak tefek, yaşlı bir adam oturuyordu. Adamın başı odada kare biçiminde olmayan belki de tek şeydi. Bu baş aynen bir yumurtayı andırıyordu.

Mösyö Hercule Poirot önündeki bir mektubu okuyordu.

İstasyon: Whimperley *Hamborough Close,*

Telgraf adresi: *Hamborough St. Mary*
Hamborough St. John *Westshire*

24 Eylül, 1936

Mösyö Hercule Poirot,

Saygıdeğer Beyefendi,

İncelenmesi büyük özen, hassasiyet ve sağduyu gerektiren bir durumla karşı karşıyayım. Hakkınızda duyduğum çok sayıda övgüye dayanarak bu konuyu sizinle paylaşmaya karar verdim. Bir konuda

büyük bir dolandırıcılığın kurbanı olduğumdan emin olmama ve bunun için geçerli nedenlerim olmasına rağmen, ailevi nedenlerle polise başvurmam olanaksız. Gerçi gerekli önlemleri almış bulunmaktayım, ama yine de sizden, benim tarafımdan gönderilmiş bir telgraf almanız durumunda, buraya gelmeye hazır olmanızı rica edeceğim. Bu mektubumu yanıtlamazsanız size minnettar kalacağım.

Saygılarımla,
Gervase Chevenix-Gore

Hercule Poirot'nun ağır ağır yukarı kalkan kaşları kısa bir süre sonra neredeyse saçlarının arasında kaybolacaktı.

"İyi de," diye mırıldandı kendi kendine. "Bu Gervase Chevenix-Gore da kim?"

Kitaplığına giderek, büyük kalın bir kitap aldı.

Aradığı yanıtı bulması pek uzun sürmedi.

Chevenix-Gore, Sir Gervase Francis Xavier, 10. Baron. 1694'te kurulan 17. Mızraklı Süvari Birliği Komutanı; doğumu 18 Mayıs 1878; 9. Baron Sir Guy Chevenix-Gore ve 8. Wallingford Dükü'nün 2. kızı Lady Claudia Bretherton'un büyük oğlu, 1912'de Albay Frederick Arbuthnot'un büyük kızı Vanda Elizabeth'le evlendi. Tahsili: Eton[1] 1914–1918'deki Birinci Dünya Savaşı'na katıldı. Hobileri: seyahat, vahşi hayvan avcılığı. Adresi: Hamborough St, Mary, Westshire ve 218 Lowndes Meydanı, S.W.1. Üye Olduğu Kulüpler: Süvari Kulübü, Gezginler Kulübü.

Poirot hayal kırıklığı içinde başını salladı. Birkaç dakika daha sakince durup düşündükten sonra yazı masasının başına gitti, çekmecelerden birini açtı ve küçük bir deste davetiye çıkardı.

Birden yüzü aydınlandı.

(1) VI. Henry tarafından 1440 yılında kurulmuş olan Windsor yakınlarındaki özel okul.

"*A la bonne heure*![1] İşte aradığım... tam bana göre. Büyük olasılıkla o da orada olacaktır."

II

Düşes, Hercule Poirot'yu fazlasıyla yapmacık bir tavırla karşıladı. "Buraya gelmiş olabilmenize çok sevindim Mösyö Poirot. Bu çok hoş, fevkalade!"

Poirot hafifçe eğilerek, "O zevk bana ait madam," dedi.

Ardından bir dizi önemli ve saygın insandan –ünlü bir diplomat, ünlü sayılabilecek bir aktris ve yine aynı şekilde tanınmış, asil bir avcı– bir şekilde kurtularak, asıl görmeye geldiği, sıradan konuklardan biri gibi görünen Bay Satterthwaite'ı buldu.

Bay Satterthwaite neşe içerisinde konuşuyordu. "Sevgili düşes –her zaman onun partilerinden çok hoşlanmışımdır... Çok ilginç bir kişilik– bilmem ne dediğimi anlatabiliyor muyum? Birkaç yıl önce Korsika'da onlarla oldukça fazla zaman geçirmiştim..."

Bay Satterthwaite konuşurken sürekli, gerekli gereksiz unvan sahibi asil dostlarından söz ederdi. Aslında kendisi de hiç şüphesiz herhangi bir Jones, Brown ya da Robinson'la birlikte olmaktan büyük zevk alıyordu, ama bundan hiç bahsetmezdi. Yine de Bay Satterthwaite'ın züppe olduğunu söylemek, hakkında başka bir yorumda bulunmamak ona haksızlık olurdu. İnsanlar! Onları çok iyi tanırdı, çok iyi bir gözlemciydi ve eğer "oyunu en iyi seyirciler bilir," sözü doğruysa, Bay Satterthwaite'ın insanları çok iyi tanıdığı söylenebilirdi.

"Bildiğiniz gibi sevgili dostum, sizi görmeyeli yıllar oldu. Sizi *Kartal Yuvası*'nda[2] çok yakından izleyebilmiş olmanın onurunu,

(1) Zaman benim zamanım!
(2) *Üç Perdelik Cinayet* adlı Agatha Christie romanında adı geçen köşk.

mutluluğunu bugün hâlâ içimde hissediyorum. O günden beri kendimi bir anlamda ayrıcalıklı görüyor, bu işten anlamaya başladığımı bile düşünüyorum. Neyse, daha geçen hafta Lady Mary'yi gördüm. Çok şirin bir yaratık; hayat dolu, iki dirhem bir çekirdek."

Son günlerde herkesin dilinde olan bir iki skandaldan –bir kontun kızının gençlik budalalıklarından ve bir vikontun esef verici ilişkisinden– bahsettikten sonra Poirot sonunda konuyu Gervase Chevenix-Gore'a getirmeyi başardı.

Bay Satterthwaite hemen tepki verdi. "İşte ilginç bir kişilik daha! *Son Baronet* ona takılan isim bu!"

"*Pardon*, tam olarak anlayamadım."

Bay Satterthwaite karşısındaki yabancının anlayışsızlığını hoşgörüyle karşıladı.

"Bakın bu bir şaka, yalnızca bir *şaka*! Elbette ki o gerçekte İngiltere'nin son baroneti değil, ama bir devrin sonunu temsil ettiği de bir gerçek. Ancak son yüzyıl romanlarında rastlanabilecek kötü ve cüretkâr baronetlerdan biri o. Deli dolu, aklına eseni yapan, akıl almaz iddialara girip, bunları kazanan biri."

Ve sonra bu dediklerini daha ayrıntılı açıklamaya başladı. Gervase Chevenix-Gore gençlik yıllarında yelkenliyle dünyayı dolaşmıştı. Kutuplara yapılan bir keşif gezisinde yer almıştı. Yarış atları yetiştiren bir soyluyu düelloya davet etmişti. Yalnızca bahse girdiği için en sevdiği kısrağıyla bir dükün evinde merdivenlerden çıkmıştı. Bir defasında da oturduğu locadan sahneye atlamış ve ünlü bir aktrisi sahne gösterisinin ortasında kaçırmıştı.

Hakkında sayısız öyküler anlatılıyordu.

"Çok eski bir aile," diye ekledi Bay Satterthwaite. "Sir Guy de Chevenix Birinci Haçlı Seferi'ne katılmış, ama ne yazık ki bu ailenin artık soyu tükenecek. Çünkü yaşlı Gervase, sonuncu Chevenix-Gore."

"Bu aile sonradan yoksullaşan soylu ailelerden biri mi?"

"Aksine. Gervase, inanılmayacak kadar zengin. Oldukça fazla malı mülkü, kömür madenleri var. Ayrıca, gençken Peru'da ya da Güney Amerika'da bir yerlerde de bir maden bulmuş. Oradan da büyük bir servet kazanmış. Akıl almaz, olağanüstü bir adam o. Neye elini atsa şansı yaver gitmiş, başarılı olmuş."

"Kendisi artık iyice yaşlandı tabii."

"Evet, zavallı Gervase." Bay Satterthwaite içini çekerek başını salladıktan sonra ekledi. "Birçok insan, size onun zırdeli olduğunu söyleyecektir. Aslında bu bir bakıma doğru da Gervase *delidir*, ama kuruntuları olan, akıl hastanesine kapatılacak türde bir deli değil. Yalnızca bazı konularda anormal olduğunu söyleyebilirim. Son derecede ilginç, orijinal, farklı bir kişilik."

Poirot, "Ve bu farklılık geçen yıllarla birlikte iyice tuhaf bir hal aldı, değil mi?" diye mırıldandı.

"Aynen öyle. Zavallı, yaşlı Gervase'in başına gelen de bu oldu."

"Sanırım kendisinin herkesten üstün, çok önemli olduğunu düşünüyor, değil mi?"

"Kesinlikle. Bence Gervase'e göre dünyada yalnızca iki tür insan yaşıyor: Chevenix-Gore soyundan gelenler ve diğerleri."

"Ailesini gereğinden fazla önemsiyor, öyle mi?"

"Evet, Chevenix-Gore'ların hepsi her zaman küstah, kendini beğenmiş ve başına buyruk, kendi kurallarını kendileri yaratan insanlar olmuşlardır. Sonuncuları olan Gervase'de bu durum had safhaya ulaştı. Kısacası onun konuşmasını duyduğunuz zaman, ister istemez bu adam kendini Tanrı sanıyor, diye düşünüyorsunuz!"

Poirot düşünceli bir tavırla, ağır ağır başını iki yana salladı.

"Bunu tahmin etmiştim. Anlayacağınız kısa bir süre önce ondan bir mektup adım. Çok tuhaf bir mektuptu bu. Adam istemiyor, sormuyor, sanki emrediyordu."

Bay Satterthwaite, hafifçe güldü. "Kral hazretleri tebaasına buyruklarını bildiriyorlar!"

"Gerçekten öyle. Sir Gervase'in, benim –Hercule Poirot'nun– çok önemli bir insan olduğumu, işlerimin başımdan aşkın olabileceğini düşünmediği anlaşılıyor. Her şeyi bir kenara bırakıp, sadık bir köpek ya da para kazanabileceği bir iş bulduğuna sevinen zavallının biri gibi hizmetine koşacağımı sanıyor olmalı!"

Bay Satterthwaite gülmemek için kendini zor tutuyordu, dudağını ısırdı. Konu bencillik ve kendini beğenmişlik olunca Hercule Poirot'yla Gervase Chevenix-Gore arasında bir seçim yapmanın çok zor olduğunu düşünüyordu.

"Tabii bu davetin önemli ve acil bir nedeni varsa..." diye mırıldandı.

"Yok! Öyle bir şey yok!" Poirot sinirli bir tavırla ellerini kaldırdı. "Adam, bana gereksinim duyması olasılığına karşın hazır olda beklememi istiyor. *Enfin, je vous demande*![1] Emrediyor!"

Yeniden ellerini kaldırdı. Bu davranışı Hercule Poirot'nun ne kadar sinirlenmiş olduğunu sözcüklerden çok daha etkili bir şekilde anlatıyordu.

Bay Satterthwaite, "Anladığım kadarıyla Gervase'in önerisini reddetmişsiniz!" dedi.

Poirot ağır ağır, "Henüz bu fırsatı bulamadım," diye mırıldandı.

"Ama sonuçta kabul etmeyeceksiniz, değil mi?"

Ufak tefek bu adamın yüzünde tuhaf bir ifade belirip kayboldu. Poirot kaşlarını çattı. Kafasının karışık olduğu anlaşılıyordu.

"Bunu nasıl açıklayacağımı bilemiyorum. Reddetmek... evet ilk andaki tepkim buydu. Bu öneriyi hemen reddetmeyi düşündüm... ama artık bundan emin değilim, ne düşüneceğimi bilemiyorum... İnsan bazen bir şeyler hissediyor... Bu işte burnuma kötü kokular geliyor?"

Bu son ifade Bay Satterthwaite'ı şaşırttı.

---

(1) Sonuçta, bir istek bildirme.

"Ya?... İşte bu çok ilginç."

Hercule Poirot, "Bana öyle geliyor ki tanımladığınız türde bir adamın da bazen çok zayıf, kırılgan bir yönü olabilir," diye devam etti.

"Kırılgan mı?" Bay Satterthwaite şaşkınlık içinde yineledi. Bu onun kesinlikle Gervase Chevenix-Gore ismiyle bağdaştırabileceği bir sözcük değildi. Böyle bir şey hiç aklına gelmemişti. Ama o yine de insanları iyi tanıyan, sezgisi güçlü, algılama yeteneği yüksek biriydi. Ağır ağır, "Sanırım ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi.

"Böylesi insanlar kendilerini dünyaya kapar, bir zırhın içine saklanırlar; hem de delinmez bir zırhın içine. Haçlı Seferleri'ne katılanların zırhları bile bunun yanında hiç kalır; gurur, küstahlık, kibir ve katıksız bir onur anlayışından oluşan bir zırhtır bu. Bu zırh onları bir anlamda korur, günlük yaşamın acımasız okları bu zırha çarpıp, düşer; ama aslında başka bir tehlike söz konusudur: *kendini zırhının gerisine saklamış olan bu adam bazen zırhının delindiğini bile fark edemez.* Bunu çok yavaş algılar, çok sonra görür, duyar ve de sezdiğinde artık çok geçtir."

Bir an ara verdikten sonra, "Sir Gervase'in ailesi kimlerden oluşuyor?" diye sordu.

"Kimler mi? Vanda, yani karısı. O bir Arbuthnot. Çok güzel bir genç kızdı. Hâlâ çok hoş bir kadın, ama fazlasıyla tuhaf. Gervase'e çok bağlı. Sanırım metafiziğe filan eğilimli. Muskalar falan takıyor ve dünyaya daha önce Mısır Kraliçesi olarak geldiğine inanıyor. Sonra Ruth var... evlat edindiği kızı. Gervase'lerin kendi çocukları yok. Ruth modern ve çekici bir kız. Ailenin hepsi bu kadar. Ah tabii, bir de Hugo Trent var. Gervase'in yeğeni. Pamela Chevenix-Gore, Reggie Trent ile evlenmişti, Hugo onların tek oğlu. Öksüz ve yetim. Gerçi ailenin asalet unvanı ona geçmeyecek ama sonunda yaşlı Gervase'in servetinin büyük kısmına sahip olacağından eminim. Yakışıklı bir genç, havalı biri."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı. Sonra da, "Sanırım Sir Gervase ailesinin adını devam ettirebilecek bir çocuğu olmadığı için üzülüyordur," dedi.

"Bunun onu çok üzdüğünden eminim."

"Soyunun devam etmesi onun için çok mu önemli?"

"Evet."

Bay Satterthwaite bir iki dakika kadar sustu. Bu konu çok merakını uyandırmıştı. Nihayet dayanamayıp, "Hamborough Close'a gitmeniz için özel bir neden var mı?" diye sordu.

Poirot ağır ağır başını salladı. "Hayır, bildiğim kadarıyla bir neden yok, ama sanırım gideceğim."

2. BÖLÜM

Hercule Poirot, İngiltere'nin kırsal alanında ilerlemekte olan trenin birinci mevki kompartımanlarından birinde, bir köşede oturuyordu. Düşünceli bir halde cebinden özenle katlanmış telgrafı çıkararak yeniden okudu.

St. Pancras'dan 16.30 trenine binin, kondüktöre ekspresi Whimperley'de durdurmasını söyleyin.

Chevenix-Gore

Poirot telgrafı katlayarak yeniden cebine koydu.

Trendeki kondüktör dalkavuğun tekiydi. Hamborough Close'a mı gidiyordu? Evet, Sir Gervase Chevenix-Gore'un konukları daima ekspresin Whimperley'de durmasını isterlerdi.

"Bunun ona tanınmış bir ayrıcalık olduğunu düşünüyorum efendim!"

Kondüktör daha sonra iki defa daha kompartımana geldi. Birincisinde Poirot'ya, kompartımanda yalnız rahat etmesi için elinden geleni yapacağını, ikincisinde ise ekspresin on dakika rötar yaptığını bildirdi.

Trenin Whimperley'e aslında 19.50'de ulaşması gerekiyordu. Ne var ki Hercule Poirot bu küçük kasaba istasyonunda inip, hiçbir hizmetten kaçınmayan kondüktörün eline beklediği bahşişi –bir sterlin– sıkıştırırken saat 20.02'ydi.

Düdük çaldı ve Kuzey Ekspresi yeniden hareket etti. Koyu yeşil üniformalı, uzun boylu bir şoför Poirot'ya yanaştı. "Mösyö Poirot? Hamborough Close'a gideceksiniz, değil mi?"

Şoför, Poirot'nun valizini aldı ve birlikte istasyondan çıktılar. Dışarıda büyük bir Rolls-Royce bekliyordu. Şoför, Poirot'nun binmesi için kapıyı açtı ve Belçikalının bacaklarını kürkten bir battaniye ile örttükten sonra hareket ettiler. On dakika kadar kırların arasında, keskin virajlı köy yollarından geçtikten sonra, bahçe kapısının iki yanında köpek heykeli bulunan eve doğru ilerlemeye başladılar. Bu bahçe bir parkı andırıyordu. Eve yaklaştıkları sırada ön kapı açıldı ve iriyarı bir uşak belirdi.

"Mösyö Poirot, değil mi? Lütfen içeri buyurun, efendim!"

İlerleyerek, antrenin ortalarında, sağ tarafta bir kapıyı açtı. Ve içeri doğru, "Mösyö Hercule Poirot!" diye seslendi.

İçeride, yani salonda gece elbiseleri giymiş olan bir grup insan vardı. Poirot kapıdan girerken hızla içeriye bir göz attı ve kendisinin beklenmedik bir misafir olduğunu fark etti. Salondakiler onu kesinlikle yapmacık olmayan bir şaşkınlıkla süzüyorlardı.

Daha sonra siyah saçları yer yer ağarmış, uzun boylu bir kadın kararsızlık içinde ona doğru bir adım attı.

Poirot uzatılan ele doğru eğildi. "Özür dilerim, madam. Korkarım trenim biraz gecikti."

Lady Chevenix-Gore, dalgın dalgın, "Rica ederim, hiç sorun değil," diye mırıldandı. Hâlâ şaşkınlığı geçmemişti.

"Rica ederim, Bay... şey... adınızı duymadım da!"

"Hercule Poirot."

Poirot ismini yüksek sesle, açık, anlaşılır bir şekilde söyledi.

O anda arkasında birinin hayretle derin bir nefes alıp, soluğunu tuttuğunu hissetti. Aynı zamanda da kendini davet eden ev sahibinin salonda olmadığını fark etti.

Nazikçe, "Sanırım geleceğimi biliyordunuz değil mi, madam?" diye mırıldandı.

"Ah, evet, evet!" Kadının vücut dili bunun tam tersini söylüyordu. "Şey... sanırım... yani öyle olduğunu sanıyorum... bağışlayın, o kadar dalgınım ki Mösyö Poirot. Her şeyi unutuyorum." Sesinden bunun ona melankolik bir zevk verdiği anlaşılıyordu. "Bana bazı şeyler söyleniyor. Onları dinliyorum, o anda anlamış gibi oluyorum, ama sonra hepsi aklımdan silinip gidiyor. Sanki onları hiç duymamış gibi oluyorum!"

Sonra da daha önce yapması gerekip de unuttuğu bir görevi yerine getirircesine dalgın dalgın etrafına bakınıp, odadakileri süzdü.

"Sanırım herkesi tanıyorsunuz!" dedi alçak bir ses tonuyla.

Durumun hiç de öyle olmadığı açıktı, ama Lady Chevenix-Gore'un konukları tanıştırmak ve herkesin adını anımsamak zahmetinden kurtulmak için sık sık bu yönteme başvurduğu hemen anlaşılıyordu.

Yine de karşı karşıya olduğu bu zor durumdan kurtulmak için elinden geleni yaptı. "Bu, kızım Ruth."

Poirot'nun tam karşısında duran kız uzun boylu ve esmerdi, ama tamamen annesinden farklı bir görünüşü vardı. Lady Chevenix-Gore'un basık, belirsiz yüz hatlarına karşın kızın biçimli, kalkık bir burnu ve ince düzgün bir çene yapısı vardı. Siyah, gür ve bukleli saçlarını arkasında toplamıştı. Göz ve yüz rengi insanın içini okşayacak kadar güzel ve canlıydı. Hafif bir makyaj yapmıştı. Hercule Poirot içinden onun, bu zamana dek gördüğü en güzel kızlardan biri olduğunu düşündü. Kızın yalnızca güzel değil, aynı zamanda çok da zeki olduğunu da fark etti. Onun gururlu ve çabuk öfkelenen bir insan olduğu da anlaşılıyordu. Kendinden emin bir havası vardı ve sözcükleri vurgulayarak konuşuyordu.

"Güzel," dedi. "Mösyö Poirot'yu ağırlayacak olmak çok hoş. Herhalde 'bizim ihtiyar' bize sürpriz yapmak istedi."

Poirot hemen, "Demek geleceğimden haberiniz yoktu, matmazel?" diye karşılık verdi.

"En ufak bir fikrim bile yoktu. Zaten olsaydı imza defterimi yanıma almış olurdum, artık yemekten sonra getiririm."

Antreden gonk sesi duyuldu, uşak kapıyı açarak eşikte durdu ve, "Yemek hazır, diye seslendi.

Ve bu "hazır" sözcüğünün duyulmasıyla birlikte çok tuhaf bir şey oldu. Bu kendinden emin, ciddi tavırlı soğuk adam bir an için fazlasıyla şaşırmış sıradan bir insana dönüşmüştü. Ancak bu değişim öylesine kısa sürdü ki adamın yüzünde yeniden o iyi, sadık uşak ifadesi belirdi. O sırada doğrudan adama bakmayan hiç kimse bu değişikliğin farkına bile varamazdı. Ama bu Poirot'nun gözünden *kaçmadı.* Anlık küçük bir tepki ilgisini çekmişti.

Uşak kararsızlık içinde kapının eşiğinde duruyordu. Yüzünde yine aynı sakin, duyarsız ifade olmasına rağmen gergin olduğu anlaşılıyordu.

Lady Chevenix-Gore şaşkınlıkla ve çekinerek, "Ah Tanrım, bu olağanüstü bir durum! Gerçekten de insan ne yapacağını bilemiyor," diye mırıldandı.

Ruth, Poirot'ya döndü. "Bu şaşkınlığa sebep babam, Mösyö Poirot. Babamın son yirmi yıldır belki de ilk kez yemeğe geç kalmış olması."

Lady Chevenix-Gore sızlandı. "İnanılır gibi değil. Gervase asla..."

Asker gibi dik duran, yaşlıca bir adam kadının yanına yaklaştı. Neşeyle gülüyordu.

"Sevgili Gervase! Sonunda o da geç kaldı. Benden duymuş olmayın ama artık biz de onunla dalga geçebiliriz. Acaba kol düğmesini mi bulamadı? Yoksa Gervase'in bu tür insana özgü zaafları yok mu?"

Lady Chevenix-Gore şaşkınlık içinde kendi kendine mırıldandı. "Ama Gervase *asla* geç kalmaz!" dedi.

Bu basit *karışıklığın* neden olduğu şaşkınlık aslında çok gülünçtü. Ama Hercule Poirot yine de durumu hiç de gülünç *bulmamıştı.* Bu şaşkınlığın gerisinde endişe, hatta korku olduğunu seziyordu. Zaten kendisi de Sir Gervase Chevenix-Gore'un bu kadar gizemli bir şekilde davet ettiği konuğunu karşılamamasına bir anlam verememişti.

Salondakilerin ne yapacaklarını bilemedikleri de anlaşılıyordu. Beklenmedik bir durumla karşı karşıyaydılar ve hiçbirinin nasıl davranmaları gerektiğine ilişkin bir fikri yoktu.

Sonunda Lady Chevenix-Gore inisiyatifi ele almaya karar verdi, tabii buna inisiyatif denilirse. Yine de davranışları olabildiğince dalgın ve şaşkındı. "Snell," dedi. "Sir Gervase?..."

Cümlesini yarıda bıraktı, beklenti içinde sadık uşağa bakıyordu.

Hanımının soru sorma şekline alışık olduğu anlaşılan uşak Snell, bu anlaşılmaz soruya kendinden emin bir şekilde yanıt verdi. "Sir Gervase sekize beş kala aşağıya indi ve doğruca çalışma odasına gitti madam."

"Ah öyle mi? Anlıyorum!" Kadının ağzı açık kalmıştı. Gözleri ise sanki çok uzaklara dalıp gitmişti.

"Acaba, yani... şey... acaba saatin "gonk," sesini duymadı mı?"

"Duymuş olması gerekir madam, saat hemen çalışma odasının kapısının dışında. Tabii Sir Gervase'in hâlâ çalışma odasında olduğunu bilmiyordum, aksi takdirde kendilerine yemeğin hazır olduğunu bizzat haber verirdim. Bunu şimdi yapayım mı, madam?"

Lady Chevenix-Gore bu öneriyi belirgin bir sevinçle onayladı.

"Ah, teşekkür ederim Snell. Lütfen yap bunu. Evet, tabii, kesinlikle."

Uşak odadan çıkarken de arkasından mırıldandı. "Snell bir hazinedir. Ona çok güvenirim. Snell olmasaydı ne *yapardım* hiç bilemiyorum."

Oradakilerden biri ona hak verirmiş gibi bir şeyler mırıldandı, ama kimse yüksek sesle bir şey söylemedi. Odadakileri artan bir dikkatle süzen Hercule Poirot, sadece bir ikisi değil, hepsinin çok gergin olduklarını seziyordu. Gözlerini çabucak grubun üzerinde dolaştırarak, onları kabaca değerlendirmeye çalıştı: iki yaşlı sayılabilecek adam vardı. Biri biraz önce konuşan asker tavırlı adam; diğeri ise zayıf, kır saçlı, ince dudakları olan yaşlıca bir adam. İkinci adamın dudağı sıkıntı içinde sıkı sıkıya kapalıydı, bu haliyle bir avukatı andırıyordu. Sonra birbirine taban tabana zıt görünümde iki genç adam. Bunlardan biri bıyığı ve mütevazı ama soylu duruşuyla Sir Gervase'in yeğeni olmalıydı. Diğerinin özenle fırçalayıp taradığı parlak saçları, yakışıklılığı ve çarpıcı görünümüyle daha alt bir sınıftan olduğu anlaşılıyordu. Odada zeki bakışlı, kelebek gözlüklü, ufak tefek, orta yaşlı bir kadınla, alev rengi saçlı bir kız da vardı.

O sırada Snell yeniden kapıda belirdi. Davranışları kusursuzdu, ama Poirot yine o kusursuz uşak zırhının yer yer çatlayıp altından endişeli bir insan görüntüsünün ortaya çıktığını fark etti. "Affedersiniz madam, ama çalışma odasının kapısı kilitli!"

"Kilitli mi?"

Bir erkek sesi... genç, dinamik ve de heyecanlı bir erkek sesiydi bu. Bunu soran saçları briyantinli, yakışıklı, genç bir adamdı. İleri doğru atılarak telaşla, "Gidip bakayım mı?" diye sordu. Ama her nasılsa o anda kumanda Hercule Poirot'ya geçti. Otoriteyi öylesine ustaca ele almıştı ve öylesine doğal davranıyordu ki, hiç kimse de yeni gelen bu yabancının duruma hâkim olmasını tuhaf karşılamadı.

Poirot, "Gelin," dedi. "Çalışma odasına gidelim."

Bu arada Snell'e döndü. "Lütfen bana yolu gösterir misiniz?"

Snell denileni yaptı. Poirot onu izledi. Diğerleri de koyun gibi onun arkasından ilerlediler.

Önce geniş bir antreden, sonra geniş kavisli bir merdiven başından, daha sonra da koskocaman, içinde gonk olan ayaklı bir çalar saatin asılı durduğu küçük bir nişin önünden geçtiler. Son olarak da dar bir koridordan içeri girip büyük bir kapının önünde durdular.

Poirot hemen Snell'in önüne geçerek usulca kapı tokmağını çevirdi. Tokmak döndü, ama kapı açılmadı. Poirot yavaşça kapıya vurdu. Bekledi. Sonra tekrar tekrar ısrarla, daha hızlı vurmaya başladı. Daha sonra da birden bundan vazgeçerek dizlerinin üstüne çöktü ve gözünü anahtar deliğine dayadı. Ardından ağır ağır ayağa kalktı, etrafına bakındı. Yüzünde sert ve ciddi bir ifade belirmişti.

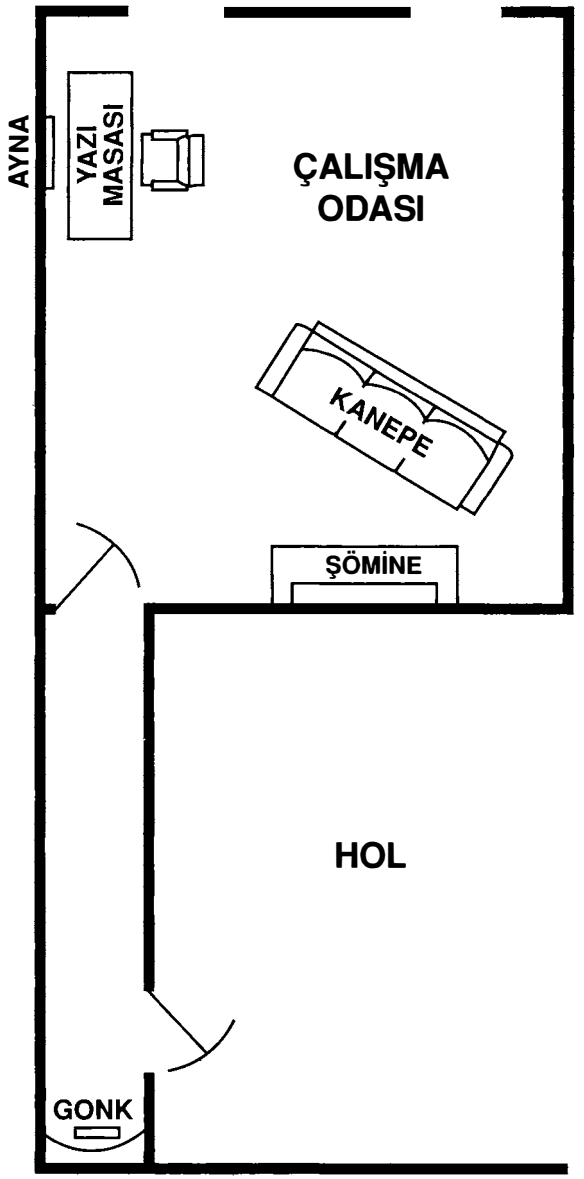
"Beyler," dedi. "Bu kapının hemen kırılması gerekiyor."

Onun gözetiminde uzun boylu ve güçlü kuvvetli olan iki genç adam kapıyı omuzladılar, ama kolay bir iş değildi bu. Hamborough Close'un kapıları çok sağlamdı.

Sonunda kilit yerinden oynadı ve kapı kırılan, birbirinden ayrılan tahtaların, menteşelerin çatırtısı arasında içeriye doğru açıldı.

Sonra –bir an için herkes donakaldı– koridorda durmuş, öylece içeriye bakıyorlardı. Odada ışıklar açıktı. Sol taraftaki duvarın önünde saf maundan yapılmış, kocaman bir yazı masası duruyordu. Masanın başında değil ama yan tarafında bir adam oturuyordu. Arkası kapıya dönüktü ve iriyarı bir adam adeta koltuğa yığılmıştı. Başı ve vücudunun üst kısmı koltuğun sağ yanından sarkmıştı. Sağ eliyle kolu da boşluktaydı. Yerde, halının üstünde, elinin tam altında, küçük, pırıl pırıl bir tabanca duruyordu...

Düşünmeye hiç gerek yoktu. Durum açıktı. Sir Gervase Chevenix-Gore intihar etmişti.

AYNA
YAZI MASASI
ÇALIŞMA ODASI
KANEPE
ŞÖMİNE
HOL
GONK

3. BÖLÜM

Bir iki dakika kadar kapının önündeki grup hiç kımıldamadı, hepsi birden olduğu yerde donup kalmış, karşılarındaki sahneye bakıyorlardı. Yalnızca Poirot ilerledi. Aynı anda Hugo Trent tiz bir sesle bağırdı. "Tanrım! Bizim ihtiyar kendini vurmuş!"

Lady Chevenix-Gore, titreyerek uzun uzun inledi.

"Ah, Gervase... Gervase!"

Poirot omzunun üzerinden geriye dönerek sert bir tonda seslendi. "Lütfen Lady Chevenix-Gore'u götürün. Onun burada yapabileceği bir şey yok."

Yaşlıca, askeri andıran adam denileni yaptı. "Gel, Vanda. Gel, yavrum. Burada yapabileceğin bir şey yok. Olan olmuş. Ruth, sen de gel, annenle ilgilen."

Ancak Ruth Chevenix-Gore bu arada bir şekilde odaya girmişti. Koltuğa yığılıp kalmış adama doğru eğilmiş olan Poirot'nun hemen yanında duruyordu. Adam Viking sakallı bir Herkül'ü andırıyordu.

Kız kısık, boğuk ve meraklı bir sesle sordu. "Onun... onun öldüğünden emin misiniz?"

Poirot başını kaldırdı.

Kızın yüzünde değişik bir ifade belirmişti, duygularını bastırmaya çalıştığı anlaşılıyordu, ama bu duygular asla keder ve ıstırap değildi. Daha çok korkuyla karışık heyecana benziyordu.

Kelebek gözlüklü ufak tefek kadın mırıldandı. "Annen tatlım, bence gitsen?..."

O sırada kızıl saçlı kız isterik bir sesle haykırdı. "Demek ki duyduğumuz bir araba veya şampanyanın mantarının sesi *değildi*, tabancanın sesiydi."

Poirot dönerek odadakilere baktı. "Birinin polise haber vermesi gerekiyor."

Ruth Chevenix-Gore dehşetle, "Hayır, olmaz!" diye haykırdı.

Avukat gibi tavırlar takınan yaşlı adam, "Korkarım bunu yapmak zorundayız," dedi. "Bununla sen ilgilenir misin Burrows? Hugo..."

Poirot bıyıklı, uzun boylu gence döndü ve, "Siz Hugo Trent'siniz değil mi? Sizinle ben burada kalalım. Diğer herkesin odadan çıkması şu an için daha doğru olacak," dedi.

Yine Poirot'nun otoritesini sorgulayan olmadı. Avukat tavırlı adam diğerlerini dışarı çıkardı. Hugo Trent'le Poirot odada yalnız kaldılar.

Genç adam merakla sordu. "Bakın, *kimsiniz* siz? Yani, bu konuda en ufak bir fikrim yok. Burada ne arıyorsunuz?"

Poirot cüzdanından özenle çıkardığı kartvizitini genç adama uzattı. Hugo Trent kartı ilgiyle inceledi.

"Özel detektif, öyle mi? Elbette ki adınızı duymuştum... Ama *buraya* neden geldiğinizi yine de anlamış değilim!"

"Dayınızın beni çağırdığını bilmiyor musunuz? O dayınızdı değil mi?"

Hugo'nun gözleri bir an için koltuktaki ölüye kaydı. "İhtiyar mı? Evet, o benim dayımdı."

"Onun beni çağırdığını bilmiyor muydunuz?"

Hugo başını iki yana salladı. Sonra da ağır ağır, "En ufak bir fikrim yoktu," dedi.

Sesinde anlaşılmaz bir tını vardı. Yüz ifadesi donuk ve anlamsızdı. Poirot bunun gergin anlar için iyi bir maske olduğunu düşündü.

Poirot yavaşça, "Westshire'dayız değil mi? Başmüfettişiniz Binbaşı Riddle'ı iyi tanırım!" dedi.

Hugo, "Riddle, sekiz yüz metre kadar ileride oturuyor," dedi. "Eminim bu olayla bizzat ilgilenecektir."

Poirot başını sallayarak, "İşte bu çok iyi olur," dedi.

Poirot yavaşça odanın içinde dolaşmaya başladı. Perdeleri yana çekerek bahçeye açılan pencerelere baktı. Bunları yokladı, kapalıydılar.

Masanın arkasındaki duvarda yuvarlak bir ayna asılıydı. Ayna paramparça olmuştu. Poirot eğilerek yerden küçük bir şey aldı.

Hugo Trent, "O neydi?" diye sordu.

"Kurşun!"

"Kafasını delip duvardaki aynaya mı çarpmış?"

"Öyle gibi görünüyor."

Poirot kurşunu dikkatle bulduğu yere koydu. Sonra yazı masasına yaklaştı. Belgeler özenle ayrılmış, deste şeklinde masanın üzerine yerleştirilmişti. Sümenin üzerinde bir tek kâğıt duruyordu, üzerine kurutma kâğıdı konmuştu. Buna iri, titrek bir yazıyla, "ÜZGÜNÜM..." yazılmıştı.

Hugo mırıldandı. "Herhalde bunu intihar etmeden hemen önce yazdı."

Poirot, düşünceli düşünceli başını salladı.

Sonra tekrar kırık aynaya ve cesede baktı. Sanki anlamadığı bir şeyler varmış gibi hafifçe kaşlarını çattı. Daha sonra da çarpık bir şekilde, menteşelerine asılı duran kırık, kilitli kapının yanına gitti. Kapının üzerinde anahtar olmadığını biliyordu, olsa anahtar deliğinden içeriyi göremezdi. Anahtar antrede de değildi. Po-

irot ölünün üzerine eğilerek, parmaklarıyla onu şöyle bir yokladı. "Evet," dedi. "Anahtar cebinde."

Hugo sigara tabakasını çıkararak, bir sigara yaktı. Sonra boğuk bir sesle, "Durum açık," dedi. "Dayım buraya girip, kapıyı kilitlemiş. O notu yazdıktan sonra da kendini vurmuş."

Poirot, düşünceli düşünceli başını iki yana salladı.

Hugo, "Ama yine de sizi çağırmasına bir anlam veremiyorum. Acaba sorun neydi?" diye sordu.

"Bunu açıklamak çok zor. Bu arada Bay Trent, bizler polislerin gelmesini ve olaya el koymalarını beklerken, bu gece burada bulunan insanları bana kısaca tanıtabilir misiniz?"

Hugo, dalgın dalgın, "Kim olduklarını mı?" diye yineledi. "Ah, evet, tabii. Affedersiniz, oturalım mı?" dedi cesetten uzak bir köşede bulunan kanepeyi işaret ederek.

Sonra titrek bir sesle yeniden konuşmaya başladı. "Evet, Vanda, yani yengem. Sonra kuzenim Ruth, ama sanırım onları zaten tanıyorsunuz. Diğer kızın adı Susan Cardwell. O burada kalıyor ama yalnızca konuk. Sonra Albay Bury. Kendisi eski bir aile dostumuz. Ve Bay Forbes. O da hem eski bir aile dostu, hem de aile avukatımız. Bu iki yaşlı adam da gençken Vanda'ya delicesine âşıklarmış, hâlâ da ona sadıklar. Tuhaf bir bağlılık bu, onu görmeden yapamıyorlar. Gülünç ama dokunaklı. Sonra Godfrey Burrows vardı –bizim ihtiyarın– yani dayımın sekreteri ve de Bayan Lingard; o da buraya dayımın, Chevenix-Gore'ların tarihini yazmasına yardımcı olmak için geldi. Tarihsel belge filan araştırıyor. Sanırım herkesten bahsettim."

Poirot olumlu anlamda başını salladı. Sonra da, "Anladığım kadarıyla dayınızın ölümüne sebebiyet veren tabancanın sesini duymuşsunuz?"

"Evet, duyduk. Önce bunun şampanya mantarının sesi olduğunu sandık. Yani ben öyle sandım. Susan'la Bayan Lingard bunun

yoldan geçen bir arabanın egzozu olduğunu söylediler, bildiğiniz gibi yol buraya çok yakın."

"Ne zaman duydunuz bu sesi?"

"Ah, sanırım sekizi on geçiyordu. Snell birinci gongu çalmıştı."

"Bu sesi duyduğunuz zaman neredeydiniz?"

"Antredeydik. Güldük –sesin nereden geliyor olabileceğini tartıştık– biraz şakalaştık. Ben sesin yemek odasından geldiğini söyledim. Susan, salon tarafından geldiğini söyledi. Bayan Lingard sesin yukarıdan geldiğinden emindi. Snell sesin dışarıdan geldiğini, ama yukarı katın penceresi açık olduğu için duyduğumuzu söyledi. Susan, 'Başka tahmin var mı?' diye sordu. Ben güldüm ve, *'Cinayet olasılığını da unutmamak* gerek,' dedim. Şimdi düşünüyorum da, şom ağızlılık etmişim."

Yüz kası seğirmeğe başlamıştı.

"Hiçbirinizin de aklına Sir Gervase'in kendini vurmuş olabileceği gelmedi mi?"

"Hayır. Tabii ki gelmedi."

"Peki, onun neden intihar etmiş olabileceği konusunda bir fikriniz var mı?"

Hugo ağır ağır mırıldandı. "Şey, aslında bunu söylememeliyim ama..."

"Demek bir fikriniz *var*."

"Şey... evet, ama şimdi bunu açıklamam çok zor. Tabii ki onun intihar edeceğini sanmıyordum, ama itiraf edeyim ki pek fazla şaşırmadım. İşin doğrusu şu, Mösyö Poirot. Dayım zırdeliydi. Bunu herkes biliyordu."

"Sizce bu yeterli bir neden mi?"

"İnsanların cinnet geçirince kendilerini vurdukları çok bilinen bir şey."

"Takdire şayan bir ifade biçimi. Basit ve net."

Hugo şaşkınlık içinde Poirot'ya baktı.

Poirot yeniden ayağa kalkarak dalgın dalgın odada dolaşmaya başladı. Victoria stilinde döşenmiş, rahat konforlu bir yerdi burası. Büyük kitaplıklar, kocaman berjerler ve gerçek Chippendale sandalyeler vardı. Odada fazla süs yoktu, ama şöminenin rafındaki bazı bronz parçalar Poirot'nun dikkatini çekti, hatta bu parçalara hayran kaldı. Bunları teker teker alıp, dikkatle inceledi ve sonra yine aldığı yere bıraktı. En solda duran parçaların birinin üzerinde bir cisim vardı, tırnağıyla çıkardı.

"O da ne?" diye sordu Hugo kayıtsızca.

"Önemli bir şey değil. Küçücük bir ayna parçası."

Hugo, "Kurşunun aynayı kırmış olması ilginç. Kırık aynanın uğursuzluk getirdiği söylenir. Zavallı, yaşlı Gervase... Anlaşılan şans bu kez ondan yana değildi," diye mırıldandı.

"Dayınız şanslı bir adam mıydı?"

Hugo hafifçe güldü. "Hem de nasıl, hem de nasıl! Neye elini atsa altına dönüşürdü. At yarışlarında hep en sonuncu olan ata oynardı, hayvan o yarışta birinci gelirdi. İşe yaramaz olarak nitelendirilen bir madene para yatırdı mı, muhakkak o madenin damarı bulunup, değeri artardı. En güç, en tehlikeli durumlardan en akıl almaz şekillerde sıyrılmayı başarmıştır. Birkaç kez ancak mucize olarak nitelendirilebilecek şekilde ölümden dönmüştür. Aslında iyi bir insandı. "Görmüş, geçirmiş" biriydi, hem de kendi yaşıtlarından çok daha fazla."

Poirot kayıtsız bir havada sordu. "Dayınızla çok mu yakındınız, aranız iyi miydi Bay Trent?"

Bu soru Hugo Trent'i oldukça şaşırtmıştı.

Genç adam anlaşılmaz bir şeyler kekeledi. "Oh – şey – evet – tabii," dedi kararsızlıkla. "Bakın, dayım zaman zaman çok ters bir insan olurdu. Onunla yaşamak çok zordu. Neyse ki onu sık sık görmek zorunda değildim."

"O *sizi* sever miydi?"

"Sevse bile bunu belli etmezdi. Aslına bakarsanız benim dünyaya gelmiş olmam bile onu sinirlendirirdi."

"Nasıl yani Bay Trent?"

"Bakın, onun oğlu yoktu –olmamış– bunun için varlığıma dayanamazdı. Onun için ailesi her şeyin üstündeydi. Çok fazla önem verirdi. Sanırım öldüğü zaman Chevenix-Gore isminin devam etmeyecek olduğunu düşündükçe deliye dönüyordu. Ailemiz Norman istilasından beri bu topraklarda yaşamış. Bizim ihtiyar Chevenix-Gore'ların sonuncusuydu. Sanırım bu onun için katlanılması zor, kötü bir durumdu."

"Siz aynı fikirde değil misiniz?"

Hugo, omuz silkti. "Bence artık bunlar modası geçmiş şeyler."

"Peki, mal varlığı ne olacak?"

"Bunu bilmiyorum. Bana bırakmış olabilir. Belki de Ruth'a. Bence, malikânede ölünceye kadar Vanda'nın yaşamasını şart koşmuştur."

"Dayınız niyetini açıkça söylememiş miydi?"

"Onun kafasında kurduğu bir şey vardı tabii."

"Neydi bu?"

"Ruth'la benim evlenmemi istiyordu."

"Bu uygun bir çözüm olabilirdi."

"Aslında öyle, bu uygun bir evlilik olabilirdi. Ama Ruth... bakın Ruth'un çok katı fikirleri vardır. Yanlış anlamayın, o gerçekten çok çekici, güzel, akıllı bir kız ve bunun bilincinde. Evlenip, çoluk çocuğa karışmak için de hiç acelesi yok."

Poirot, öne doğru eğildi. "Tabii siz onunla evlenmek istiyorsunuz, öyle mi Bay Trent?"

Hugo sıkıntılı bir sesle yanıt verdi. "Günümüzde kiminle evlenip evlenmediğin o kadar önemli değil artık. Boşanmak o kadar kolaylaştı ki. Eğer geçinemiyorsan, mutlu değilsen birini bitirip yeni bir evliliğe başlamak o kadar kolay ki."

O sırada kapı açıldı ve Forbes yanında uzun boylu, zarif ve şık giyimli bir adamla içeri girdi.

Adam, Trent'i başıyla selamladı. "Merhaba Hugo. Olanlara çok üzüldüm. Hepimiz için çok korkunç bir durum bu!"

Hercule Poirot, öne doğru birkaç adım attı.

"Nasılsınız Binbaşı Riddle? Beni anımsadınız mı?"

"Anımsamaz olur muyum?" Binbaşı Riddle'la Poirot el sıkıştılar. "Demek *siz de* buradasınız?"

Müfettişin sesinde tuhaf bir tonlama vardı. Merakla Poirot'ya baktı.

4. BÖLÜM

Binbaşı Riddle, "Evet?" dedi.

Aradan yirmi dakika geçmişti. Binbaşı Riddle bu soruyu kır saçlı, ince, uzun bir adam olan adli tabibe soruyordu. Doktor omuz silkti. "Adam öleli yarım saati geçmiş, ama bir saatten fazla da olmamış. Teknik ayrıntıları istemeyeceğinizi bildiğim için onlardan bahsetmeyeceğim. Adam başına aldığı kurşunla ölmüş. Silah sağ şakağından birkaç santim geride tutulup, ateşlenmiş. Kurşun beyinden geçerek yeniden dışarı çıkmış."

"Sizce bu bir intihar olayı mı?"

"Oh, kesinlikle. Kendini vurduktan sonra koltuğa yığılıp, kalmış. Tabanca da elinden düşmüş."

"Kurşunu buldunuz mu?"

"Evet."

Doktor kurşunu gösterdi.

Binbaşı Riddle, "Güzel," dedi. Bunu delil olarak kullanırız. Olayın açık bir intihar olmasına sevindim. Durum ortada ve bir sorun yok."

Hercule Poirot nazikçe, "Şüphe uyandıracak bir şeyler olmadığından emin misiniz, doktor?" diye sordu.

Doktor ağır ağır yanıt verdi. "Aslında bana tuhaf gelen bir şey var. Adamın kendini vurduğu zaman vücudunu hafifçe sağa yasla-

mış olması gerekiyor. Aksi durumda kurşunun aynanın ortasına değil, daha *aşağıya,* duvara isabet etmesi gerekirdi."

Poirot. "İntihar etmek için pek uygun, rahat bir pozisyon değil," diye mırıldandı.

Doktor omuz silkti. "Şey... evet –rahatlık– her şeye son vermek niyetindeysen..."

Binbaşı Riddle, "Ceset artık adli tıbba götürülebilir mi?" diye sordu.

"Ah, evet. Otopsiye kadar onunla bir işim yok artık."

"Peki ya sizce, müfettiş?" Binbaşı Riddle bu soruyu ruhsuz bir yüz ifadesi olan, uzun boylu, sade giysili bir adama sormuştu.

"Uygundur, efendim. İncelememizi tamamladık. Tabancanın üzerinde yalnızca ölünün parmak izleri var."

"O halde cesedi götürebilirsiniz."

Sir Gervase Chevenix-Gore'un cesedi götürüldü. Binbaşı Rieddle'la Poirot dışarı çıktılar.

"Evet," dedi Riddle derin bir soluk alarak. "Her şey açık ve net. Kapı kilitli, pencereler kapalı. Kapının anahtarı ölen adamın cebinde. Her şey normal, yalnızca bir tek şey dışında."

Poirot merakla, "O nedir, dostum?" diye sordu.

Riddle açıkça, "*Siz,* sevgili dostum!" dedi. "*Sizin* burada ne işiniz var?"

Poirot yanıt vereceği yerde, ona ölen adamdan bir hafta önce aldığı mektubu, sonra da oraya gelmesine neden olan telgrafı uzattı.

Binbaşı Riddle, "Hah işte..." diye mırıldandı. "İlginç! Bu işin içinde bir iş olduğunu sezmiştim. Bunun içyüzünü ortaya çıkarmalıyız. Bunun intiharla doğrudan ilişkisi olduğundan eminim."

"Ben de öyle."

"Evde kimlerin bulunduğunu öğrenmeliyiz?"

"Size onların isimlerini söyleyebilirim. Biraz önce ben de Bay Trent'e aynı şeyi sordum."

Poirot öğrendiği isimleri sıraladı.

"Binbaşı Riddle, sanırım sizin bu kimseler hakkında bilginiz vardır."

"Tabii. Olmaz mı? Bir ölçüde bilgi sahibi olduğumu söyleyebilirim. Lady Chevenix-Gore da en az kocası yaşlı Sir Gervase kadar delidir. İkisi de birbirlerine çok bağlıydılar ve ikisi de zırdeliydiler. Kadın hayatım boyunca rastladığım en dalgın insan, ama zaman zaman öyle zekice bir şey söyler ve bunu öyle yerinde söyler ki, şaşar kalırsınız. İnsanlar onunla birlikte olunca eğleniyor, alay ediyorlar. Sanırım o da bunun farkında ama aldırmıyor. Lady Chevenix-Gore espriden de hiç anlamaz."

"Anladığım kadarıyla Miss Chevenix-Gore asıl kızları değilmiş, evlat edinmişler."

"Evet."

"Çok güzel bir genç kız o."

"Son derece çekici, muhteşem bir yaratık. Bu civardaki delikanlıların çoğunun aklını başından aldı. Onlara umut veriyor, sonra da arkasını dönüp onlarla alay ediyor. Çok iyi at biner, elişlerinde de çok becerikli."

"Şu an için bu bizi pek ilgilendirmiyor."

"Şey, sanırım orası öyle... Diğerlerine gelince... İhtiyar Bury'yi iyi tanırım. Zamanının çoğunu burada geçirir. Onda evin sadık köpeğiymiş gibi bir hal var. Sanki kendini Lady Chevenix-Gore'a adamış yaveri. Çok eski bir aile dostları. Çocukluklarından beri tanışıyorlar. Sanırım o ve Sir Gervase, Bury'nin müdür olduğu bir şirketle ilgileniyorlardı."

"Ya Oswald Forbes, onun hakkında bir şey biliyor musunuz?"

"Sanırım onunla bir defa karşılaştım."

"Bayan Lingard?"

"Onu tanımıyorum."

"Bayan Susan Cardwell?"

"Kızıl saçlı, güzel bir kız değil mi? Onu şu son günlerde birkaç defa Ruth Chevenix-Gore'un yanında gördüm."

"Bay Burrows?"

"Evet, onu tanıyorum. Chevenix-Gore'un sekreteri. Laf aramızda, o adama hiç kanım ısınmadı. Çok yakışıklı ve de bunun farkında. İnsanda güven uyandıran bir tip değil."

"Sir Gervase'in yanında uzun zamandan beri mi çalışıyordu?"

"Sanırım iki yıldır."

"Başkası yok mu?" Poirot birden sustu.

İçeri uzun boylu, sarışın, takım elbiseli genç bir adam girmişti. Adam soluk soluğaydı ve perişan görünüyordu.

"İyi akşamlar, Binbaşı Riddle. Sir Gervase'in kendini vurduğuna dair bir dedikodu duydum. Hemen koştum. Snell bunun doğru olduğunu söyledi. Aklım durdu, inanılır gibi değil. İnanamıyorum, aklım almıyor!"

"Ama bu doğru Lake. Sizi tanıştırayım. Sir Gervase'in çiftlik ve malikânesindeki işleri yöneten Yüzbaşı Lake. Bu beyefendi de Mösyö Hercule Poirot. Herhalde onun adını duymuşsunuzdur, Yüzbaşı Lake."

Lake'in yüzü hayret ve sevinçle parladı. "Mösyö Hercule Poirot mu? Sizinle tanıştığıma çok memnun oldum. Yani..." Duraksadı. Yüzündeki o şirin gülümseme kayboldu. Bunun yerini endişe ve hüzün aldı. "Bu intihar olayında... şey... şüpheli bir durum yok, değil mi?"

Binbaşı Riddle hemen atıldı. "Neden şüphe uyandıran bir durum olsun ki?"

"Mösyö Poirot burada da. Ah, bütün bu olanlar o kadar inanılmaz ki!"

Poirot hemen, "Hayır, hayır," dedi. "Ben buraya Sir Gervase'in ölümü dolayısıyla gelmedim. Olay sırasında burada konuk olarak bulunuyordum."

"Öyle mi? Bu tuhaf! Bu akşamüzeri kendisiyle hesapları kontrol ettiğimiz sırada bana geleceğinizden hiç bahsetmedi."

Poirot yavaşça, "Tam iki kez olayın 'inanılmaz' olduğunu söylediniz Yüzbaşı Lake. Bu durumda Sir Gervase'in intihar etmesi sanırım sizi çok şaşırttı, öyle değil mi?" dedi.

"Kesinlikle öyle. Gerçi o zırdelinin tekiydi, bu konuda herkesin hemfikir olduğunu sanıyorum, ama yine Sir Gervase'in 'Dünya bensiz de olabilir' diye düşünmüş olabileceğini aklım almıyor."

Poirot başını bir aşağı, bir yukarı salladı. "Evet. Bu önemli bir nokta," deyip, takdirle bu genç, açıksözlü ve zeki adamın yüzüne baktı. Binbaşı Riddle hafifçe öksürdü. "Madem buradasınız, Yüzbaşı Lake. Lütfen oturup, birkaç sorumu yanıtlar mısınız?"

"Elbette efendim."

Lake, Binbaşı Riddle'ın tam karşısındaki sandalyeye oturdu.

"Sir Gervase'i en son ne zaman gördünüz?"

"Bugün öğleden sonra üçe doğru. Kontrol edilmesi gereken hesaplar vardı, ayrıca çiftliklerden birini kiralayacak olan yeni bir kiracı hakkında konuşmamız gerekiyordu."

"Yanında ne kadar kaldınız?"

"Sanırım yarım saat kadar."

"İyi düşünün, sonra yanıtlayın. Siz yanındayken Sir Gervase'in halinde bir tuhaflık var mıydı?"

Genç adam düşündü. "Hayır, hiç sanmıyorum. Aslında... sanırım biraz heyecanlıydı, ama bu onun için olağan bir durumdu."

"Endişeli değil miydi?"

"Hayır, hayır. Aksine neşesi yerindeydi. Ailenin tarihi geçmişini yazdığı için mutluydu, bununla çok eğleniyordu."

"Bunu ne zamandan beri yapıyordu?"

"Altı aydan beri!"

"Bayan Lingard da buraya o zaman mı gelmişti?"

"Hayır. Bayan Lingard iki ay önce, Sir Gervase gerekli araştırmaları tek başına yapamayacağını anladıktan sonra geldi."

"Demek bunu yapmaktan hoşlanıyor, hatta eğleniyordu."

"Hem de nasıl! Ona göre yeryüzünde ailesinden daha önemli bir şey yoktu."

Genç adamın sesinde anlık bir acı belirip, kayboldu.

"Öyleyse, bildiğiniz kadarıyla Sir Gervase'in önemli bir sorunu yoktu."

Yüzbaşı Lake yanıt vermeden önce bir an –çok kısa bir an– duraksadı.

"Yoktu!"

Poirot, birden araya girerek sordu. "Sir Gervase herhangi bir şekilde kızı için endişelenmiyordu, değil mi?"

"Kızı mı?"

"Evet, öyle dedim."

Genç adam soğuk, sert bir ses tonuyla yanıt verdi. "Bildiğim kadarıyla hayır."

Poirot başka bir şey sormadı.

Binbaşı Riddle, "Evet, teşekkür ederiz Lake," dedi. "Siz yine buralarda olun. Belki sormamız gereken bir şeyler daha çıkar."

"Tabii efendim." Genç adam ayağa kalktı. "Sizin için yapabileceğim bir şey var mı?"

"Evet, uşağı buraya yollayabilirsiniz. Ayrıca Lady Chevenix-Gore'un nasıl olduğunu da öğrenebilir misiniz? Benimle konuşabilecek durumda mı?"

Genç adam başıyla onayladıktan sonra hızlı ve çevik adımlarla odadan çıktı.

Hercule Poirot, "Hoş, çekici bir genç adam!" dedi.

"Evet. Çok iyi bir çocuktur, işinde de çok iyi. Onu sevmeyen çok az insan var."

5. BÖLÜM

Binbaşı Riddle dostça bir tavırla, "Otur Snell," diye mırıldandı. "Sana soracak sorularım var. Sanırım bu olay seni çok sarstı."

"Gerçekten öyle efendim!"

Snell öylesine ağır, isteksizce oturdu ki, ayakta dursa da fark etmeyecekti.

"Uzun zamandan beri buradasın değil mi?"

"On altı yıldır. Yani Sir Gervase buraya yerleşmeye karar verdiğinden beri diyebilirim."

"Ah, evet, Sir Gervase eskiden yolculuk etmeye çok meraklıydı, değil mi?"

"Evet, efendim. Kutuplara keşif gezisine katılmış ve buna benzer daha birçok ilginç yere gitmişti."

"Şimdi Snell, bana Sir Gervase'i bu akşam en son, ne zaman gördüğünü söyleyebilir misin?"

"Ben yemek odasındaydım, efendim. Sofranın istenilen şekilde hazır olup olmadığını denetliyordum. Antrenin kapısı açıktı. Sir Gervase'in merdivenlerden inerek antreden geçtiğini ve çalışma odasına giden koridora girdiğini gördüm."

"Bu ne zaman oldu?"

"Sekize doğru efendim. Sanırım sekize beş vardı."

"Kendisini en son o zaman mı gördün?

"Evet, efendim."

"Silah sesini duydun mu?"

"Ah, evet efendim. Tabii ilk anda bunun ne olduğunu anlayamadım. Zaten nasıl anlayabilirdim ki?"

"Peki, sen ne olduğunu düşündün?"

"Dışarıdaki bir arabanın egzoz sesi olduğunu sandım efendim. Bildiğiniz gibi yol, bahçenin hemen önünden geçiyor. Tabii ormanda biri izinsiz avlanıyor da olabilirdi, doğrusu hiç aklıma gelmezdi ki..."

Binbaşı Riddle onun sözünü ustalıkla yarıda kesti. "Ne zaman oldu bu?"

"Sekizi tam sekiz geçe efendim."

Binbaşı Riddle sert bir tavırla, "Zamanı dakikası dakikasına nasıl bilebiliyorsun?" diye sordu.

"Bu sorun değil efendim. O sırada ben henüz yemek için ilk gongu çalmıştım."

"İlk gongu mu?"

"Evet, efendim. Sir Gervase'in talimatları böyleydi. Yemek için yedi dakika arayla iki defa gongun çalınmasını emretmişti. Sir Gervase ikinci gonk çaldığı zaman herkesin misafir salonunda toplanmış olmasını isterdi. Bu konuda ısrarcıydı. İkinci gongu çaldıktan hemen sonra misafir salonuna gider ve yemeğin hazır olduğunu bildirirdim. Daha sonra da herkes yemek odasına geçerdi."

Hercule Poirot, "Bu akşam yemeğin hazır olduğunu haber verdiğiniz anda herkesin neden o kadar şaşırdığını yeni yeni anlamaya başlıyorum. Peki, o sırada Sir Gervase de daima misafir salonunda olur muydu?" diye sordu.

"Şimdiye dek olmadığı bir akşam yaşamadım. Zaten bu yüzden çok şaşırdım. Aklıma hiç gelmezdi ki..."

Binbaşı Riddle yeniden ustalıkla onun sözünü kesti. "Diğerleri de salonda olurlar mıydı?"

Snell iç çekti.

"Yemeğe geç kalan biri, bir daha asla konuk olarak buraya gelemezdi."

"Hımm, oldukça sert bir ceza."

"Sir Gervase daha önce de Moravia İmparatoru'nun yanında çalışmış bir aşçıyı işe almıştı. Kendisi her zaman bir evde, akşam yemeğinin dini tören kadar önemli olduğunu belirtirdi."

"Peki ya ailesinin bu konudaki görüşü?"

"Lady Chevenix-Gore genellikle onu sinirlendirmemeye çalışır, isteklerine karışmazdı. Miss Ruth ise yemeğe geç kalmaya cesaret edemezdi."

Poirot, "İlginç," diye mırıldandı.

"Anlıyorum," dedi Riddle. "Öyleyse yemek sekizi çeyrek geçe yeniliyordu ve siz birinci gongu her zamanki gibi sekizi sekiz geçe çaldınız, öyle mi?"

"Tam olarak öyle değil efendim. Genelde akşam yemeği sekizde yenir. Ama bu akşam Sir Gervase son trenle gelecek bir konuk beklediğini ve yemeğin sekizi çeyrek geçe hazır olmasını istediğini bildirdi." Snell bunları söylerken Poirot'ya dönmüş, hafifçe eğilerek selam vermişti.

"Efendiniz çalışma odasına giderken endişeli ya da üzgün görünüyor muydu?"

"Bu konuda da kesin bir şey söyleyemem efendim. Onun yüz ifadesi konusunda bir yargıya varamayacak kadar uzaktaydım. Yalnızca çalışma odasına gittiğini fark ettim, hepsi bu."

"Peki, çalışma odasına giderken yalnız mıydı?"

"Evet, efendim."

"Onun ardından çalışma odasına giden oldu mu?"

"Bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim efendim. Daha sonra aşağıdaki uşak odasına gittim ve sekizi sekiz geçe ilk gongu çalana dek de orada kaldım."

"Silah sesini de gongu çaldığın sırada mı duydun?"

"Evet, efendim."

Poirot araya girerek nazikçe sordu. "Sanırım silah sesini başka duyanlar da oldu, değil mi?"

"Evet, efendim. Bay Hugo, Miss Cardwell ve Bayan Lingard."

"O sırada onların hepsi antrede miydi?"

"Bayan Lingard misafir salonundan çıktı, o sırada Bay Hugo'yla Miss Cardwell ise merdivenlerden iniyorlardı."

Poirot, "Bu konu hakkında konuştular mı?" diye sordu.

"Evet, efendim. Bay Hugo yemekte şampanya olup olmadığını sordu. Kendisine şeri, Ren ve Burgonya şarabı servisi yapılacağını belirttim."

"Yani Bay Trent, bu gürültüye şampanya mantarının neden olduğunu mu düşünüyordu?"

"Evet, efendim."

"Ama bunu kimse ciddiye almadı değil mi?"

"Ah, hayır, efendim. Hep birlikte gülüşerek, konuşarak salona gittiler."

"Peki, o sırada diğerleri neredeydi?"

"Bilmiyorum, kesin bir şey söyleyemem efendim."

Riddle tabancayı uşağa doğru uzatarak sordu. "Bu tabanca konusunda bir şey biliyor musun?"

"Evet, efendim. Bu tabanca Sir Gervase'in. Daima çalışma masasının çekmecesinde tutardı."

"Peki, dolu olarak mı tutardı?"

"Bu konuda da bir şey söyleyemeyeceğim. Bilmiyorum."

Binbaşı Riddle tabancayı kenara bırakarak boğazını temizlemek için hafifçe öksürdü. "Snell, şimdi sana çok önemli bir soru yönelteceğim. Senden beklentim, buna dürüst ve açık yanıt vermen. *Bildiğin kadarıyla Sir Gervase'in intihar etmesi için bir neden var mıydı*?"

"Hayır efendim. Bildiğim bir şey yoktu."

"Son zamanlarda –özellikle son birkaç günde– Sir Gervase'in halinde bir tuhaflık var mıydı? Üzüntülü ya da endişeli miydi?"

Snell özür dilercesine hafifçe öksürdü. "Bunu söylediğim için beni bağışlayın efendim, ama tanımayanlar zaten her zaman Sir Gervase'in tuhaf olduğunu düşünürlerdi. Kendisi çok ilginç bir adamdı."

"Evet, evet. Bunu biliyorum."

"Onu tanımayanlar Sir Gervase'i genellikle anlayamazlardı efendim."

Snell bu son sözcükleri özellikle vurgulamıştı.

"Biliyorum, biliyorum. Demek sana tuhaf gelen bir tavrı yoktu?"

Uşak duraksadı. Ardından ağır ağır, "Sanırım Sir Gervase bir konuda huzursuzdu efendim!" diye mırıldandı.

"Yani endişeli ve üzüntülü müydü?"

"Pek üzüntülü diyemeyeceğim efendim, ama endişeliydi."

"Bu endişenin nedenini biliyor musun?"

"Hayır efendim."

"Örneğin bu belirli biriyle ilgili olabilir miydi?"

"Bu konuda bir şey söyleyemeyeceğim efendim. Aslına bakarsanız bu yalnızca benim izlenimim efendim. Gerçek olmayabilir de."

Poirot yeniden konuşmaya katıldı.

"Sir Gervase'in intiharı sizi şaşırttı mı?"

"Çok şaşırttı efendim. Benim için çok büyük bir şok oldu bu. Böyle bir şeyin olabileceği asla aklıma gelmezdi. Duysam bile inanmazdım."

Poirot düşünceli düşünceli başını salladı.

Riddle ona bir göz atıp, "Peki, Snell," dedi. "Sanırım şimdilik sana soracaklarımızın hepsi bu. Bu söylediklerinin dışında bize an-

latacak başka bir şey olmadığından emin misin? Örneğin son birkaç gün içinde olan alışılmadık bir şey?"

Ayağa kalkan uşak başını salladı. "Hiç bir şey yok, efendim. Hiçbir şey."

"O halde gidebilirsin.

"Teşekkür ederim efendim."

Kapıya doğru ilerleyen Snell birden gerileyerek yana çekildi. Lady Chevenix-Gore uçarcasına bir hışımla odaya girdi.

Üzerinde Doğu motifleriyle bezeli; morlu, turunculu; saf ipekten bir sabahlık vardı. İfadesi sakin, huzurlu ve nazikti.

"Lady Chevenix-Gore," diyen Binbaşı Riddle ayağa fırladı.

Lady Chevenix-Gore hemen, "Beni görmek istediğinizi söylediler!" dedi. "Bunun üzerine hemen kalkıp geldim."

"Başka bir odaya geçmek ister miydiniz? Burada bulunmak size ıstırap veriyor olabilir."

Lady Chevenix-Gore, başını sallayarak oradaki Chippendale sandalyelerden birine oturdu.

"Hayır, hayır!" diye mırıldandı. "Bunun ne önemi var ki?"

"Çok naziksiniz, Lady Chevenix-Gore. Duygularınızı bastırmaya çalıştığınızın farkındayım. Bunun sizin için korkunç bir şok olduğunun bilincindeyim ve..."

Kadın, Binbaşı Riddle'ın sözünü kesti. "İlk anda bu benim için gerçekten büyük bir şok oldu." Ses tonundan gayet rahat olduğu anlaşılıyordu. "Ama bildiğiniz gibi aslında 'ölüm' diye bir şey yok. Sadece 'değişim' var. Aslına bakarsanız Gervase şu anda sol omzunuzun arkasında duruyor. Onu net olarak görebiliyorum."

Binbaşı Riddle'ın sol omuzu hafifçe seğirdi. Şaşkınlık içinde Lady Chevenix-Gore'a baktı.

Kadın dalgın, belli belirsiz bir mutlulukla onu süzüyordu. "Tabii buna inanmıyorsunuz! Zaten inanan o kadar az ki! Benim içinse ruhlar âlemi de en az bu dünya kadar gerçek! Lütfen bana istediği-

nizi sorun ve bunu yaparken de sakın beni üzüp üzmeyeceğinizi düşünmeyin. Ben hiç üzgün değilim. Bakın bütün bunlar kader! Her şey kader. İnsan kaderinden kaçamaz. Her şey –ayna filan– hepsi bunun kanıtı!"

Poirot araya girerek sordu. "Ayna mı dediniz, madam?"

Kadın başıyla aynayı işaret ederek belli belirsiz mırıldandı. "Evet. Gördüğünüz gibi kırılmış. Bu bir sembol. Tennyson'un şiirini anımsıyor musunuz? Genç bir kızken de okurdum ama tabii o zaman ezoterik anlamının farkında değildim. *'Ayna bir ucundan diğer ucuna kadar çatladı. Lady Shalott 'Lanet beni buldu,' diye haykırdı.*' Gervase'e de böyle oldu. Lanet onu buldu. Sanırım eski ailelerin pek çoğu lanetli... Ayna çatladı. Gervase, sonunun geldiğini anladı. Lanet onu buldu!"

"Ama madam, camı kıran lanet değil, bir kurşundu."

Lady Chevenix-Gore, aynı hoş ve dalgın ifadeyle yanıt verdi. "Aynı şey, hiç fark etmez... Bu kaderdi."

"Ama kocanız kendini vurdu."

Lady Chevenix-Gore hoşgörüyle gülümsedi.

"Tabii, aslında bunu yapmamalıydı, ama Gervase daima sabırsızdı. Hiçbir zaman bekleyemezdi. Zamanı –saati gelmişti– beklemeyip öne atıldı. Gerçekten de her şey bu kadar basit."

Binbaşı Riddle hiddetle öksürüp boğazını temizledikten sonra sert, sabırsız bir ses tonuyla sordu. "Yani kocanızın intihar etmesi sizi şaşırtmadı, öyle mi Lady Chevenix-Gore? Böyle bir şeyin olabileceğini bekliyor muydunuz?"

"Ah, hayır." Kadının gözleri kocaman açıldı. "İnsan her zaman geleceği öngöremiyor. Tabii ki Gervase çok farklı, alışılmadık bir insandı. Başkalarına hiç benzemezdi. O yeniden dünyaya gelen 'büyük adamlardan' biriydi. Bunu bir süredir biliyordum. Sanırım, kendisi de bu gerçeğin farkındaydı. Günümüzün gülünç kurallarına uymak ona çok zor geliyordu." Binbaşı Riddle'ın omzunun üzerin-

den bakarak ekledi. "Bakın Gervase şimdi de gülüyor. Bizim ne kadar aptal olduğumuzu düşünüyor. Gerçekten öyleyiz. Çocuklardan farkımız yok. Yaşamın gerçek ve önemli olduğunu sanıyoruz... Halbuki yaşam yalnızca büyük bir illüzyon... bir yanılsama!"

Daha başından kaybedilmiş bir savaşı sürdürmeye çalıştığının farkında olan Binbaşı Riddle, çaresizlik içinde, "Eşinizin *neden* kendisini öldürmüş olabileceği konusunda bize bir şey söylemeyecek misiniz, bu konuda bize yardımcı olamayacak mısınız?" dedi.

Kadın ince omuzlarını silkti. "Güçler bizi dürter... bizi sürükler... Bunu anlayamazsınız. Siz yalnızca madde âleminde hareket ediyorsunuz."

Poirot hafifçe öksürdü. "Madde âlemi, dediniz de aklıma geldi... Kocanız servetini kime bıraktı? Bunu biliyor musunuz madam?

"Servet mi?" Kadın onu şaşkın gözlerle süzdü. "Ben parayı asla düşünmem!"

Sesi sitem doluydu.

Poirot konuyu değiştirdi.

"Bu akşam yemek için ne zaman aşağıya indiğinizi anımsıyor musunuz?"

"Zaman... zaman nedir ki? Sonsuzluk. Sorunuzun yanıtı bu. Zaman sonsuzdur!"

Poirot mırıldandı. "Ama kocanız madam, zaman konusunda çok titizmiş, hatta bu onda saplantı düzeyindeymiş. Özellikle de yemek saatine çok önem verirmiş."

Kadın yine hoşgörüyle gülümsedi. "Sevgili Gervase. Gerçekten de bu konuda çocuk gibiydi. Bu, onu mutlu ediyordu. Bu yüzden biz de asla geç kalmazdık."

"İlk gonk çaldığı zaman siz misafir salonunda mıydınız madam?"

"Hayır, o sırada kendi odamdaydım."

"Aşağıya indiğiniz zaman salonda kimler vardı? Bunu anımsıyor musunuz?"

Lady Chevenix-Gore dalgın dalgın cevap verdi.

"Hemen hemen herkes oradaydı. Sanırım öyleydi. Bu önemli mi?"

Poirot, "Herhalde değil," diyerek onu onayladı. "Bir şey daha vardı. Kocanız size hiç parasının çalındığından söz etti mi?"

Bu soru Lady Chevenix-Gore'un pek ilgisini çekmemiş olmalıydı. Kayıtsız bir havada yanıt verdi. "Parasının çalındığından mı? Hayır, sanmıyorum."

"Parası çalınmış, dolandırılmış ya da herhangi bir şekilde kandırılmış olabilir mi?"

"Hayır, hayır, hiç sanmıyorum... Eğer biri böyle bir şey yapmaya cesaret etseydi Gervase çok öfkelenirdi."

"Neyse, bu konuda size bir şey söylemedi, değil mi?"

"Hayır, hayır." Lady Chevenix-Gore aynı kayıtsızlıkla başını salladı. "Söylese anımsardım..."

"Kocanızı en son ne zaman gördünüz?"

"Her zamanki gibi yemekten önce aşağıya inerken odamın kapısından içeri baktı. O sırada oda hizmetçim de yanımdaydı. Yalnızca 'Ben aşağıya iniyorum,' dedi."

"Kocanız şu son haftalarda en çok neden bahsediyordu?"

"Aile geçmişinden. Bu onu çok mutlu edecek şekilde ilerliyordu. Bayan Lingard'ın ona çok yardımı dokunduğunu düşünüyor, ona çok değer veriyordu. Bayan Lingard'ın British Museum'a gidip, onun adına araştırmalar filan yapıyordu. Bayan Lingard daha önce de Lord Mulcaster'ın kitabını yazmasına yardım etmiş. O zeki ve dikkatli bir kadın, çok doğru hareket ediyor. Sonuçta insanın adlarının bile anılmasını istemediği ataları olabiliyor. Gervase bu konuda çok duyarlıydı. Bayan Lingard bana da yardım ediyordu. Benim için

Hatshepsut[1] hakkında bir sürü bilgi topladı. Ben Hatshepsut'um. Bir zamanlar bu isimle yaşadım ve sonra yeniden dünyaya geldim. Reenkarnasyon yani."

Lady Chevenix-Gore bu son sözcükleri son derece soğuk ve doğal bir havada söylemişti.

Kadın, "Ondan önce de Atlantis'te rahibeydim," diye ekledi.

Binbaşı Riddle sandalyesinde hafifçe kıpırdandı. "Şey... şey... çok ilginç!" Neyse, Lady Chevenix-Gore, sanırım soracaklarımızın hepsi bu kadar. Çok teşekkür ederiz, çok naziksiniz."

Lady Chevenix-Gore, Uzakdoğu işlemeleriyle bezenmiş sabahlığını üzerine geçirip ayağa kalktı. "İyi geceler." Sonra gözleri Binbaşı Riddle'ın omzunun üzerinden arkada bir yere kaydı. "İyi geceler Gervase. Benimle gelmeni isterdim, ama burada kalman gerektiğini biliyorum." Ardından açıklaması gerekirmişçesine ekledi. "Öte dünyaya geçtiğin zaman en aşağı yirmi dört saat kalman gerekiyor. Ancak daha sonra özgürce dolaşıp, bizlerle bağlantı kurabilirsin."

Eteklerini sürüyerek odadan çıktı.

Binbaşı Riddle kaşlarını çatarak, alnını sildi. "Vay canına," diye mırıldandı. "Kadın sandığımdan da daha kaçıkmış. Acaba bütün bu saçmalıklara inanıyor mu?"

Poirot, düşünceli bir tavırla başını salladı. "Herhalde bunda yarar görüyor. Kadın şu anda gerçeklerden, yani kocasının ölümü gibi bir gerçekten, kaçabilmek için kendine bir hayal dünyası yaratmaya çalışıyor."

Binbaşı Riddle, "Kadın bana yine de üşütmüş gibi geldi," diye mırıldandı. "İpe sapa gelmez bir sürü laf etti."

"Hayır, hayır, dostum. İlginç olan biraz önce Hugo Trent'in de laf arasında söylediği gibi, kadın bu safsataların arasına söylemek is-

(1) Eski Mısır'da 18. Hanedan Dönemi'nde hüküm sürmüş kadın firavun.

tediği gerçeği çok zekice yerleştiriyor. Bence Bayan Lingard'ın adını bile, anılmak istenmeyen ataların üzerinde durmayarak incelik gösterdiğini belirtmek için kullandı. Bana inanın, Lady Chevenix-Gore hiç de aptal değil."

Poirot ayağa kalkarak, odada bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı, "Bu olayda hiç hoşuma gitmeyen bazı şeyler var. Hayır, bu hiç aklıma yatmıyor, bir terslik var."

Riddle merakla baktı. "Yani adamın intihar etme nedenini mi kastediyorsunuz?"

"İntihar, intihar! Bu doğru olamaz. Bakın, *psikolojik açıdan yanlış bu.* Chevenix-Gore'un kendisiyle ilgili düşünceleri nelerdi? Bir tiran... olağanüstü önemde bir adam... dünyanın merkezi olduğu, öyle değil mi? Böyle bir insan canına kıyar mı? Asla! Aksine o başkalarını mahveder; kendisini kızdırmaya cüret eden, onun için karınca kadar ufak, önemsiz insanları ezer, yok eder... Bunu gerekli görür, kendisini haklı bulurdu. Ama kendini yok etmek? Böyle bir 'benliği' ortadan kaldırmak? Hayır..."

"İyi, hoş da Poirot deliller ortada. Kapı kilitliydi. Anahtar cebindeydi. Pencereler sıkıca kapatılmıştı. Kitaplarda böyle şeylerin olabildiğini biliyorum, ama gerçek yaşamda aksine bir durumla hiç karşılaşmadım. Başka bir şey var mı?"

"Ama, evet, başka bir şey daha var."

Poirot sandalyesine oturdu. "Beni izleyin. Diyelim ki ben Chevenix-Gore'um. Masamda oturuyorum. İntihar etmeye kararlıyım. Çünkü... çünkü... diyelim ki aile onurumu lekeleyecek korkunç bir sır öğrendim. Belki bu pek inanılır gibi değil ama şimdilik bununla yetinmeliyiz.

Eh bien, ne yapıyorum? Bir kâğıt parçasına 'ÜZGÜNÜM' yazıyorum. Evet, bu olabilir. Sonra masamın çekmesini açıyorum, orada sakladığım tabancayı alıyor, dolduruyor ve sonra... ateş mi ediyorum? Hayır. Önce koltuğumu çeviriyorum, sonra sağa doğru

hafifçe eğiliyorum –şöyle– ve ancak bundan sonra tabancayı şakağıma dayayıp ateş ediyorum."

Poirot, koltuktan fırlayarak, başmüfettişe doğru çabucak döndü. "Size soruyorum, bunun bir anlamı var mı? Koltuğunu *neden* çevirdi? Eğer o taraftaki duvarda bir resim olsaydı, o zaman buna bir anlam verebilirdim. Ölmek üzere olan bir adam son nefesini vermeden önce son bir kez birinin resmine bakmak istemiş olabilirdi. Ama perde... *Ah, non*[1] bu anlamsız."

"Belki pencereden dışarıya bakmak istemiştir. Son bir defa malikânesini görmek istemiş olabilir."

"Dostum, bu sözlerinize siz kendiniz de inanmıyorsunuz. Aslında bunun saçma olduğunu da biliyorsunuz. Akşam sekizi sekiz geçe, hava kararmıştı. Üstelik perdeler de kapalıydı. Hayır, bunun başka bir açıklaması olmalı..."

"Bence bunun tek bir açıklaması var. Gervase Chevenix-Gore deliydi."

Poirot hoşnutsuzluk içinde başını salladı.

Binbaşı Riddle ayağa kalktı. "Gelin. Diğerleriyle de konuşalım. Belki böylece bir şeyler öğrenebiliriz."

(1) Hayır

6. BÖLÜM

Lady Chevenix-Gore'dan doğru dürüst bir şeyler öğrenmeyi bir türlü başaramayan, bu yüzden bir hayli sıkıntı çeken Binbaşı Riddle, karşısına Forbes gibi ciddi bir avukat gelince belirgin şekilde rahatladı.

Bay Forbes ifadesinde son derece dikkatli ve özenliydi, ama verdiği yanıtlar kesinlikle kısa ve öz olarak sorulan soruların bilinen yanıtlarıydı.

Sir Gervase'in intiharının kendisi için büyük bir şok olduğunu itiraf etti. Sir Gervase'in asla kendi yaşamına son verebilecek bir adam olduğuna inanmadığını açık açık belirtti. Bu davranışı için bir neden göremediğini, bildiği bir şey olmadığını söyledi.

"Sir Gervase yalnızca müvekkilim değil, aynı zamanda da çok eski bir dostumdu. Onu, çocukluğumdan beri tanırım. Bence o yaşamdan zevk alan bir adamdı."

"Bu koşullar altında benimle açıkça konuşmanızı rica edeceğim Bay Forbes. Sir Gervase'in kimseye açılamadığı gizli bir derdi, bir endişesi, bir üzüntüsü var mıydı?"

"Hayır. Onun da çoğumuz gibi ufak tefek bazı dertleri vardı elbette, ama bunlar öyle ciddiye alınacak şeyler değildi."

"Bir hastalığı olabilir miydi, ya da karısıyla bir sorunu?"

"Hayır. Sir Gervase'le Lady Chevenix-Gore birbirlerine çok düşkün, çok bağlı bir çifttiler."

Binbaşı Riddle çekinerek, "Sanırım Lady Chevenix-Gore'un biraz tuhaf fikirleri var," dedi.

Bay Forbes gülümsedi; erkeklere özgü hoşgörülü bir gülüştü bu.

"Kadınların hoşlarına giden şeylerle ilgilenmelerine hoşgörü göstermek gerekir."

Binbaşı Riddle, "Sir Gervase'in hukuki işlerine siz mi bakardınız?" diye sordu.

"Evet. 'Forbes, Ogilvie&Spence' firması yaklaşık yüz yıldır Chevenix-Gore ailesinin işlerine bakıyor."

"Hiç Chevenix-Gore ailesinde bir skandal söz konusu oldu mu?"

Bay Forbes, kaşlarını çattı. "Ne demek istediğinizi anlamakta zorlanıyorum?"

"Mösyö Poirot bana okuttuğunuz mektubu Bay Forbes'e da gösterir misiniz?"

Poirot sessizce ayağa kalktı, hafifçe eğilerek mektubu avukata uzattı.

Bay Forbes mektubu okudukça kaşlarını iyice çattı.

"Çok ilgi çekici bir mektup bu. Şimdi sorunuzun nedenini anlıyorum. Bildiğim kadarıyla böyle bir mektubun yazılmasını gerektirecek bir şey yoktu."

"Sir Gervase size bu konuda bir şey söylemedi mi?"

"Hiçbir şey. Doğrusu böyle davranmış olmasını çok yadırgıyorum."

"Genellikle size açılır mıydı?"

"Benim fikirlerime, kararlarıma güvendiğini düşünüyordum."

"Bu mektupta neden söz ediyor olabileceği konusunda hiçbir fikriniz yok mu?"

"Bu konuda aceleyle, yersiz birtakım varsayımlarda bulunmak istemem."

Binbaşı Riddle bu yanıttaki inceliği takdir etti. "Peki Bay Forbes, acaba bize Sir Gervase Chevenix-Gore'un servetini kime ve nasıl bıraktığını açıklayabilir misiniz?"

"Tabii... tabii. Bunda hiçbir sakınca yok. Sir Gervase karısına malikânenin gelirinden yılda altı bin sterlin bıraktı. Lady Chevenix-Gore ister Dower House'da, ister Londra'da, Lowndes Meydanı'ndaki evde oturacak. Bu kendi seçimine bırakıldı. Elbette vasiyetnamesinde yardımcılarına ve bazı yardım kuruluşlarına da bir miktar para bıraktı, ama bu öyle önemli bir miktar değil. Malikânenin yönetimi tamamıyla manevi kızı Ruth'a verilecek. Yalnızca Sir Gervase bunun için bir koşul ileri sürdü: Ruth evlendiği takdirde kocasının Chevenix-Gore soyadını almayı kabul etmesi gerekiyor."

"Peki, Sir Gervase, yeğeni Bay Hugo Trent'e bir şey bırakmadı mı?"

"Evet, ona da beş bin sterlin bıraktı."

"Sanırım Sir Gervase çok zengin bir adamdı."

"Çok büyük bir serveti vardı. Malikâne haricinde de çok büyük bir serveti vardı. Tabii, yine de durumunun eskisi kadar da iyi olmadığını belirtmem gerekir. Aslında tüm yatırımlar krizden etkilendi. Sir Gervase de 'Paragon Synthetic Rubber Company' adlı bir şirkete yaptığı yatırımın büyükçe bir kısmını kaybetti. Onu bu sentetik lastik şirketine para yatırmaya Albay Bury ikna etmişti."

"Albay Bury pek de akıllıca bir öneride bulunmamış."

Bay Forbes iç çekti. "Emekli askerler mali konularda her zaman başarısızdırlar, herkesten çok para kaybederler. Deneyimlerim bana onların deneyimsiz dullardan bile daha safdil olabileceklerini öğretti, bu da az bir şey değil."

"Herhalde yanlış yatırımlar Sir Gervase'in gelirini büyük boyutlarda etkilemedi?"

"Hayır, hayır, etkilemedi. O hâlâ çok zengin bir adamdı."

"Vasiyetnamesini ne zaman hazırlattı?"

"İki yıl önce."

Poirot, "Bu, Sir Gervase'in yeğeni Bay Hugo Trent'e yapılmış bir haksızlık değil miydi? Sonuçta o Sir Gervase'in kan bağı olan en yakın akrabası," diye mırıldandı.

Bay Forbes omzunu silkti. "İnsanın böyle bir şeye karar verirken ailenin geçmişini de göz önüne alması gerekir."

"Nasıl yani?..."

Bay Forbes daha fazlasını anlatmaya pek de istekli görünmüyordu.

Binbaşı Riddle, söze karıştı. "Bizim gereksiz şekilde eski skandalları deşmek, onları anımsatmak gibi bir niyetimiz olduğunu düşünmemelisiniz, ama Sir Gervase'in, Mösyö Poirot'ya yazdığı bu mektubun da bir şekilde açıklanması gerekir."

Bay Forbes'in yanıtı gecikmedi. "Sir Gervase'in yeğenine karşı takındığı tavrın herhangi bir skandalla filan ilişkisi yok. Olay şu: Sir Gervase kendisini daima tüm ailenin reisi kabul etmiş ve bunu da çok ciddiye almıştır. Onun kendinden küçük, biri erkek, biri kız iki kardeşi vardı. Erkek kardeşi Anthony Chevenix-Gore, harpte öldü. Kız kardeşi Pamela evlendi, ama Sir Gervase bu evliliği onaylamadı. Daha doğrusu kız kardeşinin evlenmeden önce kendisinden onay almamasına kızdı. Ayrıca Sir Gervase, Bay Trent'in ailesini bir Chevenix-Gore'la akrabalık bağı kuracak kadar asil görmüyordu. Kız kardeşi onun karşı koymasına aldırmadığı gibi, bununla eğlendi bile. Bu yüzden de Sir Gervase yeğenine neredeyse düşman oldu. Bence evlat edinmeye karar vermesinin altında yatan neden de buydu."

"Kendisinin çocuğu olmuyor muydu?"

"Maalesef öyle. Evlendikten bir sene sonra Lady Chevenix-Gore'un bebeği ölü doğdu. Doktorlar kendisine bir daha çocuk sahi-

bi olamayacağını söylediler. Bu olaydan iki yıl sonra da Sir Gervase, Ruth'u evlat edindi."

Poirot araya girerek, "Peki, Matmazel Ruth *kimdi*? *Onu* nasıl evlat edindiler?" diye sordu.

"Sanırım Ruth uzak bir akrabalarının kızıydı."

Poirot mırıldandı. "Bunu tahmin etmiştim." Aile resimlerinin asılı olduğu duvara bakıyordu. "Matmazel Ruth'un onlarla aynı soydan olduğu, aynı kanı taşıdığı anlaşılıyor; burun, çene yapısı. Duvardaki portrelerde buna sık sık rastlanıyor."

Bay Forbes sinsice gülümsedi. "Öfkeli, taşkın yapısı da Chevenix-Gore'lara benziyor."

"Öyle olduğunu düşünmüştüm. Peki, Matmazel Ruth'la üvey babasının arası nasıldı?"

"Tahmin edebileceğiniz gibi. Sık sık şiddetli tartışmalar yaşıyorlardı, ikisi de inatçı ve kararlı insanlardı. Ama bütün bu kavgalara rağmen içten içe birbirlerini çok sevdiklerinden ve uyum içinde olduklarından eminim."

"Yine de Ruth, Sir Gervase'i bir hayli üzüyordu, değil mi?"

"Hem de nasıl, ama bu asla Sir Gervase'in kendisini öldürmesine neden olacak düzeyde değildi. Bundan emin olabilirsiniz."

Poirot başını olumlu anlamda salladı. "Ah, evet, tabii. Orası kesin. Hiç kimse başına buyruk bir kızı var diye hayatına son vermez. Demek her şey Matmazel Ruth'a kalacak? Sir Gervase hiç vasiyetnamesi üzerinde değişiklik yapmayı düşünmüş müydü?"

"Hımmm," Bay Forbes duraksadı, şaşırdığını belli etmemek için hafifçe öksürdü. "Doğrusunu isterseniz –iki gün önce buraya geldiğim zaman– Sir Gervase bana yeni bir vasiyetname hazırlamam için talimat verdi."

"Ne diyorsunuz!" Binbaşı Riddle, sandalyesini biraz öne doğru çekti. "Ne diyorsunuz! Bize bundan bahsetmediniz."

Bay Forbes hemen, "Bana Sir Gervase'in vasiyetnamesinin içeriğini sordunuz. Ben de size istediğiniz geçerli bilgiyi verdim. Yeni vasiyetnameye gelince –imzalanmak bir yana– henüz tam olarak hazırlanmamıştı bile."

"Peki, yeni vasiyetnamenin koşulları neydi? Belki bu sayede Sir Gervase'in o sırada neler düşündüğünü anlayabiliriz."

"Asıl olarak yeni vasiyetname eskisinin aynıydı. Yalnız Miss Chevenix-Gore ancak Bay Hugo Trent'le evlendiği takdirde bu servetin sahibi olabilecekti."

Poirot, "Aha," dedi. "Arada çok önemli bir fark var, değil mi?"

Bay Forbes, "Aslına bakarsanız ben bu koşulu doğru bulmadım," diye yanıtladı bu soruyu. "Kendisine bunun yargı yoluyla kaldırılabileceğini belirttim. Mahkemeler bu gibi koşulların bulunduğu vasiyetnameleri benimsemekten yana değildirler, ama Sir Gervase bunda kararlıydı."

"Peki, Miss Chevenix-Gore ya da Bay Hugo Trent bu koşulu kabul etmedikleri takdirde ne olacaktı?"

"Bay Trent, Miss Ruth'la evlenmek istemezse servet herhangi bir koşula bağlı olmaksızın kıza verilecekti. *Bay Trent* evlenmeyi onaylayıp *kız* buna yanaşmadığı takdirde ise, para genç adamın olacaktı."

Binbaşı Riddle, "Tuhaf bir durum!" diye mırıldandı.

Poirot öne doğru eğilerek parmağıyla usulca avukatın dizine vurdu.

"İyi de bunun arkasında ne vardı? Sir Gervase bu koşulu ileri sürdüğü zaman aklından neler geçiyordu? Herhalde bildiği kesin bir şey vardı, onu bunu yapmaya iten... Bence bu... bu... başka bir erkeğin Miss Ruth'un hayatında olma olasılığıydı... Hoşuna gitmeyen, onaylamadığı bir erkek... Bay Forbes sanırım siz o adamın kim olduğunu biliyorsunuz."

"Rica ederim Mösyö Poirot. Bu konuda hiçbir bilgim yok."

"Ama bir tahminde bulunabilirsiniz, değil mi?"

"Ben asla tahminde bulunmam!" diyen Bay Forbes'in sesinden çok rahatsız olmuş olduğu anlaşılıyordu.

Avukat kelebek gözlüğünü çıkararak, ipek mendiliyle sildi ve, "Öğrenmek istediğiniz başka bir şey var mıydı?" diye sordu.

Poirot mırıldandı.

"Şu anda yok. Yani benim açımdan!"

Bay Forbes'in yüz ifadesinden Poirot'yu önemsemediği açıkça anlaşılıyordu. Dedektifi ters bakışlarla süzerek Binbaşı Riddle'a doğru döndü.

Binbaşı Riddle da, "Teşekkür ederim Bay Forbes!" dedi. "Sanırım şimdilik soracaklarım bu kadar. Eğer mümkünse şimdi de Miss Chevenix-Gore'la görüşmek istiyorum!"

"Elbette. Sanırım kendisi yukarıda Lady Chevenix-Gore'un yanındaydı."

"Öyle mi? Bu durumda belki de öncelikle, adı neydi... Burrows' la ve şu ailenin geçmişinin yazılmasına yardımcı olan bayanla görüşmemiz daha doğru olacak."

"Her ikisi de kütüphanedeler. Onlara haber vereyim."

7. BÖLÜM

Avukat odadan çıkarken, Binbaşı Riddle, "Bu eski hukukçuların ağzından laf almak başlı başına bir olay," diye mırıldandı. "Bence bütün iş dönüyor dolaşıyor genç kızda düğümleniyor."

"Evet, öyle görünüyor."

"Hah, işte Burrows da geldi."

Godfrey Burrows olayı aydınlatabilecek olmanın coşkusuyla içeri girdi. Gülümsemesinde içten içe bir hüzün sezilse de gülümsemeye çalıştığı anlaşılıyordu. Bu içtenlikten uzak, zoraki bir gülümsemeydi.

"Evet, Bay Burrows, size birkaç sorumuz olacak."

"Buyurun, Binbaşı Riddle. Bana ne isterseniz sorabilirsiniz."

"Öncelikle şunu sormak isterim: Sir Gervase'in ölümüne ilişkin bir düşünceniz, herhangi bir fikriniz veya varsayımınız var mı?"

"Kesinlikle yok. Bu benim için de büyük bir şok oldu."

"Silah sesini duydunuz mu?"

"Hayır. Yanılmıyorsam o sırada kütüphanedeydim. Akşam aşağıya oldukça erken indim ve öğrenmek istediğim bir şeye bakmak için doğruca kütüphaneye gittim. Kütüphane ile çalışma odasının arası bir hayli uzak, dolayısıyla bir şey duymam olanaksızdı."

Poirot, "Kütüphanedeyken yanınızda sizden başka biri var mıydı?" diye sordu.

"Hayır. Hiç kimse yoktu."

"O sırada evdeki diğer insanların nerede olduklarını biliyor musunuz?"

"Sanırım, yukarıda giyiniyorlardı."

"Misafir salonuna ne zaman gittiniz?"

"Mösyö Poirot gelmeden hemen önce. O sırada herkes oradaydı. Sir Gervase dışında tabii."

"Onun salonda olmayışını yadırgamadınız mı?"

"Yadırgadım tabii. Sir Gervase, daima birinci gonk çalmadan önce misafir salonunda olurdu."

"Son zamanlarda Sir Gervase'in davranışlarında bir değişiklik var mıydı? Endişeli miydi? Üzüntülü müydü? Ya da bir şeye sıkılıyor olabilir miydi?"

"Hayır, sanmıyorum. Belki biraz kafası karışık ve düşünceliydi, hepsi bu!"

"Ama üzüldüğü, endişelendiği önemli bir şey yoktu, değil mi?"

"Hayır, hayır."

"Parasal anlamda bir sıkıntısı var mıydı?"

"Bir şirketin –Paragon Synthetic Rubber Company'nin– durumu nedeniyle bir hayli sıkılmıştı."

"Sir Gervase bu konuda ne söyledi?"

Godfrey Burrows yine aynı yapmacık gülümsemeyle muntazam dişlerini gösterdi. "Doğrusunu isterseniz Sir Gervase bu konuya ilişkin olarak aynen şöyle demişti. 'İhtiyar Bury ya aptal ya da dolandırıcı! Bence o bunamış, ama Vanda'nın hatırı için üzerine gitmiyorum'"

Poirot, "Sir Gervase, acaba neden '*Vanda'nın hatırı için*' dedi?" diye sordu.

"Lady Chevenix-Gore, Albay Bury'yi çok sever, adam ise ona tapar. Onu sadık bir köpek gibi izler."

"Peki ya Sir Gervase onu kıskanmaz mıydı?"

"Kıskanmak mı?" Burrows önce şaşkınlıkla duraksadı, sonra da kahkahayı bastı. "Sir Gervase ve kıskançlık! O kıskançlığın ne olduğunu bile bilmezdi. Birinin, başka birini kendisine tercih edeceğini düşünemezdi bile, böyle şeylere asla kafa yormazdı. Zaten onun açısından bu tür şeyler kesinlikle olanaksızdı, anlıyorsunuz değil mi?"

Poirot yavaşça, "Sanırım," dedi. "Siz, Sir Gervase Chevenix-Gore'dan pek hoşlanmıyordunuz, değil mi?"

Burrows kızardı.

"Aksine severdim onu. Ama bu gibi şeyler günümüzde insana biraz saçma geliyor."

"Bu gibi şeyler derken?..."

"O eski feodal düşünce tarzı, diyelim. Atalarına aşırı sevgi besleyip, kendini her şeyin üstünde görmek. Küstahça hem de. Sir Gervase, birçok açıdan çok yetenekli, değerli bir insandı. Çok ilginç bir yaşamı olmuş. Eğer kendini her şeyin üstünde görmese ve bencilliğinden biraz sıyrılabilseydi, hiç şüphesiz çok daha farklı bir insan olacaktı."

"Kızı da bu hususta sizinle aynı fikirde miydi?"

Burrows yeniden kızardı, daha doğrusu morardı.

"Miss Chevenix-Gore'un çok modern bir kız olduğunu düşünüyorum. Tabii ki onunla babası hakkında konuşmadım."

Poirot, "Ama modern çocuklar babalarından çok *bahsederler,*" dedi. "Ebeveynleri eleştirmek onlar için modernliğin gereği!"

Burrows omuz silkti.

Binbaşı Riddle, "Sir Gervase'in başka bir sorunu... maddi sıkıntısı falan yok muydu? Sir Gervase hiç *dolandırıldığından* söz etmedi mi?" diye sordu.

"Dolandırıldığından mı?" Burrows çok şaşırmış gibi görünüyordu. "Oh, hayır!"

"Onunla aranız iyiydi, değil mi?"

"İyiydi tabii. Neden olmasın?"

"Ben bunu size soruyorum Bay Burrows."

Genç adam asık bir suratla yanıt verdi. "Onunla aramız son derece iyiydi."

"Sir Gervase'in, Mösyö Poirot'ya mektup yazarak onu buraya çağırdığını biliyor muydunuz?"

"Hayır."

"Sir Gervase mektuplarını genellikle kendisi mi yazardı?"

"Hayır. Genellikle bana yazdırırdı."

"Ama bu sefer yazdırmadı, öyle mi?"

"Evet."

"Sizce bunun nedeni ne olabilir?"

"Bilemiyorum."

"Sizce bu mektubu neden özellikle kendisi yazmış olabilir? Bu konuda bir fikriniz var mı?"

"Bilemem! Hiçbir fikrim yok."

Binbaşı Riddle, "Ah," dedi. Ardından da yumuşak bir ses tonuyla, "Şüphe uyandıran bir durum bu. Sir Gervase'i en son ne zaman gördünüz?" diye sordu.

"Yemek için giyinmeye çıkmadan önce, ona imzalaması için bazı mektuplar götürdüm."

"O sıradaki hali, tavrı size nasıl göründü?"

"Son derece normaldi. Hatta, bana kalırsa bir şeyden dolayı övünç duyuyordu, mutluydu."

Poirot sandalyesinde hafifçe kımıldandı. "Aha," dedi. "Demek sizde böyle bir izlenim uyandırdı? Bir şeyden dolayı mutluydu, öyle mi? Buna rağmen çok kısa bir süre sonra kendisini vurdu, işte bu çok tuhaf."

Godfrey Burrows yeniden omuz silkti. "Bu yalnızca benim o andaki izlenimim."

"Evet, evet. Ama bizim için çok önemli. Sonuç olarak, sanırım Sir Gervase'i en son gören sizsiniz."

"Onu en son Snell görmüş."

"Evet, uşak onu görmüş ama kendisiyle konuşmamış."

Binbaşı Riddle'a, "Yemek için giyinmek üzere yukarıya yaklaşık olarak saat kaçta çıktınız?" diye sordu.

"Yediyi beş geçe."

"O sırada Sir Gervase ne yapıyordu?"

"Kendisini çalışma odasında bıraktım."

"Onun giysisini değiştirmesi ne kadar sürerdi?"

"Bu iş için genellikle kırk beş dakika ayırırdı."

"Öyleyse yemek sekizi çeyrek geçe olduğuna göre, Sir Gervase de en geç yedi buçukta yukarı çıktı."

"Olabilir."

"Öyleyse siz giyinmeye erken çıktınız."

"Evet. Elbisemi değiştirmeyi, sonra da kütüphaneye gidip sözünü ettiğim kitaba bakmayı düşünüyordum."

Poirot, düşünceli düşünceli başını salladı.

Binbaşı Riddle, "Şimdilik hepsi bu kadar!" dedi. "Şu bayanın adı neydi? Şu tarihçi bayanı gönderir misiniz, lütfen?"

Ufak tefek bir kadın olan Bayan Lingard, Burrows'un hemen ardından odaya girdi. Kadın boynuna sıra sıra zincir takmıştı. Sandalyeye otururken zincirler şıngırdadı. Bayan Lingard merakla bir Binbaşı Riddle'a, bir Hercule Poirot'ya baktı.

Söze giren yine Binbaşı Riddle oldu. "Bu... bu şey... çok üzücü bir olay, Bayan Lingard!"

Bayan Lingard kibarca yanıt verdi. "Evet, gerçekten çok üzücü."

"Siz bu eve ilk ne zaman geldiniz?"

"Yaklaşık iki ay önce. Sir Gervase, müzedeki bir dostuna –Albay Fotheringay'e– mektup yazmış ve bir araştırmacı önermesini is-

temiş, albay da beni önermiş. Şimdiye kadar birçok kişi için tarihi araştırmalar yaptım!"

"Sir Gervase'le çalışmak zor muydu?"

"Hayır, hayır, hiç değildi. Biraz kaprisine katlanmak, ona ayak uydurmak gerekiyordu tabii. Ama bence tüm erkekler aynı, hangisiyle çalışırsanız çalışın bu şekilde davranmak gerekir."

Bayan Lingard'ın o sırada kendisinin de suyuna gidiyor olabileceğini düşünen Binbaşı Riddle biraz tedirgin olsa da, "Buradaki işiniz Sir Gervase'in kitap yazmasına yardımcı olmaktı, değil mi?" diye sordu.

"Evet."

"Bu konuda neler yapıyordunuz?"

Bayan Lingard'ın bir an için o fazlasıyla ciddi ve soğuk tavrı kayboldu. Gözleri parladı.

"Aslında bildiğiniz gibi kitabı ben yazıyordum. Bilgi topluyor, notlar alıyor ve belgeleri düzenliyordum. Ayrıca Sir Gervase'in yazdıklarını düzenliyordum."

Poirot, "Bu çok büyük incelik ve özen gerektiren bir iş matmazel," dedi.

Bayan Lingard mırıldandı. "İncelik ve kararlılık, her ikisi de gereklidir."

"Sir Gervase herhangi bir konudaki kararlılığınız karşısında sinirlenmez miydi?"

"Hayır, pek sinirlenmezdi. Tabii böyle durumlarda ayrıntıların üzerinde durmasına gerek olmadığını, kendini boşuna yormamasını söylerdim."

"Evet, anlıyorum, Bayan Lingard."

"Aslında bu hiç zor değildi. Sir Gervase'i alttan alırsanız onu doğru olana ikna etmek kolaydı."

"Neyse Bayan Lingard, acaba bu trajediye ışık tutabilecek bir şeyler biliyor musunuz?"

Bayan Lingard olumsuz anlamda başını salladı. "Korkarım hayır, bilmiyorum. Bakın, Sir Gervase bana sırlarını açmazdı. Ben onun için bir yabancıydım. Ayrıca Sir Gervase ailesinin sorunlarını başkalarına açmayacak kadar onurlu bir adamdı."

"Ama onun intiharına ailevi sorunların *neden olduğunu* düşünüyorsunuz, değil mi?"

Bayan Lingard şaşırmıştı. "Tabii! Başka ne olabilir?"

"Sir Gervase'in ailesiyle ilgili bazı kaygıları olduğu kanısında mısınız?"

"Onun çok endişeli ve dalgın olduğunu fark ettim."

"Ah, demek bunun farkındaydınız?"

"Elbette!"

"Anlatın bana matmazel, size bu konudan hiç söz etti mi?"

"Açıkça söz etmedi."

"Peki, ne dedi?"

"Durun düşüneyim. Ona söylediklerimi dinlemediğini fark ettim."

"*Pardon*! Bir dakika. Bu ne zaman oldu?"

"Bugün öğleden sonra. Genellikle üçten beşe kadar çalışırdık."

"Lütfen devam edin."

"Dediğim gibi Sir Gervase konuya yoğunlaşmakta zorlanıyordu, hatta bunu kendisi de söyledi ve bazı ciddi sorunların kafasına takılmış olduğunu belirtti. Sonra... durun bakayım, sanırım şöyle bir şey dedi: (Tabii kelimesi kelimesine anımsamıyorum.) '*Ülkenin en onurlu ailesi olmakla gurur duyan bir ailenin şerefine leke sürülmesi korkunç bir şey, Bayan Lingard.*'"

"Peki, siz ne dediniz?"

"Onu yatıştırmak için bir şeyler mırıldandım. Sanırım her ailede bazı zayıf karakterli kimselerin bulunduğunu, büyüklüğün bedellerinden birinin de bu olduğunu, ama onların kusurlarının gelecek kuşaklar tarafından anımsanmayacağını söyledim."

"Peki, bu sözleriniz umduğunuz yumuşamayı sağladı mı?"

"Aşağı yukarı. Böylece yeniden Sir Roger Chevenix-Gore'a dönebildim. Onun döneminde yazılan bir kitapta kendisinden bahsedilen ilginç bir bölüm bulmuştum. Ama Sir Gervase'in dikkati yine dağınıktı. Sonunda daha fazla çalışamayacağını, şokta olduğunu söyledi."

"Şok mu?"

"Evet, aynen öyle dedi. Tabii kendisine bunun ne olduğunu sormadım. Yalnızca, 'Buna çok üzüldüm Sir Gervase,' dedim. Sonra benden Snell'e, Mösyö Poirot'nun geleceğini, akşam yemeğinin sekiz on beşte hazır olması gerektiğini söylememi ve yedi elli treninden inecek olan Hercule Poirot'yu karşılamak üzere araba göndermemi istedi."

"Sizden genelde de böyle şeyler ister miydi?"

"Şey... hayır. Bu aslında Bay Burrows'un işiydi. Ben yalnızca kitabın hazırlanışıyla ilgileniyordum. Onun sekreteri değildim."

Poirot, "Sizce Sir Gervase'in bunların yapılmasını, Bay Burrows'dan değil de sizden istemesinin özel bir nedeni olabilir miydi?"

Bayan Lingard düşündü. "Şey... belki vardı. Bunu o sırada düşünmedim. Yalnızca bunların o anda aklına geldiğini sandım. Ama haklı olabilirsiniz. Şimdi düşünüyorum da Sir Gervase benden Mösyö Poirot'nun geleceğini kimseye söylemememi *istedi.* 'Bu herkes için bir sürpriz olmalı,' dedi."

"Ah, demek öyle dedi. Çok ilginç, tuhaf! Peki, siz bundan kimseye *bahsettiniz mi?"*

"Kesinlikle hayır! Snell'e yemek konusundaki isteklerini iletikten sonra, şoförü yedi elli treniyle gelecek bir beyefendiyi karşılamak üzere istasyona yollamasını söyledim Mösyö Poirot. Adınızı açıklamadım."

"Sir Gervase size bu konuyla ilgili başka bir şey söyledi mi?"

Bayan Lingard yeniden düşündü. "Hayır, sanmıyorum. Sir Gervase çok gergindi. Tek anımsayabildiğim ben odadan çıkarken Sir Gervase'in, '*Hoş artık onun gelmesinin de bir yararı olmayacak, artık çok geç*,' dediği."

"Bu sözlerle ne demek istediğini biliyor musunuz?"

"Ha–hayır!"

Bu bir tek sözcüğü söylerken duraksamış, bir an ne diyeceğini bilememişti. Poirot, kaşlarını çatarak yineledi. "'*Çok geç*.' Sir Gervase aynen böyle demişti, değil mi?"

Binbaşı Riddle, "Bayan Lingard!" dedi. "Sir Gervase'i tanıdığınız kadarıyla, ne gibi bir şeyin onu bu denli üzmüş olabileceği konusunda bize bir bilgi verebilecek misiniz?"

Bayan Lingard ağır ağır yanıtladı. "Bence bunun Bay Hugo Trent'le ilgisi var."

"Hugo Trent'le mi? Böyle düşünmenizin nedeni ne?"

"Bu konuda kesin bir şey söyleyemeyeceğim, ama dün öğleden sonra Sir Hugo de Chevenix-Gore'un hayatını incelerken (Korkarım kendisi Gül Savaşları'nda pek uygun olmayan davranışlar sergilemiş.) Sir Gervase de, 'Kız kardeşim de oğluna bula bula Hugo adını *seçmiş*. Ailemizdeki Hugo'lar hep sorun olmuştur. Kız kardeşim hiçbir Hugo'nun ailemize yarar sağlamayacağını bilmeliydi.'" diye homurdandı.

Poirot mırıldandı. "Bu sözleriniz anlamlı, hem de çok anlamlı. Aklıma yepyeni bir fikir gelmesini sağladı."

Binbaşı Riddle, "Sir Gervase bundan daha açık bir şey söylemedi mi?" diye sordu.

Bayan Lingard başını salladı. "Hayır. Tabii o anda benim bir şey söylemem de doğru olmazdı. Aslında Sir Gervase kendi kendine konuşuyordu. Benimle konuşmuyordu, sanki orada olduğumun farkında bile değildi."

"Olabilir."

Poirot, "Matmazel," dedi. "Siz bir yabancısınız. Buraya geleli iki ay olmuş. Bize ailenin ve diğerlerinin sizde bıraktığı izlenimleri anlatabilir misiniz? Bunun bize çok yararlı olacağından eminim."

Bayan Lingard kelebek gözlüğünü çıkararak, düşünceli düşünceli gözlerini kırpıştırdı. "Doğrusunu isterseniz, buraya geldiğim ilk anda bir akıl hastanesine düştüğümü sandım. Sürekli halüsinasyon gören Lady Chevenix-Gore, sonra Sir Gervase –kendini kral sanan– inanılmayacak kadar megaloman tavırlar takınan biri. Başlangıçta onların o zamana dek rastladığım en tuhaf insanlar olduklarını düşündüm. Tabii Miss Ruth Chevenix-Gore tamamen normaldi. Ama çok geçmeden Lady Chevenix-Gore'un da aslında son derecede iyi bir kadın olduğunu fark ettim. Şimdiye dek hiç kimse bana onun kadar nazik ve sevecen davranmadı. Sir Gervase'e gelince... sanırım o gerçekten biraz *zırdeliydi.* Megalomanlığı, kibri, bencilliği günden güne daha da artıyordu."

"Ya diğerleri?"

"Sanırım Bay Burrows, Sir Gervase yüzünden bir hayli sıkıntılı günler geçiriyordu. Bence kitap üzerindeki çalışmalarımız sayesinde o da biraz soluk alma fırsatı buldu. Albay Bury daima çok nazikti. Lady Chevenix-Gore'a çok bağlıydı, Sir Gervase'le geçinmeyi de çok iyi başarıyordu. Bay Trent, Bay Forbes ve Miss Cardwell ise buraya birkaç gün önce geldiler. Dolayısıyla onlar hakkında pek fazla bilgim yok."

"Teşekkür ederiz matmazel. Sir Gervase'in malikânesi ve çiftliğindeki işleri idare eden Yüzbaşı Lake hakkında ne düşünüyorsunuz?"

"Ah, o mu? Çok iyi bir genç adam. Onu herkes seviyor."

"Sir Gervase de buna dahil mi?"

"Ah, evet. Sir Gervase'in, Lake'in şimdiye kadar bu görevi yapanlar içerisinde en iyisi olduğunu söylediğini duydum. Aslında

Yüzbaşı Lake'in de Sir Gervase konusunda zorluk çektiği noktalar oluyordu, ama o bunları kolayca aşmayı başarıyordu. Tabii aslında işi hiç kolay değildi."

Poirot başını salladı. Düşünceliydi. "Bir şey var," diye mırıldandı. "Küçük bir şey. Bunu size sormak istiyordum, küçük bir şey... Neydi o?"

Bayan Lingard sabırla ona döndü.

Poirot hiddetle elini salladı.

"Tüh, tam da dilimin ucunda."

Binbaşı Riddle sabırla bir iki dakika bekledi. Poirot'nun kaşlarını çatmış, düşünmeyi sürdürdüğünü fark edince de yeniden sorguya geçti. "Sir Gervase'i en son ne zaman gördünüz?"

"Çay saatinde. Bu odada."

"O sırada nasıldı? Normal miydi?"

"Her zamanki kadar normal."

"Peki ya diğerleri, aralarında gergin olan var mıydı? Böyle bir şey sezdiniz mi?"

"Hayır. Bence herkes normaldi."

"Sir Gervase çay içtikten sonra nereye gitti?"

"Her zamanki gibi Bay Burrows'u yanına alıp çalışma odasına geçti."

"Bu onu son görüşünüz müydü?"

"Evet. Daha sonra da sabahları çalıştığım odaya girerek, Sir Gervase'le üzerinden geçtiğimiz notlara bakıp, kitabın bir bölümünü daha daktilo ettim. Orada yediye kadar çalıştım. Sonra da dinlenmek ve yemek için hazırlanmak üzere yukarıya çıktım."

"Anladığım kadarıyla silah sesini duymuşsunuz!"

"Evet. Ben o sırada bu odadaydım. Silah sesine benzeyen bir ses duyunca hemen antreye çıktım. Bay Trent'le Miss Cardwell oradaydı. Bay Trent, Snell'e yemekte şampanya olup olmadığını sordu,

hatta bu konuda şaka bile yaptı. Korkarım o sırada bunu ciddiye almak aklımıza bile gelmedi. Sonunda bunun bir arabanın egzozundan kaynaklanan bir gürültü olduğuna karar verdik!"

Poirot, "Bay Trent'in, *'Cinayet olasılığı da var*?' dediğini duydunuz mu?" diye sordu.

"Sanırım öyle bir şey dedi, ama bu şakaydı tabii."

"Sonra ne oldu?"

"Hepimiz buraya geldik."

"Diğerlerinin aşağıya, yemeğe iniş sıralarını anımsıyor musunuz?"

"Sanırım önce Miss Chevenix-Gore geldi. Sonra Bay Forbes. Daha sonra Albay Bury ve Lady Chevenix-Gore birlikte geldiler. Onları Bay Burrows izledi. Sıra böyleydi sanırım, ama tam olarak emin değilim, çünkü hemen hepsi aynı anda geldiler."

"Hepsi de ilk gongu duyup gelmişlerdi, değil mi?"

"Evet. Gongu duyan hemen aşağı koşardı. Sir Gervase akşam yemeğine tam zamanında gelinmesi konusunda çok titizdi."

"Peki, kendisi aşağıya genellikle ne zaman inerdi?"

"İlk gonk çalmadan salonda olurdu."

"Akşam salonda olmaması sizi şaşırtmadı mı?"

"Çok şaşırttı."

O anda Poirot haykırdı. "Hah, aklıma geldi."

Binbaşı Riddle'la Bayan Lingard dönüp kendisini meraklı gözlerle süzmeye başlayınca hemen devam etti. "Size ne sormak istediğimi anımsadım, matmazel. Bu akşam, Snell çalışma odasının kilitli olduğunu söyledikten sonra, biz hepimiz hızla oraya doğru ilerlerken siz eğilip yerden bir şey aldınız, değil mi?"

"Öyle mi?" Bayan Lingard çok şaşırmış görünüyordu.

"Evet. Tam çalışma odasına giden koridora saptığımız sırada. Küçük ve parlak bir şeydi bu."

"Ne tuhaf, hiç anımsamıyorum. Bir dakika, şimdi anımsadım. İlk anda aklıma gelmedi de. Bir bakayım, burada, bunun içinde olması gerek."

Siyah keten çantasını açarak içindekileri masanın üstüne döktü.

Poirot ve Binbaşı Riddle çantadan çıkanları ilgiyle incelediler. Masada neler yoktu ki: iki mendil, bir pudriyer, çok fazla anahtar, bir gözlük kabı ve Poirot'nun heyecanla üzerine atıldığı bir nesne.

Binbaşı Riddle, "Vay canına!" diye haykırdı. "Bir kurşun."

Bu gerçekte kurşun görünümünde olan küçük bir kalemdi.

Bayan Lingard, "Yerden aldığım buydu!" diye mırıldandı. "Sonradan unuttum."

"Bunun kime ait olduğunu biliyor musunuz, Bayan Lingard?"

"Tabii. Albay Bury'ye ait. Bunu Güney Afrika Harbi sırasında kendisine isabet eden –yani aslında tam olarak isabet edemeyen– bir kurşundan özel olarak yaptırmış."

"Bu en son ne zaman kendisindeydi. Bunu biliyor musunuz?"

"Kalem bugün akşamüzeri briç oynadıkları sırada ondaydı. Çaya indiğimde onun bu kalemle puanları yazdığını gördüm!"

"Kimler briç oynuyordu?"

"Albay Bury, Lady Chevenix-Gore, Bay Trent ve Miss Cardwell."

Poirot ağır ağır, "Biz bu kalemi alalım!" dedi. "Albaya biz veririz."

"Ah, lütfen verin. Ben o kadar dalgınım ki. Kalemi vermeyi unutabilirim!"

"Matmazel lütfen Albay Bury'ye buraya gelmesini söyler misiniz?"

"Elbette. Hemen gidip onu bulayım. Telaşla dışarı çıktı. Poirot ayağa kalktı ve odada bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı.

"Akşamüzeri olanları yavaş yavaş anlamaya başlıyoruz. Çok ilginç. Sir Gervase, saat iki buçukta Yüzbaşı Lake'le hesapları kontrol ediyor. *Biraz düşünceli görünüyor.* Saat üçte yazdığı kitabı Bayan Lingard'la görüşüyor. *Çok endişeli görünüyor.* Bayan Lingard adamın söylediği bir şeyden dolayı bu üzüntünün Hugo Trent'le ilgili olduğunu sanıyor. Çay saatinde *davranışları normal.* Godfrey Burrows, onun çaydan sonra her nedense *çok mutlu göründüğünü* söylüyor. Saat sekize beş kala Sir Gervase aşağıya iniyor, çalışma odasına giderek bir kâğıda '*üzgünüm*' yazıyor ve sonra kendini vuruyor."

Riddle ağır ağır, "Ne demek istediğinizi anlıyorum," dedi. "Bir tutarsızlık var."

"Sir Gervase Chevenix-Gore'un ruhsal durumunun anlaşılmaz bir biçimde sürekli değiştiği anlaşılıyor. Düşünceli, dalgın, üzüntülü, normal, mutlu, neşeli! Bu işte bir tuhaflık var. Sonra benim buraya gelişim hakkında kullandığı o sözcükler? '*Çok geç.*' Gerçi bunda haksız sayılmaz. '*Çok geç.*' Gerçekten de *geç* kaldım ve Sir Gervase'i sağ olarak göremedim."

"Anlıyorum. Yani sizce?..."

"Sir Gervase'in beni neden çağırdığını asla öğrenemeyeceğim. Bu kesin."

Poirot, hâlâ odada dolaşıyordu. Şöminenin rafındaki bir iki şeyi düzeltti. Duvara dayalı duran oyun masasını inceledi. Masanın çekmecesini açarak briç kâğıtlarını çıkardı. Sonra yazı masasına giderek çöp sepetine baktı. Bunun içinde bir kâğıt poşetten başka bir şey yoktu. Poirot bunu alarak kokladı ve, "Portakal," diye mırıldandı. Poşeti düzelterek üzerindeki ismi okudu. "Carpenter ve Oğulları, Meyve Ticareti. Hamborough, St. Mary."

Albay Bury odaya girdiğinde Poirot özenle poşeti katlıyordu.

8. BÖLÜM

Albay Bury bir sandalyeye oturdu. Başını sallayarak iç çekti. "Korkunç bir olay bu, Riddle! Lady Chevenix-Gore gerçekten olağanüstü bir kadın! Cesaret abidesi!"

Poirot yavaşça koltuğuna döndü. "Sanırım kendisini uzun yıllardır tanıyorsunuz?"

"Elbette. Sosyeteye takdim edildiği ilk baloda ben de vardım. Saçlarına taktığı gül goncalarını hâlâ anımsıyorum. Bol, uçuşan, beyaz bir tuvalet giymişti... Salonda, güzellikte onunla boy ölçüşebilecek tek bir kadın yoktu."

Sesi coşkuluydu. Poirot, kalemi ona doğru uzattı. "Sanırım bu sizin."

"Efendim? Ne? Ah, teşekkür ederim. Daha bugün öğleden sonra briç oynarken kalem yanımdaydı. Biliyor musunuz, çok ilginç, bu gün üç defa koz olarak pik yaptım, tam yüz onur puanı yazdım. Daha önce hiç böyle bir şey olmamıştı."

Poirot, "Anladığım kadarıyla çaydan önce briç oynamışsınız," dedi. "Sir Gervase çay saatinde nasıl görünüyordu?"

"Her zamanki gibi. Onun intihar etmeyi düşündüğünü rüyamda görsem inanmazdım. Ama şimdi düşünüyorum da, sanırım her zamandankinden biraz daha heyecanlıydı."

"Kendisini en son ne zaman gördünüz?"

"İşte o zaman! Yani çay saatinde. Bir daha da sağ olarak görmedim."

"Yemeğe kaçta indiniz?"

"İlk gonk çaldıktan sonra."

"Lady Chevenix-Gore'la birlikte mi indiniz?"

"Hayır, şey... onunla holde karşılaştık. Sanırım çiçeklerine bakmak için yemek odasına uğramıştı ya da öyle bir şey işte."

Binbaşı Riddle öne doğru eğildi. "Size çok özel bir şey soracağım Albay Bury. Umarım bundan ötürü beni bağışlarsınız. Paragon Synthetic Rubber Company ile alakalı Sir Gervase'le aranızda bir anlaşmazlık oldu mu?"

Albay Bury'nin yüzü birden kıpkırmızı oldu. Duraksadı. "Asla. Kesinlikle hayır. Hiç. Aslına bakarsanız ihtiyar Gervase bir anlamda mantıksız, tuhaf bir adamdı. Bunu unutmamak gerekiyor. Elini neye atsa altına dönüşmesini beklerdi. Tüm dünyada kriz yaşandığını anlamıyordu. Bu krizden doğal olarak tüm hisse senetleri ve bonolar etkileniyordu."

"Demek aranızda bir sorun *oldu*?"

"Sorun filan olmadı. Gervase'in her zamanki mantıksızlığı dışında bir şey olmadı."

"Bazı finansal kayıplarından sizi mi sorumlu tuttu?"

"Gervase normal değildi. Bunu Vanda da biliyordu, ama o Gervase'i idare etmesini bilirdi. Ben her şeyi Vanda'ya bırakmakla yetindim."

Poirot hafifçe öksürdü. Binbaşı Riddle ona kısa bir an göz attıktan sonra konuyu değiştirdi. "Sizin ailenin çok eski bir dostu olduğunuzu biliyorum Albay Bury. Sir Gervase'in servetini kime bıraktığını biliyor musunuz?"

"Hımm. Sanırım önemli bir bölümü Ruth'a verilecek. Gervase ara sıra bu konudan bahsederdi."

"Sizce bu Hugo Trent'e haksızlık değil mi?"

"Gervase, Hugo'yu sevmezdi. Ona hiç tahammülü yoktu."

"Ama Sir Gervase ailesine çok bağlıydı. Sonuç olarak Miss Chevenix-Gore, kendi kızı değil, evlat edindiği biriydi."

Albay Bury bir an duraksadı. Biraz kem küm ettikten sonra, "Bakın!" dedi. "Size bir şey söyleyeceğim, ama bu kesinlikle aramızda kalacak."

"Tabii, elbette."

"Ruth, gayrimeşru bir çocuk, öte yandan gerçek bir Chevenix-Gore. Ruth, Gervase'in savaşta ölen kardeşi Anthony'nin kızı. Anlaşılan delikanlı, sekreter bir kızla ufak bir macera yaşamış. Anthony savaşta hayatını kaybedince kız Vanda'ya mektup yazmış. Vanda kendisini görmeye gitmiş, kız hamileymiş. Vanda konuyu Gervase'e açmış, tam da o günlerde Vanda bir daha asla anne olamayacağını öğrenmiş... Ve çocuk doğar doğmaz Vanda'yla Gervase onu resmen evlat edinmişler. Asıl anne de kızı üzerindeki bütün haklarından vazgeçmiş." Bir an susup düşündükten sonra anlatmayı sürdürdü. "Ruth'u kendi çocukları gibi büyüttüler, aslında Ruth bir bakıma onların kızı da *sayılabilir*. Ruth'a bakınca onun da bir Chevenix-Gore olduğu hemen anlaşılıyor."

Poirot, "Aha..." diye mırıldandı. "Anlıyorum. Böylece Sir Gervase'in bu tavrı daha anlaşılır oldu. Peki, ama madem Hugo Trent'ten hoşlanmıyordu, neden onunla Matmazel Ruth'u evlendirmek istiyordu?"

"Aile yapısını güçlendirmek için, bunun en uygun yol olduğunu düşünüyordu."

"Genç adamdan hoşlanmamasına, ona güvenmemesine rağmen mi?"

Albay Bury burun kıvırdı. "Ah, Sir Gervase'i hiç anlamıyorsunuz. O karşısındakilere insan gözüyle bakmazdı, soyluluğa önem verirdi. Kraliyet ailesinden biri, yine kraliyet ailesine mensup biriyle evlenmeliydi ona göre. Hugo'yla Ruth'un evlenmesinin ve genç

adamın Chevenix-Gore adını almasının çok uygun olduğunu düşünüyordu. Hugo'yla Ruth'un bu konuda ne düşündükleri ise onu hiç ilgilendirmiyordu."

"Matmazel Ruth bu evliliğe razı mıydı?"

Albay Bury kıkırdadı. "Ne gezer! O dik kafalının tekidir."

"Sir Gervase'in ölmeden hemen önce yeni bir vasiyetname hazırlattığını, buna göre servetin ancak Bay Hugo Trent'le evlenmesi koşuluyla Miss Chevenix-Gore'un olabileceğini biliyor muydunuz?"

Albay Bury hafifçe ıslık çaldı. "Demek ki Sir Gervase, Ruth'la Burrows'un aralarındaki samimiyeti ilerlettiklerini anlamıştı."

Albay Bury bu sözler ağzından çıktığı için çok pişmandı, ama artık olan olmuştu.

"Matmazel Ruth'la, Mösyö Burrows'un arasında bir şey mi vardı?" diye sordu Poirot.

"Herhalde ciddi bir şey yoktu. Ciddi değil."

Binbaşı Riddle hafifçe öksürerek boğazını temizledi. "Albay Bury, sanırım bize bildiklerinizi anlatmanız doğru olacak. Bunun Sir Gervase'in içinde bulunduğu ruhsal durumla doğrudan bağlantısı olabilir."

Albay Bury tereddütle mırıldandı. "Evet, belki olabilir. İşin doğrusu şu: Genç Burrows çirkin bir delikanlı değil. Daha doğrusu kadınlar öyle düşünüyorlar. Son zamanlarda Ruth'la aralarından su sızmıyordu, tabii bu Gervase'in hiç hoşuna gitmedi. İşin iyice çıkmaza girmesinden korktuğu için Burrows'u kovmaktan da çekiniyordu. Ruth'u çok iyi tanıyordu. Ruth hiçbir şekilde söz dinleyecek bir kız değildir. Burnunun dikine gider, kesinlikle üzerine gidilmesinden hoşlanmaz. Sanırım Gervase en sonunda, vasiyetnamesine bu koşulu eklemeye karar verdi. Ruth asla her şeyi aşkı için feda edecek bir kız değil. O lüks yaşamdan, paradan hoşlanıyor."

"Peki, siz Bay Burrows'u beğeniyor, onaylıyor musunuz?"

Albay, bir İngiliz deyimi kullanarak, Godfrey Burrows'un 'Tabanlarının hafifçe kıllı' olduğunu söyledi. Bu söz Poirot'yu afallatırken, Binbaşı Riddle'ı bıyık altından güldürdü.

Albay Bury'ye birkaç soru daha yönelttiler. Sorgusu bitince adam gitti.

Ardından Riddle düşünceli düşünceli oturan Poirot'ya baktı. "Sizce bütün bunların anlamı ne, Mösyö Poirot?"

Ufak tefek dedektif ellerini kaldırdı. "Yavaş yavaş her şey yerine oturuyor. Bu planlanmış bir olay!"

Riddle, "Zor bir iş bu!" dedi.

"Evet, zor. Ama bence şaka yollu söylenen bir söz giderek anlam kazanmaya başlıyor."

"Hangi söz?"

"Hugo Trent'in gülerek söylediği o söz: '*Cinayet olasılığı.*'"

Riddle sert bir ses tonuyla yanıt verdi. "Başından beri bu olasılığın üzerinde durduğunuzun farkındayım."

"Dostum, siz de benimle aynı fikirde değil misiniz? Sir Gervase'in çevresindekilerle konuştukça, onun intihar etmiş olma olasılığı da bir o kadar zayıflamıyor mu? Giderek intihar için bir neden bulamamaya başladık, aksine cinayet olma olasılığı arttı."

"İyi de ayrıntıları da unutmamak gerek: kapı kilitliydi, anahtar da cesedin cebinden çıktı. Evet, biliyorum, kapının dışarıdan kilitlenmiş olma olasılığının da farkındayım. Kıvrık iğne, maymuncuk, sicim filan. Herhalde bu gibi şeyler *olabilir*... Ama bunların gerçekten işe yarayıp yaramadıkları konusunda ciddi şüphelerim var."

"Her neyse, olayı bir kez de intihar değil de, cinayet gibi ele alalım."

"Peki. *Siz* burada olduğunuza göre, olay da herhalde bir *cinayettir*."

Poirot güldü. "Bu söz hiç hoşuma gitmedi."

Sonra yeniden ciddileşti. "Evet, bu olayı bir de cinayet olabileceğini düşünerek inceleyelim. Silah sesi duyulduğu zaman holde dört kişi varmış. Miss Lingard, Hugo Trent, Miss Cardwell ve Snell. Peki diğerleri neredeydi?"

Burrows kütüphanede olduğunu iddia ediyor, ama şahidi yok. Diğerleri de odalarında olduklarını ileri sürüyorlar, fakat onların gerçekten orada olup olmadıklarını kim bilebilir ki? Herkes ayrı ayrı aşağı inmiş gibi görünüyor. Lady Chevenix-Gore'la Bury antrede karşılaşmışlar. Lady Chevenix-Gore yemek odasından çıkmış. Peki, Bury nereden gelmiş? Yukarıdan değil de *çalışma odasından* gelmiş olamaz mı? Kalemi unutmayın."

"Evet, kalem çok ilginç. Bunu, ona gösterdiğim zaman adam tepki göstermedi ama, belki de bunun nedeni kalemi benim nerede bulduğumun, hatta kendisinin nerede düşürdüğünün farkında olmaması. Evet, kalem kullanıldığı sırada başka kimler briç oynuyordu. Hugo Trent ve Miss Cardwell. Onların bu işle ilgisi yok. Bayan Lingard ve Snell'in tanıkları var. Briçte dördüncü oyuncu ise Lady Chevenix-Gore'muş."

"Ondan şüphelenecek değiliz herhalde."

"Neden dostum? Bakın, ben herkesten şüphelenirim. Kadın kocasına çok bağlıymış gibi görünüyor ama ya aslında sevdiği sadık Bury'se?"

Riddle, "Hımm... bir bakıma yıllardan beri bir tür '*ménage á trois*' (1) yaşıyorlarmış," dedi.

"Ayrıca Sir Gervase'le Albay Bury'nin araları o şirket yüzünden de açıkmış."

"Evet, bu doğru. Sir Gervase bu olayın üzerine gitmeye hazırlanıyor olabilirdi. Bu konunun içyüzünü bilmiyoruz. Belki de size gönderilen mektup da bununla ilgiliydi. Diyelim ki Sir Gervase, Bury'nin kendisini dolandırdığından şüpheleniyordu ve karısının da

(1) Üçlü ilişki

bu işte parmağı olabileceğini düşünerek olayın açığa çıkmasını istemiyordu. Evet, bu olabilir. Böylece hem Lady Chevenix-Gore'un, hem de Albay Bury'nin cinayet işlemesi için bir nedenleri olduğu ortaya çıkıyor. Doğrusunu isterseniz, Lady Chevenix-Gore'un kocasının ölümünü bu denli soğukkanlılıkla karşılaması da tuhaf. Belki o ruhlar âlemi safsatası da oyunun bir parçasıdır."

Poirot, "Bir olumsuz durum daha var," diye mırıldandı. "Miss Chevenix-Gore'la Burrows için. Sir Gervase'in yeni vasiyetnameyi imzalaması ikisinin de işine gelmezdi. Kocası, ailenin adını alınca servetin tamamı kızın olacak..."

"Evet, Burrows'un, Sir Gervase'in ölmeden önceki davranışlarıyla ilgili söyledikleri de bende şüphe uyandırdı. Mutluymuş. Bir şeye sevinmiş gibi bir hali varmış. Bu, bize anlatılanların hiçbiriyle bağdaşmıyor!"

"Forbes'i de unutmayalım. Çok ciddi, çok dürüst, eski ve tanınmış bir kuruluşun mensubu. Ama çok saygın avukatların bile sıkıştıkları zaman müvekkillerinin paralarını zimmetlerine geçirdikleri çok görülmüştür."

"Mösyö Poirot, sanırım biraz fazla sansasyonel düşünüyorsunuz."

"Bu söylediklerimin ancak filmlerde olabileceğini mi ima ediyorsunuz? Ama Binbaşı Riddle, bazen gerçekler filmlere o kadar çok benzer ki..."

Binbaşı Riddle, "Westhire'da en azından şimdiye kadar pek böyle olaylarla karşılaşmadık. Diğerleriyle de konuşup şu sorgulama işini bitirsek... Öyle değil mi? Çok geç oldu. Hâlâ Ruth Chevenix-Gore'la konuşmadık. Halbuki içlerinde en önemlisi belki de o," dedi.

"Ben de aynı fikirdeyim. Miss Cardwell de var. İsterseniz önce onunla görüşelim, nasıl olsa onun sorgusu fazla uzun sürmez. Daha sonra Miss Chevenix-Gore'u çağırtırız.

"Bu çok iyi bir fikir."

9. BÖLÜM

Poirot, o akşam daha önce de Susan Cardwell'i gözucuyla incelemişti. Şimdi çok daha dikkatle inceliyordu. Aslında çok güzel sayılmaz ama çok zeki bir görünüşü var, bu da ona olağanüstü bir çekicilik kazandırıyor, diye düşündü. Saçları mükemmel, makyajı da ustalıkla yapılmış. Bakışları çok dikkatli ve anlamlıydı.

Birkaç ön sorudan sonra Binbaşı Riddle, "Aileye olan yakınlığınız konusunda hiçbir fikrim yok Miss Caldwell. Bana bunu açıklar mısınız?" dedi.

"Onları hemen hemen hiç tanımıyor sayılırım. Buraya davet edilmemi Hugo ayarladı."

"Yani siz Hugo Trent'in arkadaşısınız öyle mi?"

"Bu doğru, burada bulunma gerekçem bu. Hugo'nun kız arkadaşıyım." Susan Cardwell bu sözleri ağır ağır söylerken kendi kendine gülümsedi.

"Kendisini uzun zamandan beri mi tanıyorsunuz?"

"Hayır. Onunla tanışalı ancak bir ay oldu." Bir an durdu. Sonra da ekledi. "Aslına bakarsanız ben Hugo'yla nişanlıyım."

"Ve o sizi buraya akrabalarıyla tanıştırmak için getirdi, öyle mi?"

"Hayır, hayır, öyle bir şey yok. Bu işi çok gizli tutuyorduk. Ben buraya yalnızca onları görmeye geldim. Hugo hep buranın bir tımarhaneden farksız olduğunu söylerdi. Gidip bir kendim göreyim,

diye düşündüm. Hugo, tatlım benim, hiç abartmamış. O çok iyi bir insan ama bir o kadar da zavallı ve kafasız. Nasıl diyeyim durumumuz biraz kritikti. Hugo'nun da, benim de hiç paramız yoktu. Hugo'nun tek umudu olan Sir Gervase ise onu Ruth'la evlendirmeyi aklına koymuştu. Bildiğiniz gibi Hugo biraz zayıf karakterli. Bu evliliği kabullenebilir, sonra bundan kurtulabileceğini düşünebilirdi."

Poirot yavaşça, "Bu fikir sizin hoşunuza gitmiyor muydu, matmazel?" diye sordu.

"Gitmiyordu tabii. Ruth, son dakikada fikrini değiştirip Hugo'yu boşamaktan vazgeçebilirdi. Bu yüzden Hugo'yla açık konuştum, ağırlığımı koydum. 'Başında gelin zambaklarıyla ben olmadığım sürece, Knightsbridge'deki St. Paul Kilisesi'ne koşamazsın,' dedim."

"Demek durumu incelemek üzere kalkıp buraya geldiniz?"

"Evet."

Poirot, "*Eh, bien*! Sonuç?" dedi.

"Tabii Hugo'nun çok haklı olduğunu anladım. Gerçekten de aile bütünüyle tımarhanelik. Tabii Ruth dışında. O çok aklı başında, duyarlı bir kız. Ruth'un da bir sevgilisi var ve aynen benim gibi o da Hugo'yla evlenme fikrine hiç sıcak bakmıyor."

"Bay Burrows'u mu kastediyorsunuz?"

"Burrows'u mu? Tabii ki hayır! Ruth gibi akıllı bir kız hiç onun gibi sığ düşünceli bir adama âşık olur mu?"

"O halde Miss Chevenix-Gore'un sevgilisi kimdi?"

Susan Cardwell duraksadı. Elini uzatıp bir sigara aldı ve yaktı. "En iyisi bu soruyu Ruth'a sorun. Ne de olsa bu beni ilgilendirmez."

Binbaşı Riddle araya girerek, "Sir Gervase'i en son ne zaman gördünüz?" diye sordu.

"Çay saatinde."

"Davranışlarında bir şekilde size tuhaf gelen bir şey var mıydı?"

Genç kız omuz silkti. "Her zamanki kadar tuhaftı."

"Çay saatinden sonra ne yaptınız?"

"Hugo'yla bilardo oynadım."

"Peki, Sir Gervase'i daha sonra gördünüz mü?"

"Hayır."

"Peki ya silah sesi?"

"O durum biraz tuhaftı. Anlayacağınız ben ilk anda birinci gongun çaldığını sandım. Apar topar giyinmemi tamamlayıp, odamdan dışarı fırladım. Tam o sırada gonga yeniden vuruldu. Bunun ikinci gonk olduğunu sandım. Merdivenlerden ikişer ikişer atlayarak indim. Buraya geldiğim ilk akşam yemeğe bir dakika geç kalmıştım. Hugo bu durumda Sir Gervase'le konuşma umudumuzun hemen hiç kalmadığını söylemişti. Bu yüzden bu akşam aşağıya uçarcasına indim. Hugo da hemen önümdeydi. O sırada tuhaf bir patlama sesi duyuldu. Hugo bunun şampanya mantarı olduğunu iddia etti. Ama Snell, şampanya mantarı olmadığını söyledi. Zaten ben de sesin yemek odasından geldiğini sanmıyordum. Bayan Lingard sesin yukarıdan geldiğini düşünüyordu. Sonunda bunun egzoz sesi olduğuna karar verip salona girdik ve bu konuyu da unuttuk."

Poirot, "Sir Gervase'in kendini vurmuş olabileceği bir an için olsun aklınıza gelmedi mi?" diye sordu.

"Sorarım size, böyle bir şey aklıma gelebilir miydi hiç? İhtiyar sağa sola emirler yağdırmaktan, ağırlığını hissettirmekten zevk alan bir insandı. Onun böyle bir şey yapabileceğini asla düşünemezdim. Aklım almıyor. Neden böyle bir şey yapsın? Sanırım yalnızca delilik bu."

"Çok üzücü bir olay."

"Çok üzücü, özellikle de Hugo ve benim için. Sanırım Hugo'ya çok az bir şey, hatta aslında hiçbir şey bırakmamış."

"Bunu size kim söyledi?"

"Hugo lafı yaşlı Forbes'in ağzından aldı."

"Neyse Miss Cardwell!" Binbaşı Riddle bir an durdu. "Sanırım şimdilik hepsi bu kadar. Acaba Miss Chevenix-Gore kendini nasıl hissediyor? Aşağıya inip bizimle konuşabilir mi?"

"Ah, sanırım evet. Gidip haber vereyim."

Poirot söze karıştı. "Bir dakika matmazel. Bunu daha evvel gördünüz mü?" Kurşun şeklindeki kalemi uzattı.

"Aaa, evet, bu akşamüzeri briç oynarken bunu kullandık. Sanırım kalem Albay Bury'ye aitti."

"Oyun bitince kalemini geri aldı mı?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Teşekkür ederim matmazel. Hepsi bu."

"Peki. Ben Ruth'a haber veririm."

Ruth Chevenix-Gore, odaya bir kraliçe havasında girdi. Başı dimdik, yüz ifadesi canlı, yanakları pembeydi. Onun da bakışları Susan Cardwell'inkiler gibi dikkatliydi. Üzerinde yine Poirot'nun onu ilk gördüğü zamanki elbise vardı. Uçuk kayısı rengi bir elbiseydi bu. Omzuna koyu, somon rengi bir gül iliştirmişti. Bir saat önce taptaze olan gül şimdi boynunu bükmüş, solmaya yüz tutmuştu.

Ruth, "Evet?" dedi.

Binbaşı Riddle, "Sizi rahatsız ettiğim için çok üzgünüm," diye girdi söze.

Kız, adamın sözünü kesti. "Tabii ki rahatsız edeceksiniz. Herkesi rahatsız etmek zorundasınız. Ama ben size zaman kazandırayım. İhtiyarın neden kendini öldürdüğü konusunda hiçbir fikrim yok. Tek söyleyebileceğim bunun ona yakışan, onun yapacağı bir şey olmadığı."

"Bugün davranışlarında bir tuhaflık sezdiniz mi? Bir farklılık? Üzgün ya da gereksiz yere heyecanlı mıydı? Anormal bir durum saptadınız mı?"

"Sanmıyorum. Pek dikkatimi çekmedi."

"Kendisini en son ne zaman gördünüz?"

"Çay saatinde."

Poirot, "Daha sonra, çalışma odasına gitmediniz mi?" diye sordu.

"Hayır. Onu en son bu odada gördüm. Şurada oturuyordu."

Kız oradaki bir sandalyeyi işaret etti.

"Anlıyorum. Bu kalemi tanıyor musunuz, matmazel?"

"Albay Bury'nin kalemi o."

"Kalemi son zamanlarda gördünüz mü?"

"Bilmem, anımsamıyorum."

"Sir Gervase'le Albay Bury arasındaki anlaşmazlık konusunda bir bilginiz var mı?"

"Paragon Synthetic Rubber Company'yi mi kastediyorsunuz?"

"Evet."

"Aralarında bir anlaşmazlık vardı sanırım. Bizim ihtiyar bu olaya çok kızmıştı."

"Acaba babanız dolandırıldığını mı düşünüyordu?"

Ruth omuz silkti. "O finans konularından hiç anlamazdı."

Poirot, "Size bir şey sorabilir miyim matmazel, küstahlık olarak nitelendirebileceğiniz bir şey?" dedi.

"Tabii. İstediğinizi sorun."

"Sorum şu: Babanızın ölmüş olmasına üzülüyor musunuz?"

Kız Poirot'yu hayretle süzdü. "Tabii ki üzülüyorum. Ben öyle kolay ağlayan insanlardan değilim; ama onu çok arayacağım, ihtiyarı severdim. Hugo'yla ondan her zaman böyle bahsederdik. 'İhtiyar' bu –sizin de bildiğiniz gibi– onun gibi köklerine bağlı, atalarının izini süren, geçmişle yaşayan bir adama yakışan bir isim. Belki bu size saygısızlık gibi geliyor ama, aslında gerçek anlamda bir sevgi ifadesiydi. Tabii babam bir yandan da gelmiş geçmiş en kalın kafalı, çokbilmiş ihtiyardı."

"Bu sözleriniz ilgimi çekti matmazel."

"Bizim ihtiyar, kuş beyinlinin tekiydi. Bunu söylediğim için üzgünüm ama gerçek bu. Düşünmezdi, hiçbir konuda kafasını çalıştırmazdı. Aslında çok ilginç bir insandı. Birinden akıl almayacak kadar cesurdu. Kutuplara gider, düellodan çekinmezdi. Ama ben hep onun kafasının pek çalışmadığını bildiğini, bunu gürültü patırtıyla kapamak çabasında olduğunu düşünmüşümdür. Onu herkes kandırabilirdi."

Poirot, cebinden mektubu çıkardı. "Bunu okuyun matmazel."

Genç kız mektubu sonuna kadar dikkatle okudu ve sonra Poirot'ya iade etti.

"Demek buraya bu yüzden geldiniz?"

"Bu mektup size bazı şeyler hatırlattı mı?

Ruth Chevenix-Gore başını salladı. "Hayır. Ama yazılanlar doğru olabilir. Zavallı ihtiyarı önüne gelen dolandırabilirdi. John, ondan önce arazileri idare eden adamın bizim ihtiyarı iyice soyup soğana çevirdiğini söylüyor. Bizim ihtiyar, kendisini o kadar yükseklerde görür, o kadar beğenirdi ki ayrıntıları incelemeyi kendine yediremezdi. Dolandırıcıların tam bayılacağı tipte bir insandı o."

"Onun hakkındaki iddialarınız onunla ilgili genel görüşlere hiç uymuyor matmazel."

"Tabii. Bizim ihtiyar kamuflajı çok iyi bilirdi. Annem, yani Vanda da elinden geldiği kadar ona destek verirdi. Babam kendisine Tanrı süsü verip, esip savurmaktan öyle mutlu olurdu ki! Bu yüzden bir bakıma onun öldüğüne seviniyorum. Bence onun için en iyisi buydu."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım matmazel!"

Ruth üzüntüyle iç çekti. "Deliliği gün geçtikçe artıyordu. Günün birinde onu akıl hastanesine kapamak zorunda kalacaktık... Zaten insanlar bunu konuşmaya başlamışlardı bile."

"Matmazel, babanızın yeni bir vasiyetname hazırlatmayı ve servetini ancak Bay Hugo Trent'le evlendiğiniz takdirde size bırakmayı düşündüğünü biliyor muydunuz?"

Ruth bağırdı. "Saçmalık bu. Zaten olsa bile böyle bir vasiyetname yargı yoluyla iptal edilirdi... Hiç kimsenin birini istemediği biriyle evlenmeye zorlayamayacağından eminim."

"Babanız böyle bir vasiyetnameyi imzalamış olsaydı, bu koşula boyun eğer miydiniz matmazel?"

Kız, hayretle baktı. "Ben... ben..."

Durakladı. İki üç dakika kararsızlık içinde, sessizce oturdu. Gözlerini, şık gece ayakkabısına dikmişti. O sırada ayakkabısının topuğundan bir parça çamur halıya düştü.

Ruth Chevenix-Gore birden, "Durun bir dakika!" dedi.

Ayağa kalkarak, koşarcasına odadan çıktı. Döndüğünde yanında Yüzbaşı John Lake vardı. "Bu nasıl olsa ortaya çıkacaktı!" diye bağırdı soluk soluğa. "Bunun için şimdi öğrenmenizin hiçbir sakıncası yok. John'la ben üç hafta önce Londra'da evlendik."

10. BÖLÜM

Yüzbaşı Lake kızdan çok daha utanmış görünüyordu.

Binbaşı Riddle, "Bu büyük bir sürpriz, Miss Chevenix-Gore," dedi. "Daha doğrusu, Bayan Lake demem gerekir. Bu evliliği bilen birileri var mıydı?"

"Hayır. Evlendiğimizi gizledik. Aslında bu, John'un hiç hoşuna gitmedi."

Lake hafifçe kekeledi. "Bunun... bunun hiç de doğru olmadığını biliyorum. Aslında doğruca Sir Gervase'e gitmem gerekirdi."

Ruth onun sözünü kesti. "Babama kızıyla evlenmek istediğini söylerdin, o da seni tekme tokat kovalardı. Beni mirasından mahrum eder, evi cehenneme çevirirdi. Bizimse bu durumda tek yapabileceğimiz birbirimize, aslında ne kadar mert ve doğru davrandığımızı anlatmak olurdu. İnan bana, John, doğrusu buydu. Her şey olup bitmişti nasıl olsa. Babamla kavga kaçınılmazdı, ama eninde sonunda kararımıza boyun eğecekti."

Lake'in yüzünde mutsuz bir ifade vardı.

Poirot, "Evlendiğinizi Sir Gervase'e ne zaman bildirecektiniz?" diye sordu.

Yanıt Ruth'tan geldi. "Ortamı hazırlıyordum. Onu yumuşatmaya çalışıyordum. John'la ilişkim olduğundan şüpheleniyordu, dolayısıyla dikkatini Godfrey Burrows'a çekecek şekilde davrandım. Bu babamın tam tepesini attıracak, gözünü döndürecek, asla kabulle-

nemeyeceği bir durumdu. Sonuçta John'la evlendiğimi duyduğu zaman rahat bir nefes alacaktı."

"Bu evliliği başka bilen yok muydu?"

"Her şey olup bittikten sonra Vanda'ya söyledim. Onun bana destek olmasını istiyordum."

"Peki, bunda başarılı oldunuz mu?"

"Evet. Bakın, annem de benim Hugo'yla evlenmemi istemiyordu, sanırım bunun nedeni onun benim kuzenim olmasıydı. Vanda ailede deliliğin genetik olduğunu, onunla evlendiğimiz takdirde çocuklarımızın da deli olacağını düşünüyordu. Gerçi bu tamamen saçma –bildiğiniz gibi– ben evlat edinilmiş bir çocuğum. Sanırım onun çok uzak kuzenlerinden birinin kızıyım."

"Sir Gervase'in bu durumu öğrenmediğinden ya da şüphelenmediğinden kesinlikle emin misiniz?"

"Eminim."

Poirot, "Bu doğru mu, Yüzbaşı Lake?" diye sordu. "Bugün öğleden sonra Sir Gervase'le konuştuğunuz sırada buna hiç değinilmediğinden emin misiniz?"

"Evet, efendim. Bu konu hiç açılmadı."

"Bir Gervase'in sizinle konuştuktan sonra çok gergin olduğunu, birkaç kez aile onurunun lekelendiğinden söz ettiğini ileri süren tanıklar var Yüzbaşı Lake."

Lake ısrarla yineledi. "Bu konu hiç açılmadı efendim." Yüzü bembeyaz olmuştu.

"Sir Gervase'i en son o zaman mı gördünüz?"

"Evet. Öyle olduğunu size daha önce de söylemiştim."

"Bu akşam sekizi sekiz geçe neredeydiniz?"

"Nerede miydim? Evimdeydim. Köyün diğer ucunda, buradan yaklaşık bir kilometre kadar ileride."

"O sıralarda Hamborough Close'a gelmediniz mi?"

"Hayır, gelmedim."

Poirot genç kıza döndü. "Babanız kendisini vurduğu zaman siz neredeydiniz matmazel?"

"Bahçedeydim."

"Bahçede miydiniz? Silah sesini duydunuz mu?"

"Ahh, evet. Ama buna pek aldırmadım. Birinin tavşan avladığını sandım, ama şimdi anımsıyorum da o sırada silah sesinin çok yakından geldiğini de düşünmüştüm."

"Eve hangi yoldan döndünüz?"

"Şu pencereden içeri girdim."

Ruth başını çevirerek arkasındaki pencereyi işaret etti.

"Burada kimse var mıydı?"

"Hayır yoktu. Ama hemen ardından Hugo, Susan ve Bayan Lingard antreden içeri girdiler. Cinayetten filan bahsediyorlardı."

Poirot, "Anlıyorum!" diye mırıldandı. "Evet, şimdi tam olarak anladığımı düşünüyorum..."

Binbaşı Riddle çekinerek, "Şey, neyse..." dedi. "Teşekkür ederiz. Şimdilik hepsi bu kadar." Ruth'la kocası arkalarını dönerek odadan çıktılar.

Binbaşı Riddle, "Lanet olsun, neler oluyor?" diyerek homurdandı, ardından sıkıntıyla ve umutsuzca bir iç çekti. "Bu iş, iyice arapsaçına döndü."

Poirot başını salladı. Ruth'un ayakkabısından düşen çamur parçasını yerden almış, bakıyor, dalgın dalgın elinde tutuyordu.

"Bu tıpkı duvarda kırılan aynaya benziyor," dedi. "Ölen adamın aynasına. Öğrendiğimiz her yeni şey, aldığımız her bilgi bize Sir Gervase'i farklı bir açıdan tanıtıyor, değişik bir yönünü gösteriyor... Onu çok farklı açılardan görebiliyoruz. Çok yakında bütün eksik parçalar tamamlanacak ve gerçek tablo ortaya çıkacak."

Ayağa kalktı ve küçük çamur parçasını özenle çöp sepetine attı.

"Size bir tek şey söyleyeceğim dostum. Bu olayın gizemi o aynada saklı. Eğer bana biraz olsun güveniyorsanız çalışma odasına gidin ve kendiniz görün."

Binbaşı Riddle kararlılıkla, "Eğer bu bir cinayetse!..." dedi. "Bunu kanıtlamak size düşer. Bana sorarsanız ben bunun kesinlikle bir intihar olduğunu düşünüyorum. Kızın, Lake'den önceki yardımcısının Sir Gervase'i soyduğundan bahsettiğini duydunuz, değil mi? Bahse girerim, Lake bu öyküyü kıza özellikle kendi çıkarı için anlattı. Kendisi de zaman zaman zimmetine para geçiriyordu. Sir Gervase bundan şüphelendi. Ruth ile Lake arasındaki samimiyetin ne derece ilerlediğini bilmediği için de sizi çağırdı. Sonra bugün öğleden sonra Lake ona, Ruth'la evlendiklerini söyledi. İşte bu Gervase'i yıktı. Artık önlem almak için *çok geçti*. Bir şey yapılamazdı. Bütün bu sıkıntılardan kurtulmak istedi. Zaten en iyi olduğu zamanda bile pek dengeli olmayan Gervase bir anda cinnet geçirdi ve her şeye son noktayı koydu. Bence olay böyle oldu. Buna bir itirazınız var mı? Ne dersiniz?"

Poirot odanın ortasında, olduğu yerde kalakaldı.

"Ne mi derim? Şunu: Teorinize bir diyeceğim yok, ama yeterince kapsamlı değil. Bu tezimizde açıklayamayacağımız bazı noktalar var."

"Ne gibi?"

"Sir Gervase'in bugünkü tutarsız tavırları. Albay Bury'nin kaleminin bulunması, Miss Cardwell'in sözleri (Bunlar çok önemli.). Bayan Lingard'ın söylediklerine göre diğerlerinin yemeğe geliş sırası. Sir Gervase'i bulduğumuz zaman koltuğunun pozisyonu. İçinde portakal olduğu anlaşılan kesekâğıdı Ve son olarak da... belki de en önemlisi... o kırık ayna."

Binbaşı Riddle şaşırmıştı. "Bütün bu saçmalıkların bir *anlamı* olduğunu söylemiyorsunuz, değil mi?"

Hercule Poirot sakin sakin yanıt verdi. "Yarın olacağını umuyorum."

11. BÖLÜM

Ertesi sabah Hercule Poirot şafak söktükten hemen sonra uyandı. Ona evin doğu kanadında bir oda vermişlerdi.

Hemen yataktan kalktı, perdeyi yana çekti. Güneşin doğmuş, güzel bir sabahın başlamış olduğunu görerek mutluluk duydu.

Her zamanki gibi özenle giyindi. Banyodaki işini bitirdikten sonra, kalın bir palto giyip boynuna da sıkıca yün bir kaşkol sardı.

Sonra ayaklarının ucunda yürüyerek odadan dışarı süzüldü. Sessizce ilerleyip misafir salonuna indi... Teras kapısını sessizce açarak bahçeye çıktı.

Güneş artık görülüyordu. Hava nemliydi, sabahın ilk ışıklarıyla bahçeye hafif bir sis çökmüştü. Hercule Poirot evi çevreleyen duvarlar boyunca uzanan taş yolda ilerledi ve sonunda Sir Gervase'in çalışma odasının bahçeye açılan pencerelerinin önüne ulaştı. Burada duraklayarak etrafına bakındı.

Pencerelerin hemen dışında eve paralel olarak uzanan çim bir alan, bunun iki yanında da geniş birer çiçek tarhı vardı. Buradaki kasımpatılar hâlâ göz alıyordu. Poirot'nun durduğu taş yol ise tam bunların önündeydi. Tarhın arkasındaki çimlik alanda, çimler terasın kenarına kadar uzanmıştı. Poirot çimlerin bulunduğu alanı dikkatle inceledikten sonra, dikkatini tarha yöneltti.

Sonra ağır ağır bir sağa, bir sola başını salladı. Sağ taraftaki tarhta; yumuşak, toprak zeminde ayak izleri vardı.

Poirot tüm dikkatini bunlara verdi.

Poirot kaşlarını çatmış bunlara bakarken kulağına bir ses geldi ve hemen başını kaldırdı.

Hemen yukarıda bir pencere açılmıştı. Poirot kızıl, parlak saçlar gördü. Bu altın gibi parlayan kızıl bukleler Susan Cardwell'in zekâ dolu yüzünü çevrelemekteydi.

"Sabahın bu erken saatinde burada ne yapıyorsunuz Mösyö Poirot? İz mi sürüyorsunuz?"

Poirot büyük bir nezaketle eğildi. "Günaydın matmazel. Evet, aynen dediğiniz gibi iz sürüyorum. Karşınızda iz süren bir detektif –büyük bir detektif– görüyorsunuz."

Sözleri belki biraz fazla iddialıydı. Susan, başını yana eğerek ona baktı.

"Anılarımı yazarken bunu unutmamalıyım. Aşağıya inip size yardım etmemi ister misiniz?"

"Bu bana büyük bir zevk verir."

"İlk anda sizin hırsız olduğunuzu sandım. Evden dışarı nasıl çıktınız?"

"Misafir salonundan terasa açılan pencereden."

"Bir dakikaya kalmadan yanınızdayım."

Kız sözüne sadık kalmıştı. Poirot da o Fransız stili balkon penceresinden içeri girdiğinden beri yerinden hiç kımıldamamıştı.

"Hep erken mi kalkarsınız matmazel?"

"Bu gece doğru dürüst uyuyamadım. Sabahın beşinde tam içimi büyük bir sıkıntı kaplamak üzereydi ki..."

"O kadar erken değil ki."

"Ama insana öyleymiş gibi geliyor. Evet –büyük detektif– ne arıyoruz?"

"Şu ayak izlerine bakın matmazel!"

"Bakıyorum."

Poirot, "Dört ayak izi," diye belirtti. "Bakın size göstereyim, dördünün ikisi pencereye doğru gidiyor. İkisi de geriye doğru."

"Kimin ayak izi bunlar? Bahçıvanın mı?"

"Matmazel, matmazel. Bu izler yüksek topuklu, ufak, zarif bir kadın ayakkabısına ait. Emin olmak için yakından bakın. Lütfen şuraya, izlerin yanındaki toprak zemine basın."

Susan bir an duraksadı, sonra da ayağını çekine çekine Poirot' nun gösterdiği humuslu toprağın üzerine bastı. Ayağında koyu kahverengi, deriden, yüksek topuklu, zarif ayakkabılar vardı.

"Gördünüz mü? Sizin ayaklarınız da hemen hemen aynı büyüklükte, ama aynı değil. Bu izler sizinkinden biraz daha büyük bir ayağa ait. Belki Miss Ruth Chevenix-Gore'un ya da Bayan Lingard'ın, hatta belki de Lady Chevenix-Gore'un ayak izleri bunlar."

"Lady Chevenix-Gore'un olamaz, onun ayakları ufacık. Her nedense bizden önceki kuşağın ayakları bizden daha küçük. Bayan Lingard ise topuksuz, tuhaf ayakkabılar giyiyor."

"O halde bu ayak izleri Miss Ruth Chevenix-Gore'a ait. Ah, evet, şimdi anımsadım. Kendisi dün akşam bahçeye çıktığından bahsetmişti."

Poirot genç kızı evin arka tarafına götürdü.

Susan, "Hâlâ iz mi sürüyoruz?" diye sordu.

"Elbette. Şimdi Sir Gervase'in çalışma odasına gideceğiz."

Önden ilerledi. Susan Cardwell de onu izledi.

Kapı hâlâ çarpık çurpuk duruyordu. Oda aynen bir gece önceki gibiydi. Poirot perdeleri açtı. İçeri gün ışığı doldu.

Bir iki dakika kadar pencerenin önünde durup tarha bakan Poirot, "Matmazel, sanırım daha önce hiç hırsız tanımadınız?" dedi.

Susan Cardwell kızıl saçlı başını esefle salladı. "Korkarım öyle Mösyö Poirot."

"Binbaşı Riddle da onlarla yakın ilişki kurmanın avantajlarını hiç bilmiyor. Suçlularla ilişkileri hep görev icabı olmuş, ama ben

öyle değilim. Bir defasında bir hırsızla aramızda çok hoş bir sohbet geçti. Bana bu Fransız stili balkon pencereleri hakkında çok ilginç bir şey anlatmıştı, eğer pencerenin kolu sıkıca kapatılmadıysa, bu hırsızlar için büyük bir avantajdı."

Konuşurken bir yandan da sol taraftaki pencerelerden birinin kolunu çevirdi. Ortadaki mil alttaki delikten çıktı. Poirot, pencerenin iki kanadını kendine doğru çekmeyi başardı. Kanatları ardına kadar açtıktan sonra yeniden kapadı ama pencerenin kolunu çevirmedi. Dolayısıyla mil de yerine oturmadı. Poirot pencerenin kolunu bıraktı, biraz uzaklaştı. Bekledi. Sonra birdenbire milin yukarısına hızla vurdu. Bu darbenin şiddetiyle mil aşağıya kayarak ucu yerine girdi. Pencere kolu da kendi kendine döndü.

"Şimdi anladınız mı matmazel?"

"Anladığımı sanıyorum." Susan'ın rengi solmuştu.

"Şimdi pencere kapalı. Pencere kapalıyken bir odaya girmek olanaksızdır. Ama bir odadan çıkmak olasıdır. Dışarıdan pencerenin kanatlarını çekersiniz, sonra da benim gibi hızla vurursunuz. Mil aşağıya kayarak, yerine yerleşir, pencerenin kolunu çevirir. Böylece pencere sıkıca kapanmış olur. Bakan da pencerenin *içeriden* kapatılmış olduğunu sanır."

"Yani dün gece!" Susan'ın sesi titriyordu. "Dün gece böyle mi oldu?"

"Evet, öyle sanıyorum matmazel."

Susan haykırdı. "Söylediklerinizin bir tek kelimesine bile inanmıyorum."

Poirot yanıt vermedi. Şömineye doğru yürüdü. Sonra birden hızla döndü. "Matmazel tanık olarak size ihtiyacım var. Zaten bir tanığım var: Bay Trent. Kendisi dün gece küçücük bir ayna parçası bulduğumu gördü. Bundan kendisine bahsettim. Parçayı polisin bulması için olduğu yerde bıraktım. Hatta Binbaşı Riddle'a da en değerli ipucunun kırık ayna olduğunu söyledim. Ama o bunu

dikkate almadı. Şimdi siz tanık olun. O kırık ayna parçasını –Bay Trent'in bulduğumu gördüğü ve dikkatini çektiğim o parçayı– bir zarfa koyuyorum." Poirot dediklerini aynen yaptı. "Zarfın üzerini yazıyorum ve yapıştırıyorum. Bütün bunları gördünüz, tanıksınız, değil mi matmazel?"

"Evet, ama... ama... bunun ne anlama geldiğini bilmiyorum."

Poirot; odanın diğer ucuna gitti. Yazı masasının önünde durarak duvarda asılı olan kırık aynaya bakmaya başladı.

"Bunun ne anlama geldiğini size anlatayım matmazel. Eğer dün gece burada durup, bu aynaya bakmış olsaydınız, *bir cinayet işlendiğini görürdünüz*..."

12. BÖLÜM

I

Ruth Chevenix-Gore ya da yeni adıyla Ruth Lake kahvaltıya belki de ilk kez tam zamanında indi. O sırada Hercule Poirot antredeydi ve Ruth'u yemek odasına girmeden önce bir kenara çekti.

"Size bir sorum var madam."

"Evet?"

"Dün akşam bahçedeymişsiniz. Acaba o sırada hiç Sir Gervase'in çalışma odasının penceresinin önündeki çiçek tarhına bastınız mı?"

Ruth onu şaşkınlık içinde süzdü.

"Evet, iki defa."

"Demek *iki defa*. Nasıl yani?"

"Birincisinde kasımpatı topluyordum. Saat yedi sularıydı."

"Çiçek toplamak için çok yanlış bir zaman, değil mi?"

"Evet, aslında öyle. Vazolara dün sabah çiçek yerleştirmiştim, ama Vanda çay saatinden sonra yemek masasındaki çiçeklerin hiç iyi görünmediğini söyledi. Ben iyi göründüklerini düşünmüş, bu yüzden de taze çiçek toplamamıştım."

"Ama anneniz vazoya taze çiçek koymanızı istedi. Doğru mu?"

"Evet. Bu yüzden yediye doğru bahçeye çıktım. Kasımpatıları tarhın o kısmından kopardım. Çünkü oraya pek kimse gitmez, dolayısıyla tarhın görüntüsünü bozmamın hiçbir sakıncası yoktu."

"Evet, evet. Peki ya *ikinci* kez? Oraya *iki* kez gittiğinizi söylediniz."

"Yemekten hemen önceydi. Elbisemin üzerine –tam omzuna– bir damla briyantin damlatmıştım. Elbisemi değiştirmeyi istemiyordum. Yapma çiçeklerimin hiçbiri de o elbisemin rengine uymuyordu. Kasımpatıları toplarken orada zamansız bir gül açmış olduğunu anımsadım. Çabucak dışarı koştum. Gülü koparıp, omzuma iğneledim."

Poirot ağır ağır başını salladı. "Evet, dün gece omzunuzda bir gül vardı. Bunu anımsıyorum. Gülü yaklaşık olarak saat kaçta kopardınız madam?

"Doğrusu pek bilemiyorum."

"Ama bu çok *önemli* madam. Düşünün ve anımsamaya çalışın."

Ruth kaşlarını çattı. Gözucuyla Poirot'ya baktı, sonra gözlerini kaçırdı.

Neden sonra, "Bunu tam olarak söyleyemeyeceğim!" diye mırıldandı. "Sanırım –ah, evet, elbette– sekizi beş geçiyordu. Tam eve dönerken gongu ve sonra da o tuhaf gürültüyü duydum. Telaşlandım, hemen eve koştum. Bunun ilk değil, ikinci gonk olduğunu sanmıştım!"

"Ah, demek öyle sandınız, tarhtayken çalışma odasının penceresini yoklamadınız, değil mi?"

"Aslına bakarsanız yokladım. Açıkça eve çok daha kısa yoldan, çabucak girebileceğimi düşündüm, ama pencere sımsıkı kapalıydı.

"Böylece her şey açığa kavuşmuş oluyor. Sizi kutlarım madam."

Ruth, Poirot'yu şaşkınlık içinde süzdü.

"Bunun ne anlama geldiğini anlayamadım?"

"Her şey için bir açıklamanız var; ayakkabınızdaki çamur, tarhtaki ayak izleriniz, pencerenin dışındaki parmak izleriniz..."

Ruth tam yanıt vereceği sırada Bayan Lingard hızla merdivenlerden indi. Yanaklarında tuhaf bir kızarıklık vardı. Poirot'yla Ruth'u birlikte görünce şaşırdı. "Affedersiniz," dedi. "Bir şey mi oldu?"

Ruth hiddetle homurdandı. "Sanırım Mösyö Poirot çıldırdı."

Bir hışımla diğerlerinin önünden geçerek, yemek odasına girdi. Bayan Lingard şaşkınlık içinde Poirot'ya döndü.

Belçikalı dedektif başını salladı.

"Kahvaltıdan sonra durumu açıklayacağım. Herkesin saat tam onda Sir Gervase'in çalışma odasında toplanmasını istiyorum." dedi.

Poirot yemek odasına girdiğinde de bu isteğini yineledi.

Susan Cardwell önce onu, sonra da Ruth'u süzdü.

Hugo, "Evet? Neler oluyor?" diye sordu, ama Susan genç adamın omzunu şiddetle dürterek onu susturdu.

Poirot kahvaltısını ettikten sonra masadan kalktı, kapıya doğru gitti. Döndü ve cebinden eski tip, koskocaman bir saat çıkardı.

"Ona beş var. Beş dakika sonra, çalışma odasında buluşuyoruz."

II

Poirot etrafına bakındı. Etrafında meraklı yüzlerden oluşan bir çember vardı.

Poirot tam da bir kişi dışında herkes burada, diye aklından geçirdiği sırada, o eksik kişi de içeri girdi. Lady Chevenix-Gore ağır ağır adımlarla odada ilerledi. Bitkin ve hasta görünüyordu.

Poirot geniş koltuğu oturması için öne doğru çekti. Kadın hemen oturdu.

Lady Chevenix-Gore kırık aynaya bakarak ürperdi ve koltuğu biraz yana döndürdü.

Sakin; ama dalgın, kayıtsız bir tavırla, "Gervase'in ruhu hâlâ burada!" diye mırıldandı. "Zavallı Gervase... Yakında kurtulacak, özgür kalacak."

Poirot hafifçe öksürerek boğazını temizledikten sonra açıklamalarına başladı. "Sizleri buraya Sir Gervase'in intiharıyla ilgili tüm gerçekleri açıklamak üzere çağırdım."

"Kader bu!" dedi Lady Chevenix-Gore. "Kaderin işiydi bu! Gervase güçlü bir insandı ama 'kaderi' ondan güçlüymüş."

Albay Bury hafifçe öne doğru ilerledi. "Vanda, yavrum."

Kadın ona bakarak gülümsedi, sonra elini uzattı. Adam bu eli avuçlarının arasına aldı. Lady yavaşça fısıldadı. "İnsanı öyle rahatlatıyorsun ki Ned!"

Ruth sert bir ifadeyle, "Yani bu sözlerinizden babamın neden intihar ettiğini kesin olarak öğrendiğiniz sonucunu çıkarabilir miyiz Mösyö Poirot?"

Poirot başını salladı. "Hayır, madam."

"O halde bütün bu tantananın nedeni ne?"

Poirot sakin, kendinden emin bir ses tonuyla yanıt verdi.

"Sir Gervase Chevenix-Gore'un neden intihar ettiğini bilmiyorum. *Çünkü Sir Gervase Chevenix-Gore intihar etmedi.* Kendini öldürmedi. *Öldürüldü...*"

"Öldürüldü mü?" Aynı anda, aynı sözcüğü yineleyen birkaç kişinin sesi odada yankıladı. Şaşkın yüzler Poirot'ya doğru çevrildi.

Lady Chevenix-Gore başını kaldırdı ve "Öldürüldü mü?" dedi. "Hayır, hayır!" Yavaş yavaş başını bir sağa, bir sola salladı.

"Öldürüldü mü dediniz?" Bu kez konuşan Hugo'ydu. "Olanaksız bu. Kapıyı kırıp içeri girdiğimiz zaman odada kimse yoktu. Pencere kapalıydı. Kapı içeriden kilitlenmişti ve anahtar dayımın cebindeydi. O nasıl öldürülmüş olabilir?"

"Size Sir Gervase öldürüldü, diyorum."

Albay Bury şüpheci bir alayla, "Sanırım katil de anahtar deliğinden kaçtı!" dedi. "Ya da bacadan uçtu."

"Katil," dedi Poirot."Pencereden kaçtı. Size bunu nasıl yaptığını göstereceğim."

Pencereyi açmak ve kapamak için Susan Cardwell'e gösterdiği yöntemi onlar için de yineledi.

"Gördünüz, değil mi?" diye sordu daha sonra. "Yapılan buydu işte. Cesedi gördüğüm ilk andan itibaren Sir Gervase'in intihar ettiğine inanamadım. O tam anlamıyla bir megalomandı. Bu gibi insanlar asla kendilerini öldürmezler.

Tabii başka şeyler de vardı. Görünüşte Sir Gervase ölmeden önce masasının başına oturmuş, bir kâğıda 'ÜZGÜNÜM' diye yazdıktan sonra ateş edip kendini vurmuştu, ama kendini öldürmeden önce her nedense koltuğunun pozisyonunu değiştirmiş, yana doğru çevirmişti. Neden? Bunun bir nedeni olmalıydı. Ağır, bronz heykelciğin kaidesine yapışan küçücük bir ayna parçasını gördüğüm anda gerçeği algılamaya başladım.

Kendi kendime, kırık bir ayna parçasının orada ne işi var, diye sordum ve yanıt kendiliğinden ortaya çıktı. Ayna, kurşun geldiği için değil, şu *ağır bronz heykelcik darbesiyle kırılmıştı.* Ayna *özellikle* kırılmıştı.

İyi de neden? Masanın yanına gidip, eğildim ve koltuğa baktım. Durumu hemen anladım. Bir yanlışlık vardı. İntihara karar veren bir insan koltuğunu çevirip, yana doğru kaykılıp kendini bu şekilde vuramazdı. Bu özellikle hazırlanmış bir sahneydi. Olay intihar değildi. İntihar bir kurguydu...

Ve sonra çok önemli bir tanık ifadesiyle karşılaştım. Miss Cardwell ifadesinde dün gece ikinci gongun çalındığını sandığı için telaşla merdivenlerden indiğini anlattı.

"Şimdi dikkatle dinleyin. *Eğer* Sir Gervase, vurulduğu zaman masasının başında normal bir şekilde otursaydı, kurşun nereye sap-

lanırdı? Düz bir hat üzerinde ilerleyecek olan kurşun eğer kapı açıksa, dışarı çıkar ve doğruca *gonga çarpardı*!

Şimdi Bayan Cardwell'in sözlerinin ne kadar önemli olduğunu anlıyorsunuz, değil mi? Bu ilk gongu başka hiç kimse duymamıştı, ama Bayan Cardwell'in odası hemen gongun üstündeydi, yani bu sesi duyabilecek en uygun konumdaydı. Üstelik kurşun sadece kısa, tok, bir ses çıkarmış olmalıydı.

Sir Gervase'in kendisini vurmuş olması olanaksızdı. Bir ölü kalkıp kapıyı kapatarak kilitleyemez, sonra da uygun bir şekilde oturamazdı. Bu işte birinin parmağı vardı. O halde bu olay intihar değil, cinayetti. Sir Gervase'in her zaman görmeye alışık olduğu bir kimse adamın yanında durarak onunla konuştu. Belki de o sırada Sir Gervase yazı yazıyordu. Katil tabancayı kaldırdı, bunu Sir Gervase'in sağ şakağına doğru uzatarak ateş etti. Amacına ulaşmıştı. Sir Gervase ölmüştü. Katil hemen harekete geçti. Eldivenlerini giydi. Kapıyı kilitleyerek anahtarı Sir Gervase'in cebine koydu. Sonra gonk sesinin duyulmuş olabileceğini düşündü. Böylece ateş edildiği sırada kapının kapalı değil, açık olduğu anlaşılacaktı. Bu yüzden koltuğu çevirdi, cesedi yana eğdi. Ölünün parmaklarını tabancanın kabzasına bastırdıktan sonra, aynayı da özellikle kırdı. İş tamamdı. Pencereden çıktıktan sonra, pencerenin koluna vurarak kilidin milinin yerine oturmasını sağladı. Bahçede çim bulunan alana değil, ayak izlerinin sonradan kolayca kaybolabileceği çiçek tarhına bastı. Sonra evin köşesinden dönerek doğruca misafir salonuna girdi." Poirot, bir an için sustu. Sonra, "*Ateş edildiği sırada bahçede bir tek kişi vardı.*" dedi. "Bu kişi çiçek tarhında ayak izlerini, pencerenin dışında da parmak izlerini bıraktı."

Ruth'a doğru ilerledi. "Bu cinayetin önemli bir nedeni vardı, değil mi? Babanız gizlice evlendiğinizi öğrenmişti. Sizi mirasından mahrum etmeye hazırlanıyordu!"

"Yalan bu!" Ruth'un sesi net, açık ve sitem doluydu. "Öykünüzün tek kelimesi bile doğru değil! Baştan sona yalan bu!"

"Aleyhinizdeki deliller çok kuvvetli madam. Jüri size *inanabilir*, ama *inanmayabilir* de!"

"Jürinin karşısına çıkmayacak o." Herkes şaşkınlık içinde başını çevirdi. Bayan Lingard ayağa kalkmıştı. Yüzü allak bullak olan kadın tepeden tırnağa kadar titriyordu.

"Onu *ben* vurdum. Bunu itiraf ediyorum. Önemli bir sebebi olmasa bunu yapmazdım. Bir... bir... süredir bekliyordum. Mösyö Poirot tamamen haklı. Sir Gervase'in peşinden buraya kadar geldim. Tabancayı daha önce çekmeceden almıştım. Yanında durarak kitaptan bahsetmeye başladım ve birden onu vurdum. O sırada sekizi biraz geçiyordu. Kurşun gonga çarptı. Kurşunun bu şekilde Sir Gervase'in kafasını delip geçebileceği aklıma bile gelmemişti. Dışarı çıkıp kurşunu arayacak zamanım yoktu. Kapıyı kilitleyerek anahtarı cebine koydum. Sonra koltuğu döndürdüm, aynayı kırdım. Bir kâğıda da 'ÜZGÜNÜM' yazarak pencereden çıktım ve bunu Mösyö Poirot'nun size gösterdiği şekilde kapattım. Çiçek tarhına bastım ama ayak izlerimi daha önce oraya bırakmış olduğum küçük bir tırmıkla yok ettim. Sonra doğruca misafir salonuna gittim. Pencereyi önceden açık bırakmıştım. Ruth'un oradan çıktığını bilmiyordum. Herhalde ben arka taraftan dolaşırken, o ön taraftan geldi. Bu arada küçük tırmığı ortadan kaldırmam, bahçıvan kulübesine bırakmam gerekiyordu. Merdivenlerden birinin indiğini ve Snell'in de gonga doğru gittiğini duyuncaya kadar salonda bekledim. Sonra..."

Poirot'ya döndü. "Bundan sonra ne yaptığımı biliyor musunuz?"

"Evet, biliyorum. Kesekâğıdını çöp sepetinde buldum. Bu çok zekice bir fikirdi. Çocukların en hoşlandıkları şeyi yaptınız. Kesekâğıdını şişirerek patlattınız. Böylece istediğiniz gibi büyük bir gürültü çıktı. Kesekâğıdını çöp sepetine atarak hole fırladınız. Böylece intihar saatini belirlemiş ve masum olduğunuza ilişkin ta-

nıklar da bulmuş oluyordunuz. Ama hâlâ sizi endişelendiren bir şey vardı. Kurşunu alacak zaman bulamamıştınız. Gongun yakınında bir yerde olmalıydı. Kurşunun çalışma odasında, aynanın yakınında bulunması gerekiyordu. Albay Bury'nin kalemini almayı ne zaman düşündünüz, işte bunu bilemiyorum..."

Bayan Lingard, "Bunu antreden içeri girdiğimiz zaman düşündüm. Ruth'u odada görünce çok şaşırdım. Onun bahçeden içeriye pencereden girmiş olduğunu anladım. O sırada Albay Bury'nin kaleminin briç masasının üstünde durduğunu fark ettim. Hemen çantama attım. Böylece beni kurşunu alırken gördükleri takdirde, aldığımın o kalem olduğunu iddia edebilecektim. Aslında kimsenin bunu fark edeceğini sanmıyordum ama yine de... Herkes cesede bakarken ben de kurşunu aynanın altına attım. Sonra siz bana bunu sorduğunuzda kalemi almış olduğum için çok sevindim."

"Evet, çok akıllıca bir hareketti bu. Beni yanılttı."

"Birinin gerçek silah sesini duymuş olmasından korkuyordum, ama herkesin yemek için hazırlanmakla meşgul olduğunu, odalarına kapanmış olduklarını da biliyordum. Hizmetkârlar ise malikânenin kendilerine ayrılan bölümündeydiler. Silah sesini duyabilecek durumda olan bir tek Miss Cardwell vardı, ama o da bunu büyük bir olasılıkla egzoz gürültüsü sanacaktı. Ama o gongu duydu. Ben... ben... her şeyin yolunda olduğunu sanıyordum..."

Bay Forbes ağır ağır, sözcüklerin üstüne basa basa, "İnanılır gibi değil! Olağandışı bir öykü bu!" diye mırıldandı. "Cinayet için bir neden yokken..."

Bayan Lingard açık ve net bir biçimde, "Nedenim vardı," diye bağırdı. Ve coşkuyla, "Haydi, polise telefon etsenize! Ne bekliyorsunuz?" dedi.

Poirot diğerlerine baktı. "Lütfen odadan çıkar mısınız? Bay Forbes, Binbaşı Riddle'a telefon eder misiniz? O gelinceye kadar ben burada beklerim."

Ağır ağır, teker teker odadan çıktılar. Bu arada kır saçlarını özenle taramış olan ciddi, kendinden emin, dimdik duran kadını şaşkınlık içinde ve büyük bir dikkatle incelemeyi de ihmal etmiyorlardı.

Odadan son çıkan Ruth oldu. Genç kız kapıda bir an için durakladı. "Anlayamıyorum!" Poirot'yu itham edercesine, hiddetle, meydan okurcasına konuşuyordu.

"Daha biraz önce bunu benim yaptığımı sanıyordunuz?"

Poirot başını iki yana salladı. "Hayır, hayır, bunu hiç bir zaman düşünmedim."

Ruth ağır ağır oradan uzaklaştı.

Poirot, daha biraz önce zekice planlanmış, soğukkanlılıkla işlenmiş bir cinayeti itiraf etmiş olan ufak tefek, orta yaşlı, ciddi tavırlı kadınla baş başa kalmıştı.

Bayan Lingard "Hayır!" diye mırıldandı. "Ruth'dan hiç şüphelenmediniz. Yalnızca *bana* itiraf ettirmek için *onu* suçladınız, değil mi?"

Poirot başıyla onayladı.

Bayan Lingard sıradan bir şeyden bahsedermiş gibi bir kayıtsızlıkla, "Beklerken benden neden şüphelendiğinizi açıklayabilirsiniz." dedi.

"Sizden şüphelenmemin başlıca birkaç nedeni vardı. Birincisi Sir Gervase gibi onurlu bir adam –bir yabancıya– özellikle de sizin konumunuzdaki birine yeğenini kötülemezdi. Tabii siz intihar olasılığını güçlendirmeye çalışıyordunuz. Ayrıca bizi Sir Gervase'in, Hugo Trent'in karıştığı, aile onurunu lekeleyen bir olay nedeniyle intihar ettiğine ikna etmek için elinizden geleni yaptınız. Sir Gervase böyle bir şeyi de asla bir yabancıya itiraf etmezdi. Sonra holde yerden aldığınız bir obje vardı. Ruth'un misafir salonuna *bahçeden girmiş* olduğundan hiç bahsetmemeniz de dikkat çekiciydi. Sonra ben o kesekâğıdını buldum. Hambo-

rough Close gibi bir malikânenin misafir salonunun çöp sepetinde rastlanması en olanaksız şeydi bu. Ayrıca 'silah sesi' duyulduğu zaman yalnızca siz salondaydınız. Kesekâğıdı bu işte bir kadın parmağı olduğunu gösteriyordu, zekice düşünülmüş bir taktikti bu. Sonuçta her şey birbirini tamamlıyordu. Kuşkuları Hugo Trent'in üzerine yıkma ve Ruth'tan uzaklaştırma çabalarınız. Cinayetin işleniş tarzı ve de nedeni."

Kır saçlı, ufak tefek kadın kımıldandı. "Nedeni biliyor musunuz?"

"Sanırım evet. Ruth'un mutluluğu, neden buydu işte. Sanırım onu John Lake'le görmüştünüz ve birbirlerine âşık olduklarını anlamıştınız. Sir Gervase'in belgelerini istediğiniz şekilde karıştırabiliyordunuz. Bunların arasında yeni vasiyetnamenin taslağını buldunuz: Ruth, Hugo Trent'le evlenmediği takdirde mirastan mahrum bırakılacaktı. İşte o zaman siz, Sir Gervase'in daha önce de bana mektup yazmış olmasından yararlanarak kendinizce adaleti sağlamak için kontrolü ele aldınız. Sanırım bana yazdığı mektubun kopyasını görmüştünüz. Sir Gervase'in bunu ne gibi bir korku ve şüphenin etkisiyle yazdığını bilmiyorum. Herhalde Burrows ya da Lake'in kendisini sistemli bir şekilde soyduğundan şüpheleniyordu. Ruth'un duygularından emin olamadığı için özel bir inceleme başlatmaya karar verdi. Siz de bundan yararlanarak bu sahte intihar olayını kurguladınız. Bunu, Sir Gervase'in Hugo Trent'le ilgili bir mevzu yüzünden üzüldüğünü iddia ederek desteklediniz. Bana telgraf çektiniz ve buraya vardığımda Sir Gervase'in, *'Artık çok geç,'* dediğini söylediniz."

Bayan Lingard haykırdı. "Gervase Chevenix-Gore kendini beğenmiş züppenin, zorbanın, palavracının biriydi. Onun Ruth'un mutluluğunu mahvetmesine izin veremezdim."

Poirot kibarca, "Ruth kızınız değil mi?" diye sordu.

"Evet. kızım. Onu sık sık düşünürdüm. Sir Gervase Chevenix-Gore'un ailesinin geçmişini yazmak için bir yardımcı aradığını duyunca bu fırsattan yararlanmaya karar verdim. Kızımı çok merak ediyordum. Lady Chevenix-Gore'un beni tanımayacağını biliyordum. Onunla yıllar önce görüşmüştük. O zamanlar genç ve güzeldim. O olaydan sonra adımı da değiştirmiştim. Üstelik Lady Chevenix-Gore hiçbir şeye dikkat edemeyecek kadar dalgındı, kendine bir dünya kurmuş ve oraya saplanıp kalmıştı. Onu seviyor, ama Chevenix-Gore ailesinden nefret ediyordum. Bana pislik muamelesi yapmış, adam yerine bile koymamışlardı. Şimdi de Gervase züppeliği ve kibri yüzünden Ruth'un hayatını mahvedecekti. Ama ben kızımın mutlu olmasını istiyordum. Ve eğer *benim kim olduğumu öğrenmezse*, mutlu *olacak* da."

Bu bir yakarış, gizli bir yalvarıştı.

Poirot anlayışla başını öne eğdi.

"Bunu benden başka hiç kimse bilmeyecek."

Bayan Lingard yavaşça mırıldandı. "Teşekkür ederim."

III

Polisler gelip gittikten sonra Poirot, Ruth ile eşi John Lake'i bahçede buldu.

Kız meydan okurcasına, "Cinayeti gerçekten benim işlediğimi mi sanmıştınız, Mösyö Poirot?" diye sordu.

"Sizin yapmış olamayacağınızı biliyordum madam... kasımpatılar sayesinde."

"Kasımpatılar sayesinde mi? Anlayamadım."

"Madam, tarhta dört, *yalnızca* dört ayak izi vardı. Çiçek topladığınıza göre çok daha fazla sayıda ayak izi olması gerekiyordu. Bu da bahçeye *birinci ve ikinci çıkışınız arasında birinin bütün o izle-*

ri silmiş olduğunu gösteriyordu. Bunu ancak suçlu yapmış olabilirdi. Ayak izlerinizin tamamı *silinmemiş* olduğuna göre, suçlu siz *olamazdınız*. Böylece kendiliğinden temize çıkmış oldunuz."

Ruth'un yüzü aydınlandı.

"Oh, anlıyorum. Biliyor musunuz, bu korkunç bir şey ama ben yine de o zavallı kadına acıyorum. Belki bunu söylemem doğru değil ama, sonuç olarak o benim temize çıkmam için her şeyi itiraf etti. Bu; onun soylu, vicdan sahibi biri olduğunu gösteriyor. Onun cinayet suçuyla yargılanacağını düşündükçe üzülüyorum."

Poirot sevecenlikle, "Üzülmeyin!" dedi. "Yargılanamayacak. Doktor Bayan Lingard'ın ciddi bir kalp sorunu olduğunu söyledi. Ancak birkaç haftalık ömrü kalmış!"

"Buna çok sevindim." Ruth bir sonbahar çiğdemi koparark, bunu yanağına bastırdı. "Zavallı kadın. Acaba bu cinayeti işlemesinin nedeni neydi?..."

RODOS ÜÇGENİ

1. BÖLÜM

Hercule Poirot kumsalda oturmuş, pırıl pırıl parlayan mavi denize bakıyordu. Beyaz flanel takımı ve başını koruyan büyük hasır Panama şapkasıyla özenle giyinmiş olsa da züppe bir görünümü vardı. Poirot vücudu güneşten korumak gerektiğine inanan eski kuşaktandı. Hemen yanında oturan ve hiç durmadan konuşan Miss Pamela Lyall ise modern görüşün temsilcisi gibiydi, güneşten iyice bronzlaşmış tenini mümkün olduğunca açıkta bırakmıştı.

Zaman zaman hemen yanında duran güneş kremini vücuduna sürerken konuşmaya ister ister istemez ara veriyordu.

Miss Pamela Lyall'in diğer yanında ise yakın arkadaşı Miss Sarah Blake, yere serdiği çizgili havlusunun üstünde yüzükoyun yatıyordu. Miss Blake'in bronzluğu kelimenin tam anlamıyla kusursuzdu, arkadaşı onu birkaç kez ısrarla, kıskanç bakışlarla süzdü.

"Hâlâ tenim leke leke," diye mırıldandı sıkıntı içerisinde. "Mösyö Poirot, acaba *sakıncası* yoksa sizden sırtıma, tam kürekkemiğimin altına güneş yağı sürmenizi rica edebilir miyim? Oraya ulaşamıyorum da."

Mösyö Poirot bu isteği yerine getirdikten sonra, yağlanan elini özenle mendiline sildi. Bu arada hayattaki belki de tek ve en büyük merakı çevresindekileri gözlemlemek ve kendi sesinin tınısını duymak olan Miss Lyall konuşmayı sürdürüyordu.

"*Chanel* imzalı tayyör giyen kadın konusunda haklıyım, *o* Valentine Dacres, yani bir Chantry. O olduğunu biliyordum. İlk bakışta tanıdım. Gerçekten muhteşem bir kadın, değil mi? Erkeklerin neden onun için deli olduklarını şimdi daha iyi anlıyorum. O, açıkça onların kendisine gelmesini *bekliyor* ve böylece de savaşı başından kazanmış oluyor. Dün Gold çifti geldi. Adam gerçekten korkunç görünüyordu."

Sarah boğuk bir sesle, "Balayındalarmış, değil mi?" diye sordu.

Miss Lyall bilgiç bir tavırla başını salladı. "Yoo hayır, kadının giysilerine bakılırsa hiç de balayındaymış gibi değil. Yalnızca giysilerine bakıp yeni gelinleri tanıyabilirsiniz. Mösyö Poirot, sizce de insanları gözlemleyip onlar hakkında fikir yürütmek dünyadaki en cazip şeylerden biri değil mi?"

O sırada Sarah tatlı bir ses tonuyla araya girdi.

"Ama tatlım, sen onları yalnızca gözlemlemiyorsun ki! Aynı zamanda bir sürü de soru soruyorsun."

"Daha Gold'larla konuşmadım bile," dedi Miss Lyall kendinden emin, gururlu bir tavır takınarak. "Ayrıca ben insanın, çevresindekilerle neden ilgilenmemesi gerektiğini de hiç anlayamıyorum. İnsanın o kadar ilginç bir yaradılışı var ki, büyüleyici. Siz de böyle düşünmüyor musunuz Mösyö Poirot?"

Bu kez karşısındakinin yanıt vermesine izin verecek kadar bir süre konuşmasına ara verdi.

Poirot gözlerini mavi sulardan ayırmadan yanıtladı. "*Ça depend.*" (1)

Pamela şoktaydı.

"Oh, Mösyö Poirot. Bence *hiçbir şey* insanoğlu kadar ilginç ve de aynı zamanda *anlaşılmaz, olamaz.*"

"Anlaşılmaz mı? Yoo, bunu söyleyemeyiz."

(1) Duruma göre değişir.

"Ama *gerçek* bu. Tam insan birini çok iyi tanıdığını söylüyor, sonra bir bakıyorsunuz, aynı kişi hiç beklemediğiniz bir davranışta bulunmuş."

Hercule Poirot başını salladı. "Hayır, hayır, bu doğru değil. Bir insanın *dans son caractère*[1] olmayan bir şey yapması çok ender rastlanan bir durumdur."

Pamela Lyall bu konuda ısrarcıydı. "Bu konuda size katılmıyorum."

Yeni bir atağa girişmeden önce bir buçuk dakika kadar bekledi. "İnsanları görür görmez onları düşünmeye başlarım: Kimin nesi olduklarını, durumlarını, aralarındaki ilişkileri, ne düşündüklerini ve hissettiklerini. Ah, bu, o kadar ilginç ve heyecan verici bir şey ki!"

"Aslında, özellikle de bazı konularda," dedi Hercule Poirot. "İnsanoğlunun davranışları tekrardan ibarettir. Öğrenilmişin tekrarıdır bir nevi. Deniz bile, çok daha fazla çeşitlilik gösterir." diye ekledi düşünceli bir tavır içerisinde.

Sarah başını yana çevirerek, "Yani sizce insanlar belirli davranış modellerini yineleme eğiliminde midirler? Klişeleşmiş davranışlar mı sergilerler?" diye sordu.

"*Précisément*!"[2] diyen Poirot parmağıyla kuma bir şekil çizdi.

Pamela merakla sordu. "Ne çiziyorsunuz?"

"Bir üçgen."

Ancak o sırada Pamela'nın dikkati başka bir tarafa yönelmişti.

"İşte Chantry'ler de geldi."

Sahile doğru ilerleyen bir kadın vardı: ince, uzun boylu, kendine ve vücuduna fazlasıyla güvenen, gururlu bir kadın. Hafifçe gülümseyerek selam verdikten sonra onlardan biraz uzağa oturdu. Sırtındaki parlak kırmızı şal hafifçe kaydı. Üzerinde beyaz bir mayo vardı.

(1) Karakterinde belli.
(2) Tam, eksiksiz!

Pamela iç çekti. "Ne kadar güzel vücudu var, değil mi?"

Ama Poirot onun yüzünü incelemekteydi: on altı yaşından beri güzelliğiyle ünlü, otuz dokuz yaşındaki bir kadının yüzünü.

O da herkes gibi Valentine Chantry hakkında bilgi sahibiydi. Kadın birçok şeyiyle ünlüydü: kaprisleri, zenginliği, safir mavisi büyük gözleri, evlilikleri ve maceraları. Beş kocası ve sayısız âşığı olmuştu. Sırasıyla bir İtalyan kontunun, Amerikalı bir çelik kralının, ünlü bir profesyonel tenis şampiyonunun, bir otomobil yarışçısının karısı olmuştu. Bunlardan Amerikalı olan ölmüş, diğerleriyse boşanma davasında havlu atmak zorunda kalmışlardı. Altı ay kadar önce donanmadan bir binbaşı ile beşinci kez evlenmişti.

Adam da arkasından sahile geliyordu. Sessiz ve asık suratlıydı, dudaklarını kasmış, sıkıntılı olduğu belliydi. Adam bu haliyle tarihöncesi maymunlarını andırıyordu.

Kadın onu görür görmez, "Tony sevgilim, sigara tabakam..." diye seslendi.

Adam hemen tabakayı uzattı, sigarasını yaktı, beyaz mayosunun askılarını düzgün bir şekilde omuzlarından aşağı sıyırmasına yardımcı oldu. Kadın kollarını iki yana açmış, güneşte yatıyordu. Adamsa onun başında avını koruyan vahşi bir canavar havasında oturuyordu.

Pamela yavaşça mırıldandı. "Biliyor musunuz, bu ikisi çok ilgimi çekiyor. Adam o kadar ilkel ki! Suskun, sanki sürekli *öfke saçan bakışlarla* etrafı süzüyor, vahşi bir havası var. Sanırım onun gibi kadınlar bu tiplerden hoşlanıyorlar. Bu kaplan terbiyeciliği gibi bir şey olsa gerek! Acaba ne kadar sürer ki? Herhalde kadın onu da yakın bir zamanda bırakacaktır, özellikle de günümüzde boşanmak bu kadar kolaylaşmışken. Hep aynı şey, kadın ondan bıkınca da adam tehlikeli bir hal alacaktır."

O sırada sahile başka bir çift daha geldi; oldukça çekingen, ürkek bir çiftti bu.

Bunlar bir gece önce gelenlerdi. Bayan Lyall'in resepsiyondaki konuk defterinden öğrendiği kadarıyla adları Bay ve Bayan Douglas Gold. Miss Lyall İtalyan yasaları gereği pasaportlarındaki bilgilerin deftere işlenmesi gerektiği için, onların önadlarını ve yaşlarını da biliyordu. Bay Douglas Cameron Gold otuz bir yaşındaydı, Bayan Marjorie Emma Gold ise otuz beş.

Miss Lyall'in hayatındaki en büyük merakı daha önce de bahsedildiği gibi insanları incelemekti. Birçok İngiliz'in aksine insanlarla hemen tanışıp, sohbet edebilmek gibi bir yeteneğe de sahipti. İngiltere'de genellikle alışık olunduğu gibi, yeni tanışılan yabancı insanlarla konuşup sohbet edebilmek için belirli bir süreye ihtiyaç duyulurdu. İnsanlar birbirleriyle hemen iletişim kuramazlardı. Bu nedenle de Bayan Gold'un çekingenliğini hemen fark ederek, "Günaydın! Güzel bir gün, değil mi?" diye seslendi.

Bayan Gold ufak tefek, minyon bir kadındı, aslında fareyi andırdığı bile söylenebilirdi. Pek çirkin sayılmazdı, hatları düzgündü ve teni pembeleşmişti. Ama gerek çekingenliğiyle, gerekse kılık kıyafetiyle ve davranışlarıyla asla dikkat çekmeyen, dönüp bakmayacağınız bir kadındı. Kocası ise tam aksine oldukça yakışıklıydı, tiyatro sahnesinden fırlamış gibi bir hali vardı: Sarışın, dalgalı gür saçlı, mavi gözlü, geniş omuzlu, dar kalçalı, eski Yunan tanrılarını anımsatan bir tipti o. Gerçek yaşamdan çok sahnedeki bir kahramanı andırıyor, ancak bu izlenim ağzını açtığı anda kayboluyordu.

Adam fazlasıyla doğal ve sıradandı, hatta belki biraz da aptal.

Bayan Gold, Pamela'ya minnettarlıkla bakıp, hemen yanına oturdu.

"Ne kadar güzel bronzlaşmışsınız. Bense henüz bembeyazım."

Miss Lyall iç çekerek, "Bronzlaşmak için bir hayli zahmet çekmek gerekiyor," dedi. Bir an için sustuktan sonra, "Henüz yeni geldiniz, değil mi?" diye ekledi.

"Evet. Dün gece. *Vapo d'Italia* Gemisi'yle geldik."

"Daha önce Rodos'a gelmiş miydiniz?"

"Hayır, ama burası çok güzel bir yer, değil mi?"

O sırada eşi de söze karıştı. "Ne yazık ki çok uzak."

"Evet, İngiltere'ye biraz daha yakın olsaydı..."

Sarah havlunun üzerinde güneşlenirken boğuk bir sesle homurdandı. "Ne korkunç olurdu. O zaman insanlar balık istifi gibi yan yana güneşlenirlerdi."

Douglas Gold hemen bu görüşü onayladı.

"Tabii bu da doğru. Üstelik şu sıralar liretin değerinin çok yüksek olması da başka bir dert."

"Bu çok önemli, değil mi? Birçok şeyi değiştirebiliyor."

Sohbet bu şekilde klişeleşmiş bir havada sürüp gitti. Kesinlikle hoş bir sohbet olduğu söylenemezdi.

Onlardan biraz ötede Valentine Chantry yattığı yerden doğruldu. Eliyle mayosunu, düşmemesi için tutuyordu.

Esnedi, uzun ama kediyi anımsatan zarif bir esnemeydi bu. Kayıtsız bakışlarla sahile baktı. Bu arada bir an için gözleriyle Marjorie Gold'u süzdü, ama sonra bakışları Douglas Gold'un sarı bukleli saçlarına takılıp kaldı.

Omuzlarını davetkâr bir havada kıpırdattı. Daha sonra gereğinden biraz yüksek bir sesle kocasına seslendi. "Tony sevgilim, güneş ne harika değil mi? Eski yaşamımda hiç şüphesiz güneşe tapanlardandım, sence de öyle değil mi?"

Adam yanıt olarak bir şeyler homurdandı, ama sözleri diğerleri tarafından anlaşılmadı. Valentine Chantry yüksek tondaki etkileyici sesiyle konuşmayı sürdürdü. "Lütfen, havlumu biraz düzeltir misin sevgilim?"

Büyük çabalarla güzel vücudunu yeniden daha iyi bronzlaşması için güneşe doğru döndürdü. Artık Douglas Gold da ona bakıyordu. Üstelik bakışları son derece ilgiliydi.

"Ne kadar güzel bir kadın," diye mırıldandı Bayan Gold, Miss Lyall'e dönerek.

Pamela bilgi almak kadar, bilgi vermekten de hoşlanırdı. Neşe içinde Bayan Gold'a dönerek, çok kısık bir sesle yanıt verdi.

"Bu Valentine Chantry, ya da eski bilinen adıyla Valentine Dacres. Gerçekten de muhteşem bir kadın. Adam ona deli oluyor, bir an bile gözünü ondan ayırmıyor."

Bayan Gold gözleriyle sahili taradı. "Deniz çok güzel, masmavi. Artık girsek iyi olacak. Sen ne dersin Douglas?"

Genç adam gözlerini Valentine Chantry'den alamıyordu. Bu yüzden de yanıt vermekte biraz gecikti. "Denize mi? Evet, tabii, iyi olur, hemen," dedi dalgın dalgın.

Marjorie Gold kalkıp kıyıya koştu.

Valentine Chantry hafifçe yan döndü. Gözlerini Douglas Gold'a dikmişti. Kırmızı dudaklarında hafif, çekici bir gülümseme belirdi.

Douglas Gold'un boynu güneşten kızardı.

"Tony sevgilim, senden bir ricam olacak? Tuvalet masasının üstündeki küçük yüz kremine ihtiyacım var. Aslında yanıma alacaktım ama unutmuşum. Lütfen bir iyilik yap, onu bana getir!"

Binbaşı sadık bir köpek gibi ayağa kalktı ve otele doğru ilerledi.

Marjorie Gold bu arada denizin içinden sesleniyordu. "Su muhteşem Douglas. Sıcacık. Haydi gelsene!"

Pamela Lyall, "Girmeyecek misiniz?" diye sordu.

"Önce biraz ısınmak istiyorum," dedi Bay Gold kararsızlıkla.

Valentine doğruldu. Kocasına bir şey daha söylemek istercesine başını uzattı, ama adam otelin bahçe duvarının arkasında çoktan kaybolmuştu bile.

Gold, "Bari ben de denize gireyim," diye mırıldandı.

Valentine Chantry yerine oturdu ve güneş yağını aldı. Ama açmakta zorlanıyor gibiydi, tüm çabasına rağmen kapak bir türlü açılmıyordu.

"Tanrım, açılmıyor!" dedi yüksek bir sesle. Sonra oradaki bir gruba döndü. "Acaba biri bana..."

Poirot her zamanki nezaketiyle ayağa kalktı ama Douglas Gold gençliğin ve çevikliğin avantajını kullanarak hemen atıldı. Kadının yanına ulaşması bir an bile sürmedi.

"Yardımcı olabilir miyim?"

"Ah tabii, çok teşekkürler." Sesinde yine o tatlı, çarpıcı, büyüleyici tını belirmişti. "Gerçekten çok naziksiniz. Bu gibi şeylerde çok *beceriksizim.* Daima yanlış yöne çevirip, kapağın, sıkışmasına neden olurum. Ah açtınız mı? Çok teşekkürler."

Hercule Poirot kendi kendine gülümsedi.

Ayağa kalktı ve tam ters yöne doğru sahil boyunca ilerledi. Ağır ağır yürüyordu, pek fazla da uzaklaşmadı. Arkasını döndüğünde Bayan Gold denizden yeni çıkmış, ona eşlik etmeye başlamıştı. Kadın yüzmüştü. Taktığı bone başını çok sıkmasına rağmen, yüzü gülüyordu.

"Denizi çok seviyorum," dedi soluk soluğa. "O kadar güzel ve ılık ki!"

Poirot onun iyi bir yüzücü olduğunu düşündü.

"Douglas da ben de yüzmeye bayılırız. Saatlerce suda kalabiliriz."

Hercule Poirot'nun gözleri ister istemez kadının omuzlarının üzerinden ileride, yüzme tutkunu Douglas Gold'un Valentine Chantry ile sohbet ettiği noktaya kaydı.

O sırada karısı, "Bilmem ki o neden gelmedi hâlâ?..." diyordu. Kadının sesinde çocuksu bir saflık ve şaşkınlık vardı.

Poirot'nun gözleri Valentine Chantry'ye takıldı. Ve bir an, zamanında başka kadınların da aynı şeyleri söylemiş olduklarını düşündü.

Bu arada hemen yanında olan Bayan Gold derin bir soluk aldı.

"Sanırım çok çekici olduğunu sanıyor," dedi soğuk bir ses tonuyla. "Ama Douglas bu tür kadınlardan hiç hoşlanmaz."

Hercule Poirot yanıt vermedi.

Bayan Gold yeniden suya girdi.

Ağır, düzenli kulaçlarla sahilden uzaklaştı. Kadının sudan çok hoşlandığı yüzmesinden anlaşılıyordu.

Poirot yeniden sahildeki gruba doğru yürüdü.

Grup genellikle gençlerle birlikte dolaşan emekli general Barnes'in de katılımıyla daha da genişlemişti. General Barnes, Sarah'la Pamela'nın ortasında oturuyordu. Pamela'yla birbirlerine kendilerine özgü yorumlar katarak, bildikleri skandal öyküleri anlatıyorlardı.

Binbaşı Chantry geri dönmüştü ve yeniden karısının yanında oturuyordu. Kadının diğer yanında da Douglas Gold oturuyordu.

Valentine iki adamın ortasında dimdik oturmuş, sürekli konuşuyordu. Tatlı, büyüleyici sesiyle rahat ve neşeli tavırlarla bir şeyler anlatıyor; bir sağındaki, bir solundaki adama bakıyordu.

Poirot yanlarına vardığında o da öyküsünün sonuna varmıştı.

"... sonra o aptal adam ne dedi, biliyor musunuz? 'Yalnızca bir dakika beraber olduk ama sizi her zaman anımsayacağım madam!' Öyle değil mi Tony? Biliyor musunuz, o anda bunun çok *tatlı,* içten bir ifade olduğunu düşündüm. Dünya çok hoş, yani demek istediğim herkes *bana* karşı her zaman o kadar nazik ve iyi ki... bilmem neden ama, öyleler işte. Tony'ye, 'Bunu anımsıyorsun, değil mi sevgilim? Eğer kıskanacağın bir şey varsa o da bu acentemdir,' dedim. O gerçekten de çok soylu, saygıdeğer bir insan..."

Kısa bir aranın ardından Douglas Gold, "Bazı acenteler gerçekten çok iyi çıkabiliyor," dedi.

"Evet. O kadar çok uğraşıyor, öyle emek veriyorlar ki... Sanki bana yardımcı olmaktan zevk alıyorlar."

Douglas Gold mırıldandı. "Bunda şaşacak bir şey yok. Herkes sizin için aynı şeyi yapardı."

Kadın neşeyle haykırdı. "Ne kadar naziksiniz! Tony duydun mu?"

Binbaşı Chantry homurdandı.

Karısı iç çekti.

"Tony asla iltifat etmez, güzel bir şey söylemez... Öyle değil mi, kuzucuğum benim?"

Uzun, kırmızı ojeli tırnakları; beyaz teninin üzerinde hoş durmuştu. Eliyle adamın siyah saçlarını okşadı.

Chantry onu yan gözle süzdü. Kadın mırıldandı. "Gerçekten de onun, bana nasıl katlandığını bilemiyorum. O korkunç zeki bir insan... o kadar akıllı ki! Ben sürekli saçmalıyorum ama o buna hiç aldırmıyor gibi görünüyor. Zaten kimse benim yaptıklarımdan ya da söylediklerimden alınmıyor... Tüm insanlar beni şımartıyorlar. Bazen bunu hak etmediğimi düşünüyorum."

Binbaşı Chantry karısının yanında duran Gold'a, "Denizdeki sizin karınız, değil mi?" diye sordu.

"Evet. Sanırım artık biraz da onunla ilgilenmeliyim."

"Ama güneş o kadar güzel ki. Bunu kaçırmamalısınız. Tony sevgilim, bugün *denize* gireceğimi hiç sanmıyorum, ilk günümde gereksiz. Sonra üşütürüm filan. Neden içeri girmiyorsun ki? Bay... Bay Gold burada kalıp, bana eşlik edebilir, değil mi Bay Gold?"

"Hayır, teşekkürler," dedi Chantry fark edilir bir öfkeyle. "Henüz değil. Bu arada sanırım karınız el sallıyor Bay Gold!"

Valentine yine söze girdi. "Karınız ne kadar iyi yüzüyor. Sanırım o neye el atsa başarılı olan tiplerden, elinden her iş gelenlerden. Böyleleri beni her zaman korkutmuştur, beni aşağıladıklarını hissediyorum. Ben her şeyde o kadar beceriksizim ki –tam anlamıyla sıfır– değil mi Tony?"

Binbaşı Chantry yine yalnızca homurdanmakla yetindi.

Karısı ise aynı canlılıkla konuşmayı sürdürdü. "Bunu hemen onaylamaman ne hoş, sevgilim. Çok iyisin. Erkekler çok anlayışlılar, onların en sevdiğim yönü bu. Rahatlıkla söyleyebilirim ki erkekler kadınlardan çok daha sadık ve vefalı, asla insanı kıracak kötü sözler söylemezler. Kadınların ise her zaman çok *basit* olduklarını düşünmüşümdür."

Sarah, Poirot'ya doğru döndü ve, "Sanırım sevgili Bayan Chantry'in her anlamda kusursuz olduğunu düşünmek basitlik için yeterli. Bu kadın aptalın teki! Bence Valentine Chantry şimdiye dek rastladığım en aptal kadın. Yalnızca gözlerini süzüp, 'Tony sevgilim,' demeyi biliyor. Kafasının içi, beyin yerine saman dolu," diye mırıldandı.

Poirot kaşlarını kaldırarak, onu anlamlı bakışlarla süzdü.

"*Un peu sévère.*"(1)

"Ah, evet. İsterseniz bunu 'çekememezlik' olarak nitelendirebilirsiniz. Beni dedikoduculukla suçlayabilirsiniz. Tabii kadın bunu çok ustaca yapıyor. Kendine özgü yöntemleri var. Başka erkekleri rahat bıraksa olmaz değil mi? Tabii kendininki ona vurulmuş."

Poirot denize bakarak mırıldandı. "Bayan Gold çok iyi yüzüyor."

"Evet, o bizim gibi ıslanmaktan çekinenlerden değil. Merak ediyorum, acaba Bayan Chantry burada olduğu sürece denize ayağını sokacak mı?"

O sırada General Barnes de boğuk sesiyle söze karıştı. "Hiç sanmam. Makyajının bozulmasını göze alamaz. Aslında pek körpe sayılmasa da hâlâ oldukça güzel bir kadın ama..."

Sarah hınzırca araya girdi. "Sizin döneminizden General Barnes! Makyaj konusunda ise yanılıyorsunuz. Günümüzdeki makyaj malzemeleri suya dayanıklı, çıkmıyorlar."

Pamela, "Bayan Gold denizden çıkıyor," dedi.

---

(1) Biraz sert.

Sarah homurdandı. "Adam burada yeterince fındık kırdı. Artık karısının gelip onu götürmesinin zamanı gelmişti..."

Bayan Gold kıyıdan doğruca yanlarına geldi. Vücudu oldukça güzeldi ama sıkı, sugeçirmez bonesi gerçekte işe yarasa da hiç şık görünmüyordu.

Bayan Gold, "Artık gelmiyor musun Douglas?" dedi sabırsızlıkla. "Deniz çok güzel ve ılık."

"Geliyorum."

Douglas Gold hızla ayağa kalktı. Bir an durdu. Valentine Chantry en tatlı, en seksi gülümsemesiyle ona baktı.

"*Au revoir*!"[1] dedi.

Gold ve karısı denize gittiler.

Onlar söylenenleri duyamayacakları bir uzaklığa ulaştıkları anda, Pamela ciddiyetle, "Biliyor musunuz, bunu yapması bence hiç doğru olmadı. Bir kadının kocasına böyle sahip çıkması çok yanlış bir davranış. Erkekler bu kadar sahiplenilmekten hoşlanmazlar, hatta nefret ederler."

General Barnes gülümseyerek mırıldandı. "Evli erkekler hakkında çok bilgin varmış gibi konuşuyorsun Pamela?"

"Diğer insanlar üzerindeki gözlemlerimden kaynaklanan bir bilgi bu, kendi deneyimim değil."

"Bu farklı bir şey!"

"Yine de General Barnes, gözlemlerim bana oyunun kurallarını çok iyi öğretti."

"Şey..." dedi Sarah araya girerek. "Örneğin ben asla böyle bir bone takmazdım..."

General Barnes, "Bence akıllıca bir davranış," dedi. "Bana akıllı, mantıklı, hoş, minyon bir bayan olarak göründü."

---

(1) Elveda!

Sarah, "Öyle olduğu kesin general," dedi. "Ama mantıklı kadınlar için de mantığın bir sınırı vardır. Valentine Chantry gibi birinin karşısında mantığın pek işe yarayacağını sanmıyorum."

Başını çevirdi ve kısık bir sesle ekledi. "Şu adama bakın. Fırtına gibi. Adam her nedense bana öfkeden köpürmek üzereymiş gibi geldi."

Binbaşı Chantry gerçekten de uzaklaşan karı kocayı çok kötü, düşmanca bakışlarla izliyordu.

Sarah, Poirot'ya baktı.

"Evet?" dedi. "Siz bütün bunlar hakkında ne düşünüyorsunuz?"

Poirot kuma bir şekil çizerek yanıt verdi. Yine bir üçgen.

"Aşk üçgeni!" diye mırıldandı Sarah. Düşünceliydi. "Belki de haklısınız. Eğer bu doğruysa önümüzdeki birkaç hafta çok heyecanlı geçecek."

2. BÖLÜM

Hercule Poirot, Rodos konusunda hayal kırıklığı yaşıyordu. Rodos'a tatil yapmak ve biraz da dinlenmek için gelmişti. Cinayetten uzak bir tatil. Ona ekim sonlarında Rodos'un neredeyse boş olacağı söylenmişti. Herkesten uzak, sakin, huzur dolu bir köşe.

Aslında bu doğru sayılırdı. Otelde Chantry'ler, Gold'lar, Pamela ve Sarah, General Barnes ve iki İtalyan çift dışında başka konuk yoktu. Ne var ki Poirot'nun keskin zekâsı ve yanılmaz sezgileri ona kaçınılmaz bir dramın yaklaşmakta olduğunu söylüyordu.

"Aklım yalnızca suç ve cinayetlerde," dedi kendi kendine kızarak. "Hazımsızlığım var. Bu yüzden kuruntulara kapılıyorum."

Ne var ki yine de endişeleniyordu. Sabah terasa çıktığında orada nakış işleyen Bayan Gold ile karşılaştı.

Ona doğru ilerleyen Poirot, bir an kadının hızla patiska bir mendili sakladığını gördüğü izlenimine kapıldı.

Bayan Gold'un gözlerinde yaş yoktu ama şüphe uyandıracak kadar nemliydi, parlıyorlardı. Davranışları da abartılıydı. Neşesiyle bir şeyleri gizlemek ister gibiydi.

"Günaydın, Mösyö Poirot," diye seslendi coşkulu bir ses tonuyla. Bu, Poirot'nun şüphesini daha da artırdı.

Poirot onun asla dışarıya yansıttığı kadar mutlu olmadığının farkındaydı. Poirot'yu aldatamazdı, ama bunun farkında değildi, bu; Poirot'yu iyi tanımamasından kaynaklanıyordu. Ayrıca Poirot

mesleği konusunda her ne kadar çok bilgili ve kendini beğenen biri olsa da, kişisel ilişkiler konusunda çok iddiasız ve alçakgönüllüydü.

"Günaydın madam," dedi. "Yine çok güzel bir gün!"

"Evet, çok güzel, değil mi? Ama zaten Douglas'la ben bu konuda her zaman çok şanslıyızdır."

"Ah öyle mi?"

"Evet. Biz gerçekten de çok şanslı bir çiftiz. Biliyor musunuz Mösyö Poirot, çevrede bunca mutsuzluk, sorun ve ayrılan çift görünce ister istemez kendi mutluluğunuza şükrediyorsunuz."

"Bunu duymak çok hoş madam."

"Evet. Douglas ile gerçekten çok mutluyuz. Biliyor musunuz, tam beş yıldır evliyiz ve bu, günümüzde oldukça uzun bir süre sayılır."

Poirot ciddi bir tavırla, "Bazı çiftler için bunun sonsuzluk kadar uzun gelebileceği konusunda hiç şüphem yok madam."

"Ve inanın Mösyö Poirot, şimdi ilk evlendiğimiz günden bile çok daha mutluyuz. Mutluluğumuz her geçen gün artıyor. Her anlamda birbirimizi tamamlıyoruz, birbirimizle uyum içindeyiz."

"Evet, tabii bu çok önemli."

"Bu yüzden de mutsuz insanlar için üzülüyorum Mösyö Poirot."

"Yani..."

"Ah. Ben genel olarak söylemiştim Mösyö Poirot."

"Anlıyorum. Anlıyorum."

Bayan Gold bir parça ipek iplik aldı, ışığa tutarak inceledi ve, "Örneğin Bayan Chantry..." dedi.

"Evet, Bayan Chantry?"

"Onun pek iyi bir kadın olduğunu düşünmüyorum."

"Evet, bu doğru olabilir."

"Ben bundan eminim. Ama diğer yandan insan ona acıyor. Onca parasına, güzelliğine rağmen..." Bayan Gold'un parmakları

öyle titriyordu ki elindeki ipliği bir türlü iğneye geçirmeyi başaramadı. "O erkekleri kolayca bıktıracak tipte bir kadın. Onun hiçbir erkeği uzun süre elinde tutamayacağını düşünüyorum, hiçbir erkek ona fazla bağlı kalmayacaktır. Sizce de öyle değil mi?"

Poirot ihtiyatlı bir şekilde, "Ben, onun konuşmalarına pek uzun bir süre katlanamayacağımı düşünüyorum," dedi.

"Evet, benim kastettiğim de bu zaten. Gerçi çekici bir tarafı var ama..." Bayan Gold duraksadı, kem küm etti, dudaklarını büzdü, ne diyeceğini bilemedi. Hercule Poirot kadar iyi bir gözlemci olmayan biri bile onun bu endişesini rahatlıkla anlayabilirdi. "Erkekler çocuk gibi!" diye bağırdı birden anlamsız bir şekilde. *"Her şeye* inanıyorlar..."

Sonra yeniden nakış işlemeye devam etti. Bu arada patiska mendilin ucu nakışın altından görünüyordu.

Poirot konuyu değiştirmenin daha doğru olacağını düşündü.

"Bu sabah yüzmeyecek misiniz?" diye sordu. "Eşiniz aşağıda, sahilde mi?"

Bayan Gold başını kaldırdı, gözlerini kırpıştırdı, kendini toparladı ve daha önceki zoraki kayıtsızlığıyla yanıt verdi. "Hayır, bu sabah değil. Antik şehre yapılacak geziye katılmaya karar vermiştik. Ama nasıl olduysa birbirimizi kaybettik. Bensiz gittiler."

Kadının 'bensiz' sözcüğünü vurgulama şekli ilginçti. Poirot yanıt verme fırsatı bulamadan, sahilden yukarı çıkan General Barnes yanlarına geldi ve oradaki bir koltuğa oturdu.

"Günaydın Bayan Gold. Günaydın Mösyö Poirot. Bu sabah yoktunuz. Zaten bugün kaçak çok. İkiniz, kocanız Bay Gold ve de Bayan Chantry."

Poirot kayıtsız bir tavırla, "Ya Binbaşı Chantry?" diye sordu.

"Hayır, hayır, o aşağıda sahilde. Miss Pamela onu esir almış durumda. "General sinsi sinsi güldü. "Miss Pamela bile onun zor bir

insan olduğu kanısında. Adam ancak örneği romanlarda rastlanan güçlü, suskun erkeklerden."

Marjorie Gold hafifçe ürpererek mırıldandı. "Beni korkutuyor, yani o adamı kastediyorum. Bazen... bazen öyle kötü bakıyor ki! Sanki bir şey yapacakmış gibi!" Yeniden ürperdi.

"Sanırım sorunu yalnızca hazımsızlık," dedi General Barnes neşeyle. "Dispepsi;[1] çoğu romantik melankolik eğilimin ya da sınırlanamayan öfke atağının gerisindeki neden bu."

Marjorie Gold hafifçe gülümsedi.

General Barnes, "Sevgili eşiniz nerede?" diye sordu.

Kadının yanıtı bir an bile duraksamadan, doğal, neşeli bir tonda geldi.

"Douglas mı? Ah, o ve Bayan Chantry birlikte şehre indiler. Sanırım antik şehrin duvarlarını görecekler."

"Ya, evet, çok ilginç. Şövalyeler dönemi filan! Keşke siz de gitseydiniz bayan."

Bayan Gold, "Korkarım geç kaldım, yoksa gidecektim," dedi.

Birden alçak bir sesle özür dileyip ayağa kalktı ve otele doğru ilerledi.

Onun arkasından endişeyle bakan General Barnes yavaş yavaş başını bir sağa, bir sola salladı.

"Çok iyi, hoş bir kadın. Adını anmak bile istemediğim o boyalı bebeklerden bir düzinesine bedel. Öyle değil mi? Kocası aptalın teki. Elindekinin kıymetini bilmiyor." Yeniden başını salladı. Sonra da ayağa kalkıp otele girdi.

O sırada sahilden gelen Sarah Blake, generalin bu son sözlerini duymuştu.

Emekli generalin arkasından suratını buruştururken kendini terastaki koltuklardan birine bıraktı.

---

(1) Nedeni ne olursa olsun sindirim güçlüğü. Hazımsızlık. Gastrik indijesyon.

"İyi, hoş bir kadın... iyi hoş bir kadın!" diye söylendi. "Erkekler nedense hep dikkat çekmeyen sıradan kadınları överler, ama iş ciddiye binince, parmaklarını kıpırdatmasalar da oyunu kazanan hep boyalı bebekler olur. Üzücü ama gerçek bu!"

Poirot birden sert bir tavırla, "Matmazel, bütün bunlar hiç hoşuma gitmiyor," dedi.

"Hoşlanmıyor musunuz? Ben de öyle. Hayır, hayır, dürüst olmak gerekirse bu durum *hoşuma* gidiyor. Nedense insanlar tanıdıklarının başına gelen kazalardan, şanssızlıklardan ya da kötü şeylerden zevk alıyorlar."

Poirot duymazdan gelerek, "Binbaşı Chantry nerede?" diye sordu.

"Sahilde, Pamela'nın pençesine düşmüş durumda ve de (Belki bilmek istersiniz, *Pamela* bundan büyük zevk alıyor.) kendini kurtaramıyor. Adamın öfkesi biraz olsun dinmemişti. Ben yanlarından ayrıldığımda patlamak üzere olan bir volkandan farksızdı. Sonunda patlayacak, bir tatsızlık çıkacak, bundan emin olabilirsiniz."

Poirot mırıldandı. "Anlayamadığım bir şey var..."

"Zaten kolay *anlaşılır* bir durum değil ki! Asıl önemli olan bundan sonra ne *olacağı*?"

Poirot başını salladı. "Aynen dediğiniz gibi matmazel, insanı asıl endişelendiren gelecek!"

"Çok doğru söylediniz," diyen Sarah da içeri girdi.

Ancak kapının eşiğinde neredeyse Douglas Gold ile çarpışıyordu. Genç adam mutluydu, neşeliydi ama aynı zamanda hafif bir suçluluk hissi duyduğu da anlaşılıyordu.

"İyi günler Mösyö Poirot," diye seslendi elinden geldiğince kayıtsız, neşeli bir tavır takınarak. "Bayan Chantry'ye şövalyeler döneminden kalan duvarları gösterdim. Marjorie ise nedense gelmek istemedi, keyfi yoktu."

Poirot'nun kaşları hafifçe kalktı. Eğer istediyse bile yanıt verme fırsatı bulamadı, çünkü o anda Valentine Chantry de yüksek, coşkulu bir ses tonuyla bağırarak terasa çıktı. "Douglas, bir cin! Gerçekten de hemen bir cine ihtiyacım var!" Douglas Gold hemen kadının içkisini sipariş vermeye gitti. Valentine, Poirot'nun yanındaki sandalyeye oturdu. O sabah çok canlı, neşeli görünüyordu.

Sahilden onlara doğru gelen Pamela ve kocasını gördü, el sallayarak seslendi. "Nasıl, deniz güzel miydi, Tony sevgilim? İyi yüzdün mü? Ne muhteşem bir sabah, değil mi?"

Binbaşı Chantry yanıt vermedi. Ne bir bakış, ne de bir sözcük... doğruca merdivenlerden çıkıp, barda kayboldu.

İki yanında yumruk halinde sıktığı elleri, gorile olan benzerliğini daha da artırmıştı.

Valentine Chantry'nin güzel ancak aptal ifadeli dudakları açık duruyordu.

"Oh!" dedi kayıtsızca.

Pamela Lyall'in bu durumdan çok hoşlandığı yüzündeki ifadeden anlaşılıyordu. Onun gibi aptal birine bu durumu belli etmemeye çalışarak Valentine Chantry'nin yanına oturdu ve, "Güzel bir sabah geçirdiniz mi?" diye sordu.

Valentine, "Gerçekten olağanüstüydü. Biz..." diye anlatmaya başladığı anda Poirot yerinden kalkarak bara doğru ilerledi. Bay Gold barda kıpkırmızı bir yüzle cini bekliyordu. Öfkeli ve huzursuz görünüyordu.

"Bu adam vahşinin teki," dedi Poirot'yu görünce. Ve başıyla o anda merdivenlerde kaybolan Binbaşı Chantry'nin gittiği yönü işaret etti.

"Olabilir," dedi Poirot. Kesinlikle olabilir. Ama *les femmes*,[1] vahşilerden hoşlanır, bunu unutma!"

---

(1) Kadınlar

Douglas mırıldandı. "Eğer ona da kaba kuvvet kullanıyorsa bu beni hiç şaşırtmaz."

"Belki o da bundan hoşlanıyordur."

Douglas, Poirot'yu şaşkın bakışlarla süzdü, sonra elinde cinle dışarı çıktı.

Hercule Poirot bar sandalyelerinden birine oturdu ve bir *sirop de cassis*(1) sipariş etti. Keyifle ağır ağır içkisini yudumlarken Chantry içeri girdi ve hızla arka arkaya birkaç kadeh cini kafaya dikti.

Sonra birden öfkeyle Hercule Poirot'dan çok, boşluğa konuşurcasına bağırmaya başladı. "Eğer Valentine diğer sersemler gibi benden de kolayca kurtulacağını sanıyorsa çok yanılıyor. O benim ve öyle de kalacak. Asla başkasının olmayacak, bunu deneyenin önce cesedimi çiğnemesi gerek!"

Sonra barın üzerine biraz para savurup, topuklarının üzerinde döndü ve hızla dışarı çıktı.

(1) Siyah frenküzümü şurubu.

3. BÖLÜM

Üç gün sonra Poirot Peygamber Dağı denilen yere gidiyordu. Yol, sarı-yeşil yapraklı köknar ağaçlarının arasından kıvrıla kıvrıla yükseliyordu. Serin, az da olsa gürültü patırtıdan uzak, rahat, huzur veren bir yolculuktu bu. Araba bir restoranın önünde durdu. Poirot arabadan inerek ormanın içine doğru yürüdü. Sonunda gerçekten de dünyanın en yüksek yeriymiş gibi görünen bir açıklığa ulaştı. Aşağıda, ayaklarının dibinde deniz en güzel mavi-beyaz parıltılarıyla göz alabildiğince uzanıyordu.

Nihayet huzuru bulmuştu; tüm endişelerden uzak ve en tepedeydi. Mantosunu çıkarıp özenle katladı, bir ağaç kütüğünün üzerine bıraktı ve oturdu.

Umarım *le bon Dieu*[1] ne yaptığının farkındadır. Bazı insanca yaklaşımlarda bulunmayı göze almış olması ilginç. *Eh bien*, neyse ki burada bir süreliğine de olsa bu can sıkıcı konulardan uzaktayım, diye düşünüyordu Poirot.

Birden arkasını döndü. Kahverengi mantolu ve etekli, ufak tefek bir kadın koşarak ona doğru geliyordu. Bu Marjorie Gold'du ve bu kez duygularını gizlemeye, numara yapmaya gerek duymamıştı. Gözyaşlarına boğulmuştu.

Poirot için kaçmanın bir yolu yoktu. Bir an sonra kadın yanı başındaydı.

(1) Yüce Tanrım

"Bana yardım etmelisiniz Mösyö Poirot. O kadar kötüyüm ki, üstelik ne yapacağımı da hiç bilmiyorum. Ne yapayım? Ne yapabilirim?"

Perişan, acı içinde kıvranan bir ifadeyle Poirot'ya bakıyordu. Çaresizlik içinde dedektifin koluna sarıldı. Ancak Poirot'nun yüzündeki ifadeden ürkmüş olacak ki birden biraz geri çekildi.

"Ne–neyiniz var?" diye kekeledi şaşkınlık içinde.

"Benden size öğüt vermemi mi istiyorsunuz? İstediğiniz bu mu?"

Kız kekelemeyi sürdürdü. "Şey – şey – e – evet."

"*Eh bien*, öyleyse dinleyin." Poirot'nun sesi keskin ve buyurgandı. "Çok geç olmadan *bu adadan ayrılın*."

"Ne?" Kız şaşkın gözlerle ona bakıyordu.

"Beni duydunuz. Bu adayı terk edin."

"Adayı terk etmek mi?"

Kız afallamış bir halde yineledi. "Adayı terk etmek mi?"

"Evet, söylediğim aynen bu."

"İyi de neden... neden?"

"Size önerim bu, *eğer hayatınızın değeri varsa*, yapın bunu."

Kız yutkundu. "Ah! Ne demek istiyorsunuz? Beni korkutuyorsunuz... beni korkutuyorsunuz."

"Evet," dedi Poirot ciddiyetle. "Amacım da bu zaten."

Kız yere çöktü, yüzünü avuçlarının arasına aldı.

"Ama bunu yapamam. Douglas gelmez. Douglas asla gelmez. O kadın, onu bırakmaz. Onu tamamen ele geçirdi, çok yakınlaştılar. Onun aleyhinde tek bir sözcük bile duymak istemiyor... Onun için deli oluyor... Onun söylediği her şeye inanıyor... Kocası ona kötü davranıyormuş –o suçsuz bir zavallıymış– hiç kimse onu anlamıyormuş... Douglas artık beni bile dinlemiyor, düşünmüyor, umurunda bile değilim. Benden özgürlüğünü... ondan boşanmamı istiyor. Onun da kocasından boşanıp, kendisiyle evleneceğine inanı-

yor. Ama korkarım... Chantry ondan asla vazgeçmeyecek. O öyle bir tip değil. Kadın geçen gece Douglas'a kollarındaki morlukları göstermiş, kocasının yaptığını söylemiş. Bu Douglas'ı çılgına döndürdü. Douglas öylesine cesur, şövalye ruhlu bir insan ki... Ah, çok *korkuyorum*! Bunun sonu ne olacak? Ne olur, söyleyin bana, ne yapmalıyım?"

Hercule Poirot tepede durmuş, mavi suların ötesinde, karşı kıyıdaki mavi tepelere bakıyordu.

"Söylemiştim. *Çok geç olmadan*, adadan ayrılın."

Kız başını umutsuzca salladı.

"Yapamam, yapamam. Douglas olmadan olmaz."

Poirot bir iç çektikten sonra omuzlarını silkti.

4. BÖLÜM

Hercule Poirot, Pamela Lyall'i sahilde buldu.

"Aşk üçgeni giderek belirginleşiyor," dedi kadın içten içe bir keyifle. Hercule Poirot ile sahilde oturuyorlardı. "Dün gece biri kadının sol yanında diğeri sağ yanında, üçü birlikte oturuyorlardı. İki adam gece boyunca birbirini öfkeli bakışlarla süzdü. Chantry çok fazla içmişti. Açıkça Douglas Gold'u aşağıladı, hakaret etti. Gold çok efendi davrandı. Öfkesini bastırdı, kendine hâkim oldu. Tabii Valentine denen kadın bundan çok keyif aldı. Aynen insan eti kokusu almış kaplan gibi mırıldıyordu. Ne dersiniz, sizce bunun sonu ne olacak?"

Poirot başını iki salladı.

"Korkuyorum. Çok korkuyorum..."

"Ah, hepimiz öyle," dedi Miss Lyall tam bir ikiyüzlülükle. "Bu olay tam *sizin* işiniz. Ya da bu gidişle öyle olacak. Bir şey yapamaz mısınız?"

"Yapabileceğimi yaptım."

Miss Lyall merakla öne eğildi ve coşkuyla sordu. "Ne *yaptınız*?"

"Bayan Gold'a geç olmadan adayı terk etmesini önerdim."

"Oo... şey... yani size göre?..." Birden sustu.

"Evet, matmazel?"

"Demek kötü bir şeyler olacağını düşünüyorsunuz?" dedi Pamela ağır ağır. "Ama yapamaz bunu, o asla böyle bir şey yapmaz...

O kadar *iyi* bir insan ki. Her şeyin suçlusu Valentine denen o kadın. Douglas asla... asla..."

Sustu... sonra yumuşak bir ses tonuyla, "Cinayet mi? Bu... bunun olacağını mı düşünüyorsunuz?"

"Ben değil ama bunu düşünen biri var matmazel. Bundan emin olabilirsiniz."

Pamela birden irkildi. "Buna inanamam," diye mırıldandı.

5. BÖLÜM

29 Ekim akşamındaki olayların akışı görünüşte son derece açıktı. Gecenin başlangıcında iki adamın kavgası vardı: Gold ve Chantry'nin. Chantry'nin sesi yükseldikçe yükselmiş ve son sözleri dört kişi tarafından net olarak duyulmuştu: resepsiyondaki adam, otel müdürü, General Barnes ve Pamela Lyall.

"Seni gidi domuz, aşağılık serseri. Eğer karımla birlik olup beni oyuna getirebileceğinizi sanıyorsanız bunda kesinlikle yanılıyorsunuz. *Yaşadığım sürece* Valentine karım olarak kalacak!"

Sonra öfkeden köpürerek, hışımla otelden çıkıp gitmişti.

Bu, akşam yemeğinden önceydi. Yemekten sonra ise –bunun nasıl gerçekleştiğini hiç kimse bilemiyordu– uzlaşma sağlanmıştı. Valentine, Marjorie'yi ay ışığında araba gezintisine davet etti. Pamela ve Sarah da onlara katıldılar. Gold ve Chantry de birlikte bilardo oynadılar. Daha sonra da lobide oturan Hercule Poirot ve General Barnes'e katıldılar.

O akşam belki de ilk kez Chantry'nin yüzü gülüyordu ve neşeliydi.

General Barnes, "Nasıl iyi bir oyun çıkardın mı?" diye sordu.

Binbaşının yanıtı, "Arkadaş bana göre çok fazla iyi, beni açık ara yendi, tam kırk altı sayı fark yaptı."

Douglas Gold bunu alçakgönüllülükle karşıladı.

"Tamamen şans. Emin olun öyle. Ne içerdiniz?"

"Benim için lütfen bir kadeh cin."

"Tamam. Ya siz general?"

"Teşekkürler. Bir viski soda alayım."

"Benim için de aynısından. Ya siz Mösyö Poirot?"

"Çok naziksiniz. Bir *sirop de cassis* lütfen."

"*Şurup mu*, pardon?"

"*Sirop de cassis*. Siyah frenküzümü şurubu."

"Ah, demek likör. Anlıyorum. Umarım burada vardır? Hiç duymamıştım."

"Evet, var. Ama bu likör değil."

"Kulağa ilginç geliyor," diyen Gold güldü. "Kim ne isterse benden!"

Binbaşı Chantry oturdu. Pek konuşkan ve sosyal bir insan olmamasına rağmen sıcakkanlı olmaya çaba gösteriyordu.

"İnsanın yaşananlardan haberdar olmadan hayata adapte olabilmesi çok ilginç," dedi.

General Barnes homurdandı. "Dört gün önceki *Continental Daily Mail*'in benim için ilginç olduğunu söyleyemem. Buraya *Times* gönderilmesini istedim, haftada bir de *Punch* ama buraya ulaşması çok uzun sürüyor."

"Şu Filistin sorununda söz sahibi olabilecek miyiz, çok merak ediyorum?"

"Bu olay biraz karışık, bir türlü çözüme ulaşılamıyor," diyen generalin konuşması o sırada yanında garsonla gelen Douglas Gold yüzünden yarıda kaldı.

General Barnes daha sonra 1905 yılında Hindistan'da görevli olarak bulunduğu sırada yaşadığı bir öyküyü anlattı. İki İngiliz pek fazla ilgi duymasalar da onu nezaketle dinlediler. Bu arada Hercule Poirot da *sirop de cassis*'ini yudumluyordu.

Bu arada General Barnes öyküsünün can alıcı noktasına ulaşmıştı. İster istemez –görev gereği– hep birlikte güldüler.

Tam o sırada kadınlar da otelin kapısında göründü. Dördü de çok neşeli görünüyorlardı. Aralarında konuşuyor, gülüşüyorlardı.

"Tony, sevgilim, muhteşem bir geziydi," diyen Valentine kocasının hemen yanındaki koltuğa oturdu. "Gerçekten olağanüstü bir geziydi Bayan Gold. Keşke siz de gelseydiniz."

"Ne içmek istersin?" diye sordu Binbaşı Chantry karısına. Sonra da ne içeceklerini öğrenmek için bakışlarını orada bulunan diğer kişilerin üzerine çevirdi.

"Benim için bir cin, sevgilim," dedi Valentine.

Pamela, "Ben cin ve zencefilli bira alayım," dedi.

"Ben bir kokteyl istiyorum," diye belirtti tercihini Sarah.

"Peki, tamam," diyen Chantry hemen ayağa kalktı. Kendi içkisini karısına doğru uzattı. "Sen bunu iç. Ben kendim için bir cin daha alırım. Siz ne isterdiniz Bayan Gold?"

O sırada kocası paltosunu çıkarmakta olan Bayan Gold'a yardımcı oluyordu. Kadın gülümseyerek döndü. "Bir portakal suyu lütfen."

"Hemen. Bir portakal suyu."

Kapıya doğru gitti. Bayan Gold kocasına gülümsedi. "O kadar güzeldi ki Douglas. Keşke sen de gelseydin."

"Bunu çok isterdim. Neyse, başka bir akşam gideriz, olur mu?"

Karıkoca birbirlerine sevgiyle gülümsediler.

Valentine Chantry cini alıp bir dikişte bitirdi ve "Oh! Buna ihtiyacım vardı," dedi.

Douglas Gold, Marjorie'nin paltosunu alarak boş bir koltuğa bıraktı.

Diğerlerinin yanına dönerken de merakla, "Hey, ne oluyor?" diye sordu.

Valentine Chantry koltuğunun arkasına doğru uzanmıştı. Dudakları mosmordu. Eliyle göğsünü tutuyordu. "Kendimi çok tuhaf..." Yutkundu, soluk almaya çalıştı.

Chantry lobiye döndü. Hızlı adımlarla gruba yaklaştı.

"Neler oluyor? Hey, Valentine ne oldu? Neyin var?"

"Bi... bilmiyorum... O içki... tuhaf bir tadı vardı..."

"Cinin mi?"

Chantry birden arkasına döndü. Yüzü allak bullak olmuştu. Douglas Gold'un boynuna sarıldı, onu omuzlarından sarsmaya başladı. "O *benim* içkimdi... Gold, lanet olsun, içine ne koydun?"

Douglas Gold donmuş bir halde koltuktaki kadının kaskatı kesilen yüzüne bakıyordu. Kadının yüzü bembeyazdı.

"Ben – ben – asla..."

Valentine Chantry koltuktan aşağı kaydı.

General Barnes, "Doktor... hemen doktor çağırın," diye haykırdı.

Beş dakika sonra Valentine Chantry ölmüştü...

6. BÖLÜM

Ertesi sabah deniz kenarına inen olmadı.

Sade, siyah bir elbise giyen Pamela Lyall bembeyaz bir yüzle lobide Hercule Poirot'yu bekliyordu. Belçikalı dedektifi görür görmez onu küçük toplantı odalarından birine çekti.

"Korkunç bir şey bu!" diye bağırdı. "Korkunç! Söylemiştiniz! Öngörmüştünüz bunu! Cinayet!"

Poirot sıkıntıyla başını salladı.

"Ah!" diye bağırdı Pamela Lyall ayağını yere vurarak. "Buna engel olmalıydınız! Bir şekilde engel olmalıydınız! Bir şeyler yapmalıydınız!"

Poirot "Nasıl?" diye sordu.

Kadın bir an için ne yanıt vereceğini bilemedi. "Birilerine söyleseydiniz, örneğin polise!"

"Ne diyecektim? Daha *bir olay gerçekleşmeden önce* ne söylenebilir ki? Birinin içinden cinayet işlemeyi geçirdiği mi? Size söylemiştim, *mon enfant*[1], eğer bir insan diğerini öldürmeyi aklına koyduysa..."

"Kurbanı uyarabilirdiniz," dedi Pamela ısrarla.

Hercule Poirot, "Bazen uyarmak da işe yaramaz!" diye mırıldandı.

---

(1) Çocuğum, yavrum.

Pamela ağır ağır, "Katili uyarabilirdiniz, ona niyetinin ne olduğunu anladığınızı belli edebilirdiniz," dedi sitemle.

Poirot başıyla onayladı. "Evet, bu daha akıllıca bir yöntem olurdu. Ama o zaman bile katilin zayıf yönünü dikkate almak gerekir."

"Ne gibi?"

"Kendini beğenmişlik, kibir. Katiller asla başarısız olacaklarına, kendilerini ele vereceklerine inanmazlar."

Pamela, "Ama bu çok saçma, bu aptallık," diye bağırdı." Zaten bu cinayet bütün olarak çocukça bir şey. Polis dün akşam hemen Douglas Gold'u tutukladı."

"Evet," diyen Poirot düşünceliydi. "Douglas Gold çok aptal, genç bir adam."

"Akıl almayacak kadar aptal..." Pamela yineledi. "Üstelik zehrin kalan kısmı da onun üstünde bulunmuş ya da her neyse?..." deyip ekledi. "Gerçekten ceketinin cebinde mi bulmuşlar?"

"Bu doğru."

"Ne aptallık!" diye yineledi Pamela. "Belki de onu atıp kurtulacaktı ama yanlış insanı zehirlemiş olmanın şokuyla donup kaldı. Tam filmlik bir sahne: Çaresiz âşık, ilacı kocasının bardağına koyar ve sonra yanlışlıkla bunu sevgilisi içer ve... Douglas Gold için arkasını dönüp, sevdiği kadını öldürdüğünü anladığı anın korkunçluğunu düşünmek bile istemiyorum."

Pamela hafifçe ürperdi. "Üçgeniniz. *Aşk üçgeni*! Bunun böyle sonlanacağı kimin aklına gelirdi ki?"

Poirot mırıldandı. "Ben bundan korkuyordum."

Pamela ona doğru döndü. "Onu uyarmıştınız, yani Bayan Gold'u. Neden sanki diğerini de uyarmadınız ki?"

"Douglas Gold'u neden uyarmadığımı mı soruyorsunuz?"

"Hayır. Binbaşı Chantry'yi kastediyorum. Ona tehlikede olduğunu söyleyebilirdiniz, ne de olsa asıl hedef *oydu*. Eminim Douglas Gold kendi karısını boşanmaya ikna edebileceğini düşünüyordu.

Kadın yumuşak mizaçlı, ürkek, zavallının biri, üstelik kocasını çok seviyor. Chantry ise dik kafalı şeytanın teki! Valentine'i asla bırakmamaya kararlıydı."

Poirot omuz silkti. "Chantry ile konuşmamın bir yararı olmazdı."

"Belki olmazdı." Pamela ona hak verdiğini belirtti. "Büyük olasılıkla kendi işinize bakmanızı, kendini koruyabileceğini söyler sizi kovardı. Ama yine de içimden bir ses, *bir şeyler* yapılabilirdi, diyor."

Poirot ağır ağır, "Valentine Chantry'yi adadan ayrılmaya ikna etmeyi denemeyi düşündüm, ama büyük olasılıkla ona anlatacaklarıma inanmayacaktı. Böyle bir durumun ciddiyetini anlayamayacak kadar aptal bir kadındı. *Pauvre femme*[1], aptallığı ölümüne neden oldu."

"Adayı terk etseydi bile bunun bir faydası olacağına inanmıyorum," dedi Pamela. "Adam da arkasından giderdi."

"Kim?"

"Douglas Gold."

"Yani sizce Douglas Gold onu takip eder miydi? Oh, hayır, matmazel, bu konuda yanılıyorsunuz, kesinlikle yanılıyorsunuz. Halen bu olayı tam olarak kavrayamamışsınız. Eğer Valentine Chantry adadan ayrılsaydı, kocası da ona eşlik ederdi."

Pamela şaşırmıştı. "Evet, tabii."

"O zaman da cinayetin işlendiği yer değişirdi, başka bir şey olmazdı."

"Sizi anlayamıyorum."

"Size cinayetin başka bir yerde de zaten işlenecek olduğunu söylüyorum: *Valentine Chantry'nin kocası tarafından öldürüleceğini*."

Pamela donup kalmıştı. "Yani Valentine'i öldürenin –Binbaşı Chantry– Tony Chantry olduğunu mu söylüyorsunuz?"

---

(1) Zavallı kadın

"Evet. Onu bunu yaparken gördüm. Douglas Gold ona içkisini getirdi. Adam içkiyi önüne koydu. Kadınlar içeri girdiğinde hepimiz dönüp onlara baktık. Bu arada o da hazır bulundurduğu ilacı cinin içine damlattı ve sonra da ustalıkla karısına sundu. Kadın da içti."

"Ama ilaç şişesi Douglas Gold'un ceketinde bulundu."

"Hepimiz ölmekte olan kadının başına toplanmış, tüm dikkatimizi ona vermişken bunu yapması sanırım hiç zor olmamıştır."

Pamela'nın bir an soluğu kesildi. Kısa bir sessizlikten sonra yeniden konuşabildi. "Hiçbir şey anlamıyorum. Üçgen... siz böyle demiştiniz."

Hercule Poirot kendinden emin bir tavırla başını salladı. "Bir üçgen olduğunu söyledim, evet. Ama siz, siz *yanlış üçgeni* düşündünüz. Çok ustaca ayarlanmış bir aldatmanın kurbanı oldunuz. Yanıldınız. Tony Chantry ve Douglas Gold'un Valentine Chantry'ye âşık olduklarını düşündünüz, zaten düşünmeniz istenilen de buydu. Sonra da kocası kesinlikle boşanmayı reddeden Valentine Chantry'ye âşık olan Douglas Gold'un –ki böyle düşünmeniz isteniyordu– çaresizlikten öldürücü bir ilacı Chantry'nin içkisine kattığına ve Valentine'in de büyük bir yanlışlık sonucunda bunu içtiğine inandınız. Bütün bunlar yalnızca bir yanılgı, buzdağının görünen kısmıydı. Chantry zaten bir süredir karısını ortadan kaldırmayı aklına koymuştu. Ondan ölesiye sıkılıyordu, bunu ilk gördüğüm anda anladım. Onunla parası için evlenmişti. Başka bir kadınla evlenmek istiyordu, bunun için ondan kurtulmalı ve parasına sahip olmalıydı. Bunun da tek yolu karısını ortadan kaldırmaktı."

"Ya diğer *kadın*?"

Poirot ağır ağır açıkladı. "Evet, evet, *Marjorie Gold*. Bir aşk üçgeni vardı, ama siz yanlış değerlendirdiniz. Bu erkeklerden ikisi de Valentine Chantry ile zerre kadar ilgilenmiyorlardı. Onun kendini beğenmişliği ve Bayan Gold'un gerçekten *akıllıca sahneledi-*

ği manevralar sayesinde öyle olduğunu düşündünüz. Bayan Gold çok zeki bir kadın; saf, zavallı yumuşak başlı kadın rolünde de inanılmayacak kadar başarılı. Zavallı küçük Meryem! Aynı niteliklere sahip ona çok benzeyen dört kadın katil tanıdım. Tüm dünya suçlu olduğunu bildiği halde kocasını öldürmekten beraat eden Bayan Adams; dünya tatlısı bir kadın olan teyzesini ve iki kardeşini öldüren, sonradan aptalca bir şeyler yapıp da yakalanan Mary Parker; idam cezası verilip asılan Bayan Rowden ve aynı şeyin başına gelmesinden kıl payı kurtulan Bayan Lecray. Bu kadınların hepsi kesinlikle aynı özellikleri taşıyorlar. Bayan Gold'u gördüğüm anda bunu anladım. Bu gibiler için cinayet işlemek su içmek kadar doğal. Ve üstelik bu kez çok da iyi planlanmıştı. Söyleyin bana: Douglas Gold'un Valentine Chantry'ye âşık olduğunun *kanıtı* neydi? İyice düşünürseniz, sizin böyle düşünmenizin tek nedeninin Bayan Gold'un paylaştığı sırları ve Chantry'nin kıskançlık krizleri olduğunu anlayacaksınız. Öyle değil mi? Görüyorsunuz işte."

Pamela haykırdı. "Bu korkunç!"

"Onlar çok zeki bir çift!" dedi Poirot profesyonel bir bilgiçlikle. "Burada *buluşup*, cinayetlerini sahnelemeyi planladılar. Şu Marjorie Gold, o gerçekten çok soğukkanlı bir katil, şeytanın ta kendisi! Zavallı, saf, masum ama bir o kadar da aptal kocasını gözünü bile kırpmadan, en ufak bir pişmanlık duymadan idama gönderecekti."

Pamela dehşetle bağırdı. "İyi de dün akşam polis Douglas Gold'u tutuklayıp götürdü."

"Ah," dedi Hercule Poirot. "Bu olayın ardından benim de polisle ufak bir görüşmem oldu. Chantry'nin ilacı kadehe koymasına tanık olmadığım bir gerçek. Başkaları gibi ben de lobiye giren bayanlara bakıyordum. Ama Valentine Chantry'nin zehirlendiğini anladığım andan itibaren gözlerimi ayırmadan kocasını izledim. Ve böylece gerçekten de Marjorie'nin, ilaç şişesini Douglas Gold'un ceketinin cebine koyduğunu gördüm." Ve yüzünde acı bir gülümsemey-

le, "Ben çok iyi bir gözlemciyim, asla yanılmam. İsmim herkesçe bilinir. Polis öykümü dinlediği anda olaya bambaşka bir açıdan yaklaşılması gerektiğini anladı," diye ekledi.

"Ya sonra?" diye sordu Pamela merakla.

"*Eh bien*, Binbaşı Chantry'ye birkaç soru yönelttiler. Gerçi bağırıp çağırarak, kem küm ederek atlatmaya çalıştı ama yeterince zeki olmadığı için fazla direnemedi"

"Öyleyse Douglas Gold artık özgür."

"Evet."

"Ya Marjorie Gold?"

Poirot'nun yüzü asıldı.

"Onu uyardım," dedi. "Evet, onu uyardım... Peygamber Dağı'nın tepesinde... Cinayeti önlemenin tek yolu buydu. Ona kendisinden şüphelendiğimi açıkça söylemeye çalıştım. Bunu anladı ama kendisinin çok zeki olduğunu sanıyordu... *Eğer* hayatının bir değeri varsa adadan ayrılmasını söyledim. Ama o kalmayı yeğledi..."

SON

